

+2 CD

CHIP

Velký test: perfektní fotky z digitálních obrázků → 40

počítače • internet • komunikace

PLNÉ VERZE PROGRAMŮ NA 2 CD

RagTime 5

- profesionální nástroj pro dokonalé dokumenty
- texty, obrázky, grafy, tabulky, diagramy

Domácí CD PROFESIONÁLNĚ

- aplikace na programování spouštěcích CD menu
- programy pro snadné vytváření atraktivních obalů na CD i DVD
- všechny programy najdete také na Chip CD

78

86

Xteq X-Setup

- nástroj pro vyladění Windows 9x/ME/2k/XP
- snadné zpřístupnění skrytých funkcí

Za programy ani korunu!

- Chip vybral a prověřil programy pro vaše PC
- alternativy komerčních programů – ZDARMA
- multimédia za zlomek ceny, vše na CD

28

Code RED

- 3D akční hra
- proveďte své nervy a zachraňte naši planetu

CD Programy vybírá Chip

- doporučené programy
- kancelář, digitální video
- internetové nástroje
- grafika, ovladače
- aktuální service packy

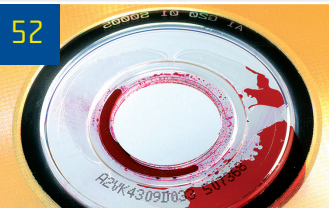
Nástroje Windows, které neměly být objeveny

- skryté nástroje Windows XP a jak je používat
- diagnostika, správa a řízení Windows XP

116

Nejvhodnější DVD média pro vaše filmy a data

- Srovnávací test 11 zapisovatelných DVD disků.

Cena: 155 Kč • 225 Sk

9 771210 068005 09

Srovnávací testy Fototiskárny • Zapisovatelné DVD disky • Programy pro tvorbu autorunů a obalů CD • Manažery klávesových zkratk • Témata Programy vybírá Chip • Skryté nástroje Windows XP

inzerce

Překvapením pro všechny byl určitě výsledek volby softwarové platformy pro úřady státní správy v sousedním Německu. I přes lákavé slevy Microsoftu padla nakonec volba na Linux od místní firmy SuSE. Pro počítačový svět věc natolik zajímavá, že byly slyšet komentáře přirovnávající význam výsledku této volby pro počítačovou branži k politickému významu pádu berlínské zdi.

Politici jsou opatrnější. Tvrdí, že nejde o odmítnutí Microsoftu, ale spíše o možnost větší svobody při výběru mezi výrobci a programy. Neříkají ano *výhradně* Linuxu, ale *většimu množství* Linuxu a nezávislosti na jediném dodavateli. Našince určitě napadne otázka, zda rozhodnutí nebylo ovlivněno i německým patriotismem, volícím i při výrazné slevě importu raději domácí řešení.

Rozhodnutí našich sousedů má však ještě jeden aspekt – bezpečnost. Chtějí se vyvarovat monokulturního prostředí, které má shodné slabiny, a je tedy snadno napadnutelné. Od nasazení heterogenního

editorial

prostředí si slibují větší odolnost proti útokům hackerů; pokud se tak stane, mají některé systémy víceplatformního prostředí šanci na přežití.

U nás situace zatím jasně vyznívá ve prospěch „oken“. Zatím. Prosakují totiž informace o tom, že už se také uvažuje o alternativě nasazení linuxové platformy a open-source softwaru. Cena, mnohobarevnost, snížení nákladů a zvýšení bezpečnosti jsou jasnými argumenty pro.

Rozložení sil v softwarovém ringu si začíná všimát i Evropská unie a nelíbí se jí. Prostřednictvím Evropské komise obviňuje Microsoft z monopolistických praktik. Spornou oblastí je podle jejich úředníků především vybavení pro servery a dále přílišná angažovanost u audiovizuálních přehrávačů. Microsoft má měsíc na předložení návrhu nápravy. Tou by mohlo být další odtajnění zdrojových kódů. Možná ale Microsoft řeší úplně jiný problém – uvedení vlastní verze Linuxu...

Období prázdnin a dovolených je za námi, a to pro většinu z nás znamená návrat k všednímu pracovnímu režimu. V naší redakci už na plné obrátky běží příprava Chipu 10/03. Příští Chip vyjde opět ve dvou verzích – se dvěma CD a s DVD. Pokud jste si naší DVD přílohu oblíbili a ve svém stánku Chip s DVD nenajdete, ptejte se po něm v okolí. Bohužel nejsme schopni zaručit, aby na každém prodejním místě byly k dispozici obě verze Chipu současně, nicméně doufáme, že nebude problém Chip s DVD sehnat.

Ted' je tady ovšem devítka. Kromě bezbolestného návratu do pracovního procesu vám přeji příjemné počtení a hodně inspirace! ■ ■ ■ jiri.palyza@vogel.cz

OBSAH

AKTUALITY

6 Mailbox

8 Internetové obchody - shrnutí

Vaše ohlasy na test internetových obchodů z minulého čísla nás přesvědčili, že jde o zajímavé téma a že mnozí z vás už internetové nákupy vyzkoušeli.

9 Zapomeňte na ADSL

V oblasti připojení ADSL se situace mění každým dnem...

10 Hardware

Microcom DeskPorte Home, HP Deskjet 3550 a 3650, Apacer DISC STENO CP100, HP Compaq nc4000, Canon Bubble Jet i560, Panasonic DMR-E100H a DMR-E200H a mnoho dalších.

14 Software

OrangeBox Mail 2.0, SW novinky HP, Neshody od Digi Trade, Rozšířená podpora pro MS .NET Framework, SAS Marketing Optimization, Bezpapírový svět od IBM a Adobe.

18 Internet

Lupa testuje kvality webhosterů, Seznam inovoval mapy.cz, Informační web o drogové problematice, Oskar v podnikatelském fóru.

20 Spektrum

Kaleidoskop událostí nejen ve světě hardwaru a softwaru, antivirový koutek.

TÉMA

28 Za programy ani korunu!

Neutrácejte zbytečně za software. Chip nabízí alternativy s nulovou investicí.

HARDWARE

40 Z dovolené na papír

Test šesti fotorealistických tiskáren.

50 64 bitů do bytu?

Novinky v oblasti 64bitových procesorů - bude mít tato technologie smysl i v osobních počítačích a notebookech?

52 Potrava pro laser

Test 11 vypalovačích DVD médií.

58 Krátkodobé testy

Panasonic PT-AE200E, Olympus C-750 UltraZoom, Brother MFC-890, Sapphire Radeon 9800 Atlantis Pro Ultimate, IBM ThinkPad X31, Ricoh Aficio CL3000DN, Umax VisionBook 635SX, Sony Ericsson T610.

INTERNET

70 Budete šetřit nebo nakupovat?

WWW stránky finančního rádce Měsíc a Obchodního domu. Kterým dáte přednost?

72 Hradý a zámky

Návštěva těch správných www stránek = první krok každého správného turisty...

74 Pocket PC na internetu

Máte kapesní počítač? Pak na internetu najdete mnoho zajímavých informací.

76 Úřad na síti

Pokud neradíte stojíte fronty v úřadech, pomůže vám připravovaný Portál veřejné správy.

SOFTWARE

78 Profesionální vypalování

Chcete, aby vaše vlastní CD působily skutečně profesionálně? Přečtěte si náš test aplikací na tvorbu tzv. autorunů, tedy úvodních menu CD.

82 Výukové systémy

RagTime Solo 5.6.1, Manažery horkých kláves, Xteq Systems X-Setup, Nero 6.0 a spousta dalších zajímavých programů obsahuje Chip CD.

84 Pokročilá akrobacie

Adobe Acrobat a jeho formát PDF oslavily už desáté výročí, a to docela racionálně: vydáním šesté verze programu Acrobat.

86 Obalte své disky

Aplikace pro tvorbu obalů na CD a DVD

90 Bojovník z Východu

Recenze zajímavého a cenově přístupného antiviru Dr.Web

28

Za programy ani korunu!

V našem novém projektu vám ve spolupráci s výrobcem počítačů ProCA pomůžeme vybrat vhodnou PC sestavu s ohledem na dodávaný software a poradíme, jak vybrat legální plnohodnotné programové vybavení - zdarma. Vše potřebné pak najdete na druhém CD.

40

Z dovolené na papír

Někteří z vás se možná vrátili z dovolené s řadou pěkných fotografií v elektronické podobě. Pokud jim budete chtít dát i podobu hmotnou, můžete použít tiskárnu. A právě tiskárny zaměřené na tisk fotografií jsme tentokrátě podrobili našemu testu.

52

Potrava pro laser

Konečně už existují vhodná média pro nové čtyřrychlostní DVD vypalovačky. Značková jsou ale dost drahá. Jako alternativa se nabízí nepřeberné množství pomalejších a levnějších disků. Ty však mají často problémy s kompatibilitou a některé z nich mají i výrobní nedostatky. Jak se přesvědčíte v našem testu, řada výrobců šetří dokonce i na lepidle.

Profesionální vypalování

K tomu, aby vaše digitální fotoalbum, CD s videem z dovolené nebo třeba archiv skladeb v MP3 působily skutečně profesionálně, vám dopomohou i aplikace na tvorbu tzv. autorunů, tedy úvodních menu CD.

Obalte své disky

Skladujete-li své CD pouze v papírových nebo plastových obálkách, pravděpodobně se vám často stane, že nemůžete najít nosič s požadovaným obsahem. V této situaci by jistě neškodilo mít všechny disky pěkně popsané. Chip testuje programy pro tvorbu obalů do krabiček CD a DVD.

Poklady skryté ve Windows

Ani experti na operační systém neznají všechna zákoutí světa Windows. Ukryjí se v nich totiž nástroje, které rozhodně stojí za objevení. Při hledání cesty k ukrytým pokladům vám pomůže náš ukazatel.

OBSAH CHIP CD 9/03 NAJDETE NA STRANĚ 82.

Chip Vychází měsíčně ve vydavatelství **Vogel Burda Communications s. r. o.**
 adresa redakce Sokolovská 73, 186 21 Praha 86 **poštovní styk** P. O. Box 77, 186 21 Praha 86
telefony sekretariát 225 018 566, 225 018 568, FAX 225 018 500 **inzerce** 225 018 646,
 225 018 648, FAX 225 018 600 **předplatné** 225 018 942

92 Horká klávesnice

Srovnávací test manažerů klávesových zkratk - není vždy nutné si kupovat multifunkční klávesnice.

96 Studio, které je vidět

Co zajímavého přináší nová verze vývojových nástrojů od firmy Microsoft, tentokrát pod označením Microsoft Visual Studio .NET 2003.

98 Co by možná měli vaši kapesní pomocníci obsahovat...

Total Commander, Mobipocket Reader, NoteM, DAVA Picture Viewer, Calendar+, mPhone, PHM Registry Editor - vhodné a řádně fungující aplikace pro Pocket PC.

102 Jednoduchšie to snád ani nejde

Zajímavý prezentační nástroj RoboDemo 4.0 a jeho možnosti

104 Zlámané dokumenty

RagTime Solo 5.6.1 je zajímavý kříženeček DTP studia a kancelářské aplikace. Určitě stojí za vyzkoušení.

106 Vycištěte hromovou bednu...

Další slovníky Lingea Lexicon 2002 - tentokrát Dictionary of Military Terms a Dictionary of Business

108 Blyškání na lepší časy

Spolehlivé a levné účetní programy pod Linuxem jsou lákavou nabídkou nejen pro každého drobného podnikatele.

110 Wi-Fi a Linux

Úvod do bezdrátové komunikace pod Linuxem.

112 Krátké testy

A4Desk 2.21, Atlantis Nova 1.0.0.65, AVG Anti-Virus 7.0 RC4, Dekart Private Disk Light 1.13, Ebooks Writer 2.8, EFCOMM v. 3.52, ESB Unit Conversion Utility Pro v4.2, NeoPhoto 1.1, Print Pack 2002, ShortKeys Lite 1.7, WarpGoGo v. 1.10, Web Album Generator 1.0.1

PRAXE

116 Poklady skryté ve Windows

Nástroje pro profesionály jsou vám plně k dispozici. Tedy - pokud víte kde je hledat.

126 Zaplatte mobilem

Mobilní telefon nemusí sloužit jen telefonování. Ukážeme vám, že s jeho pomocí můžete i platit.

128 Steinberg domácí

Recenze multimediální aplikace pro domácí hudební studia Steinberg Cubasis VST 4.0 a novinky v oblasti audiosoftwaru.

132 Budoucnost bez kabelů

Jak nastavit a nakonfigurovat jednotlivé komponenty Bluetooth - praktické rady pro nasazení technologie BT.

138 Zachraňte svá data!

Pracujeme s šikovnými freewary pro záchranu dat PC Inspector File Recovery, Restoration a Disk Investigator.

140 Mnoho povyku pro nic

Podívali jsme se na novou verzi oblíbeného vypalovacího programu Nero.

142 Staré lásky nerezaví

Tipy a triky pro Windows jsou tentokrát s patinou starých časů.

MAGAZÍN

148 Zadara!

Názory a komentáře, tentokrát o pirátských aktivitách a škole...

150 Dělej to jinak (a je to už i vidět...)

...O novém HP, procesorech, projekci a instalaci.

152 Lara Croft se stěhuje do neznáma

Události na finančních trzích IT.

SERVIS

154 Knihy

Visual Basic .NET v kostce, JSP - Java Server Pages, Linux Mandrake 9.0. Instalační příručka.

156 Pravidla šťastného návratu

Novinky na trhu CD-ROM a recenze produktu Autouniverzita.

157 Škola hrou pokračuje

Recenze CD-ROM LANGMaster Škola hrou - Přírodověda 1, 2.

158 Výuka jak má být

Recenze CD-ROM LANGMaster Angličtina - English Elements, Španělština - Mirada.

159 BlueLine čeká na svého majitele

Poněkud netradiční soutěž se společností ProCA, spol. s r. o.

160 Tiráž

162 Co si přečtete přistě

mailbox

Trochu mě zarazila výtky Milana Louckého linuxové komunitě, že je neochotná dělit se o zkušenosti (Chip 8/03, str. 148).

Cca sedm let sleduji největší linuxové fórum u nás: konferenci linux@linux.cz. Ze začátku jsem měl také začátečnické dotazy, teď občas někomu i poradím s tím, co sám umím, na co jsem přišel, prostě kde se cítím „silný v kramflecích“.

Když tak čtu konferenci, vidím i reakce na začátečnické dotazy a nemám z nich dojem, že by byly nepřátelské. Jsou často odměřené a někdy se skládají z obvyklého RTFM, ale většinou také z pointeru, který manuál může pomoci. Je možné, že z toho může vzniknout dojem o uzavřenosti skupiny, případně neochotě se dělit o informace, ale domnívám se, že to tak není. Je třeba si uvědomit několik věcí:

- Účastníci fóra nejsou placeni za podávání informací, dělají to dobrovolně.
- Pokud člověk dostane odpověď RTFM, je téměř jisté, že ho pisatel směřuje na správný dokument čili šetří mu tím čas.
- Občas mám naopak ze začátečnických dotazů dojem, že pisatel má rád „instantní“ systémy: zalijeme tekutinou a jsme hotovi.

Začínám se klonit k tomu, že operační systém by měl konfigurovat někdo, kdo rozumí tomu, jak věc skutečně funguje, a ne ten, kdo si myslí, že to za něj udělá instalační program. Myslím, že v oblasti Linuxu panuje trochu jiné paradigma než v kruzích okolo Windows a z toho pochází různá nedorozumění a nepochopení.

Dále bych rád odkázal na zajímavý dopis publikovaný v článku na URL <http://www.root.cz/clanek/1185>, a to speciálně na část, kde se srovnává ekonomický dopad free SW a proprietary SW, kde se řeší podobně odlišnost paradigmatu mezi Open Source SW a Closed (Proprietary) SW.

Jan Marek

Zakoupil jsem si Chip 8/03 a s radostí jsem se pustil do čtení. Na stránce 152 mě zaujal článek

Spam, spam, spam..., ale konce jsem se nedočel. Po marném pátrání po pokračování článku na další stránce jsem odhalil zradu – následující strana (153) pochází z jiného čísla, a to z července tohoto roku. Kde najdu správné dokončení článku?

Jaroslav Zeman

Za vzniklou chybu se všem čtenářům moc omlouváme, z důvodu totálního přehřátí našich mozků jsme při odevzdávání čísla do tiskárny odeslali místo správné strany 153 stranu z minulého čísla. Celé a správné znění uvedeného článku najdete na naší internetové stránce <http://www.chip.cz/3/show.php?id=6686>. Pokud byste měli zájem o PDF článku v grafické úpravě, můžeme vám jej poslat e-mailem.

Jiří Palyza

Se zájmem jsem si přečetl článek v Chipu 8/03, str. 142, „Ve jménu bezpečnosti...“. Byl v části „Magazín: k zamýšlení“, tak jsem se trochu zamyslel a o výsledek bych se s vámi chtěl podělit.

Dá se říci, že s vámi souhlasím, až na těchto pár bodů:

1. Proč by měl mít zaměstnanec administrátorské oprávnění, nebo respektive pokud ho má, proč by ho měl používat?

Mluvíte např. o nastavení napájení. Je dost možné, že se tento problém vyskytne, protože nikdo z lidí, kteří předinstalovávali notebook, nemá dostatek zkušeností. Ale jednou se tento problém vyřeší díky vám, účelem chyby je poučit se z ní, a pak už se problém řešit nemusí.

Pokud jste ve vaší firmě opravdu jediným pracovníkem, který sleduje BBC, nezbývá než podat žádost o instalaci programu, který v sobě skrývá potenciální trhliny a který umožní sledovat BBC zbytku firmy.

2. Rozdvojme se – existuje něco v rámci operačních systémů Microsoft – něco jako su (super-user do) v GNU/Linux a podobně. V podstatě bez nutnosti přihlašování/odhlašování poskytnete uživateli práva administrátora, takže si udělá, co potřebuje, a pak se v klidu odhlásí.

... připomínat neproduktivní situaci ve firemním oddělení... Právě to řeší efektivní přepnutí uživatele. Těžko říct, zda to je dost produktivní, ale je to rychlé a efektivní a nedělá se to každý den.

3. ... nebezpečná lišta Google... Nepoužívám ji, proto nevím, zda tento bod je správný, ale jakákoli lišta Google bezpečná je? Je to open source software a lidé z vaší firmy provádějí kontrolu a následně zkontrolovanou verzí digitálně podepsali?

4. Počítač PC byl původně zamýšlen jako nástroj pro uživatele... A není? Není české slovo „uživatel“ utvořeno od slovesa „užívat“ (anglické „user“ od slova „use“, pokud mluvíte o anglickém PC, možná „administrator“ od „administrate“)?

Co je špatného na myšlence, že administrátor konfiguruje služby a uživatel užívá? Nebo by vás bavilo u každé nové aplikace kontrolovat bezpečnost, sledovat novinky ve světě bezpečnostních oprav, věnovat značné úsilí změně a zapamatování hesla každý měsíc na zase tak pekelně dlouhé, jako bylo minule?

5. Interní firemní filtr – pokud je to myšleno jako omezení např. proxy, aby se trochu minimalizovalo prohlížení porna v pracovní době – opět pokud jste jediný člověk, který potřebuje danou stránku, je tak těžké kontaktovat lidi, kteří se tím zabývají, aby vyřešili tento problém a z chyby se poučili?

6. Proč odpojovat kola a zazdít je? Pokud vím, tak dnes bezpečně stačí, pokud je auto uzamčené v uzamčené garáži, jedné z několika milionů. Jistotu nemáte, ale několik desítek let to tak funguje. Pokud chcete, aby to bylo bezpečné, můžete to udělat.

Pokud se ale chcete zbavit neproduktivní schizofrenie, kdy jeden uživatel auta v autě normálně jezdí (používá ho) a druhý má oprávnění odemknout a nastartovat – není nic jednoduššího než ho nechat odemčené a startování předělat na tlačítko vypnuto/zapnuto. Pak ale počítejte se sníženou bezpečností. Příčina – následek. Ale to byl jenom vtíp na závěr.

Ondřej Cepak

PLACENÁ INZERCE

e-shop <http://www.mironet.cz>

PC komponenty
Příslušenství
Panely
Foto-videa
PDA
Sportovní elektronika
Software
Výprodej
Služby
Řešení

Periférie
Notebooky
Servery
Zálohování
Kabely
Sítě
Monitor
Projektor
Scanner
Tiskárny
Sportovní materiál

Nejnižší ceny v ČR

MIRONET ve svém e-shopu nabízí zaváděcí ceny až 31% proti koncovým cenám na prodejně.

Odborný lokální servis

MIRONET pro svůj e-shop zajišťuje odborný servis (zanovní, pozární, úprava) na více jak 30-ti místech po celé ČR.

Dodávky do 24 hodin

Při potvrzené objednávce do 14:00 Vám dopravíme zboží druhý den.

inzerce

Shrnutí testu internetových obchodů

Nakupujeme podruhé!

V minulém čísle jsme vám nabídli test internetových obchodů. Vaše ohlasy nás přesvědčily, že jde o poutavé téma a že mnozí z vás již vyzkoušeli internetové nákupy. Zajímavé je, že vaše zkušenosti se často shodují s našimi výsledky.

Obchody na internetu často nabízejí zboží za velmi zajímavé ceny, které mohou k nákupu zlákat nejen zaryté šetřítky. Základní rady a tipy pro dobrý nákup jsme vám nabídli v minulém čísle. Tentokrát přidáme ještě pár tipů získaných na základě praktických zkušeností.

1) ZAPISOVAT A UKLÁDAT

Přestože nákup bude probíhat především virtuálně, pravděpodobně se neubráníte osobnímu (telefonickému) kontaktu s pracovníky firmy. Je dobré si poznamenat jméno a telefonní číslo osoby, která vaši objednávku vyřizuje. Ušetříte si tím spoustu

starostí, především v případě, že dojde k pozdržení zásilky nebo k jiným neočekávaným událostem (řidiče dodávky unesou mimozemšťané, zboží, u kterého byla uvedena možnost dodání do 24 hodin, není ani na skladě...). Také vám doporučujeme ukládat si veškerou elektronickou komunikaci s obchodem. Ta se může hodit nejen pro případné reklamace.

2) ČAS JE JEN LISTÍ VE VĚTRU

Až na jednu výjimku (www.bilezbozi.cz) nás internetové obchody přesvědčily, že hodina pro ně není žádná časová jednotka. Zpoždění dodávky zboží se totiž pohybovalo od desítek minut až do téměř 3 hodin. Jste-li důchodci nebo pracujete-li doma, nebude toto pro vás rozhodující údaj. Ostatní by si měli pořádně rozmyslet, na kdy si zboží objednájí, a měli by počítat s určitou časovou rezervou. Nevyzkoušeli jsme možnost dodání o víkendů nebo ve večerních hodinách, což může být v určitém případě řešení...

3) PLACENÍM TO NEKONČÍ

Posledním trápením při nákupu není platba. Častým prohřeškem, který musíte řešit osobně, bývá absence českého návodu a potvrzeného záručního listu. „Operace“ se záručním listem se podobá tomu, na co jste zvyklí z velkých obchodů a hypermarketů. V některých obchodech ke zboží dostanete čistý záruční list, který vám potvrdí až ve chvíli, kdy si vyzkoušíte bezchybnost zboží. U internetových obchodů to znamená návštěvu pošty a zaslání záručního listu na adresu obchodu, který vám ho obratem vrátí zpět potvrzený. Nejde sice o nic „strašného“, ovšem vidina nákupu „z křesla“ dostává vážné trhliny.

Celkově lze říci, že i přes uvedené výhry lze nákup na internetu doporučit. Nejen pro jeho finanční výhodnost, ale i pro přehledný výběr zboží a rozsáhlou nabídku sortimentu. Doporučujeme vám však před nákupem podrobně prostudovat podmínky a nebát se využít bezplatné poradenské linky. Jen tak se můžete ubránit zklamání, že se pohodlný nákup z křesla změní v nervy drásající souboj s obchodem a firmou doručující zboží. ■ ■ ■ Petr Kratochvíl, petr.kratochvil@vogel.cz

DRUHÝ POKUS NEVYŠEL?

V testu měly některé obchody potíže, které nemusely být pravidlem. Nedalo nám to a vyzkoušeli jsme si je znovu.

Nejprve jsme znovu nakoupili v obchodě www.eva.cz. Druhý test proběhl o něco lépe, ale ani tentokrát nemůžeme být spokojeni. Opět jsme zvolili zboží s termínem „do 24 hodin“, přesto jsme opět byli zklamáni. Tentokrát ale nebyl problém v obchodu samotném, ale v dodávkové službě, která rozváží objednané zboží. Termín dodání byl domluven na interval mezi 8. až 10. hodinou, navíc s prosbou o upozornění před doručením. Ačkoliv se dvouhodinový interval zdá na první pohled dostatečný, ve stanovené době nebylo zboží doručeno a i náš telefon zůstal němý. Ve 12.20 nám řidič zavolal, „že už je tady“. Nebylo pochyb, že vina byla na přepravní firmě (řidič měl na dodacím listu

zvýrazněnu dobu dodání žlutým zvýrazňovačem), přesto tato „drobnost“ znepříjemnila celý nákup.

V případě obchodu www.obchodnidum.cz jsme se potýkali se stejnými problémy jako minule. U zboží se nedozvíte datum dodání ani přibližně. Ihned po objednání se ozval telefon požadující potvrzení nákupu, ale dodací lhůta byla opět „odhadnuta“ na 2 – 10 dní. Teprve po krátkém naléhání jsme se dozvěděli, že zboží není na skladu a že termín dodání je tudíž nejistý. Bylo nám přislíbeno, že jakmile bude známo více podrobností, ihned se dozvíme termín dodání. A skutečně, druhý den nám bylo telefonicky sděleno, že výrobek není ani u distributora na skladu a že není znám termín doručení. Následoval dotaz, zda chceme objednávku stornovat, nebo čekat. Objednávku jsme stornovali.

Novinky u služby ADSL

Zapomeňte na ADSL

Stalo se to úplně nenápadně. Když jsem v jednom z minulých čísel Chipu chválil a doporučoval ADSL, zařadil jsem se mezi nesmrtelné „špatné prognostiky“ zvucných jmen (640 kB by mělo stačit každému...).

Na tiskovou konferenci (5. srpna 2003) jsem se docela těšil. Nenechal jsem se zvíkat poplašnými zprávami z internetu a těšil jsem se na příjemné novinky. První, co mě zarazilo, byla velikost místnosti, ve které se tisková konference konala, ovšem domníval jsem se, že jde o rafinovaný reklamní trik ze strany Českého Telecomu (ČTc) ve stylu „Objednali jsme tu nejmenší místnost v Praze, abychom ušetřili a mohli uživatelům nabídnout levné ADSL...“.

Má dobrá nálada ovšem s přibývajícimi minutami a novinkami od ČTc brala za své. Takže co od 15. září čeká zájemce o ADSL? Nejprve ta (jediná) dobrá zpráva: dochází ke zrychlení linek 192/64 kb/s na 512/128 kb/s a 320/128 kb/s na 1024/256 kb/s, a to za nezměněné ceny. Háček je ovšem ukryt hned v další úpravě – limitem pro přenesená data je 10 GB v obou směrech. Dalších 10 GB máte k dispozici za 399 Kč bez DPH. Ano, čtete dobře, datový limit u služby ADSL, kterou ČTc propagoval takto:

„ADSL nabízí připojení za fixní měsíční poplatek a tím odstraňuje potřebu neustálé kontroly spotřebovaných finančních prostředků za připojení podle délky připojení nebo množství přenesených dat.“

Nejsmutnější na této události je to, že datový limit je firmou prezentován jako služba „ostatním uživatelům“ v rámci „Fair User/Usage Policy“. Jinými slovy: existuje pár jedinců (ČTc nám dokonce nabídl koláčový graf ukazující využití linek), kteří stahují příliš mnoho (a tím ostatní brzdí), a proto bude existovat limit. Toto tvrzení by bylo pochopitelné, kdyby se těmto „notorickým stahovačům“ po dosažení limitu snížila rychlost nebo zastavilo připojení úplně. Pro stahovače ovšem dalších 399 Kč problémem nebude. Výsledkem tedy bude nízká rychlost spojená s úzkostlivým pohledem na údaj o staženém objemu dat. Vítejte v 21. století a užívejte si službu ADSL s Českým Telecomem.

Když už jsem se zmínil o nízké rychlosti – v současné době se šíří nespokojenost i mezi současnými uživateli služby ADSL: stále častěji totiž dochází ke snižování rychlosti ADSL (podle dostupných informací vinou agregace) až o 30 – 50 % (z inzerovaných 192 kb/s). Podle posledních informací ČTc agregaci od 7. 8. opět vypnul až do zavedení nových tarifů.

Shrneme-li všechny tyto informace, nezbyvá nám než konstatovat: zapomeňte na ADSL, zkuste bezdrátové připojení nebo se modlete za přípojku na „kabelový“ internet. Na závěr musím opět poznamenat, že za uvedenou situaci nelze vinit ČTc, ale spíše naši vládu, která mu podobné chování umožní.

■ ■ ■ Petr Kratochvíl, petr.kratochvil@vogel.cz

ŘEŠENÍ?

Vezmete-li si do ruky kalkulačku, zjistíte, že hyperaktivní „stahovač“ dokáže z internetu denně uložit na svůj disk asi 4 – 5 GB dat (při 512 kb/s). Podle mých odhadů je pro běžného uživatele při normálním provozu (na takovéto lince za 4 – 5 hodin) reálné nasbírat přibližně 400 – 500 MB dat denně, aniž by stahoval nelegální hudbu či video. Pokud tedy ČTc trvá na limitu, bylo by řešením zhruba zdvojnásobit limit i za cenu snížení rychlosti. Optimální by však bylo zrušit limit a po dosažení určitého objemu stažených dat (30 GB?) radikálně snížit rychlost.

NEC MultiSync LCD1980SX

Devatenáct plochých palců

Společnost NEC Mitsubishi Electronics Display uvádí na český trh nový 19" LCD displej (plocha 376 × 301 mm) pro profesionální nasazení – MultiSync LCD1980SX. Velikost obrazového bodu je 0,29 mm, svítivost je 250 cd/m² a kontrastní poměr je až 700 : 1. Úhel pozorování je 170° jak v horizontálním, tak i ve vertikálním směru. Reakční doba je 10 ms pro přechod z bílé na černou a 15 ms z černé na bílou. Optimální rozlišení displeje je 1280 × 1024 obrazových bodů při 16,77 milionu barev, což odpovídá 1,3 megapixelu. Nový LCD displej využívá technologii Abmix, která umožňuje připojit k monitoru jak analogový zdroj signálu (pomocí Mini D-Sub konektoru), tak i plně digitální signál podle standardu DVI-I a DVI-D. Vzhledem k tomu, že MultiSync LCD1980SX je určen především pro profesionální použití, je možné jeho obrazové vlastnosti precizně nastavovat. Rozměry monitoru jsou 412 × 365 × 200 mm.

CANON CANOSCAN LiDE 80

Skener na filmy

Firma Canon uvedla na trh skener CanoScan LiDE 80, určený na skenování filmů. CanoScan LiDE 80 využívá kontaktní obrazové čidlo (CIS), podporuje rozlišení 2400 × 4800 dpi a používá technologii automatického retušování filmů FARE (obnovuje poškozené a vybledlé originály). Tělo má tloušťku pouhých 38 mm a víko je vyrobeno z hliníku, takže skener je i lehký. K počítači se skener připojuje pomocí rozhraní USB 2.0 Hi-Speed, a toto rozhraní dokonce stačí i k napájení skeneru – jako zdroj světla se totiž využívají velmi malé LED diody s nízkým příkonem. Čtyři programovatelná tlačítka umožňují snadnou volbu funkcí kopírování, skenování, správy souborů a odeslání e-mailem. Souprava softwarového vybavení – včetně Adobe Photoshop Elements 2.0 – je standardní součástí dodávky.

PENTAX *iST D

Malá zrcadlovka

Novou digitální zrcadlovku *iST D s výměnnými objektivy a rozlišením 6,1 efektivního megapixelu představila firma Pentax. Zrcadlovka je uložena do těla, které je velmi malé a lehké (rozměry jsou 129 × 95 × 60 mm, hmotnost s bateriemi 550 gramů). Je vybavena řadou moderních funkcí a řešení, jako je citlivě reagující systém autofokusu SAFOX VIII s 11bodovým senzorem AF, 16segmentový měřicí systém, jasný hledáček s nově vyvinutým skleněným kompaktním pentagonálním hranolem. Barevný LCD displej má velikost 1,8". Pro ukládání snímků se používají karty CompactFlash.

APACER DISC STENO CP100

Zálohování karet

AT Computers uvádí na náš trh nové externí zařízení DISC STENO CP100 společnosti Apacer, určené k zálohování dat z nejběžnějších paměťových karet (Compact Flash, MicroDrive, SD memory card, Multimedia card, Memory Stick a SmartMedia). Jde o kompaktní externí CD-RW mechaniku (24×10×24×), schopnou pracovat buď jako záloha dat paměťových karet na CD-R/CD-RW bez připojení k PC, nebo jako externí vypalovací mechanika připojená k PC přes rozhraní USB 2.0. Napájí se pomocí Li-Ion baterií nebo pomocí adaptéru. Hmotnost s bateriemi je 693 g a rozměry jsou 184 × 157 × 33 mm. Obsluha je velice jednoduchá – stačí vložit kartu do slotu, vložit CD-R do mechaniky a stisknout tlačítko REC. Doporučená koncová cena je 9990 Kč bez DPH.

PANASONIC DMR-E100H A DMR-E200H

Harddiskové DVD videorekordéry

Společnost Matsushita Electric Industrial (Panasonic) představila dva nové DVD videorekordéry s vestavěným pevným diskem. Modely DMR-E100H a DMR-E200H řady DIGA disponují také slotem pro SD paměťovou kartu a PCMCIA kartu, do kterého je možné připojit adaptér pro další rozšířené formáty paměťových karet. Videorekordéry mohou zaznamenávat data ve formátu MPEG4 simultánně se záznamem dat ve formátu MPEG2 na disk. Model DMR-E100H má disk s kapacitou 120 GB (na něj lze uložit až 160 hodin videozáznamu v režimu EP) a model DMR-E200H má disk s kapacitou 160 GB (až 212 hodin videozáznamu). Evropská verze DVD videorekordéru DMR-E100H bude osazena harddiskem s kapacitou 80 GB a v ČR se bude prodávat za předpokládanou cenu 49 995 Kč bez DPH.

HP COMPAQ nc4000

Lehký notebook

Nový notebook Compaq Notebook nc4000 představila společnost Hewlett-Packard. Jeho hmotnost je pouhých 1,58 kg, což z něj činí snadno přenosný osobní počítač určený pro podnikové aplikace. Je vybaven integrovanou sítí LAN a technologií Bluetooth a využívá i kartu 802.11b nebo 802.11 a/b. Obě karty bude možné softwarově aktualizovat pro podporu standardu 802.11g. Doporučená cena notebooku v konfiguraci s procesorem Pentium M 1,3 GHz, 12,1" TFT XGA displejem, pevným diskem o kapacitě 30 GB a paměti RAM o kapacitě 256 MB bude 63 980 Kč bez DPH.

CHIP ZÁŘÍ 2003

VÝKONNÝ ULTRALIGHT

... JAKO TEN NÁŠ

datový projektor **InFocus LP120**
900 gramů, 1100 ANSI lm

AV MEDIA
komunikace obrazem

člen APPT

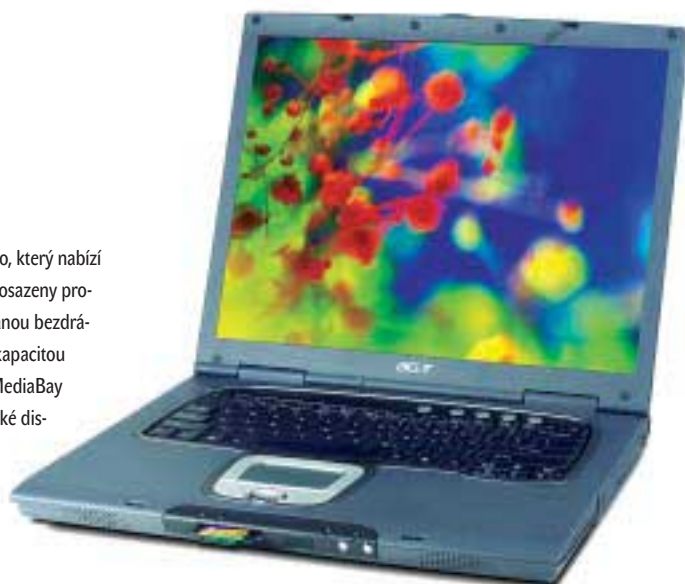
tel.: 261 260 218
www.avmedia.cz

Brno • Č. Budějovice • Ostrava • Pardubice • Plzeň • Praha

ACER TRAVELMATE 660

Bezdrátový mobilní výkon

Společnost Acer představila nový notebook TravelMate 660 s technologií Intel Mobile Centrino, který nabízí dostatečný výkon, bezdrátové připojení a dlouhou výdrž na baterie. Notebooky této řady jsou osazeny procesory Intel Pentium M s minimální frekvencí 1,4 GHz, čipovou sadou Intel 855GM a integrovanou bezdrátovou kartou LAN 802.11b. Paměť 512 MB DDR SDRAM lze rozšířit až na 2 GB, pevný disk s kapacitou 40 GB je chráněn systémem Acer DASP (Disk Anti-Shock Protection System) a v šachtě Acer MediaBay může být kombinovaná mechanika DVD/CD-RW nebo DVD-RW, popřípadě jiné vybavení. Velké displeje 15" TFT s rozlišením SXGA+ 1400 × 1050 a integrovaná grafická karta 3D AGP Dynamic Video Memory Technology (DVMT) 64 MB RAM se starají o zobrazení. Bezpečnost zajišťuje snímač čipových karet SmartCard. Multimediální vybavení zahrnuje čtečku karet 4in1. Cena začíná na 61 000 Kč s DPH.

CANON BUBBLE JET i560

Rychle i kvalitně

Canon uvádí na trh tiskárnu Bubble Jet i560, která dosahuje rychlosti 22 str./min. monochromaticky a 15 str./min. barevně. Díky technologii Single Ink dokáže vytvořit až 19 milionů inkoustových kapek velikosti 2 pl za sekundu při rozlišení až 4800 × 1200 dpi. Technologie Single Ink spočívá v tom, že je umožněna nezávislá výměna jednotlivých zásobníků inkoustu. Mohou se tedy měnit pouze ty zásobníky, ve kterých došel inkoust. Tiskárna podporuje normu PictBridge, umožňující přímý fotografický tisk z libovolného digitálního fotoaparátu s PictBridge připojeného přes kabel USB. Model i560 je asi o 25 % rychlejší než jeho předchůdce i550.

CASIO QV-R40

Čtyřmegapixel

Firma Casio má ve své nabídce novinku – digitální fotoaparát s CCD prvkem se 4,13 milionu obrazových bodů (maximální rozlišení snímků je 2304 × 1712 bodů). Mezi další důležité parametry patří třináásobný optický zoom (použit je objektiv se 7 čočkami včetně asférických). Rychlá je odezva při zapnutí přístroje, spuštění uzávěrky a zapnutí obrazovky – přístroj je připraven k pořízení snímku během 1 sekundy po zapnutí a záznam snímku proběhne 0,01 sekundy po stisku spouště. Kromě statických snímků lze pořádit i videozáznam v rozlišení 320 × 240 bodů. Pro napájení jsou použity dva NiMH akumulátory velikosti AA. Kromě vestavěné paměti s kapacitou 10 MB jsou přístrojem rovněž podporovány paměťové karty SD a MMC (nutno k přístroji dokoupit). Rozměry fotoaparátu jsou 88 × 60,5 × 33 mm a jeho hmotnost je 160 g.

MICROCOM DESKPORTE HOME

Modem na doma

Společnost Fincom International má od července ve své nabídce nový externí modem s označením Microcom DeskPorte Home, který navazuje na model Microcom DeskPorte Pocket. Má malé rozměry a oproti staršímu modelu má i nové vlastnosti – protokol V.92 a rozšířenou přepětovou ochranu. Třetí, uživatelé jistě ceněnou vlastností je zjednodušená instalace díky novému Microcom AutoInstall Wizardu, který nainstaluje vše potřebné prostřednictvím pěti kliknutí myši. K počítači se připojuje pomocí sériového rozhraní. Uživatel dostane s modemem balík softwaru – Classic Phone Tools pro faxování a přenos hlasu, Microcom Advanced Configurator pro řízení rychlosti připojení, Connection Meter pro zjišťování tarifkace uživatelského připojení a software SMS FunTom, umožňující vytváření log a melodii pro mobilní telefony a zaslání SMS zpráv.

Ricoh AP1910/AP1910N

Osobní rychlík

Uživatelům, kteří požadují rychlou osobní tiskárnu, nabízí Ricoh novinku – model AP1910. Tato tiskárna formátu A4 dokáže tisknout rychlostí 19 stran za minutu, z toho první strana je hotova za méně než 10 sekund. Pravých 600 dpi skutečného rozlišení a 1200 dpi v rozšířeném modu dává záruku kvalitního výstupu. Tiskárna Ricoh Laser AP1910/AP1910N byla navržena pro časté použití a nejrůznější tisková média (gramáž papíru až do 160 g/m²), čemuž odpovídá pracovní cyklus 15 000 stran měsíčně a tonerová kartridž na 6000 stran. Uváděné dva modely se liší velikostí vnitřní paměti (12 MB u AP1910 a 16 MB u AP1910N) a model N má i síťovou kartu.

Asus L5800C

Notebook s jasným displejem

Nový notebook Asus L5800C, který na český trh uvedla společnost AT Computers, se může pochlubit dobrým výkonem, výbavou a především 15" displejem s rozlišením 1400 x 1050 bodů. Displej je založen na technologii Asus ACE (Advanced Colour-Contrast Enhancement) View, která zajišťuje vysoký poměr barevnosti a kontrastu a tím i bohatší a ostřejší obraz ve vysokém rozlišení a také širší pozorovací úhel. Vyššího jasu je dosaženo díky novému podsvícení, které zvyšuje množství přenášeného světla. Již základní výbava Asus L5800C zahrnuje většinu standardního i nadstandardního vybavení. Kromě všech dnes běžně používaných portů a konektorů tu najdete i integrovanou čtečku paměťových karet, DVD-RW mechaniku a pět USB 2.0 portů. Součástí standardní nabídky je optická myš s kolečkem, brašna Asus, SW, manuály, operační systém Windows XP a dvouletá záruka.

C H I P Z Á Ř Í 2 0 0 3

PLACENÁ INZERCE

DFI
www.dfi.com
www.dfi.cz

It's party time!

AMD
Athlon XP

FRONIX 2LAN
RAID 15
PC TRANSPO

LANPARTY **KT400A**

LANPARTY KT400A

VIA KT400A / Socket A / ATX

- podpora AMD Athlon™ XP
- podpora DDR400/333/266
- AGP 8X, 6ch Audio
- Serial ATA, ATA133, Round Cable
- RAID 1.5 (současné využití RAID 0 a RAID 1 na dvou discích)
- USB2.0, IEEE1394
- S/PDIF in/out Interface, Round Corner PCB
- integrovaná DUAL 10 / 100 Mbit LAN
- integrovaný Power Switch & Reset

LANPARTY **NFII ULTRA**

LANPARTY NFII ULTRA

NVIDIA nForce2 SPP ULTRA 400 / Socket A / ATX

- podpora AMD Athlon™ XP
- podpora DDR400/333/266
- NVIDIA Dual DDR Memory Architecture
- AGP 8X, 6ch Audio
- Serial ATA, ATA133, Round Cable
- RAID 1.5 (současné využití RAID 0 a RAID 1 na dvou discích)
- USB2.0, IEEE1394
- S/PDIF in/out Interface, Round Corner PCB
- integrovaná DUAL 10 / 100 Mbit LAN
- integrovaný Power Switch & Reset

LANPARTY **PRO875**

LANPARTY PRO875

Intel® Canterwood / Socket 478 / ATX

- podpora Intel® Pentium® 4
- 800MHz system bus
- podpora Hyper-Threading Technology
- podpora Dual DDR400 Memory
- AGP 8X, 6ch Audio
- Serial ATA, ATA100, Round Cable
- RAID 1.5 (současné využití RAID 0 a RAID 1 na dvou discích)
- 8 USB2.0
- S/PDIF in/out Interface, Round Corner PCB
- integrovaná Intel® Gigabit CSA LAN

RIDEA
distribution

Distributor značek DFI, Videoseven, Belinea, Genius, Manhattan, Intellinet

VELKOOBCHOD VÝPOČETNÍ TECHNIKY
RIDEA distribution s.r.o., Březenecká 4808, 430 04 Chomutov
tel.: +420 474 699 000, fax: +420 474 622 761
gsm: +420 603 928 020, e-mail: prodej@ridea.cz

www.ridea.cz
http://shop.ridea.cz

ORANGEBOX MAIL 2.0

Boj proti spamu

V současné době stále více firem „zaostřuje“ na problematiku spamu, neboť více než 25 % e-mailové korespondence je klasifikováno jako spam (podle IDC budou v roce 2005 40 % e-mailové korespondence tvořit spamy). Firmy to samozřejmě každoročně stojí nemalé peníze.

Společnost Cobion AG (její ředitelství najdeme v německém Kasselu a pobočky v Bostonu, v Londýně a v čínské Šanghaji) uvedla na trh The OrangeBox Mail 2.0 s unikátní technologií poskytující podporu společností v boji proti spamům. Základem tohoto antispamového řešení je deset metod pro identifikaci spamových e-mailů, zahrnujících databázi otisků spamů, klasifikaci textu (Support Vector Machines) a inteligentní heuristický systém.

OrangeBox Mail zajišťuje kompletní ochranu pro e-mailovou bezpečnost díky integraci antivirových skenerů, devíti standardních textových kategorií, vlastní administrátorské konzoly a zabezpečení dokumentů pro zabránění tomu, aby tajné údaje mohly opustit organizaci.

Cena Cobion OrangeBox Mail 2.0 činí 1190 eur za rok – zahrnuje licenci pro 25 uživatelů (včetně maintenance zahrnující všechny upgrady a updaty).

Partneři společnosti Cobion si mohou napsat o volně dostupnou, plně funkční 30denní testovací verzi na info@cobion.com.

Společnost Cobion vyvíjí a distribuuje produkty OrangeBox Web (webový filtr), OrangeBox Mail (e-mailový filtr) a OrangeBox Lan (intranetový filtr), jež chrání organizace od nevyžádaného, závadného či nesouvisejícího obsahu.

Softwarové novinky HP

Na výroční konferenci HP Software Forum představila společnost HP řadu novinek pro správu a dohled infrastruktury IT a vývoj a zavádění telekomunikačních služeb. Řešení vychází ze strategie Adaptive Enterprise, kterou společnost HP představila letos v květnu.

Společnost HP oznámila více než 30 nových zdokonalených řešení, služeb a konkrétních produktů řady HP OpenView, které umožní firmám efektivněji spravovat jejich infrastrukturu IT, optimalizovat využívání zdrojů a získat výraznou konkurenční výhodu. Jde například o HP OpenView Network Node Manager Starter Edition 7.0, „entry level“ produkt pro menší sítě, jež potřebují základní správu z jediné správcovské stanice; HP OpenView Network Node Manager Advanced Edition 7.0 pro sítě všech velikostí, jež potřebují pokročilou správu přepínačů a virtuálních lokálních sítí, sofistikovanou analýzu příčin problémů a distribuovanou správu rozsáhlých sítí. Součástí řešení HP OpenView Network Node Manager Advanced Edition Version 7.0 jsou všechna zdokonalení obsažená v základní variantě produktu. Dále se jedná o HP OpenView Internet Services 5.0 (OVIS), nástroj pro monitoring dostupnosti a odezvy internetu z pohledu uživatele, zákazníka, či HP OpenView Operations for Windows 7.2 (OVOW).

Z rodiny softwaru určeného pro vývoj a zavádění nových služeb v oblasti telekomunikací – HP OpenCall – byla představena nová verze HP OpenCall Home Location Register, nabízející rozšířené možnosti pro GSM sítě, a HP OpenCall SS7 signaling platform (nově zahrnuje podporu protokolu SIGTRAN, umožňující hlubší podporu aplikacím založeným na IP signalizační síťové infrastruktuře). Pro zlepšení práce se softwarovými produkty značky HP byla pro zákazníky používající produkty HP OpenView a HP OpenCall zavedena bezplatná služba HP Software Customer Connection. Ta zajišťuje přímou on-line komunikaci mezi personálem informačních oddělení a ostatními uživateli a samotnou společností HP.

Ve zkratce

Nové řešení týmové spolupráce a komunikace se zákazníky Iterity CRM 2.5 představila firma Iterity. CRM systém je založen na nativní XML komunikaci; pracuje s firemními informacemi, nabízí komplexní přehled o vztazích firmy s klienty a o „životě“ uvnitř organizace. Ukládané informace jsou zabezpečeny modulem Iterity Directory a jsou globálně spravovány v interaktivní vazbě společnost – zákazník – projekt – činnost. Systém je určen malým a středně velkým společnostem a je dostupný v české a anglické verzi.

Produkt společnosti TREND MICRO z řady ServerProtect ochrání souborové a aplikační servery Microsoft Windows Server 2003 proti počítačovým virům a ostatním druhům nebezpečných kódů, které se například šíří prostřednictvím e-mailových zpráv.

Na webu alphaWorks společnosti IBM jsou bezplatně k dispozici dva nové nástroje – Reference Monitor for Tivoli Privacy Manager a Declarative Privacy Monitoring for Tivoli Privacy Manager –, které umožní nezávislým dodavatelům softwaru (ISVs, independent software vendors) a podnikům propojit své nové a stávající aplikace se softwarem pro podnikovou správu důvěrných údajů, jako je IBM Tivoli Privacy Manager.

Neshody od Digi Trade

Společnost Digi Trade implementuje pro děčínskou akciovou společnost Severočeská energetika aplikaci Neshody na platformě IBM Lotus Domino/Notes R5.

Tato aplikace slouží k podchycení a zpracování veškerých neshod zjištěných ve společnosti Severočeská energetika; umožňuje rovněž sledování nápravných opatření a sledování nákladů souvisejících s těmito neshodami.

Aplikace Neshody rozšiřuje stávající aplikaci DMS – „Centrální podatelna s výpravnou“ o funkce pro zaznamenávání, zpracování a následné vyhodnocování neshod zjištěných ve společnosti Severočeská energetika. K evidovaným neshodám bude možné zadávat souvi-

Společnost LLP Group dokončila implementaci CRM řešení Pivotal ve společnosti Schenker, která je jedním z předních poskytovatelů integrované logistiky a globálních spedičních služeb. Pivotal CRM zajišťuje ve společnosti Schenker sdílení informací o všech typech kontaktů v rámci České republiky, zefektivnění vnitřní komunikace i komunikace s partnery v síti a standardizaci obchodních a marketingových postupů.

Řadu nových podnikových řešení s rozšířenou škálovatelností, spolehlivostí a výkonem, který odpovídá požadavkům velkých podniků s mnoha tisíci uživateli, uvedla na trh společnost 3Com. 3Com zdokonalil svou inovativní technologii XRN, takže nyní za nižší cenu přináší výhody vysoké dostupnosti zálohováním sítě napříč několika budovami i na velké vzdálenosti.

Novou verzí nástroje pro rychlý přechod od jazyka Java k C# a technologii .NET začal dodávat Microsoft. Java Language Conversion Assistant (JLCA) 2.0 umí převádět celé části hotového kódu, včetně serverových aplikací Java Server Pages.

sející dokumenty typu návrh nápravného opatření, náklady na odstranění neshody a odpověď zákazníkovi, který neshodu nahlásil. Součástí aplikace je napojení na externí systémy – konkrétně aplikaci „Požadavky“ v prostředí IBM Lotus Domino/Notes a obchodní a další podpůrné systémy v prostředí databázového systému Oracle. Dále aplikace umožňuje zaznamenané neshody analyzovat z mnoha hledisek, sledovat náklady na jejich odstraňování a počty neshod za příslušné období včetně místa jejich vzniku. Implementace by měla být ukončena do konce července; ostrý provoz se předpokládá do konce září.

inzerce

BEA WebLogic Platform 8.1

Všeobecnou dostupnost nových produktů **BEA WebLogic Platform 8.1**, **BEA WebLogic Workshop 8.1**, **BEA WebLogic Integration 8.1** a **BEA WebLogic Portal 8.1** oznámila společnost **BEA Systems**.

Řešení **BEA WebLogic Platform 8.1** a všechny jednotlivé produkty včetně dříve dostupných produktů **BEA WebLogic Server 8.1** a **BEA WebLogic JRockit 8.1** lze stáhnout z webu (www.bea.com). Zákazníci také mohou na jeden rok bezplatně získat

Příklady tvorby obchodních procesů

vývoje verze těchto produktů v rámci programu **BEA dev2dev**. Nové produkty jsou založeny na specifické softwarové architektuře společnosti **BEA**, používají platformu **J2EE** (Java 2 Enterprise Edition), jazyk **XML** a nastupující standardy webových služeb.

Rozšířená podpora pro Microsoft .NET Framework

Systém **Borland InterBase 7.1**, výkonnou vestavěnou databázi podporující řadu platformám včetně **Microsoft Windows Server 2003**, před časem představila společnost **Borland Software**.

Databáze **InterBase 7.1** se vyznačuje velmi jednoduchou instalací a údržbou. Nabízí automatické zotavení po pádu a je vhodná pro vestavění do distribuovaných aplikací. **InterBase** dále nabízí podporu pro víceprocesorové stroje a díky své architektuře představuje správnou volbu pro kritické obchodní víceuživatelské aplikace. Podporuje platformy **Windows**, **Linux** a **Solaris** a vývojová prostředí **Borland Delphi**, **Borland Kylix**, **Microsoft Visual Studio** a další. Díky plně kompatibilnímu **JDBC2** ovladači usnadňuje **InterBase 7.1** vývojářům používajícím **Borland JBuilder** a jiná integrovaná vývojová prostředí pro **Java** vytváření a nasazování vysoce výkonných aplikací. **InterBase 7.1** podporuje **hyperthreading**, umožňující uživatelům procesoru třídy **Intel IV** provádění několika vláken procesorem současně. Pro usnadnění instalace používá **InterBase 7.1** systém **InstallAnywhere** s komfortním grafickým uživatelským rozhraním. Databáze **InterBase 7.1** je pro platformy **Windows**, **Linux** a **Solaris** dostupná na adrese <http://shop.borland.cz>.

- Společnost **Computer Associates (CA)** uvedla nejnovější verzi svého řešení ochrany dat **BrightStor ARCserve Backup 10** a zároveň přislíbila, že bude i v budoucnu zajišťovat jeho integraci a společnou funkcionalitu s ostatními řešeními řízení ukládání dat řady **BrightStor**.

Na galavečeru **Codie Awards**, který pořádala **Software & Information Industry Association (SIIA)** začátkem května v hotelu **Palace** v **San Franciscu**, obdržela internetová společnost **Symantec** cenu **Corporate Achievement Award**. **Corporate Achievement Award** je oceněním pro podnik, který posouvá vpřed vývoj softwarového a informačního průmyslu a dává konkrétní podobu jeho vizím.

Verze **6.1** své objektové orientované databáze **ObjectStore** uvolnila společnost **Progress Software**. Databázi s předním postavením na trhu získal **Progress** akvizicí společnosti **eXcelon Corporation** v prosinci minulého roku. Verze **6.1** zvyšuje provozní efektivitu databáze, zlepšila se také dostupnost, podpora **clusteringu** a možnosti **replikace**.

Sonic Software zahájil distribuci nové verze **SonicMQ 5.0**, další generace vysoce škálovatelného podnikového messaging serveru. Dosavadní oborové standardy messagingu ve firemní sféře posouvá především díky novému **clusteringu**, způsobu ovládání a bezpečnostním prvkům.

Zaměřeno na webové služby

Nová řešení řady **Unicenter** a **eTrust** společnosti **Computer Associates (CA)** mají zákazníkům pomoci zajistit výkonné, spolehlivé a bezpečné webové služby orientované na podniky a klienty.

Pro monitorování webových služeb v rámci podniku je určeno řešení **Unicenter Web Services Distributed Management (WSDM)**, jež automaticky zjišťuje a monitoruje webové služby a dovoluje organizacím podrobně sledovat celou škálu ukazatelů výkonu a rychle reagovat na přerušení služeb. Mezi nová řešení **CA** v oblasti webových služeb patří **Unicenter WSDM 3.0**, nový produkt pro řízení webových služeb na úrovni překryvné síťové vrstvy webových služeb, implementovaných v libovolném prostředí. **Unicenter WSDM** využívá vysoce účinné „pozorovatele“, kteří zjišťují a sledují celou škálu charakteristik transakcí webových služeb. Podporuje jak prostředí **J2EE**, tak platformu **.NET** a zároveň zajišťuje kontrolu kritických služeb (mj. může webové služby aktivovat či deaktivovat nebo je přesměrovávat).

Unicenter Management for WebSphere 3.5 a **Unicenter Management for WebLogic 3.5** jsou dvě řešení, která monitorují webové služby v rámci aplikačního serveru **J2EE** a usnadňují automatické zjišťování samotných webových služeb a jejich rozhraní; **Unicenter Management for .NET Framework 3.0** zajišťuje komplexní monitorování webových služeb implementovaných v rámci platformy **.NET Framework**. Nabízí výraznou podporu specifických vlastností **ASP.NET**, zjišťuje webové služby, podrobně vybaví, vypracování zpráv o úrovni služeb souvisejících s podnikem, o stavu systému, jeho výkonu a využití kapacity.

Pro nasazení v podnicích ve velkém měřítku je určen **eTrust Directory 4.1**, první implementace **UDDI** (dokáže uložit, replikovat a distribuovat přes sto milionů datových záznamů souvisejících s webovými službami).

SAS MARKETING OPTIMIZATION

Posun ve vývoji databázového marketingu

Řešení **SAS Marketing Optimization**, které umožní podnikům v oblasti přímého marketingu zlepšit řízení jejich kampaní, zvýšit efektivitu a ziskovost, představila firma **SAS Institute**.

Podstata tohoto řešení spočívá v současné vyhodnocování několika různých kampaní. Cílem je zjistit, které produkty by měly být nabízeny jednotlivým zákazníkům tak, aby se dosáhlo maximální návratnosti investic do marketingových kampaní.

SAS Marketing Optimization se využívá pro optimalizaci veškerých firemních sdělení napříč všemi kanály, tak aby každý jednotlivý zákazník byl osloven cíleně s co nejvhodnější nabídkou – současně se berou v úvahu komunikační náklady, pravidla zacházení s kontakty a další obchodní omezení. Kombinuje v sobě matematickou optimalizaci, uživatelem definované modelování platných omezení a integraci s nejmodernějším analytickým CRM řešením pro prediktivní analýzy a automatizaci marketingu.

Bezpapírový svět

Společnosti **IBM** a **Adobe Systems** uvedly technologii, která zajišťuje elektronické dokumenty ve světě bez papíru.

Kombinace šifrovaných počítačů **IBM PC** s novými funkcemi softwaru **Acrobat 6.0** umožní firmám zachovat autentičnost, integritu a důvěrnost dokumentů v prostředí, které se ve stále větší míře obejde bez papíru. Firma **Adobe** nedávno oznámila, že **Acrobat 6.0** umožňuje uživatelům formátu **Adobe PDF** (**Portable Document Format**) přidávat do souborů digitální podpisy a mechanismy kontroly dokumentů pomocí kryptografického systému **PKI** (**Public Key Infrastructure**), který využívá i bezpečnostní čip osobních počítačů **IBM**. **IBM Embedded Security Subsystem**, který spojuje samostatný hardwarový bezpečnostní čip s doplňkovým bezpečnostním softwarem, posouvá funkčnost **PKI** o úroveň výš. Tato kombinace softwaru a hardwaru poskytuje ochranu na nejvyšší úrovni. Současně také dává záruku, že byl dokument skutečně vytvořen osobou, která jej odeslala, a že jeho obsah nebyl pozměněn, manipulován nebo neoprávněně sdílen.

inzerce

Lupa testuje kvality webhosterů

Pod názvem wAudit (www.lupa.cz/waudit/) spustila počátkem června společnost Internet Info ostrý provoz auditu webhostingových služeb. Smyslem wAuditu je nezávislé ověření kvality služeb u jednotlivých firem, které hosting webových stránek nabízejí. V České republice je nyní několik desítek společností, které tuto službu nabízejí, často s velmi odlišnými cenovými relacemi. Dosud však chyběla jakákoliv objektivní informace o tom, jak jsou jejich služby kvalitní.

Měření v rámci wAuditu probíhá kontinuálně, neustále se proto sleduje dostupnost a rychlost serverů jednotlivých společností. Monitorována je dostupnost serveru, funkčnost webových stránek, databázového serveru, SMTP serveru pro odesílání e-mailu, POP3 a IMAP serveru pro vyzvedávání e-mailu, nameserverů, FTP přístupu ke stránkám a rychlost přenosu dat. Přehled aktuálního stavu se neustále zobrazuje na webových stránkách wAuditu, kde jsou také k dispozici denní, týdenní a měsíční průměry. Kromě detailních technických údajů je připraven i základní přehled, kde se u každého účastníka wAuditu zobrazuje jedna až čtyři hvězdičky podle dosažených výsledků.

Jak wAudit funguje? Monitoring probíhá z několika nezávislých bodů zároveň. Na serverech auditora, rozmístěných v sítích různých ISP, je nainstalován software vyvinutý speciálně pro potřeby auditu, který v pravidelných intervalech monitoruje servery účastníků měření a služby na serverech běžící. Jednotlivé měřicí servery o výsledcích monitoringu neustále informují centrální server, který přicházející data dále zpracovává, vyhodnocuje a publikuje na stránkách wAuditu.

Účast ve wAuditu je dobrovolná, a proto je třeba ocenit společnosti, které se rozhodly zúčastnit se ho a umožňují tím nezávislé ověření dostupnosti vlastních služeb. Oproti svým konkurentům tak získávají určitý punc kvality, který může být pro zákazníky důležitý. Uživatel zatím může porovnávat mezi zhruba dvacítkou webhosterů. K tomuto číslu se pro Chip vyjádřil zástupce provozovatele služby Tomáš Krause takto: „*Jsem v zásadě spokojen. Počet produktů není nikterak nízký, velká část firem je ve skrytém režimu, ve kterém mají možnost wAuditu otestovat a poté se rozhodnou, zda se zúčastní i veřejného auditu. Jednání s dalšími účastníky stále probíhají a předpokládám, že firem ve veřejném provozu bude stále přibývat.*“

Jsem v zásadě spokojen. Počet produktů není nikterak nízký, velká část firem je ve skrytém režimu, ve kterém mají možnost wAuditu otestovat a poté se rozhodnou, zda se zúčastní i veřejného auditu. Jednání s dalšími účastníky stále probíhají a předpokládám, že firem ve veřejném provozu bude stále přibývat.“

Ve zkratce

Společnost Xland. CZ spustila nový internetový projekt na adrese www.tojsemja.cz. Ten umožňuje všem uživatelům internetu zdarma jednoduchou tvorbu osobních stránek bez potřeby technických znalostí. Uživatel si svoji internetovou prezentaci snadno vytvoří pouhým vyplněním údajů a nahráním fotografií. Přitom může vybírat z připravených šablon, volně se o sobě rozepsat, nebo zkombinovat obojí.

Společnost MAFRA, a. s., vydavatel deníku MF DNES a provozovatel zpravodajského portálu iDNES, a Contactel, a. s., spustily službu Internet iDNES, která umožňuje bezplatné připojení k internetu prostřednictvím telefonní linky (tj. jen za běžné poplatky za vytáčený přístup k internetu).

Jedinečnou vlastností nové služby je maximální důraz na jednoduchost, rychlost a anonymitu. Po uživatelích není

vyžadována žádná registrace, znalost hesel ani cokoli jiného. Stačí vytočit 971 101 201, zadat univerzální heslo idnes/ídnas a můžete surfovat.

Letuska.cz se stává exkluzivním partnerem portálu Seznam.cz. Od 1. srpna si mohou návštěvníci sekce Dovolená, letenky portálu Seznam.cz rezervovat letenku pomocí on-line nástroje Letuska.cz cestovní agentury ASIANA Global Travel Service. K dispozici mají také akční nabídky od Letusky.

Tiscali hledání nabízí uživatelům internetu novinku v podobě databáze středních a větších firem na adrese <http://firmy.tiscali.cz>. Tato nová služba portálu TISCALI umožňuje vyhledávání podle názvu firmy, regionu, ve kterém sídlí, anebo podle předmětu podnikání. Databáze v současné době obsahuje podrobné informace

Seznam konečně inovoval službu Mapy.cz

Seznam provozuje svůj mapový server již od roku 1998, a tak není divu, že mu patří nejlepší doména v oboru –

www.mapy.cz. Dlouhou dobu však

Seznam těžil pouze ze snadno zapamatovatelného názvu a schopnosti přivést

z titulní stránky portálu návštěvníky prakticky kamkoli. Kvalita služby Mapy.cz silně zaostávala za svými konkurenty.

Před několika týdny se zmíněná služba objevila v nové podobě a s novými funkcemi a rázem je vše jinak. Web Mapy.cz sice stále neopývá takovým množstvím funkcí jako většina ostatních mapových serverů, ale to podstatné zde najdete a k cíli se možná nakonec dostane ještě rychleji. Seznam totiž vsadil především na fulltextové vyhledávání a po zadání dotazu systém prohledává databáze obcí, ulic, konkrétních adresních bodů, restaurací, ubytování, památek, kin, kulturních zařízení, jeskyní, rozhleden apod. Stejně tak jsou prohledávány i popisky k jednotlivým objektům.

Převedeno do praxe – stačí zadat název ulice (dokonce včetně čísla popisného) nebo název zařízení. Objekt se zobrazí na mapě a k zásadním informacím o něm se dostanete již po najetí myši nad objekt. Kliknutím na objekt se odkryjí i případné další údaje (u některých restaurací se třeba dozvíte i to, zda v nich hraje živá hudba nebo zda nabízejí mořské plody).

Novou funkcí je i možnost k zobrazenému objektu nalézt nejbližší bankomat, lékárnu, pohotovost, policii, poštu, restauraci, benzinovou stanic, ubytování, zastávku MHD či stanici metra. Systém vám tak kupříkladu nejen vyhledá nejbližší benzinovou stanic (tu zobrazí i na mapě), ale vypíše též seznam dalších, o něco vzdálenějších čerpacích stanic. To vše doplněno o konkrétní vzdálenost s přesností na metry. U pump pak nechybí kontaktní údaje, informace o přijímaných platebních kartách a vybavenosti myčkou či bistro. K úplné spokojenosti tak snad už jen chybějí aktuální ceny pohonných hmot.

o 28 500 firmách, včetně adres, kontaktů, zaměření, popisu struktury výroby a dosažených firemních certifikátů.

Na serveru <http://www.iefavorites.com> najdete zdarma novou službu. Ta umožňuje uložení oblíbených internetových odkazů, čímž uživatel získá možnost přistupovat k oblíbeným odkazům z různých míst připojených k internetu (z domova, z práce, při změně zaměstnání a podobně). Po registraci můžete server ihned využívat a bezplatně vložit až 30 odkazů.

Nový systém registrace českých domén .cz může zahýbat domácím trhem s webhostingovými službami. Jedním z potenciálních budoucích registrátorů je hostingová firma Ignum, s. r. o., jež spustila specializovaný server www.domena.cz, který se věnuje připravovaným změnám.

Oskar nabízí osvětlu v Podnikatelském fóru

Oskar je považován za operátora, který má nabídku ušitou na míru malým a středním firmám, ze kterých se koneckonců také rekrutuje zásadní podíl jeho firemních zákazníků. A protože Oskar usoudil, že menší a střední firmy doposud neměly možnost se snadno, rychle a hlavně na jednom místě dozvědět, na co se připravit po vstupu České republiky do EU, jak požádat o dotace, jak správně na daně

apod., spustil v polovině června na svém webu Podnikatelské fórum (www.oskar.cz/forum). Jde nejen o databanku užitečných informací, ale také o platformu pro výměnu názorů mezi malými a středními podnikateli. Každý majitel nebo zaměstnanec menší firmy si nyní může přečíst o vybraných nařízeních a předpisech platných v ČR a Evropské unii. Obsah webu se dá rozdělit do několika informačních bloků – EU a vaše firma (nařízení, normy a předpisy EU), Podnikání a vaše firma (co je nového v zákonech, daních nebo veřejných zakázkách), Ptejte se expertů (bezplatná internetová poradna, na dotazy čeká tým expertů – advokátů, účetní, manažerští konzultanti i tzv. technoidi) atd. Po necelých dvou měsících fungování Podnikatelského fóra je již možné vysledovat, o co je mezi návštěvníky největší zájem. Jak Chipu sdělil Roman Frkous z tiskového oddělení Oskaru, velmi oblíbená je sekce Mobily a vaše firma, kde návštěvníci najdou taháky, jak z mobilu vyždímat maximum s minimálními náklady. A protože se vstup ČR do Evropské unie nezadržitelně blíží, určitě se firmám vyplatí mít aktuální informace o podnikatelských příležitostech. Právě otázky týkající se možnosti získání dotací z evropských fondů jsou totiž nejčastějšími dotazy v sekci Ptejte se expertů. Zájem je také o pomoc při řešení zapeklitých otázek z oblasti českého daňového systému.

Ukažte přátelům na mapě svá oblíbená místa

Portál Tiscali spustil svůj mapový server Mapy Tiscali (mapy.tiscali.cz) zhruba o tři roky později než Seznam, a proto zatím žádné převratné změny nejsou nutné. Přesto se zde před krátkým časem objevila nová služba, která umožní každému uživateli snadné vytvoření vlastní mapy se zvýrazněním oblíbených míst. Ke každému objektu na mapě lze poté přiložit libovolný text a fotografie. Co je tedy nutné k tomu, abyste si vytvořili vlastní mapu se zobrazením kupříkladu nejoblíbenějších hospod v okolí svého bydliště? Nejdříve je nutné si vytvořit uživatelský účet kliknutím na tlačítko „Nový“ v pravé části vstupní obrazovky MapClubu (stačí zadat jen jméno a přístupové heslo). Po přihlášení klikněte na tlačítko „Vytvořit mapu“ (vytvořených map můžete mít několik). Do zvolené výše mapy pak vkládáte grafické značky, ke kterým lze připojit doprovodný text. Hotová mapa může být dána k dispozici buď všem uživatelům internetu, nebo jen předem definované skupině či jednotlivcům. Nápad i provedení jsou dobré, problémem však zůstává malá nabídka plánů jednotlivých měst. Oproti jiným mapovým serverům, které mají v nabídce plány dokonce několika stovek tuzemských měst, web Mapy Tiscali nabízí plány pouze necelých dvou desítek měst.

Nový informační web o drogové problematice

Web **Drogy-info** (www.drogy-info.cz) byl oficiálně spuštěn 26. června, který je Mezinárodním dnem proti zneužívání drog a nezákonnému obchodování s nimi. Zmíněný server vznikl v rámci tzv. PHARE Twinning Projektu „Posilování národní protidrogové politiky“ a je výkladní skříň Národního monitorovacího střediska pro drogy a drogové závislosti (NMS), které je koordinátorem sběru dat z oblasti drogové problematiky a zároveň je garantem jejich kvality jak pro národní instituce, tak pro EU, OSN a další mezinárodní či nadnárodní organizace.

Výše zmíněný web je jedním z nástrojů šíření těchto

informací a snaží se tak činit ve stravitelné formě pro všechny cílové skupiny – odborníky a držitele rozhodovacích pravomocí, novináře i laiky se zájmem o problematiku, v neposlední řadě pak pro ty, kteří buď mají s drogami problém, nebo mají pocit, že by s nimi oni či jejich blízcí problém mít mohli, případně hledají odpověď na otázku, jak takovému problému předějit. Kromě standardních položek snad všech drogových webů (informace typu „co jsou drogy, jaké mají účinky a jaká jsou jejich nebezpečí“) zde najdete především mohutnou baterii vědecky podložených údajů o drogové situaci u nás i ve světě, informace o práci NMS či o struktuře a obsahu zákonů týkajících se problematiky nelegálních drog v ČR. Za zcela unikátní součást webu Drogy-info lze považovat rozsáhlý seznam tuzemských i zahraničních odkazů s drogovou tematikou (bez mála 500 tříděných a komentovaných odkazů s možností hledání podle země a podle klíčových slov). Nezmínit se nelze ani o interaktivní mapě léčebných a preventivních zařízení v ČR.

Server Drogy-info se též snaží být plnohodnotnou drogovou informační centrou: plně využívá populárních technologií syndikace obsahu (RSS/RDF). Kromě toho, že jejich pomocí aktivně monitoruje český i zahraniční web a přebírá všechny zprávy na „drogová témata“, sám jeden RSS kanál vytváří a umožňuje tak drogové novinky zobrazovat všem, kteří si kanál zakomponují do svého webu.

PLACENÁ INZERCE

DXT COMPUTERS
maximální letní slevy

CHIP tip
Tip
SPLATKY
VÝHODNĚ 0%
DOPRAVA
ZDARMA

www.dxt.cz
5let
záruka

<p>DXT WORKSTATION AMD Duron 1,2GHz</p> <p>operační paměť 128MB DDR, pevný disk 40GB ATA100, FDD Sony 3.5", 2D grafická karta up 32MB, 5D 3D stereo stereo3D sound, LAN 10/100 Mb/s, case midtower ATX se srdceho hmotostí a sL společnou, hodnotný balík software</p> <p>SLEVA 6.490,- s DPH 7.848,-</p>	<p>DXT TURBO 3000 AMD Athlon XP 2500+</p> <p>operační paměť 256MB DDR, pevný disk 80GB ATA100, FDD Sony 3.5", 3D grafická karta GeForce4 MX 54MB, 5D 5+1 stereo3D sound, CD-ROM mechanika 32x, LAN 10/100 Mb/s, case midtower ATX se srdceho hmotostí a sL společnou, hodnotný balík software</p> <p>SLEVA 12.990,- s DPH 15.848,-</p>
--	---

... A DALŠÍ POČÍTACE V AKCI!

☎ 271 742 467

Pracovní doba: Po - Pá 9:30 - 18:00h So 10:00 - 16:00h

PRÁHA 10 - Myslíkova 25, Tel.: 271 742 467, 68 88, fax: 271 790 128 -
BRNO - Kamená 1, Tel.: 542 311 417, 602 181340, 721 508 781
LIBEREC - Husova 33, Tel./fax: 483 136 944, fax: 483 824 768 -
PILSEN - Pátekova 35, Tel.: 377 488 285, 38 - ŽILINA - Vodňá 433, Tel.:
872 421 481, fax: 872 421 481, fax: 833 547 322 - OSTRAVA - Havlíčká
32, Tel./fax: 582 221 672 - OSTRAVA - 28. října 215, Tel./fax: 586 634
308, fax: 600 750 481 - GLONOCIC - Komořova 13, Tel./fax: 565 423
885 - HRADEC KRÁLOVSKÝ - Pátekova 390, Tel.: 489 535 754
USTÍ N. LABEM - Hrnčířská 18, Tel.: 475 289 212 - KARLOVY
VARY - Štefánikova 96, Tel./fax: 382 540 838 - TÁBOR - Budejovická
542, Tel.: 381 395 552 - ŠK. HRADISTE - Mlýnská 467, Tel./fax:
672 358 948, tel.: 777 000 787 - ČESKÉ BUDĚJOVICE - Husova 108,
Tel.: 385 210 816 - MARIÁNSKÉ L. - Kubešikova 885, Tel.: 384 627 601

Chip: antivirový koutek

Není pochyb o tom, že šíření virů je stále rychlejší a prudší. Největší podíl na tom má bezpochyby masové využívání internetu a zejména elektronické pošty. Dávno pryč jsou doby, kdy větší rozšíření trvalo viru několik měsíců; tak tomu bylo v časech, kdy hlavním médiem pro distribuci virů byla disketa.

Na tuto rychlost musí samozřejmě reagovat i antivirové firmy. Naprostou nutností je dnes neustálé sledování výskytu nových škodlivých programů, které probíhá 24 hodin denně, sedm dní v týdnu. To však zdaleka nestačí – některé epidemie jsou tak náhlé, že žádná antivirová firma nemůže s jejím počátečním zachycením spoléhat jen sama na sebe a na své zdroje. Bez každodenní úzké spolupráce zkrátka v této oblasti není možno dokázat vůbec nic.

Už v dávných dobách se ale mezi antivirovými firmami vytvořily poměrně zvláštní vztahy. Ačkoli si samozřejmě po obchodní a marketingové stránce tvrdě konkurují, v technické oblasti naopak dlouhodobě spolupracují. Možná je to ještě pozůstatek z doby, kdy se v naprosté většině jednalo o firmy „jednoho muže“, každopádně ale nevím o jiné oblasti lidského snažení, kde by něco podobného probíhalo. Zpočátku se samozřejmě jednalo o komunikaci pomocí elektronické pošty a o pravidelné setkávání na různých konferencích, což ostatně funguje až dodnes. S rozvojem internetu a s novými nebezpečím zejména ze strany virů šířících se e-mailem však byly vytvořeny systémy, které slouží právě k lepšímu a rychlejšímu řešení nejrůznějších krizových situací. Takové systémy vznikly dva, REVS a AVED, přičemž každý byl zaměřen trochu jiným způsobem a fungoval na jiných principech, jejich cíle však byly shodné a naprostá většina antivirových firem je zapojena do obou z nich.

REVS (Rapid Exchange of Virus Samples) vznikl na jaře roku 2000 a byl orientován na spolupráci firemních virových laboratoří. Osvědčil se okamžitě po svém vzniku – při nechvalně známé epidemii viru LoveLetter-A. Díky tomuto systému obdržely všechny antivirové firmy s (byť jen velice těsným) předstihem vzorek viru, mohly spolupracovat na jeho analýze a mohly se shodnout na jednotném jménu. To vše tenkrát pomohlo alespoň trochu eliminovat dopady tehdy skutečně překvapivé epidemie.

Podobný systém vznikl asi o půl roku později pod názvem AVED (AntiVirus Emergency Discussion Network). Tento systém je zaměřen spíše na spolupráci jednotlivých lidí než firem a v poslední době je využíván mnohem častěji než REVS. Jeho cíle jsou ale stejné: včas rozpoznat nebezpečí hrozící od nového viru či červa, podělit se o jeho vzorek s ostatními „výzkumníky“, společně alespoň zhruba analyzovat metody, které pro svoje šíření používá, a hlavně se shodnout na jednotném jménu. To je někdy překvapivě obtížné, protože v krizových situacích si často každá firma pojme-

Pavel Baudiš, ALWIL Software

nuje nový vzorek po svém a pak (zejména pokud už virus získal nějakou publicitu) je dost těžké jméno změnit. Systém je určen pro „krizové“ situace, ze kterých hrozí „nebezpečí veřejnosti“. Není vhodné jej samozřejmě zatěžovat viry, od kterých takové nebezpečí nehrozí, už proto, že vzhledem k časovým pásmům řadu lidí zaslání vzorku vytrhne ze spánku. Přesto právě tito lidé při vypuknutí skutečné epidemie vstávají a okamžitě analyzují nový virus, přidávají jeho detekci do svých antivirových programů a na webu zveřejňují jeho popis tak, abyste vy, uživatelé, byli před novým nebezpečím chráněni co nejdříve.

Tato (jak už bylo řečeno) zcela unikátní spolupráce se během posledních tří let mnohokrát osvědčila, naposledy to bylo na začátku srpna v případě viru Win32:MiMail-A. Až se objeví nějaký nový úspěšný virus, připomeňte si, že určitě na začátku prošel systémem AVED či REVS!

Už jsem se zmínil o poslední novince, která se objevila na přelomu července a srpna: o viru Win32:MiMail-A. Jedná se o internetového červa, který se šíří elektronickou poštou. Informuje uživatele, že platnost jeho e-mailové adresy brzy vyprší, a snaží se ho přesvědčit, aby otevřel a spustil připojený soubor. Zpráva přichází ze zfalšované adresy admin@[jméno_domény_adresáta]. Infikovaná zpráva má následující předmět zprávy: your account [náhodné znaky]

Samotná zpráva obsahuje následující anglický text: Hello there, I would like to inform you about important information regarding your email address. This email address will be expiring. Please read attachment for details. --

Best regards, Administrator

Připojený soubor je archiv se jménem message.zip a obsahuje soubor HTML pod jménem Message.htm, který dále obsahuje vlastní worm ve formě spustitelného EXE souboru a také skript, jenž zaručí jeho spuštění na systémech, které nejsou ošetřeny příslušnou záplatou pro Outlook/Explorer. Virus naštěstí neobsahuje žádnou destruktivní činnost.

Pavel Baudiš, ALWIL Software

Srpnové novinky v síti T-Mobile

Od 15. do 31. srpna 2003 nabízí T-Mobile zdarma svým zákazníkům, kteří mají aktivovanou „klasickou“ hlasovou schránku na čísle 3311, službu Uvítací pozdravy. Stačí vytočit číslo 6611 (volání stojí 3,15 Kč včetně DPH), vybrat si jeden z řady namluvených pozdravů a uložit si jej jako svůj osobní uvítací pozdrav.

Od prvního srpna připravil T-Mobile výrazné zlevnění hovorů a celkové zpřehlednění sazeb u služeb **Privátní síť** (pro všechny zákazníky s pěti a více SIM kartami s paušálním programem) a **Privátní podniková síť** (pro větší společnosti s rámcovou smlouvou klíčového zákazníka T-Mobile). Hovory uskutečněné v rámci obou služeb jsou nyní bez ohledu na využívaný tarif zpoplatněny jednotnou sazbou 1,50 Kč za minutu.

Až dosud mohli zákazníci T-Mobilu odesílat MMS zprávy pouze v rámci domácí sítě, eventuálně sítě Eurotel. Díky propojení MMS center se společnostmi EuroTel Bratislava a T-Mobile Austria je nyní možné vyměňovat si obrázky i se slovenskými a rakouskými zákazníky využívajícími služby obou zmíněných operátorů. Cena za takto odeslanou MMS zprávu je shodná se sazbou za odeslání MMS v rámci České republiky: do konce srpna vyjde zákazníka na dvě koruny.

Přestože neoddiskovatelně platí známé „Spěchej pomalu“, chcete-li stihnout nabídku uvítacích pozdravů zdarma, měli byste si pospíšet.

IDS Scheer koupila firmu Plaut

Od 1. srpna 2003 převzala společnost IDS Scheer od konzultační společnosti Plaut ziskové podniky ve střední a východní Evropě a v Severní Americe. Společnost IDS Scheer se tak rozrostla o dalších 450 zaměstnanců a hodlá posílit své vedoucí postavení na trhu ve střední a východní Evropě a prohloubit své podnikání v Severní Americe. IDS Scheer očekává z nových dvou jednotek Plaut tržby zhruba ve výši 75 milionů EUR do konce fiskálního roku 2003. Plaut Eastern Europe zahrnuje místní pobočky v Rakousku, Maďarsku, Polsku, České republice a na Slovensku, se silnou zákaznickou základnou přibližně 400 středních a velkých společností; pobočky Plautu v USA a Kanadě operují zejména jako distributor SAP (VAR) pro trh středních a malých společností. Tato akvizice zařadí IDS Scheer mezi nejvýznamnější poskytovatele služeb v oblasti informačních technologií v těchto regionech. Bez ohledu na novou akvizici stoupl obrat IDS Scheer za prvních šest měsíců o 5,3 %, na 91,6 milionu EUR (v loňském roce dosáhly tržby v tomto období 87 milionů EUR), a operační zisk beyond projections stoupl o 63 %, na 13,3 milionu EUR (v loňském roce 8,2 milionu EUR).

SPIS podporuje elektronickou fakturaci

Pod jednoznačným heslem „Normální je fakturovat elektronicky“ se skrývá nova aktivita SPIS zaměřená na podporu elektronické fakturace.

Současná legislativa použití elektronických faktur dovoluje, Ministerstvo financí ČR se k této záležitosti rovněž staví kladně a denně jsou u nás vytvářeny a přijímány stovky elektronických faktur. Cílem projektu je sjednocení pravidel elektronické fakturace a následné prosazení a rozšíření používání elektronické faktury jako plnohodnotného daňového dokladu. V současné době se sdružení SPIS zapojilo do připomínkování novely zákona o DPH a připravuje příručku standardních postupů pro elektronickou fakturaci.

HP na červenomodro

Červená prezentace firmy HP pro zástupce odborného tisku přinesla dvě jasná poselství: spojené firmy HP a Compaq už tvoří navenek i uvnitř jednotný a konsolidovaný organismus, který je největším subjektem v oboru. A tento kolos nyní provádí frontální útok na vrstvu zákazníků, která generuje podstatnou část obrátu firmy - na domácí a drobné uživatele (tzv. SMB, small and medium business).

Strategie tohoto útoku vychází z bezesporu oprávněného přesvědčení, že drobní uživatelé budou mít stále významnější podíl na odbytu, a to zejména díky stále intenzivnějšímu využívání možností digitálních médií, jejichž zpracování klade vysoké nároky na výpočetní i paměťovou kapacitu hardwaru včetně zvýšených nároků na propustnost a dostupnost klasických i bezdrátových sítí. Tak trochu mezi řádky se skrývá skutečnost, že zvýšená náročnost úkolů zpracovávaných drobnými uživateli přinese i vyšší nároky na servery i záznamová a síťová zařízení, tvořící infrastrukturu internetu, komunikací a celého prosítovaného prostředí moderního systému ICT.

Na prezentaci byla představena řada nových produktů, které teprve budou oficiálně uvedeny na trh. Proto bližší údaje uvedeme až při jejich uvedení ve formě krátkých zpráv i důkladnějších recenzí. Je pochopitelné, že z digitálních médií si firma HP vybrala zejména obory, v nichž je tradičně silná, tedy zpracování a tisk obrazů a mobilní systémy. Jde o produkty velmi zajímavé a za velmi zajímavé ceny. Jen by mne zajímala i cena závěrečného efektu prezentace, při němž bylo místo konání, zámeček Červená Lhota, silnými reflektory přebarveno na „packardovsky“ modrou - inu v moderním marketingu je možné vše, když „na to je“.

-abe

Spojení firem HP a Compaq je završeno. Svou novou sílu HP demonstrovalo i přebarvením zámku. V tomto případě našťastí jen dočasně...

Dataprojektory Canon

se spolehlivým, tichým a hladkým chodem poskytují výjimečnou definici obrazů i za denního světla.

LV-S2/LV-X2

Mobilní kompaktní dataprojektor

- ▶ Technologie: LCD
- ▶ Světelný výkon: LV-S2 1000 ANSI lumen / LV-X2 1100 ANSI lumen
- ▶ Rozlišení: LV-S2 SVGA (800×600) / LV-X2 XGA (1024×768)
- ▶ Velikost obrazu: 40-300" (100" ze vzdálenosti 2,8 m)
- ▶ Lichoběžníková korekce: ±20°

LV-5200

Výkonný dataprojektor za atraktivní cenu

- ▶ Technologie: LCD
- ▶ Světelný výkon: 1700 ANSI lumen
- ▶ Rozlišení: SVGA (800×600)
- ▶ Vzdálenost projekce: 1,1-9,7 m
- ▶ Velikost obrazu: 24-300"
- ▶ Lichoběžníková korekce: ±20°

LV-7545

Profesionální projektor

- ▶ Technologie: LCD
- ▶ Světelný výkon: 3700 ANSI lumen
- ▶ Rozlišení: XGA (1024×768)
- ▶ Turbo Bright System
- ▶ Vzdálenost projekce: 1,4-14,7 m
- ▶ Velikost obrazu: 31-400" (100" ze vzdálenosti 3,6 m)
- ▶ Digitální korekce lichoběžníkového zkreslení ±40°

you can

Canon

Ve zkratce

Český **Telecom**, jedna z největších tuzemských společností, mění organizační strukturu. Stávající divizionální uspořádání se změní na maticovou organizaci. Současně dochází ke snižování počtu hierarchických úrovní řízení na polovinu. Reforma by měla být dokončena v září a změny by měly Telecomu pomoci ve změně orientace z dominantního operátora na zákaznický zaměřenou společnost, jež musí bojovat o trh.

Největší český mobilní operátor **Eurotel** vydělal 3,8 miliardy korun, tržby se zvýšily na 14,14 miliardy. S Eurotelem ke konci června telefonovalo 3,99 milionu lidí. Jejich počet se za poslední rok i přes nasycený trh zvýšil o dvanáct procent.

Akciová společnost **PVT** a „internetová“ společnost **Check Point Software Technologies** společně oznámily, že se PVT stává novým autorizovaným partnerem – poskytovatelem řešení s přidanou hodnotou – pro produkty Check Point v České republice.

Představenstvo **CZ.NIC** vydalo ceník pro registrátory, kterým stanovuje nákupní cenu registrace domény na 400 Kč a roční udržovací poplatek na 600 Kč (resp. násobky při objednávce na více let). Do koncové ceny se promítne také fixní poplatky CZ.NIC (150 000 Kč ročně) a náklady na technické a personální zajištění komunikace s centrálním registrem.

Od 23. července 2003 se společnost **ProCA** stala oficiálním distributorem digitálních projektorů LG. Veškeré projektory, které firma LG na českém trhu nabízí, jsou založeny na velmi kvalitní zobrazovací technologii DLP. Projektory LG najdete v sortimentu společnosti ProCA na www.prodeal.cz pod zkratkou DP.

Od září 2003 zahájí společnost **Complet**, jež má dlouholeté zkušenosti s prodejem a distribucí kopírovacích strojů Mita (později Kyocera Mita), dovoz a distribuci černobílých i barevných digitálních kopírovacích strojů, multifunkčních zařízení, tiskáren, inkoustových a laserových faxů a kalkulátorů **Olivetti** a zajistí jejich značkový servis prostřednictvím sítě smluvních servisních partnerů v celé ČR. Veřejnosti budou produkty značky Olivetti oficiálně představeny na brněnském veletrhu Inxev 2003.

Internet Mall, s. r. o., ukončil první pololetí s tržbami 110 milionů Kč včetně DPH. Jedná se tak o více než 300% nárůst obrátu a téměř 400% nárůst počtu objednávek oproti prvnímu pololetí roku 2002. Tržby internetových obchodů www.bilezbozi.cz, www.audioexpert.cz, www.videoexpert.cz, www.fotoexpert.cz, www.mp3store.cz a www.mobilka.cz za druhé čtvrtletí dosáhly výše 59,75 mil. Kč s DPH. Druhé čtvrtletí bylo ve znamení ostrého konkurenčního boje.

Jen několik dní po dokončení akvizice holandského **Baanu** získala společnost **SSA Global Technologies** další technologickou společnost – **Eleven**. Eleven je poskytovatelem řešení pro správu expertních znalostí (knowledge management) a elektronického obchodování (Collaborative Commerce) pro střední a velké organizace.

Řízení nízké energetice je první oblastí, kam budou směřovat společné aktivity společností **LogicaCMG** a **SAS**. V rámci nově uzavřeného partnerství budou obě firmy společně vyvíjet a dodávat komplexní balíčky produktů a služeb zaměřené na specifické problémy různých odvětví.

Intel oslavuje

Společnost Intel, největší světový výrobce mikroprocesorů, zahájila ve svém ústředí první z řady celosvětových událostí při příležitosti oslav 35 let společnosti.

Do pamětní schránky, jež obsahuje předměty dodané z pracovišť společnosti Intel z celého světa, byly slavnostně uloženy technologicky nejpokročilejší „intelovské“ produkty. (Pamětní schránka bude otevřena v roce 2018 při příležitosti 50. výročí společnosti Intel.)

Rozemáté tváře zakladatelů Intelu.

Na dobu před 35 lety vzpomínali dva ze zakladatelů společnosti, Gordon Moore, bývalý předseda představenstva společnosti Intel, a Andy Grove, současný předseda představenstva. Spolu s nimi se této slavnostní příležitosti účastnili i Craig Barrett, generální ředitel (CEO) společnosti Intel, a Paul Otellini, předseda představenstva a výkonný předseda (COO). Intel se za těch 35 let „rozrostl“, má 78 000 zaměstnanců a působí ve více než čtyřiceti zemích světa.

Dva v jednom

Kartu SIM 2v1, která dokáže pracovat s dvěma mobilními čísly najednou, nabídl firemním zákazníkům Oskar.

V jednom telefonu tak mohou být vedle sebe pracovní a soukromé číslo – s odděleným účtováním a s kontrolou nad firemními náklady. Díky vzájemnému přesměrování hovorů, které je mezi tarifními programy v rámci SIM 2v1 zdarma, tak může být každý k zastížení na obou číslech, která fungují nezávisle, a na každém si zákazník může nastavit jiné služby a jinou hlasovou schránku. Obě čísla mají na kartě společnou paměť pro SMS (až 60 zpráv), společný telefonní seznam (až 250 kontaktů) a společný seznam příchozích a odchozích hovorů.

Nejlepší partneři FSC

Své nejlepší obchodní partnery v uplynulém obchodním roce (duben 2002 – březen 2003) vyhlásila začátkem července ve smíchovské restauraci Factoria společnost Fujitsu Siemens Computers. Vedle předání křišťálových Oskarů pro nejlepšího distributora, resellera a retailera oficiálně ohlásila nový partnerský program a udělila certifikáty kvalifikovaných prodejců a servisních partnerů pro rok 2003.

Křišťálového Oskara pro nejlepšího distributora získala společnost SWS za prodej produktů Fujitsu Siemens; nejlepším resellerem se stala společnost Siemens Business Services; třetího Oskara za největší objemy v retailu získala společnost Electro World.

Kvalifikovanými distributory pro rok 2003 v segmentu profesionální výpočetní techniky byly jmenovány společnosti Actebis Computer, eD' system Czech a SWS; kvalifikovaným distributorem v oblasti domácí výpočetní techniky se stala společnost Konsigna Handel.

Kvalifikovanými partnery v kategorii Qualified Reseller se staly společnosti Fujitsu Services, GRALL, PVT, Siemens Business Services a Wincor Nixdorf. Kvalifikovanými partnery v kategorii 2ndTier Reseller byly jmenovány společnosti ALBICO, CDC Data, První spotřební, Triton system a Pramacom Prague. Certifikát Qualified Retailer si odnesli zástupci společností Datart International, Electro World a MAKRO Cash & Carry ČR. V oblasti servisních služeb byla osvědčení předána společností Fujitsu Services, JM Partners CZ, GRALL, PVT, C-System CZ, Getronics a Siemens Business Services.

www.eproton.cz

- internetový obchod s největšími sklady
- foto, TV, DVD, audio, mobilní telefony, domácí elektro

ePROTON

- 1500 nejprodávanějších výrobků do 48 hodin
- záruka kvality a spolehlivosti, nízké ceny

Širokou nabídku nejen digitálních fotoaparátů a MP3 discmanů najdete na www.eproton.cz

V centru státní správa

Na využití geografických informačních systémů, zejména ve státní správě, byl zaměřen již čtvrtý ročník GIS konference.

V hotelu Permon v Podbanském ji koncem června zorganizovala ve spolupráci se svými partnery, společnostmi Oracle Slovensko, Intergraph ČR, IBM Slovensko a Geodis Slovakia, společnost YMS. Konference probíhala ve dvou odborných specializovaných sekcích – státní správa a inženýrské sítě. Hlavním cílem bylo informovat uživatele o realizovaných projektech ve státní správě, o možnostech řízení inženýrských sítí, areálů v průmyslových podnicích a o využívání přírodních zdrojů.

Společnost ANECT, a. s., obhájila Wireless LAN Specialization společnosti Cisco Systems pro ČR a SR. Specializace je zaměřena na využití Cisco Aironet bezdrátové technologie LAN, která kombinuje mobilitu a pružnost bezdrátové sítě s požadavky uživatelů na bezpečnost podnikové LAN. Využití této technologie pomáhá společnosti ANECT překonávat rozpočtová a technická omezení drátových technologií u zákazníků a dodat jim řešení podle jejich potřeb a finančních možností.

Konkurzní soud schválil prodej v podstatě všech aktiv Read-Rite Corp. společnosti Western Digital, včetně závodu na výrobu čipových plátek ve Fremontu v Kalifornii, a opci odkoupit její závody v Thajsku. Aktiva budou získána za 95,4 milionu USD. Společnost Western Digital uvedla, že plánovanou akvizicí směřuje k dlouhodobému zlepšení svého přístupu k technologiím záznamových hlav a ke zvýšení své provozní flexibility.

Tržby společnosti RSA Security za druhé čtvrtletí roku 2003 dosáhly 63,4 milionu dolarů; čistý příjem byl 3,2 milionu (0,05 USD na akcii).

Do 17. října 2003 trvá speciální program BuyBack společnosti Alcatel Czech. Od zákazníků, kteří se rozhodnou přejít na novou přepínací infrastrukturu Alcatel OmniSwitch, odkoupí staré, dosud používané komponenty všech značek. Podrobnosti na www.buyback.cz.

Contactel vítá krok Českého telekomunikačního úřadu, na jehož základě se zavádí speciální originační cena pro vytáčené připojení k internetu. Contactel na problém vysokých cen opakovaně poukazoval.

PLACENÁ INZERCE

PRÁVĚ JSME SE ZAMILOVALI.

NOVÝ NOTEBOOK AMILO D, VÍTANÝ PŘÍRŮSTEK VE VAŠÍ DOMÁCNOSTI.

Pentium® a Intel Inside® jsou ochranné známky či registrované ochranné známky společnosti Intel Corporation a jejích příbuzných společností ve Spojených státech a v dalších zemích.

Více informací o našich produktech a partnerech najdete na www.fujitsu-siemens.cz

Nový notebook AMILO D s procesorem Intel® Pentium® 4 nabízí výkon stolního počítače v přenosném balení. S AMILEM D zjistíte, co všechno se vejde na velký 15palcový displej, jak snadné je pomocí kombinované mechaniky vypálit CD nebo přehrát DVD, či jak rychle se díky moderním rozhraním nahrávají data z Vašeho fotoaparátu nebo kamery. A že to všechno můžete mít stále s sebou!

Ke každému notebooku nyní navíc dostanete program Adobe Photoshop Elements 2.0 pro komfortní zpracování nejkrásnějších záběrů z letošní dovolené.

V prodeji v sítích Datart International, Electro World a Makro od 40 000 Kč bez DPH.

AMILO D. Miláček Vaší rodiny.

Společnost Fujitsu Siemens Computers doporučuje systém Microsoft® Windows® XP.

FUJITSU COMPUTERS
SIEMENS

3Com představil novou řadu bezdrátových zařízení 3Com OfficeConnect Wireless 11g, která plně odpovídají standardu 802.11g. Nové bezdrátové řešení 802.11g je vhodné pro malé a domácí kanceláře, podniky i veřejné přístupové body. Tato vysokorychlostní bezdrátová zařízení s plug-and-play instalací jsou vybavena 256bitovým šifrováním WPA (Wi-Fi Protected Access) na ochranu proti neoprávněnému přístupu k datovým přenosům.

Členové **Asociace provozovatelů veřejných telekomunikačních sítí (APVTS)** zaslali společně zástupcům **Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS)** dopis, v němž upozorňují na diskriminační chování mobilních operátorů Eurotel a T-Mobile.

Ruský mobilní operátor **MegaFon** pověřil divizi společnosti **Siemens AG – Siemens mobile** – rozšířením své mobilní sítě. Hodnota zakázky dosahuje 84 mil. eur a zahrnuje rozšíření sítě GSM o spojovací a přenosovou technologii v oblasti Volhy a na Urale.

Společnosti **ARM** a **Nokia** se připojily k **STMicroelectronics** a **Texas Instruments** jako zakládající členové **Aliance MIPI**, která má definovat otevřené standardy pro procesory mobilních aplikací.

S.ICZ, a. s., 100% vlastněná dceřiná společnost firmy **ICZ**, úspěšně absolvovala certifikační audit systému managementu jakosti podle normy ISO 9001. Uvedený certifikát jakosti se v případě **S.ICZ, a. s.**, vztahuje na výrobu a vývoj kryptografických prostředků, vývoj a výrobu elektroniky, návrh a implementaci informačních systémů a informačních technologií a na poskytování softwaru a poradenství v oblasti softwaru a hardwaru.

LogicaCMG získala zakázku na instalaci svého systému Prodis storage pro nizozemskou plynárenskou společnost **Nederlandse Aardolie Maatschappij (NAM)**, které tak umožní poskytnout třetím stranám přístup k podzemním zásobníkům plynu.

Prezidentka **SPIS Jitka Pavlonová** se setkala s **Karlem Březinou**, který se stal novým předsedou informatické komise ČSSD. Tématem setkání byly možnosti vzájemné spolupráce.

Z auditovaných výsledků roku 2002 vyplývá, že společnost **SkyNet** vytvořila se svými 58 zaměstnanci výnosy ve výši 138,5 mil. Kč. Zisk EBITDA dosáhl výše 17,3 mil. Kč.

Co ukázal průzkum bezpečnosti IS?

Společnost Ernst & Young provedla celosvětový průzkum bezpečnosti informačních systémů, kterého se zúčastnilo 1400 firem působících ve 26 průmyslových odvětvích. Výsledky studie prokázaly, že více než jedna třetina dotázaných firem je nedostatečně připravena na odhalení napadení svého informačního systému.

V České republice provedla na jaře letošního roku společnost Ernst & Young ve spolupráci s časopisem DSM a pod záštitou Národního bezpečnostního úřadu průzkum stavu informační bezpečnosti, kterého se zúčastnilo 380 organizací ze všech odvětví průmyslu i státní správy v ČR.

Z celosvětového průzkumu informační bezpečnosti 2003 (Global Information Security Survey 2003) vyšlo najevo, že jedna třetina organizací ohodnotila svou schopnost reagovat na napadení svého informačního systému jako nedostatečnou. Více než jedna třetina organizací označila svou schopnost zjistit, zda byl jejich systém napaden, za méně než dostatečnou. Pouze 34 % společností uvedlo, že splňuje předpisy v oblasti zabezpečení.

Mezi nejčastější důvody výpadku bezpečnostního systému patří selhání hardwaru, což uvedlo 34 % společností. Problém telekomunikačního systému uvedlo jako důvod výpadku 31 % firem a selhání softwaru 25 % společností. Viry uvedlo jako důvod 22 % firem.

Kritickým faktorem je v oblasti zabezpečení informací obvykle výpočet návratnosti investic do informačních technologií. Na druhou stranu 60 % posuzovaných společností uvedlo, že při zabezpečení informací málokdy, nebo dokonce nikdy nepočítají s návratností. V České republice je toto číslo ještě vyšší – 67 % firem nepočítá s návratností investic do informační bezpečnosti nikdy, 23 % jen občas. Celkem 85 % společností u nás nemá na informační bezpečnost vyhrazený rozpočet.

Novell koupil společnost Ximian

Společnost Novell oznámila akvizici **soukromé bostonské společnosti Ximian**, vedoucího poskytovatele desktopových a serverových řešení, které umožňují společně s **přijetí Linuxu**.

Díky akvizici společnosti Ximian bude moci Novell rozšířit podporu linuxových řešení, a to díky celé řadě linuxových desktopových a groupwarových technologií a linuxových technologií pro správu. Novell akvizici získává dvě klíčové linuxové iniciativy, které hodlá dále rozvíjet, a dostát tak svým závazkům vůči open source komunitě: GNOME, projekt, jehož cílem je poskytovat plnohodnotné linuxové desktopové systémy; a Mono, určený k tomu, aby aplikace vzniklé ve vývojovém prostředí Microsoft .NET běžely na platformách jako Linux, UNIX, Windows a dalších.

Akvize proběhla v hotovosti a neočekává se, že by v tomto fiskálním roce měla ovlivnit finanční výsledky společnosti Novell. Podrobnější informace o podmínkách transakce nebyly zveřejněny.

PLACENÁ INZERCE

100MEGA distributorem roku 2002

Brněnská společnost 100MEGA Distribution získala ocenění Distributor roku 2002 značky Genius v České republice od výrobce firmy KYE Systems.

Tchajwanská firma KYE Systems Corporation s roční produkcí 208 mil. dolarů vyrábí produkty značky Genius, má přes dva tisíce zaměstnanců, jednu továrnu na Tchaj-wanu a tři továrny v Číně.

Oskar úspěšně roste

Ve druhém čtvrtletí získal Oskar 66 900 nových zákazníků. Celkový počet zákazníků, kteří využijí jeho služby, tak vzrostl na 1 337 500, což představuje meziroční růst o 25 %. Tržní podíl Oskaru na konci druhého čtvrtletí dosáhl 15 %, což představuje meziroční nárůst o dvě procenta. K těmto výsledkům Oskaru přispělo zejména zacílení na tarifní zákazníky. Ke konci června 2003 z každého sta zákazníků Oskaru jich 41 využívalo tarifní plán, zatímco o rok dříve to bylo 27. Oblíbenost programu Tarify nové generace je jedním z důvodů rostoucího průměrného příjmu na zákazníka (ARPU), který ve druhém čtvrtletí meziročně vzrostl z 550,4 Kč na 641,5 Kč. Od loňského roku Oskar vykazuje ve svém hospodaření pozitivní ukazatel EBITDA. V letošním druhém čtvrtletí navíc začal být provoz Oskaru ziskový. Provozní zisk za druhé čtvrtletí činil 138,3 mil. Kč (5,1 mil. USD).

AEC roadshow 2003

V pořadí již třetí ročník AEC roadshow, akce zaměřené na šíření osvěty o počítačové bezpečnosti po České republice, proběhne na přelomu září a října 2003.

Jedná se o cyklus seminářů pořádaný v šesti velkých městech pod záštitou odborníků z AEC Data Security Company. Vstup na tuto akci je zdarma po registraci na webových stránkách roadshow.aec.cz. AEC roadshow 2003 se bude konat v následujících termínech a městech:

- 23. září – Brno, sídlo společnosti AEC (Bayerova ul. 799/30);
- 24. září – Ostrava, hotel Imperial;
- 25. září – Zlín, Interhotel Moskva;
- 30. září – Hradec Králové, hotel Alessandria;
- 1. října – Praha, pobočka společnosti AEC (Vinohradská 184);
- 2. října – Plzeň, hotel Victoria.

Program akce bude ve všech lokalitách stejný: od 9.00 hod. bude prezentace účastníků, vlastní program začne v 9.30 hod. a skončí ve 13.30 hod. Účastníci AEC roadshow 2003 se letos mohou těšit na zajímavé přednášky (Síťová červí, Představení bezpečnostního produktu, Velké bezpečnostní incidenty, Novinky z laboratoří AEC, Elektronický podpis – mýty, sliby, realita, Zbytečné otázky v antivirové ochraně).

Oficiálním partnerem společnosti Eurotel pro oblast internetového připojení a systémové integrace se stala akciová společnost MIKENOPA.

Citibank, a. s., uzavřela rámcovou smlouvu o spolupráci při rozvoji datové sítě se společností ANECT, a. s.

Kontrakt v hodnotě 15 milionů EUR uzavřel Alcatel se společností TELEKOMUNIKACJA POLSKA (TP), pro kterou bude dodávat řešení pro rozšíření digitalizace její sítě.

Společnost LLP otevřela od 1. července regionální zastoupení v Bělehradě. Původně česká firma tak má nyní oficiální zastoupení v sedmi zemích střední a východní Evropy (Česká republika, Slovensko, Maďarsko, Rumunsko, Bulharsko, Chorvatsko, Srbsko a Černá hora). Konzultanti LLP Group se navíc podílejí na projektech ve více než 40 zemích po celém světě. LLP Group se prostřednictvím nové pobočky zaměří především na prodej podnikového řešení Microsoft Business Solutions-Navision a ERP řešení SunSystems.

Své finanční výsledky za první čtvrtletí fiskálního roku 2004, které skončilo 30. června 2003, zveřejnila společnost Computer Associates (CA). Celkové příjmy překročily očekávání a dosáhly 813 mil. USD, čistý zisk podle metody GAAP v tomto období činil 10 mil. USD (0,02 USD na akcii), v porovnání se ztrátou 65 mil. USD (ztráta 0,11 USD na akcii) ve stejném období minulého roku; příjmy příštích období z nově uzavřených smluv dosáhly výše 387 mil. USD; čistý cash flow z provozní činnosti byl 171 mil. USD a celkový dluh se snížil o 826 mil. USD, na 2,3 mld. USD.

Koncem června uvolnila společnost SYCONIX novou verzi produktu Tree-INFO 5.1. Většina úprav a novinek zasahuje oblast dokument management systémů, avšak rozšířeny byly rovněž nástroje, které TreeINFO dovolí využít v implementacích databázového typu a při vytváření IS na úrovni celé organizace. Jedná se například o možnost definice nové role – administrátora workflow, který může zasahovat do již rozbíhých procesů přes všechny uživatele, a o možnost vytvářet aktualizované uložené dotazy nad procesy směřování dokumentů pro jakoukoli funkci či vylepšení uživatelského rozhraní.

Globální alianční dohodu uzavřely společnosti Sun Microsystems a Red Hat. Na jejím základě bude Sun distribuovat operační systém Red Hat Enterprise

PLACENÁ INZERCE

tak se dělá software
s vášní
software

 UNICORN

Nabízíme Vám nejen profesionální přístup, ale i zapálení pro věc. Snaha vynikát v našem oboru nás žene stále vpřed a umožňuje nám předkládat Vám nová a lepší řešení.

WWW.UNICORN.CZ

Linux a Red Hat bude distribuovat aplikační prostředí Sun Java Virtual Machine (JVM). Sun bude prodávat a podporovat všechny verze systému Red Hat Enterprise Linux pro procesory x86 (zahrnuje verze Red Hat Enterprise Linux AS, Red Hat Enterprise Linux ES a Red Hat Enterprise Linux WS). Více na java.sun.com/getjava.

Královéhradecká společnost **TNTRADE** se rozhodla výrazně posílit své pozice na trhu a investicemi téměř 10 milionů Kč otevírá v září 2003 svá přímá prodejní zastoupení v Praze (na Černém Mostě) a v říjnu 2003 i v Bratislavě (naproti Incheb). Přibližuje se tím velké části svých zákazníků a přinese kompletní sortiment distribuovaných produktů do Prahy a Bratislavy.

Společnost **Siemens**, divize **Informace a komunikace** – sítě, dokončila konverzi všech telekomunikačních systémů firmy **Heidelberger Druckmaschinen AG** na IP systém se správou v reálném čase – HiPath 4000. Smlouva zahrnovala konverzi třinácti evropských provozů v Německu, Velké Británii, Rakousku a Švýcarsku s celkovým počtem 9000 portů. Zároveň byl zaveden globální systém pro správu a dohled nad sítí a byly standardizovány systémy hlasové pošty a zákaznického kontaktního centra.

Společnost **Baan** se stala dceřinou společností **SSA GT**, zcela vlastněnou touto americkou společností. Veškerá funkční infrastruktura společnosti Baan (finanční, právní, IT i lidské zdroje) se ihned začlenila do struktur SSA GT, zatímco prodej, marketingu a vývoji byla ponechána určitá autonomie. SSA GT tak má nyní více než 16 500 zákazníků a kombinovaný obrat téměř 610 milionů dolarů.

Společnost **TESmedia/Intercable CZ** plánuje od podzimu 2003 zvýšení rychlosti vysokorychlostního internetu přes rozvod kabelové televize (loni zákazníkům zdarma navýšila rychlost o 50 %). Do konce letošního roku se na vysokorychlostní internet TESmedia/Intercable CZ bude moci připojit na 180 tisíc domácností. Do roku 2004 by toto číslo mělo stoupnout na 250 tisíc. TESmedia nyní nabízí rychlost 200/100 kb/s za 999 Kč. Zákazníky společnosti TESmedia/Intercable CZ jsou z 90 procent rezidenční uživatelé. V září společnost hodlá zprovoznit internet v Brně, v Ostravě, v Mostě a ve Zlíně. Příští rok bude vysokorychlostní internet dostupný také v Plzni, Chomutově a v Ústí nad Labem.

Společnost **Trend Micro** uzavřela distribuční smlouvu se společností **GeCAD**, která se soustředí na oblast počítačové bezpečnosti. Na základě dohody GeCAD dodává od července na rumunský trh řešení Trend Micro Enterprise Virus Protection. Dohoda je významná pro obě strany – GeCAD se po prodeji své antivirové technologie RAV AntiVirus společnosti Microsoft dále soustředí na dodávky bezpečnostních podnikových řešení (včetně řešení pro Linux).

Za první pololetí roku 2003 dosáhly tržby za prodej telekomunikačních služeb společnosti **Aliatel** 1,213 mld. Kč, což v meziročním srovnání představuje 41% růst. I přes mírnou stagnaci na telekomunikačním trhu se podařilo plánovanou ztrátu snížit o 17 %. Předpokládaný provozní zisk před zdaněním, splátkou úroku, odpisy a amortizací (EBITDA) by měl v letošním roce překročit úroveň 250 milionů Kč s ročním obrátem přesahujícím 2,5 mld. Kč. Investice v prvním pololetí roku 2003 dosáhly 128 mil. Kč, což představuje necelých 34 % v meziročním srovnání s první polovinou roku loňského (pokles investic souvisí s dokončením infrastruktury).

Zajímavý stavební projekt

Do užívání byl slavnostně předán projekt pro stavební skupinu **SKANSKA CZ**, a. s., na jehož realizaci se podílely společnosti **HP** a **OrBit**. (Skupina **SKANSKA CZ** je největším stavebním seskupením u nás a na Slovensku a je součástí skandinávského stavebního koncernu **SKANSKA**.)

K výhodám tohoto ve stavebním průmyslu ojedinělého projektu centrálního provozování aplikací a dat patří lepší předprodejní a poprodejní podpora zákazníků, optimalizace řízení stavební výroby, zprůhlednění finančních toků a zlepšení cash-flow a redukce administrativy. Projekt realizovala společnost **OrBit** s použitím serverových produktů společnosti **Microsoft** (rozšířených o vlastnosti produktů **Citrix Systems**) na hardwarové platformě **HP** a komunikačních trasách **Českého Telecomu**.

Centrální správa

Společnost **IBM** uspořádala 23. července 2003 ve spolupráci se svým partnerem, společností **DATA Software Brno**, tiskový briefing.

V jeho průběhu seznámila s řešením v oblasti systémového managementu, které společnost **DSB** implementovala ve firmě **Marketing Systems International**.

Konečné řešení, které je založené na softwaru **IBM Director v3.1**, v případě implementace v **MSI** umožňuje centrální správu i sesterských společností v Maďarsku, Polsku a na Slovensku.

Personální změny

Daniela Hrušková

Daniela Hrušková (35) nastoupila do personální agentury **Job Shop** na pozici **Personnel Recruitment Consultant** pro oblast farmacie a zdravotnictví.

Mark Sorenson byl ve společnosti **EMC** jmenován do nové vytvořené funkce senior viceprezidenta pro software umožňující přístup k informacím a obnovu dat. Sorenson přišel do **EMC** ze společnosti **Hewlett-Packard**, kde působil od roku 2002 po převzetí společnosti **Compaq** jako viceprezident divize storage software.

Od 1. června stojí v čele **CSC Computer Sciences, s. r. o.**, **Ing. Martin Křížák**, do té doby jednatel a generální ředitel společnosti **PLAUT Consulting CR**. Noví lidé jsou i na pozicích obchodního ředitele a ředitelů jednotlivých obchodních skupin. **CSC** patří k celosvětově největším a nejvýznamnějším společnostem poskytujícím služby v oblasti informačních technologií.

Petr Ondrášek

Petr Ondrášek (28) se stal novým tiskovým mluvčím a manažerem public relations veletrhu informačních a komunikačních technologií **Invex**. Do společnosti **Veletrhy Brno** přešel z akciové společnosti **Aeon**, kde působil ve funkci marketingového manažera.

Společnost **NESS CEE** (dříve **APP**) posílila svůj vrcholový management. Do funkce obchodního ředitele, odpovědného za rozvoj kompetenčního centra utility, byl jmenován **Miroslav Cink**. Do společnosti **NESS CEE** přichází z **Českého Telecomu**, kde působil na několika obchodních a manažerských pozicích.

HLASUJTE PROSTŘEDNICTVÍM SMS ZPRÁV A VYHRAJTE FILM NA DVD!

Patříte mezi uživatele, kterým je lhostejný vzhled počítačové skříně?

- A) ano, vzhled je mi lhostejný, preferuji funkčnost;**
B) ne, ale do dražších a hezčích skříní nechci investovat;
C) ne, investoval jsem do vzhledově lepší skříně;
D) ne, sám jsem si skříň vylepšil podle svých představ.

Své odpovědi nám můžete poslat do 24. 9. 2003 prostřednictvím SMS zprávy na číslo 9000103, a to ve tvaru: **Vogel*CHIP9** v Na začátek SMS zprávy napište slovo **VOGEL**. Příznak **Chip9** a písmeno odpovědi od sebe oddělte mezerou a od slova **Vogel** hvězdičkou nebo čárkou.

Cena odchozí SMS zprávy jsou 3 Kč včetně DPH. SMS službu poskytuje společnost **Netkit, s. r. o.** **Infolinka: +420 284 820 470**

Výherci z č. 7/03: Marie Hřebáčková z Teplic, Michal Smetal z Bobrovic, Štěpán Souček z Chropyně

Tři z vás vyhrají film na DVD.

Software pro kanceláře i domácnosti,
na který se můžete spolehnout !

POHODA 2003

Komplexní ekonomický systém,
který používá téměř 20 000 firem

Podvojně účetnictví

od 6980 Kč

Jednoduché účetnictví

od 1980 Kč

Domácí účetnictví

980 Kč

WINLEX 2003

Komfortní právní systém s aktuálními předpisy České republiky

Soubor 1000 předpisů

Komentáře, smlouvy

Aktualizace 3x ročně

od 1990 Kč

TAX 2002

Software pro pohodové zpracování
daňových přiznání

Daň z příjmů FO

Daň z příjmů PO

Silniční daň

od 980 Kč

PRODICT 2002

Rozsáhlé překladové slovníky
obecné, technické, ekonomické

Anglicko-české slovníky

od 1400 Kč

Německo-české slovníky

1900 Kč

Volejte 800 178 278
a objednejte si

DEMO CD ZDARMA

Jihlava, 567 112 612

info@stormware.cz

Praha, 224 941 057

praha@stw.cz

Brno, 541 242 048

brno@stw.cz

Bratislava, 02 64780293 info@stormware.sk

www.stormware.cz

Miroslav Cink

Mike Stone

zabýval řízením obchodních vztahů se zákazníky a partnery ze sektorů telekomunikací a automobilového průmyslu. Poslední dva roky působil ve francouzské pobočce.

Richard Pinc

Ivo Gajdoš

Do funkce Director Business Services jmenovala společnost Czech On Line Richarda Pince (33), který dříve působil několik let na ředitelských postech ve firmě eTel. V minulosti pracoval ve společnostech Scala Business Solutions a Bristol-Myers Squibb.

Novým finančním ředitelem ICZ, a. s., se od 1. srpna 2003 stal Ivo Gajdoš (49). Do firmy přichází ze společnosti Alcatel Czech, kde působil tři roky ve funkci finančního ředitele. Jedná se o další krok v plánované konsolidaci firmy.

Společnost SSA Global Technologies, přední světový poskytovatel podnikových informačních systémů, oznámila, že generálním ředitelem zodpovědným za partnerskou síť SSA GT v Evropě, na Středním východě a v Africe (EMEA) se stal Jairo Rojas.

Oddělení marketingu posílil a rozšířil Eurotel. Marketingovou ředitelkou byla jmenována Helena Čomorová, která dosud pracovala v oblasti předplacených služeb. Marketingovým ředitelem pro firemní zákazníky se stal Michal Knor.

Tři nové viceprezidenty má Český Mobil. Jeff Williams zastává funkci viceprezidenta pro péči o zákazníky a prodej, Igor Přerovský funkci viceprezidenta pro značku a komunikaci a Francinne Hansenová se stala viceprezidentkou pro lidské zdroje. Nově jmenovaní nahradili kolegy, kteří dokončili své kontrakty a rozhodli se vrátit zpět do vlasti.

Jozef Cerovský

Jiří Moser

Společnost Tech Data Distribution jmenovala ředitelem volume distribuce s platností od 14. 7. 2003 Jozefa Cerovského (30). Petr Pavlíček, který do této doby řídil ve společnosti také tuto oblast, přechází na pozici marketingového ředitele. Tech Data Distribution od této změny očekává posílení obou oblastí a další nárůst podílu na distribučním trhu v oblasti produktů ICT.

Vedoucím partnerem skupiny Řízení podnikatelských rizik pro střední a východní Evropu a Turecko společnosti PricewaterhouseCoopers byl jmenován Jiří Moser (36).

Do funkce viceprezidenta a ředitele pro Evropu, Střední východ a Afriku (EMEA) jmenovala společnost Sybase Stevea Shinea (dříve Geac Computer). Bude odpovídat za odbyt, personalistiku, finance a provozní činnost v regionu. Podřízen bude přímo Michaelu Bealmearovi, prezidentovi celosvětových operací společnosti Sybase.

Společnost Brain Systems posílila svůj obchodní tým o Petra Brňáka, jenž nastoupil na pozici Key account manager. Bude mít na starosti styk s nejvýznamnějšími zákazníky a rozvoj komunikace při nasazování B2B a B2C řešení.

Steve Shine

Petr Brňák

TÉMA CHIPU	
Počítač s programy do 30 000 Kč	28
Vyladění Windows XP Home	29
Jak vybírat počítačovou sestavu	32
Ovladače	32
OEM software	35
Doporučené freewarové programy	36
Obsah CD „Programy vybírá Chip“	38

Multimediální počítač do každé rodiny

Za programy ani korunu!

Mnoho uživatelů počítačů řeší problém, které komponenty a programy by počítač měl mít, aby uspokojil všechny jejich potřeby a zájmy. Každý den jsou doslova bombardováni novými nabídkami. Kde na to ovšem vzít?

Před nákupem je každá rada drahá. Řídit se jen podle ceny nemusí být vždy nejlepší a v konečném důsledku ani nejlevnější. Když jsme zkoumali možnosti, jak za co nejméně peněz získat maximum, zjistili jsme, že se při pořizování nového stroje nebo komponent vyplatí pozorně se podívat na dodávaný OEM software – tedy na programy, které se přidávají k hardwaru. Tak lze totiž například legálně pořídit jak výborný vypalovací program Nero, tak i videoeditor typu Ulead VideoStudio s plnohodnotnými kodeky MPEG-2. A to vše za zlomek běžné pořizovací ceny. Kromě operačního systému Windows XP není s trochou skromností potřeba z programů kupovat dále už nic – kvalitní aplikace získáte buď jako OEM

software, nebo sáhnete do oblasti freewaru. A možná budete překvapeni, protože ke spokojenosti vám nebude chybět nic.

Počítač s programy do 30 000 Kč

Chip přichází s projektem Programy vybírá Chip, ve kterém vám ukážeme, že je možné pořídit výkonný počítač společně s nejnovějším operačním systémem a kvalitními aplikacemi do 30 000 Kč s DPH. Uvidíte, že budete schopni zpracovávat kancelářské úlohy, dívat se na televizi, stříhat video i „pařit“ 3D graficky náročné hry. Pomocí modemu budete schopni surfovat po internetu a vyřizovat e-maily, budete se moci podívat na DVD filmy, pracovat se zvukem a vypalovat CD. Multimedia jsou v kurzu, tak si je neodpírejte!

Abychom mohli v praxi ukázat doporučené řešení, programy nainstalovat a vyladit, sáhli jsme do produkce firmy Proca, objednali si běžnou sestavu podle svých přání (☐ 32) a doplnili ji o vhodné komponenty. Nenutíme vás však k nákupu nového stroje, mnohdy vystačí jen dokoupení doporučených komponent.

V první části textu (☐ 29) se budeme věnovat vyladění obecného stroje s Windows XP Home a jeho připojení k internetu pomocí analogového modemu. V druhé části (☐ 32) představíme vybraný počítač, ukážeme jeho komponenty a budeme se věnovat instalaci a vyladění OEM programů, které jsou dodávány k sestavě. Pro další potřebné programy sáhneme do oblasti freewaru a v třetí části (☐ 36) si popíšeme nejzajímavější z nich. Programy, ovladače a doplňkové soubory (☐ 38) najdete na našem druhém CD „Programy vybírá Chip“.

■ ■ ■ Martin Kučera

1. Vyladění Windows XP Home

Protože jsme vycházeli z potřeby multimédií v domácím prostředí, nechali jsme na počítač předinstalovat Windows XP Home, které se pro toto zaměření výborně hodí a dnes jsou již nejprodávanějším operačním systémem.

Každý, kdo přijde k nově nainstalovaným Windows a má už svou představu o optimálním využití počítače, musí nejprve operační systém vyladit. V našem článku si také ukážeme několik základních možností, jak práci ve Windows zefektivnit, a popíšeme si postup instalace připojení k internetu pomocí analogového modemu (zatím nejdostupnějšího řešení u nás).

AKTUALIZACE

Při nákupu nové sestavy s předinstalovanými Windows XP stačí systém telefonicky nebo elektronicky aktivovat. V lepším případě byste na stroji měli najít již aktualizovanou verzi se Service Packem 1. Podobně by měl vypadat i Internet Explorer, Outlook Express a Media Player. Pokud tomu tak není, měl by jeden z prvních kroků směřovat na náš CD, kde jsou potřebné aktualizace připraveny.

Aby byl systém stále tzv. „in“, zbavený chyb objevených až po jeho vydání a opatřený novými funkcemi, obsahuje Windows podporu **automatické aktualizace**. Po čisté instalaci OS je tato služba nastavena na samovolné stahování servisních balíčků. Ale vzhledem k tomu, že jsme připojeni prostřednictvím modemu, je každý bajt přenosu cenný. Nastavte tedy službu raději na upozornění před začátkem stahování. Nemáte-li zájem neustále nabízené aktualizace odklikávat, zrušte službu úplně a provádějte aktualizaci manuálně, až na to budete mít náladu.

Pro klidnější spánek sledujte aktualizace Windows a MSIE v pravidelné rubrice Servis na redakčním Chip CD. Nejrozsáhlejším souhrnem oprav od Microsoftu byl servisní CD 6/03.

Protože nejpodstatnějším přínosem aktualizací je odstraňování bezpečnostních děr, nebudeme, jakožto domácí modemoví uživatelé internetu se správně nastaveným firewallem, téměř vůbec ohroženi ani střednědobým neaktualizováním. Klikněte pravým tlačítkem na *Tento počítač*, zvolte *Vlastnosti* a záložku *Automatické aktualizace*.

PRACOVNÍ PROSTŘEDÍ

Lidé zvyklí na předchozí verze „Oken“ budou více doma, pokud si Windows XP přepnou na **klasickou nabídku Start**. Provedeme to přes vlastnosti hlavního panelu. Pro rychlé spuštění nejdůležitějších programů si dejme zobrazit **Panel snadného spuštění**. Klikněte pravým tlačítkem na plochu hlavního panelu do míst, kde není žádné tlačítko – zobrazí se menu, ve kterém vybereme *Panel nástrojů | Snadné spuštění*. Po pravé straně tlačítka *Start* se pak objeví místo, kam můžeme přetáhnout libovolné zástupce oblíbených programů. K výraznému urychlení spuštění často používaných programů se také skvěle hodí **klávesové zkratky**. Pro jejich nastavení je nutné mít na ploše zástupce programu, v jeho vlastnostech (dostupné pravým tlačítkem myši) pak příslušnou klávesovou zkratku navolíme.

Spolu se zkušenostmi uživatele rostou i jeho nároky. S řadou zástupců a spuštěných aplikací bude **hlavní panel přeplněný**. Zvětšit jej nebo ho přesunout je možné až po deaktivování položky *Uzamknout hlavní panel*, která se objeví po stisku pravého tlačítka myši na hlavním panelu. K zavržení není ani systém **skrývání ikon** programů, které se umísťují do pravé části hlavního panelu vedle hodin (tzv. oznamovací oblast, system tray).

LADÍME WINDOWS S CHIPEM

Výkonem Windows se Chip průběžně zabývá, pro pořádek uvádíme některé články:

- Chip 7/03 – Optimalizace Windows XP;
- Chip 6/03 – Nejlepší benchmarky;
- Chip 5/03 – Nový život pro starý hardware;
- Chip 4/03 – Štouráme se v registrech;
- Chip 3/03 – Jak zachránit smazané soubory;
- Chip 2/03 – Windows XP v nejlepší formě;
- Chip 1/03 – Máte PC v bezpečí?;
- Chip CD – pravidelná rubrika Tipy a triky;
- Chip CD – pravidelná rubrika Windows MakeUp;
- Chip CD – pravidelná rubrika Servis.

V redakci jsme se shodli, že za nejzdařilejší kolekci témat pro Windows XP považujeme Metallic Shades. Balíček obsahuje osm schémat a favoritem je Standard – Blue. Toto téma je velmi profesionálně vytvořeno – světle modrá v kombinaci se světle šedou barvou je neutrální a velmi slušivá. Všechny texty se velmi pěkně čtou a nestane se, že je nutné změnit nastavení monitoru kvůli nevhodnému tmavému textu na tmavém pozadí. Téma sice neobsahuje žádné vlastní pozadí či ikony, ale kvalita a zobrazování grafiky jsou výjimečně povedené.

TÉMATA

Windows XP jako první přinesly nativní podporu grafických témat a vizuálních stylů, což uvítají ti, které už nudilo stále stejné prostředí systému. XP se už standardně spouští s jedním takovým (Luna). Komu by ale stačil jen jeden, vždyť to je nevyužití potenciálu! Bohužel MS zablokoval aktivování stylů volně stažených z internetu. Jsme tak vázáni na jeho placený Plus! Pack nebo na několik výrobců specializovaných programů. Díky menší úpravě však řešení zdarma existuje. Z CD nebo internetu (www.lightstar1.com) si stáhneme soubor PatchXP-SP1.zip. Ten rozbalíme do libovolného adresáře a spustíme EXE soubor. V dialogu stiskneme tlačítko *Patch*. Windows si sice budou stěžovat na neoprávněné nahrazení systémových souborů, ale to úplně ignorujeme a stiskneme jen *Reboot*. Na CD nebo například na adrese ▶

Aplikace vizuálních témat a stylů může v prostředí Windows vypadat třeba takto.

www.deskmod.com nalezneme spoustu nových stylů. Stažený archiv (většinou ZIP) se stylem rozbalíme do adresáře C:\Windows\Resources\Themes a spustíme soubor s příponou THEME, případně MSSTYLE.

ASOCIACE SOUBORŮ

To, že klikneme na textový soubor a ten se otevře v Poznámkovém bloku, stejně tak jako obrázek v IrfanView a dokument SXW v OpenOffice, je známá věc. Abychom tuto vlastnost dokázali náležitě ocenit, naučíme se vytvářet vlastní souborové asociace doplněné příslušnou ikonou. Podpora OS je schována pod menu *Start | Nastavení | Ovládací panely*, pod volbou *Možnosti složky a záložkou Typy souborů*.

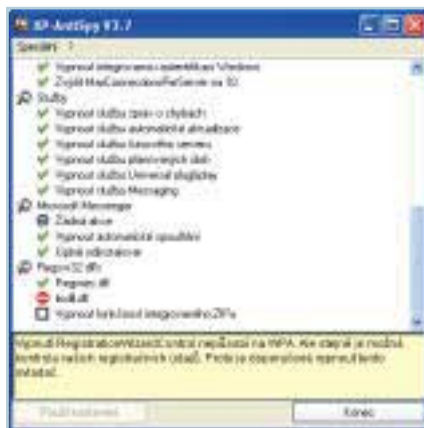
Řekněme například, že chceme, aby se AVI videosoubor otevíral po spuštění v Media Playeru 6.4, který je mimo jiné příjemnější svou jednoduchostí. Po kliknutí pravým tlačítkem myši uvítáme možnost přehrát ho v MV2 Playeru. V seznamu přípon vyhledáme AVI a klikneme na *Upřesnit*. V následujícím dialogu vybereme akci *Otevřít* a klikneme na *Upravit*. V okně *Aplikace použita...* změníme *wmplayer* na *mplayer2*, *Používat DDE* zrušíme. Potvrdíme *OK*. Úpravy provedeme též u akce *Přehrát*. Zde klikneme na tlačítko *Procházet*, vyhledáme soubor *Mv2Player.exe* a klikneme na *Otevřít*. Do řádku s vyplněnou cestou k MV2 doplníme nakonec mezeru a „%L“ (včetně uvozovek). Zrušíme *Používat DDE* a akci pojmenujeme *ŠPřehrát v MV2 (& značí, že následující písmeno bude použito jako klávesová zkratka)*. Stiskneme *Procházet*, najdeme adresář *Program Files/Mv2Player* a zvolíme *Mv2Player*. Nakonec označíme akci *Otevřít* a pomocí tlačítka ji prohlásíme za výchozí.

Microsoft změnu asociací programů příliš neusnadňuje, manuálně toho lze dosáhnout ve třech krocích.

TWEAKING

Windows, tak jak k nám přicházejí od výrobce, jsou plné vlastností, které nám nemusejí vždy vyhovovat. Předně jsou to metody, kterými o nás Microsoft může zjistit určité informace – třeba o našem surfování po internetu systémem Alexa, a ani funkce Windows Update nemusí být co do bezpečnosti bezproblémová. Než abychom manuálně hledali často pečlivě skrytá deaktivací tlačítka, využijeme utilitu *XP-AntiSpy* (www.xp-antispy.de). Na našem CD najdete českou verzi s třiceti nastaveními v sedmi kategoriích. Každá volba je popsána, doporučujeme zaškrtnout k odstranění vše kromě integrovaného ZIP, bublinkové nápovědy a rychlého vypnutí. Microsoft Messenger odinstalujeme s tímto nástrojem úplně – u nás není rozšířen, místo něho použijeme třeba *Mirandu ICQ*.

Ladění Windows začneme odstraněním potenciálních bezpečnostních rizik.

Windows toho samozřejmě skrývají víc. K odhalení dalších vlastností nám pomůže balík freewarových utilit *Microsoft Power Toys*. Kdo si nepotrpí na oficiální nástroje Microsoftu, jistě ocení *16PowerTools* (i s českým ovládním).

Řada programů ke grafické a zvukové kartě a různé přehrávače totiž umísťují své ikony do system tray, kde slouží třeba k rychlému spuštění daného programu. Často jsou tyto spouštěče zbytečné, startují se spolu s Windows a zabírají místo a systémové prostředky. Na jejich odstranění a práci s registry se právě *16PowerTools* skvěle hodí. Více o těchto programech najdete v návodech na našem CD.

INTERNET

Pro připojení k internetu bude v naší sestavě sloužit interní modem *Microcom InPorte Home*, ale postup je naprosto shodný u kteréhokoli jiného. Jako vzorového providera (poskytovatele připojení) jsme si vybrali prů-

POSKYTOVATELÉ INTERNETOVÉHO PŘIPOJENÍ

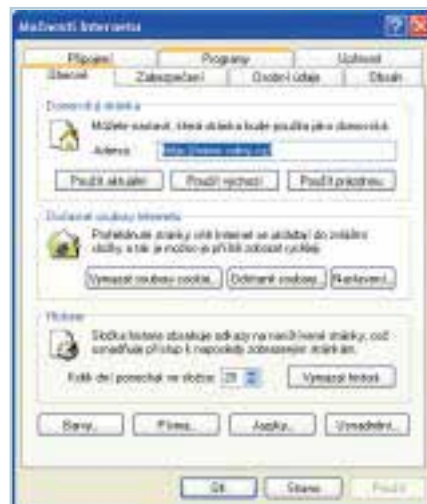
Nejnámější poskytovatelé internetového připojení zdarma:

IOL: <http://online.reg.iol.cz>

Quick: <http://reg.quick.cz>

Tiscali: http://moje.tiscali.cz/reg_internet.php

Volný: <http://sluzby.volny.cz/tool/activation>

I samotný Internet Explorer si vyžádá zásah. V jeho menu *Nástroje | Možnosti Internetu* změníme domovskou stránku podle osobních sympatií. Na záložce *Připojení* doporučujeme neaktivovat volbu *nevytáčet připojení automaticky*.

kopníka internetu zdarma – *Volný* (www.volny.cz). Před jeho používáním je nutné provést registraci připojením na číslo 971200111 (tarif Internet 2002) s uživatelským jménem „internet“, heslem „zdarma“ a vyplněním jednoduchého formuláře. Aby nastavení tohoto připojení bylo co nejjednodušší, připravili jsme na CD konfigurační soubor, který stačí spustit a připojení k internetu se automaticky nastaví samo. Připojení ke

Díky srovnávacím tabulkám si můžete porovnat výkon svého procesoru, paměti či čipové sady s referenčními modely a zjistit, zda výkon odpovídá použitým technologiím.

inzerce

službě Volný pak najdete ve vlastnostech *Místa v síti*, případně spustíte Explorer a z nabízených připojení vyberete Volný.

MĚŘENÍ VÝKONU

Změření výkonu PC a zároveň jeho porovnání s podobnými sestavami může pomoci při řešení problémů s výkonem. Z výsledků lze vystopovat slabý článek a pak je možné podniknout patřičné kroky k nápravě. K tomuto účelu naleznete na našem CD univerzální benchmarkový nástroj PCMark 2002 nebo SiSoft Sandra.

2. Jak vybírat počítačovou sestavu

S omezeným rozpočtem a vysokými požadavky není cesta k výběru počítače jednoduchá. Vždy se vyplatí si nákup nejprve pořádně promyslet, tak abyste s hardwarem získali levně i legální programy za řádově nižší ceny.

Abychom své tvrzení dokázali obhájit, sáhli jsme do produktové řady českého výrobce počítačů ProCA a vybrali běžnou sestavu BlueLine. To by však stále nebylo to pravé ořečové. Potřebovali jsme opravdu multimediální stroj pro zpracování videa, a proto jsme si nechali do sestavy přidat výkonnou grafickou kartu, televizní kartu s AD videopřevodníkem, Fire Wire kartu pro zachytávání digitálního videa a kombinovanou čtecí DVD mechaniku a CD-R(W) vypalovačku. Tato vylepšená sestava je se 17" CRT monitorem k dostání za cenu do 30 000 Kč s DPH. Informace o možnostech objednávky komponent a sestav najdete na CD případně na webu Chipu nebo firmy ProCA.

SOUTĚŽ * SOUTĚŽ * SOUTĚŽ * SOUTĚŽ

BLUELINE ČEKÁ NA SVÉHO MAJITELE

Chcete-li vyhrát testovací sestavu BlueLine s 15" LCD monitorem Proview, stačí vyplnit elektronickou anketu, která je umístěna na druhém CD, a její obsah odeslat po internetu do 25. září 2003 na náš server. Šťastný majitel počítače si sestavu vyzvedne ve výstavním stánku Chipu během veletrhu Invex v Brně.

BIOS

Tak trochu mimo běžného softwaru stojí BIOS (základní a nutné softwarové vybavení blízké hardwaru) základní desky. Pokud nejsme spokojeni s některou funkcí základní desky, sledujeme příležitostně vydání nových verzí BIOS. Je velmi pravděpodobné, že se na internetu objeví vyšší verze, která odstraní některé nedostatky a zvýší výkon počítače. Tech-

niky, kterými se BIOS tzv. flashuje, se liší podle výrobce desky. Univerzální způsob používá malou DOS utility, k vidění je však i flashování v BIOS samotném a z prostředí Windows. Pokud se ale necítíme 100% jisti tím, co děláme, raději se hrátkám s BIOS vyhneme. Flashnutí špatného BIOS způsobí velké problémy s chodem PC!

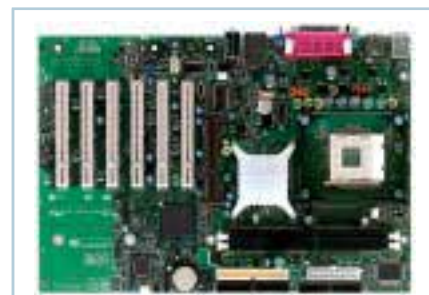
Windows a OEM programy Ulead, PowerVCR, Nero, WinDVD a Zoner ME byly na sestavě už bezchybně předinstalované, takže jsme měli ušetřeno hodně práce. Rovněž ovladače karet byly nainstalované z přiložených firemních CD, nové verze ovladačů najdete na našem CD.

OVLADAČE

Základem optimálního výkonu PC jsou aktuální ovladače instalovaného hardwaru. Se spolehlivým výrobcem HW si můžeme být jisti, že nové ovladače zaručí vyšší stabilitu, přinesou bezproblémový a plynulejší obraz grafické

kartě či vylepší schopnosti karty zvukové. Správné ovladače naleznete na webových stránkách každého výrobce. Pro naši vzorovou sestavu jsou navíc všechny aktuální ovladače k dispozici na našem doprovodném CD.

■ **Základní deska** – všechny ovladače (čipset, integrovaná zvuková karta) a další utility pro desku Intel D845 GEBV2 naleznete na

Výhodou základní desky Intel D845 GEBV2 je velký počet rozšiřujících PCI slotů.

OEM SOFTWARE K SESTAVĚ

Výběr doplňkového hardwaru byl, kromě výkonu a funkcí, soustředěn hlavně na přibalené OEM multimediální programy.

ZÁKLADNÍ DESKA INTEL:

Vypalovací program NTI CD-Maker
Zachytávací program WinDVR 2

FIRE WIRE ŘADIČ HERKULES

Ulead VideoStudio 5.0 DVD
Ulead Cool 3D

TV KARTA SMART TV HERKULES

PowerVCR II 3.0

DVD-ROM/CD-R(W) MECHANIKA

Vypalovací program Nero Express 5.5.9.9
Zálohovací program InCD 3.39
DVD přehrávač WinDVD 4

DALŠÍ OEM SW K SESTAVĚ

Windows XP Home
Zoner Media Explorer 5 Home
Classic Phone Tools 5

výrobce dodaném CD a vždy ty nejaktuálnější na www.intel.com v sekci „Support“. Instalace je v tomto případě bezproblémová a sestáva ze spuštění několika souborů. Jen u ovladačů audia se musí instalační soubory nejdříve rozbalit (extrahovat) z archivu do dočasného adresáře.

■ **Grafická karta** s čipem Radeon potřebuje ovladače Catalyst (www.ati.com). Bezproblémové instalátory jsou oddělené pro obraz, pro ovládací panel a pro grabovací část ViVo (video-vstup i výstup). Po novém restartu můžeme ještě změnit základní nastavení ovladačů. Klikneme pravým tlačítkem myši na plochu a vybereme *Vlastnosti* a záložku *Nastavení*, kde stiskneme *Upřesnit*. Na záložkách kontrolního panelu vybereme *Monitor*, kde zvýšíme obnovovací frekvenci pro LCD monitor Proview na 75 Hz a u klasického na co nejvyšší přípustnou hodnotu (vyšší než 100 však netřeba).

inzerce

■ Ke **klávesnici** Logitech Deluxe Access (www.logitech.com) žádné ovladače nepotřebujete, tři multimediální tlačítka na spouštění internetového prohlížeče, e-mailového klienta a internetové stránky vyhledávače fungují s klasickými ovladači Windows XP.

■ **Myš** Logitech Wheel Mouse taktéž pracuje bezchybně s Windows ovladači. Ovladače MouseWare instalujeme pouze v případě,

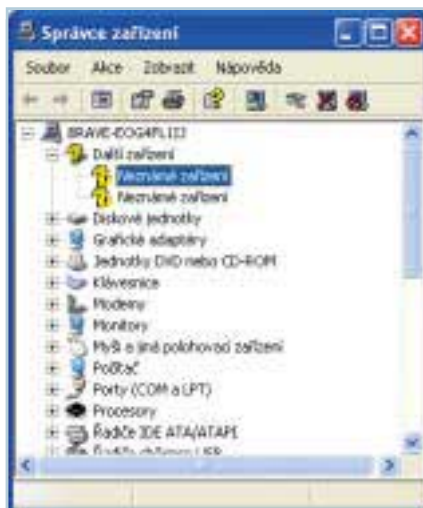

Firmní ovladač myši dovoluje změnit funkci všech tlačítek.

pokud se nám nelíbí standardní chování tlačítek, kterým můžeme přiřadit až kolem 50 předdefinovaných funkcí (typu *zavírání aplikace, zpět, otevření složky*).

■ Nové ovladače pro **modem** Microcom InPorte Home naleznete na našem CD nebo na www.microcom.cz. Je nutné je nejdřív rozbalit z archivu a spustit Setup.exe. Ve výzvě upozorňující na chybějící certifikaci ovladačů klikneme na *Pokračovat*. Po instalaci ještě zkontrolujeme, zda modem nečeká na oznamovací tón. V seznamu *Správce zařízení* otevřeme *Modemy* a pravým tlačítkem zobrazíme vlastnosti InPorte Home, kde na záložce *Modem* zkontrolujeme *Nastavení vytáčení*. Abychom ověřili funkčnost modemu, můžeme se ještě podívat na záložku *Diagnostika*.

■ Ovladače k **televizní kartě** SmartTV naleznete opět na našem CD a na stránkách výrobce Hercules (www.hercules.com). Instalace audio a video WDM ovladačů spočívá ve spuštění jednoho souboru, ovšem problém je se dvěma zařízeními, která jsou s vykřičníkem ve Správci zařízení. Jde o chybějící ovladače televizního tuneru a crossbaru (spojení videa a audia) – bohužel se to ale nedozvíme, Windows je správ-

Nevyhnete se manuální instalaci ovladačů TV tuneru a crossbaru.

ně nerozeznaly. Klikněte na každý zvlášť pravým tlačítkem myši a zvolte *Aktualizovat ovladač*. V následném průvodci vyberte druhou možnost, instalaci z daného umístění, a na další obrazovce vyberte pomocí tlačítka *Procházet* adresář „system\ovladace\hercules_smarttv\paldk“ na našem CD. Klikněte na *Další* a varování o neověření ovladačů firmou Microsoft přeskočte tlačítkem *Pokračovat*. Koaxiální vstup TV karty spojte s anténou, hned další konektor Jack 2,5 mm využijte k propojení s line-in vstupem zvukové karty – ten bývá obarven modře.

■ Dobrá zpráva na konec. **DV karta** (FireWire) žádné ovladače nepotřebuje, ty ve Windows plně dostačují.

MULTIMEDIÁLNÍ OEM APLIKACE

Při výběru komponent a OEM programů jsme dbali na co největší univerzálnost. Požadovali jsme možnost zachytávání a práci s videem, přípravu a vypalování videodisků, práci s obrázky a fotografiemi. Pojdme se v krátkosti podívat na jednotlivé aplikace. Rozsáhlé návody najdete na našem CD.

TESTOVANÁ SESTAVA BRAVE BLUELINE W 71G6

ZÁKLADNÍ DESKA Intel D845GEBV2, integrovaná zvuková karta, ACP 8x, USB 2.0 CPU Pentium4 1,6GB | 512 MB RAM

PEVNÝ DISK 80 GB WD 7200 ot./8 MB cache

GRAFICKÁ KARTA ATI Radeon 9200, 128 MB DDR, 128 bit, ACP8x

TV KARTA Hercules Smart TV stereo

DV ŘADIČ Hercules FireWire DVD edition

CDRW/DVD LG GCC 4480B (48x24x48x/16x)

KLÁVESNICE A MYŠ Logitech

PROVEDENÍ ATX MidiTower 300W

MONITOR Proview LCD 15" PS 576, 1024 x 768 s repro

VERDIKT TESTLABU Pokud má počítač sloužit ke zpracování videa a přitom stát do 30 000 Kč, je to obvykle problém. Velmi opatrně se pak musí volit komponenty, aby zůstal zachován slušný výkon a počítač přitom měl vlastnosti, které se od něho vyžadují. Sestavě Brave se z těchto limitů podařilo celkem slušně vybalancovat. Jejím základem je deska Intel 845GEBV2, která sice už nepatří k nejnovějším, ale jde o solidní základ s možností rozšíření. Má totiž CNR slot a šest rozšiřujících PCI slotů. Procesorový slot je osazen procesorem Pentium 4 1,6 GHz, což už je dnes víceméně rarita, důvod je ale jasný – cena. A i tento historický procesor je v kombinaci s dostatkem paměti (512 MB DDR SDRAM) schopen práci zastat. Komu stačit nebude, může upgradovat – deska zvládne procesory Pentium 4 pracující na sběrnici s frekvencí 533 a 400 MHz, tedy až Pentium 4 3,06 GHz a paměť o celkové kapacitě 2 GB DDR333. Počítači, který má sloužit k práci s videem, nesmí chybět Fire Wire port, což bylo vyřešeno instalací Fire Wire řadiče. Jen je škoda, že porty nejsou vyvedeny na přední stranu skříně, tak jako USB rozhraní. Důležitý je také dostatek prostoru na disku. Ovšem omezením byla opět cena, takže volba padla na pouze jeden disk s kapacitou 80 GB. Jde ale o svižný disk WD800 s 8MB vyrovnávací pamětí (40 341 KB/s a 13 ms). 80GB disk není bezedný, a tak je potřeba data někam ukládat a zálohovat. K tomu slouží kombinovaná mechanika, která čte disky DVD (16rychlostně) a zapisuje a přepisuje disky CD (48x 24x 48x). I když na zpracování videa není potřebný extrémně rychlý výkon v 3D, jsou tu přece hry. V ACP slotu je proto karta s čipem ATI Radeon 9200 se 128 MB paměti. Dále je v počítači i televizní karta pro příjem televizního signálu a pro příjem audio- a videosignálu. Počítači nechybí zvuková karta, modem a síťová karta, a aby oči nebolely, je součástí sestavy LCD monitor s rozlišením 1024 x 768 bodů. Jde tedy samozřejmě o kompromisní sestavu, která v dané ceně dělá, co může.

■ PowerVCR II

K TV kartě byl přibalen OEM program PowerVCR II 3.0. Po jeho nainstalování aplikujeme ještě patch z našeho CD. Ten mimo jiné řeší problémy se zvukem z kabelových televizí. PowerVCR slouží ke sledování TV, teletextu, ukládání videa ve formátu MPEG-1/2 a DV v reálném čase. Navíc funkce Instant TV Replay umožní sledovat televizi s určitým zpō-

Hlavní ovládací okna PowerVCR II

děním – není pak problém začít sledovat od začátku film, který již 10 minut běží. Jako správný videorekordér umí PowerVCR i nahrávání v předem nastavené době, což se vyplatí v době nepřítomnosti nebo v noci. Pro jednoduchou úpravu videa je připravena i malá střížna, která umožňuje odstranění reklam z televizního vysílání.

■ Ulead VideoStudio 5.0 DVD

Videoredační nástroj VideoStudio firmy Ulead ve své páté verzi je asi dva roky starý, je však doplněn DVD authoringem, což zvyšuje jeho hodnotu. Podobně jako MovieMaker 2 obsahuje VideoStudio vše potřebné pro vytvoření filmu z mraků záznamů „poutavé“ rodinné dovolené – od načtení filmu z kamery až po jeho finální export nebo vypálení.

Ovládání je v některých směrech ještě snadnější a možnosti výstupu daleko větší. Neomezuje se totiž jen na formát WMV a DV, ale ukládat můžete i MPEG-1/2, AVI s libovolným kodekem (tedy i DivX), QuickTime a RealVideo. Díky obsaženému plug-inu je k dispozici i jednoduchý DVD authoring včetně vypálení s výběrem úvodního videa, scén do menu a šablony s tlačítky.

Celý pracovní proces je přehledně rozdělen do osmi kroků. V prvním zavedeme projekt a v druhém do něho nahrajeme video z kamery. Ve třetím nás čeká (i z Movie Makeru) známá práce se scénářem a časovou osou, tedy stěžejní část. Zde provedeme výběr klipů, upravíme jejich velikosti a jejich pořadí. Následuje výběr z patnácti efektních „prolínacích“ technik, které jsou nutné pro odstranění násilného přeskočení obrazu z jednoho klipu na druhý. Klasickou součástí filmu jsou titulky připomínající natočenou událost. Na výběr je opět několik šablon s hezkým, barevným písmem. Všechny titulky jsou s průhledným pozadím, pokud tedy chceme např. úvodní titulky, musíme na začátek místo videa vložit černou plochu a dostatečně ji prodloužit. Ještě zbývá ozvučení. I zde získává program výhodu. VideoStudio k videu přiřadí zvlášť jak vlastní komentář, který můžeme rovnou namluvit, tak i podkladovou hudbu – z audio CD nebo WAV, MP3 či WMA. Originální zvuk samozřejmě zůstává.

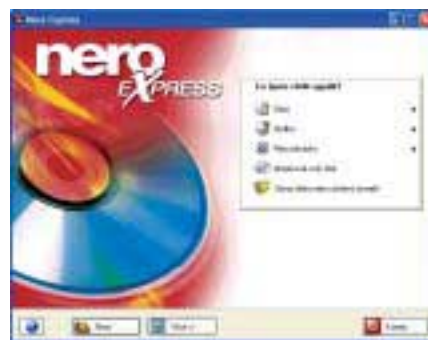

■ Ulead Cool 3D

Nástroj na tvorbu 3D textů a jejich animaci najde využití třeba v podobě nápisů a tlačítek na webových stránkách nebo k oživení videa ve VideoStudiu. Definovat se dá téměř vše – pozadí, barvy a textury, osvětlení, stíny. K samotnému textu lze přidat další geometrické objekty, a pokud náhodou nenaleznete žádný vhodný v galerii 144 objektů, můžete si přímo v programu vytvořit vlastní nebo importovat složitější ve formátu X (např. z 3D Studia).

Celá scéna se následně dá rozpořhovat pomocí sofistikovaného animačního postupu. Ten tkví v definování několika rozdílných poloh objektů a celkového počtu snímků. Program pak sám dopočítá většinu chybějících snímků tak, aby byl pohyb plynulý. Pro-

gram sám už přichází od výrobce s celou řadou textur, animačních pohybů a efektů, které začínajícím textovým animátorům budou dlouho postačovat.

■ Nero Express 5.5.9.9

Nero Express se skvěle hodí pro jednoduché vypalování CD. Ovládání ve stylu pomocníka je snadné a v češtině, proto by nemělo dělat problémy. Vytvoření nového CD je otázkou tří kliknutí na tlačítko *Další*. S Nero Express vypálíte data, audio CD, video i obrázky a obrázky (image) celých disků. Program zvládne i přesné kopie CD, ale žádný expert na to není, proto nečekejte prolomení největších ochranných proti duplikaci (ale to nedokáže ani plná verze Nera).

Přijemná je i přítomnost programu na potisk CD obalů s názvem Nero Cover Designer. V nabídce má snad všechny druhy CD i DVD krabiček. Po spuštění dokonce automaticky zjistí obsah CD a vloží seznam na obal. Při potisku klasické krabičky se nám dostane možnosti vyrobit její rub, líc, vsádku i popsat samotný stříbrný kotouč. Pro ruční práci na obalu máme k dispozici základní geometrické útvary, nástroj pro psaní seznamu a klasické i ozdobné písmo.

PLACENÁ INZERCE

MIRONET

Digitální fotoaparát
Minolta DiMAGE X

www.mironet.cz

2,11 m. pixelů
rozměry 84,5 x 72,0 x 28,0 mm

koncová cena 10.490,-
www.mironet.cz 8.990,-

Nejnižší ceny v ČR

MIRONET ve svém e-shopu nabízí zaváděcí slevy až 31% proti koncovým cenám na prodejní. K tomu čísla zákazník lokální servis a dodávku zboží do 24 hodin.

■ DVD přehrávač WinDVD 4

Program WinDVD představuje lídra v oboru softwarových DVD přehrávačů. Jednou z neobvyklých funkcí je tzv. Time Stretching. Tato funkce dovoluje určitým zrychlením zhlédnout 90minutový film za méně než jednu hodinu. I když je DVD přehráván dvojitou rychlostí, běží zvuk synchronně s obrazem a přitom zůstává srozumitelný. Perfektní je zoom funkce, kde jednoduše označíte myší libovolnou oblast a obraz se bez problémů zvětší. V oblasti zvuku byla nově integrována technologie Dolby Headphone a překvapivě je jí přenášén i pětikanálový surround zvuk do standardních sluchátek. WinDVD přehrává i SVCD včetně druhé zvukové stopy a DivX. Ale pro formáty jiné než DVD bychom spíše doporučili freewarové přehrávače typu MV2 Player, které nabízejí většinou větší komfort.

■ Zoner Media Explorer 5 Home

Media Explorer je v první řadě komplexní organizér digitálních multimediálních souborů (zejména obrázků, ale také zvuků a videosekvencí). Proč komplexní? Protože obrázky stáhne do počítače, individuálně nebo hromadně je vylepší, upraví, přiřadí popisy, klíčová slova, zatřídí do alb, vystaví na internetu a odešle do fotosběrny FotoStar Südcolor nebo Fotolab. Integrace Media Exploreru do systému Windows přitom znamená možnost volání aplikace z lokálního menu klepnutím pravého tlačítka myši. Bohatě možnosti nabízí sekce úprav obrázků, obrazové efekty, hro-

madné konverze aj. Nezapomeňte nainstalovat poslední patch z našeho CD, přidávající hlavně podporu fotosběrny Fotolab.

■ Classic Phone Tools 5

K internímu modemu InPorte Home jsme obdrželi hodnotný program Classic Phone Tools 5 od BVRP software, který promění PC v záznamník hovorů, faxový přístroj a spolu s mikrofonom a sluchátko (nejsou součástí modemu) i v obyčejný telefon. Na originálním CD nalézáme kvalitní českou příručku v PDF. České je i samotné ovládací programy, a nemělo by tedy nikomu dělat potíže.

■ **Ostatní OEM programy:** vypalovací program NTI CD-Maker, zachytávací program WinDVR 2 a zálohovací program InCD 3.99 jsme z důvodu nadbytečnosti nainstalovali.

3. Doporučené freewarové programy

Veškeré prostředky jsou již proinvestované, ale nezapomejme. Pokusíme se najít programy z freewarové oblasti, které splní naše požadavky a budou na profesionální úrovni. Chip vám ukáže některé nejvhodnější zástupce a doporučí jejich instalaci.

Doporučené freewarové programy jsou umístěny na našem CD, pro jednodušší orientaci jsme je rozdělili do několika kategorií (☞ 38). Vzhledem k rozsahu článku v tištěném Chipu zde uvádíme krátké popisy několika programů, o kterých si myslíme, že byste je určitě neměli minout. Rozsáhlejší popisy najdete na CD.

OPENOFFICE 1.0.3 CZ

(www.openoffice.cz) – kancelářský balík Doby, kdy jsme byli nuceni používat jediný solidní software pro kancelář za nemalý peníz, jsou našťastí už dávno pryč. OpenOffice 1.0.3 s přehledem nahradí MS Office minimálně

v běžných kancelářských aplikacích. Zdarma tak můžete využívat textový editor Writer (podporuje i formát DOC), tabulkový procesor Calc (podpora XLS), nástroj prezentací Impress (podpora PPT), editor schémat a kreslicí nástroj Draw, editor matematických vzorců Math a HTML editor. To vše v češtině. Lokalizace zahrnuje instalační program, kompletní uživatelské rozhraní (dialogy, menu, nástrojové tipy atd.) včetně nápovědy, slovníků pro kontrolu pravopisu, dělení slov a slovníku synonym. Jako doplněk doporučujeme z CD nainstalovat prohlížečky formátů DOC, XLS, PPT a PDF.

AVG 6.0 CHIP EDITION

(www.avg.cz) – antivir Speciální verze antivirového programu AVG (s plnohodnotnými funkcemi), jehož funkč-

nost se měsíčně obnovuje prostřednictvím speciálních klíčů z Chipu. Pravidelní čtenáři Chipu tak získávají plnou verzi programu, přičemž se musí starat pouze o pravidelný antivirový update a měsíční prodloužení funkcí. Obojí přináší Chip CD. Antivir obsahuje Rezidentní štít, který pracuje na pozadí a kontroluje všechny disky a soubory, s nimiž pracujete, a AVG pro e-mail, který spolupracuje s poštovními klienty Microsoft Exchange a Outlook a kontroluje všechny e-maily na přítomnost virů.

GIMP 1.2.4

(www.gimp.org) – bitmapový editor Velice povedený grafický editor, který může suplovat i Adobe Photoshop nebo Corel PhotoPaint. GIMP je původně linuxový program, který byl upraven pro Windows a dodnes trpí některými mouchami, jako například nestandardním ovládáním. Všechny palety, nástrojové lišty, dialogová pole, a dokonce i podmenu nahrává Gimp jako jednu úlohu, která zabírá místo na liště spuštěných programů Windows. Navíc jsou důležité palety, jako okno s hlavním menu, snadno překryty. Při tisku chybí náhled s opravou velikosti, proto je nejprve zapotřebí přeformátovat originál,

kde nezkušeným uživatelům hrozí, že snadno poškodí původní obrázek. Gimp používá techniky starších verzí Photoshopu, jako jsou alfa kanály, rychlé masky a masky vrstev. Ve spojení s regulátory krycí síly a procesu profilování vznikají zajímavé koláže. Gimp otevře také formát Photoshopu PSD. Pro jednodušší úpravy obrázků doporučujeme programy Irfan nebo Zoner Media Explorer a teprve pro složitější Gimp.

IRFANVIEW

(www.irfanview.com) – prohlížeč obrázků Po instalaci se automaticky zobrazí dialog vyzývající k výběru přípon souborů, které budou automaticky otevřeny v IrfanView.

Program zvládá přehrávání multimediálních souborů (video, audio) a hlavně dokáže pracovat s obrázky. Ihned po ukončení instalačního procesu provedeme rovnou počestění ovládacího prostředí – z archivu „czech.zip“ zkopírujeme soubor „Cestina.dll“ do složky „Languages“ programu IrfanView. Spustíme ho a v menu *Options | Change language* vybereme češtinu. Nyní před sebou máme skvělý program pro prohlížení a konverzi téměř všech obrázkových formátů a jejich jednoduché úpravy. Komu by standardní vybavení nestačilo, nalezne ve čtyřech archívech s předponou „iv_“ plug-iny pro další podporované formáty, efekty a funkčnosti. Ty poputují do adresáře „Plugins“.

CDex 1.5 cz

(<http://cdexos.sourceforge.net>) – konvertor audioformátů Máte velkou sbírku audio CD a zakoupili jste si MP3 diskman nebo autorádio? Pak máte pravděpodobně zájem si svá oblíbená alba zkomprimovat do podoby MP3, WMA nebo OggVorbis a snížit tak potřebný počet CD, které s sebou budete nosit. Přesvědčují vás přátelé a známí, že komprimací do formátu

MP3 dojde k velkým ztrátám na kvalitě? Zkusíte-li kompresi podle našeho návodu, budete určitě spokojeni. A pokud máte skutečně citlivé uši a rozdíl oproti pravému audio CD byste zjistili, pak máte s kompresí do MP3 asi opravdu smůlu a na tento a jiné formáty zapomeňte. Kodek se ale většinou nepoužívá samostatně, proto si jeho schopnosti ukážeme v programu CDex, který jeho možnosti plně využívá.

TMPGEnc cz 2.58

(www.tmpgenc.net) Ať se jedná o multiplexing nebo o střihání, resp. spojování MPEG souborů, tento kodér umí téměř všechno. Ani co se týče kvality, nemá se TMPG za co stydět. Při MPEG-2 sice obraz trochu šumí, ale barva a ostrost jsou v pořádku. Zvětšená tvorba bloků při změnách scén kazí ale lepší známku. Jinak tomu je však u MPEG-1, kdy je kodér opravdovou špičkou a produkuje vynikající kvalitu obrazu. TMPG je také dostatečně rychlý. Kodér disponuje všemi nutnými volbami pro bezproblémový převod VOB souboru z DVD do MPEG v příslušném SVCD formátu. Díky vestavěnému bitrate kalkulátoru může uživatel zjistit, od kterého bitrate je prázdný CD disk již naplněn, a může, pokud je to nutné, tento bitrate snížit. Navíc TMPG spolupracuje s konverzním nástrojem Vob2Avi a načítá jeho projektová data (D2V) přímo – tak může pracovat s VOB soubory, aniž by ty musely být nejprve převedeny do AVI.

PLACENÁ INZERCE

stahovač náročný
za zatměnými okny si staví svůj
www.ostrov, má tolik dívek, na kolik
si klikne, díky ADSL je může
mít hodně rychle

O svých oblíbených víme vše – chcete-li k nám patřit, stačí se zaregistrovat a my vás spolehlivě a rychle připojíme. Navíc pro vás máme rychlou a výhodnou technologii připojení ADSL. **Ted' můžete stahovat MP3 jako draci!** Tak kde to vázne? Mrkněte na www.volny.cz nebo brkněte do zákaznického centra VOLNÝ – 246 000 333.

VOLNÝ

DAEMON TOOLS 3.33

(www.daemon-tools.com) – virtuální mechanika Nástroj pro emulaci nejen chráněných CD/DVD, který umožňuje spouštět záložní kopie originálních disků. Úspěšně emuluje SafeDisc, Laserlock a SecuROM. Také instaluje virtuální CD/DVD-ROM, pomocí níž lze pracovat s image soubory (ISO, CUE/BIN, MDS, CDI, CCD a BWT), jako by již byly vypáleny na CD. Nastavení a ovládání programu jsou usnadněny Virtual Managerem, sídlícím v system tray, lehce můžeme volit typ emulované ochrany či počet (0 – 4) virtuálních mechanik.

1ST PAGE 2000 2.0

(www.evrsoft.com) – HTML editor Vynikající NON-WYSIWYG editor webových stránek, který má ovládáním a výbavou blízko k editoru Hometown. Co vás asi zarazí ještě před spuštěním 1st page 2000, je možnost výběru ze čtyř verzí programu: jsou jimi Easy, Normal, Hardcore a Expert, v nichž vzestupně přibývá různých nastavení a možností (my doporučujeme používat jedinež možnost Expert). Mezi samozřejmosti, které 1st Page nabízí, patří zvýrazňování syntaxe pro mnoho různých jazyků, dále možnost editace více souborů najednou, okamžitého zhlédnutí náhledů k vytvořeným stránkám či zjednodušené vkládání tagů jiných elementů. Ano, jedná se o funkce, které ostříleného uživatele nikterak neoslní, avšak jejich vhodným spojením do líbivého celku vznikl vskutku výborný nejen HTML editor, který ve freewareové kategorii ve své uživatelské přívětivosti prakticky nenalezne konkurenci.

CONNECTION METER 5.3.9

(www.conmet.cz) – měřič připojení Program Connection Meter slouží k měření celkových nákladů připojení k internetu, a to i s českými a slovenskými specifiky. Jeho předností je univerzálnost a snadná změna cen za připojení,

nezávislost na nastavení počítače a typu operačního systému, na kterém je používán, snadná a přehledná obsluha. U placené verze je vynikající propracovaná statistika a technická podpora.

POWERARCHIVER 8.1 cz

(www.powerarchiver.com) – archivátor ZIP Zajímavou alternativou k nejrozšířenějšímu komprimáčnickému programu Winzip je nástroj Power Archiver. Výrobce razantním způsobem vyřešil kritizovanou nepřívětivost uživatelského rozhraní, a to tak, že umožnil vlastní volbu grafické úpravy s pomocí skinů, které lze samozřejmě stáhnout z jeho domácí stránky. Velmi příjemná je i možnost otevřít si v rámci programu dvě

okna jako v klasickém souborovém manažeru, což samozřejmě značně zrychluje práci. Plná kompatibilita s WinZipem jistě přesvědčí i další potenciální uživatele. Dokáže pracovat se soubory mnoha formátů – ukládá ZIP, LHA, TAR, CAB a čte z neznámějších ZIP, RAR, ACE, ARJ, CAB.

3D CODE RED

(www.planetquake.com) – 3D akční hra Code Red je kvalitní freewareová 3D akční hra postavená na enginu Quake 2, kvůli kterému

si mnozí hráči ještě nedávno přetaktovávali procesory a začali se hlouběji zajímat o problematiku grafických karet. Leč doba chvátá stále kupředu a dnes není pro běžné grafické akcelerátory problém si s hrou poradit. Code Red dnes už samozřejmě nemůže držet krok s posledními herními peckami, ale co do měřítka freewareových her se jedná o absolutní špičku. Příběh je pro tyto hry příznačný – Zemi napadli mimozemšťané a je na vás, abyste s nimi zatočili ve stylu à la Terminátor. Rozhodně však vyniká lehce futuristická atmosféra se spoustou překvapení – země se neustále chvěje, něco se hroutí, padají na vás stropy a zpoza každého rohu vyskakuje krvelačná bestie: Code Red rozhodně není pro slabé povahy.

OBSAH CD „PROGRAMY VYBÍRÁ CHIP“

CD obsahuje nejlepší freewareové programy všech základních kategorií. Zastoupeny jsou jak aplikace, tak testovací programy a pomocné utility. Majitelé sestav Brave najdou na CD kompletní balík aktualizací ovladačů.

SYSTÉM

3D Mark 2001 SE
Ad-Aware 6.181 Standard
AVG 6.0 Chip edition
DirectX 9a
Internet Explorer 6 SP1
jv16 PowerTools 1.3.0.196
Motherboard Monitor 5.3.3
SiSoftware Sandra MAX3!
WinXP Service Pack 1a cz
XP Anti Spy 3.7 cz
XP PowerToys
XP SP1 Theme Patch
Xteq X-Setup

KANCELÁŘ

Open Office 1.0.3 cz
Acrobat Reader 5.0.5 cz
DOC, XLS, PPT Reader
pdf995 6.24

VIDEO

BSPlayer 0.86.499
CodecPack All-in-1 5.0.5.1
DivX 5.0.5
ElecCard MPEG2 2.0
Huffyuv 2.1.1
K!TV
Movie Maker 2 cz
MV2 Player 0.7 alpha 4
Panasonic DV
RealPlayer V2 gold
TMPGEnc cz 2.58
VirtualDub cz 1.4, 1.5.4

Win Media Encoder 9 cz
Win Media Player 9 cz
Xvid Nic's build 30.3.03

VYPALOVÁNÍ

ISO Buster 1.4
Daemon Tools 3.33
CDBurnerXP Pro 2.0.5
VCD Easy 1.1.5.2

AUDIO

ACID free
CDex 1.5 cz
Exact Audio Copy 0.95
Lame MP3 3.93.1
Ogg Vorbis 1.0
WinAmp 2.91
WinLAME RC3

GRAFIKA

Gimp 1.2.4
IrfanView 3.80 cz
Xara 3D
Zoner Media Explorer 4.5

INTERNET

1st Page 2000 2.0
AceHTML 5 free
Connection Meter 5.3.9
Download Express 1.4
Gif Animator
Kerio Personal Firewall
Miranda ICQ 0.3 cz
Mozilla 1.4 cz

SmartFTP 1.0.978
Xara WebStyle

OSTATNÍ

PowerArchiver 8.1 cz
Servant Salamander 1.52
Total Commander 5.51
Media Player 9 Fun Pack
WinRAR 3.20 cz

OVladače sestavy BLUELINE

ATI Catalyst 3.6 Control Panel,
Driver, TV Capture I Hercules
SmartTV + Sound Tools I Intel 8xx
Application Accelerator 2.3, Chipset
software 5.0, SoundMAX Integrated
Audio Driver 5.12.01.3516b I
Logitech iTouch 2.15, MouseWare
9.76 I Microcom InPorte Home
2.1.30 I Power VCR II Patch 2201f

ELEKTRONICKÉ NÁVODY

Ulead VideoStudio, Ulead Cool
3D, PowerVCR II, Nero, WinDVD,
Zoner Media Explorer 5, AVG 6,
Movie Maker, WinXP Power Toys,
TMPGEnc, VirtualDub a Xteq
X-Setup.

Na CD najdete také kolekci referenčních souborů různých formátů pro zkoušku nastavení asociace formátů na příslušné programy.

inzerce

Test šesti fotorealistických inkoustových tiskáren

Z dovolené na papír

Někteří z vás se možná vrátili z dovolené s řadou pěkných fotografií v elektronické podobě. Pokud jim budete chtít dát i podobu hmotnou, můžete využít služeb fotolaboratoří, které jsou už dnes schopny digitální fotografie zpracovat, nebo můžete použít tiskárnu. Právě tiskárny zaměřené na tisk fotografií jsme podrobili našemu testu.

Soustředili jsme se na inkoustové tiskárny specializované na tisk fotografií. Od firem Canon a HP jsme k otestování získali po dvou modelech, firmy Epson a Lexmark nám zapůjčily po jedné tiskárně – celkem jsme tedy měli možnost vyzkoušet šest fototiskáren.

Sběrny a minilaby mají samozřejmě své výhody. Zájemce může přijít s CD nebo s jiným médiem a může si objednat fotogra-

fie v požadované velikosti a v požadovaném množství. Je možné využít i elektronickou poštu, takže není nutné s každým jednotlivým snímkem hned běžet do minilabu. Cena za fotografii 10 × 15 cm činí v laboratoři, kterou jsme pro srovnání vybrali, 10 Kč, pokud nespěcháte a stačí vám výsledky do druhého dne. V tomto směru jde ale vývoj dost rychle dopředu a jsou již i nabídky s cenou pod 5 Kč (do tří pracovních dnů).

Kdo ale opravdu spěchá nebo chce mít vše pod kontrolou, stejně raději zvolí tiskárnu. Kvalita testovaných tiskáren nás mile překvapila a jejich výtvoři jsou ve většině případů srovnatelné s fotografiemi získanými chemickou cestou, v některých směrech jsou možná ještě lepší.

BARVA K BARVĚ

Barevné inkoustové tiskárny používají standardně čtyři inkousty – černý, azurový, purpurový a žlutý (CMYK – Black, Cyan, Magenta, Yellow). Pro běžný tisk to zcela dostačuje, ale fotografie jsou přece jen náročnější a vyžadují širší spektrum barev.

K tisku se používá většinou barevná kartridž (s azurovým, purpurovým a žlutým inkoustem) doplněná fotokartridží (s černým inkoustem a inkoustem se světlou azurovou a purpurovou). HP volitelně dodává i speciální kartridž s odstíny černé pro tisk černobílých fotografií (vlevo).

Další zvláštní inkousty pak používá tiskárna HP PhotoSmart 7760. Speciální fotokartridž do této tiskárny (není ale součástí standardní dodávky) obsahuje dva doplňkové odstíny černé barvy a je speciálně určena pro tisk černobílých fotografií. Vyzkoušeli jsme tedy i tuto kartridž a na výsledku je to znát.

Bohužel k dosažení dobré kvality obrázků nepotřebujete jen dobrou tiskárnu a plně náplně. Běžný kancelářský papír totiž není k tisku fotografií vůbec vhodný (je příliš tenký, krouží se, inkoust se na něm rozpívá apod.), a tak musíte počítat s koupí speciálních fotografických papírů, které nejsou zrovna levné. Prodávají se většinou v balíčku po deseti nebo dvaceti kusech a i při jejich výběru si musíte dát pozor. Musíte totiž zvolit správný papír pro konkrétní tiskárnu, protože inkousty používané v jednotlivých tiskárnách se liší, a to někdy i u tiskáren jednoho výrobce. Všechny testované tiskárny zvládají tisk až do okrajů, takže na fotkách nemusí zůstat nepotřesené bílé rámečky. V prodeji jsou většinou papíry formátu A4, další populární formát slouží pro tisk fotografií 10 × 15 cm.

VYBAVENÍ

Všechny testované tiskárny používají k propojení s osobním počítačem rozhraní USB. Některé modely lze také propojit s digitálním fotoaparátem a v tom případě je možné tisknout vybrané fotografie i přímo z fotoaparátu. Možnosti a komfort jsou sice nižší, ale zase se obejdete bez počítače, což se někdy (například na cestách) může hodit.

Dvě testované tiskárny, konkrétně stroje firmy Hewlett-Packard, mají v sobě zabudovanou čtečku paměťových karet (CF, SM, ▶

Jeden z našich testovacích dokumentů, na kterém jsme sledovali, jak si tiskárny poradí s fotografiemi, tiskem barevného spektra a odstínů šedi.

Výrobci proto většinou umožňují vkládat do těchto specializovaných tiskáren ještě další inkousty, a to světlejší odstín azurové a purpurové, jež jsou označovány také jako Photo Cyan a Photo Magenta nebo Light Cyan a Magenta. Spektrum odstínů, které lze s těmito inkousty získat, je tak mnohem širší a fotografie působí věrněji – ve světlejších oblastech je méně patrné skládání barev při tisku.

PLACENÁ INZERCE

www.lama.cz

SPECIALIZOVANÝ

DISTRIBUTOR

SPOTŘEBNÍHO MATERIÁLU

NEJNÍŽŠÍ CENY
NEJŠIRŠÍ SORTIMENT
NEJDELŠÍ KNOW-HOW
DODÁVKY DO 24 HOD
PŘÍJEM OBJEDNÁVEK DO 18.00

dealeři volejte:

KARVINÁ - 338 888 888, BRNO - 541 244 975, OSTRAVA - 596 622 037

EPSON®

Voda může fotografii dost vážně poškodit, ovšem záleží na papíru a inkoustu. Velkou odolnost prokázaly fotografie z tiskáren Canon, celkem odolné jsou i výstupy z tiskáren HP. U fotografií z tiskárny Epson záleží hodně na použitém papíře. Fotky z Lexmarku se vodou poškodí a stačí na to i malá kapka.

SD, MS, xD). Po připojení tiskárny k počítači můžete tyto čtečky použít k přenosu dat z paměťových karet do počítače, nebo můžete tisknout fotografie rovnou z paměťových karet bez nutné asistence osobního počítače. Tiskárny jsou proto vybaveny i barevným displejem, který snímky zobrazuje, a pomocí tlačítek a na displeji zobrazené nabídky je také možné fotografie různě upravovat, otáčet, vybírat formát papíru, počet kopií a podobně.

Kromě ovladačů dostanete k tiskárně většinou i další softwarové vybavení. Jde o různá elektronická alba, programy pro

úpravu fotografií, jejich pohodlný tisk a třeba i pro tisk více snímků na jeden list. V případě tiskárny Epson dostanete také program pro potisk CD médií.

TEMNÁ KOMORA

Všechny testované tiskárny jsme připojili k počítači se základní deskou se sadou Intel 875, s procesorem Pentium 4 a 512MB pamětí. Použit byl operační systém Windows XP Professional a několik grafických aplikací. Pro připojení jsme použili rozhraní USB 2.0. Celý systém byl dostatečně výkonný na to, aby rychlost tisku i velkých objemů grafických dat spočívala pouze na tiskárně a zpracování nebrzdily jiné okolnosti.

Soustředili jsme se hlavně na tisk fotografií, ale vyzkoušeli jsme i tisk běžného dokumentu (standardního dopisu s hlavičkou), protože téměř všechny tiskárny jsou schopny zastat i běžnou kancelářskou práci. Co se týká tisku fotografií, tiskli jsme jak formát A4, tak fotografie formátu 10 × 15 cm. Nastavili jsme tisk bez okrajů a nejlepší kvalitu tisku. Použili jsme výrobcem doporučené fotopapíry.

V tabulce najdete parametry tiskáren, ale i výsledky testů, tedy především časy, za jak

Kromě ovladačů dostanete většinou na CD i programy pro úpravu a tisk fotografií.

dlouho byly tiskárny schopny tisk dokončit. Hodnotili jsme samozřejmě i vizuální dojem, tedy ostrost snímků, věrné podání barev, „zrnitost“ a celkový dojem.

PAPÍR A BARVY

Zajímaly nás samozřejmě i náklady na tisk. Inkoustu v náplních totiž valem ubývá a není přitom nijak levný. Další náklady představují již zmiňované speciální papíry. Jejich kvalitu a kvalitu inkoustu jsme následně také testovali. Fotografie jsme totiž polili vodou a zjišťovali jsme, zda to živé barvy opravdu „přežijí“.

Co se týká tohoto testu, příjemně překva-

Tiskárny HP jsou vybaveny zabudovanou čtečkou paměťových karet nejrůznějších formátů.

PLACENÁ INZERCE

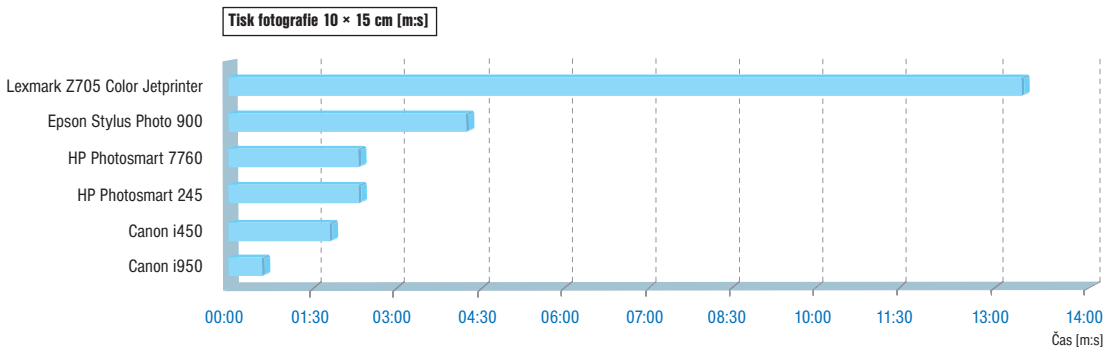
www.eproton.cz

• internetový obchod s největšími sklady
• foto, TV, DVD, audio, mobilní telefony, domácí elektro

ePROTON

• 1500 nejprodávanějších výrobků do 48 hodin
• záruka kvality a spolehlivosti, nízké ceny

Širokou nabídku nejen digitálních fotoaparátů najdete na www.eproton.cz

Na tiskárnách HP je i barevný displej, na kterém můžete fotografie prohlížet, pomocí nabídky a tlačítek je můžete upravit a vytisknout bez použití počítače.

pily papíry a inkousty firmy Canon. Kapka vody na fotografii zanechala jen malé stopy, a pokud se dostane celý snímek na chvíli pod vodu, nezanechá to na něm větší následky (kromě toho, že se papír podle očekávání zkroutí). Celkem dobře dopadly i fotografie z tiskáren HP. Pokud kapku nerozmažete prstem, je dost velká šance, že následky nebudou velké. Ovšem při celkovém polití

Inkoust s náplní mizí rychle a tak je cena za vytištěnou fotografii dost vysoká (okolo 70 Kč). Musí se totiž počítat i cenou papíru.

fotografie se už barvy rozpíjejí, ani v tomto případě však nijak katastrofálně.

Mnohem větší škody napáchá voda na fotografiích z tiskáren Epson a Lexmark. I malá kapka zanechá viditelný flek, větší množství vody pak fotku v podstatě zničí, a to především u výstupů z tiskárny Epson. Inkoust se dost rychle rozpíjí. Platí to ovšem jen o papírech Epson ColorLife Photo Paper. U papírů Epson Premium Glossy Photo Paper je naopak odolnost proti vodě velmi dobrá a fotografie v zásadě přežijí i ponoření do vody. Záleží tedy na zvoleném papíru.

JAKO FOTKA

Vytištěné fotografie jsme vzájemně porovnávali a pro srovnání jsme použili i fotografii získanou chemickou cestou. Velmi se nám líbily výsledky tiskáren Epson Stylus Photo 900, Canon i950 a HP Photosmart 7760. Příliš nezaostávají ani tiskárny HP Photosmart 245 a vzhledem ke své ceně podává velmi dobré výsledky i tiskárna Canon i450. Výsledky těchto tiskáren lze bez problému srovnávat s běžnou fotografií. V kvalitě bohužel zaostává tiskárna Lexmark.

Nemile nás překvapila cena za vytištění fotografie – je prostě příliš vysoká na to, aby si uživatel mohl běžně snímky tisknout. Chemickou cestou je získá mnohem levněji. Fotografie získaná chemickou cestou možná působí „fotografičtější“, ale snímky jsou méně ostré. Výhodou je samozřejmě už

zmíněná nižší cena. Inkoustové náplně jsou totiž dost drahé, navíc vytištění zabere čas a je nutné počítat i s pořizovacími náklady na samotnou tiskárnu.

Nakonec se nám z testovaných modelů zalíbil Epson Stylus Color 900, který tiskne opravdu velmi pěkně, i když na výsledek si musíte dost dlouho počkat. Za pozornost stojí i tiskárna Canon i950, která je vhodná naopak pro ty, kteří chtějí výsledky rychle. Má však dost vysokou cenu. Rozumným kompromisem je tiskárna HP Photosmart 7760, která má i dobré vybavení. Cenovým tipem je pak tiskárna Canon i450. ■ ■ ■

Pavel Trousil, Miroslav Stoklasa

V tiskárně Epson Stylus Photo 900 se může použít i speciální fotografický papír v roli. Hodí se pro tisk panoramatické fotografie nebo pro tisk velkého množství fotografií bez okrajů.

PLACENÁ INZERCE

www.lama.cz

SPECIALIZOVANÝ
DISTRIBUTOR
SPOTŘEBNÍHO MATERIÁLU

NEJNižší CENY
NEJširší SORTIMENT
NEJdelší KNOW-HOW
DODÁVKY DO 24 HOD
PŘÍJEM OBJEDNÁVEK DO 18.00

dealeři volejte:

KARVINÁ - 558 888 888, BRNO - 541 244 975, OSTRAVA - 596 622 037

business partner

invent

CANON i450

Jeden z levnějších účastníků testu nese označení i450 a pochází od společnosti Canon. S touto tiskárnou jsme se již měli

KLADY A ZÁPORY

- + cena
- + tisk textu
- + přímý tisk z digitálního fotoaparátu
- zratelná zrnitost fotografií
- nižší věrnost barev

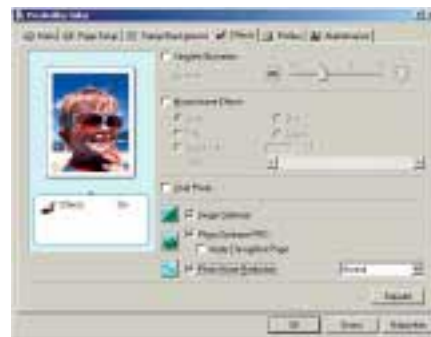
CENA S DPH 3758 Kč

CELKOVÉ HODNOCENÍ

možnost seznámit v samostatném krátkém testu. Díky klasickému uspořádání zadního podavače pro 100 listů papíru a průchozí tiskové mechanice zvládne i speciální papír s vysokou gramáží, potištěné stránky vyjíždí vpředu. Výstupní držák papíru je možné v době nečinnosti pro úsporu místa sklopit. Na těle tiskárny nalezneme kromě vypínače pouze dvě ovládací tlačítka, ale také dvě zástrčky USB rozhraní – vzadu konektor určený pro spojení s počítačem, na levém boku pak konektor pro přímý tisk z digitálních fotoaparátů Canon.

Tisková hlava je pevně vestavěná uvnitř tiskárny a produkuje 2pl inkoustové kapky. Zásoba inkoustu je uložena ve dvou zásobnících, černém a sdruženém tříbarevném. Tisková mechanika má podle údajů výrobce nominální rychlost 18 černobílých nebo 12 barevných stran za minutu, praktické výsledky, byť poměrně slušné, těchto hodnot samozřejmě nedosahují. Tisk celostránkové fotografie v maximální kvalitě zabere podle složitosti sedm a půl minuty, fotogra-

fie 10 × 15 cm je hotova za minutu a čtyřicet sekund. Přes nízkou cenu tiskárny jsou její výstupy i ve srovnání s konkurenčními stroji v testu dobře použitelné, byť kvalita na přední příčce samozřejmě nedosahuje. Velkým kladem je rychlost i kvalita tisku textu – občas je třeba tisknout i jiné materiály než pouze fotografie.

CANON i950

Větší z dvojice soutěžících tiskáren Canon nese typové označení i950. Do vínku dostala barevný soutisk ze šesti barev, ke standardní CMYK sestavě přibily ještě světlejší (fotogra-

KLADY A ZÁPORY

- + rychlost tisku fotografií
- + jemný tisk bez artefaktů
- vyšší cena
- tisk pouze z počítače

CENA S DPH 15 026 Kč

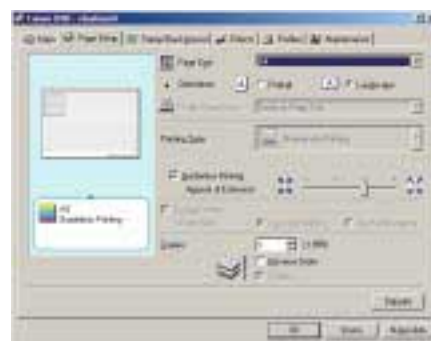
CELKOVÉ HODNOCENÍ

fické) odstíny azurové (C) a purpurové (M) barvy. Jednotlivé inkousty jsou uloženy v samostatných zásobnících, tisková hlava zůstává pro všechny společná, pevně zabudována v tiskárně.

Ačkoli je i950 vyšší model, kupodivu nenabízí (na rozdíl od levnějšího typu i450) možnost přímého tisku z fotoaparátu, obrázky je nutné zpracovávat v počítači.

Tisknout je možné jak z prostředí Windows (od verze 98), tak Mac OS. Jelikož veškerý komfort obsluhy zajišťují pouze ovladače, jsou pro lepší dostupnost českým uživatelům lokalizovány a nabízí dobré možnosti nastavení jak kvality, tak parametrů tisku. Pro fotografie je zajímavá volba režimu tisku bez okrajů, který pracuje s papíry libovolného formátu a má nastavitelný přesah, takže opravdu nikde se neobjeví bílé rámečky. Samozřejmě jsou podporovány i další funkce nefotografických tiskáren, jako ruční oboustranný tisk, zmenšení více stránek na jeden papír, vodoznak a podobně. Pro tisk nekvalitních fotografií

v nízkém rozlišení mají ovladače funkce pro vyhlazení „zubatých“ hran.

V průběhu testu tiskárna překvapila přímo extrémní rychlostí tisku celostránkové fotografie, která byla hotova za jednu minutu a padesát sekund, a to ve výtečné kvalitě. Barevné přechody výtisků jsou hladké, inkoustové kapky lze rozlišit pouze výjimečně. O vítězství v testu kvality proto Canon i950 připravila hlavně poněkud nižší ostrost výtisku.

ZÁKLADNÍ ÚDAJE			
MODEL	i450	i950	STYLUS PHOTO 900
VÝROBCE	Canon	Canon	Epson
POSKYTL	Canon CZ	Canon CZ	Epson
KONTAKT	www.canon.cz	www.canon.cz	www.epson.cz
ZÁRUKA [MĚSÍCE]	24	24	24
CENA [Kč s DPH]	3758	15026	8284
TECHNICKÉ PARAMETRY			
PROVEDENÍ TISKOVÝCH HLAV	vestavěná 4barevná	vestavěná 6barevná	vestavěná 6barevná
ZÁSOBNÍKY INKOSTU	CMY,K oddělené od hlavy	C,M,Y,K, pC, pM oddělené od hlavy	K, CMYpCpM oddělené od hlavy
MAXIMÁLNÍ ROZLIŠENÍ [DPI]	4800 x 1200	4800 x 1200	s interpolací 5760
RYCHLOST TISKU (ČB/BAREVNĚ) [STR./MIN.]	18/12	22/13	9/8,8
MAXIMÁLNÍ FORMÁT PAPIRŮ [MM]	216 x 356	216 x 356	216 x 356
ROZHRANÍ	USB + přímý tisk	USB	paralelní, USB
PODPOROVANÉ FOTOTAPARÁTY	Canon	-	-
PODPOROVANÉ OPERAČNÍ SYSTÉMY	Windows 9x, ME, NT, 2000, XP, MacOS	Windows 9x, ME, 2000, XP, MacOS	Windows 9x, ME, 2000, XP, MacOS
OVLADAČ V ČESKÉM JAZYCE	ano	ano	ano
ZVLÁŠTNÍ VYBAVENÍ	-	-	podavač na 10cm roli papíru, vložka pro potisk CD
PŘÍSLUŠENSTVÍ	napájecí kabel	napájecí kabel	napájecí kabel
DODANÝ SOFTWARE	Easy-PhotoPrint, Easy-WebPrintMac: ImageBrowser	Easy-PhotoPrint, Easy-WebPrintMac: ImageBrowser	PhotoQuicker, Image Framer Tool, PrintCD
KAPACITA VSTUPNÍHO ZÁSOBNÍKU [LISTŮ]	100	150	100
GRAMÁŽ PAPIRŮ [G/M ²]	64 - 270	64 - 270	64 - 255
ROZMĚRY (Š x V x H) [MM]	393 x 202 x 258	418 x 160 x 274	493 x 185 x 306
HMOTNOST [KG]	3,7	4,8	6,9
NÁKLADY NA TISK			
CENA STANDARDNÍ NÁPLNĚ [Kč s DPH]	220 + 476	6 x 293	1013 + 805
CENA FOTOPAPÍRŮ [Kč s DPH]	415 (20ks)	439 (15ks)	856 (50ks)
POČET FOTOGRAFIÍ A4 NA JEDNU NÁPLŇ [KS]	21 (zdroj ChipDE)	47 (zdroj ChipDE)	24 (zdroj ChipDE)
POČET FOTOGRAFIÍ 10 x 15 CM NA JEDNU NÁPLŇ [KS]	-	-	-
ORIENTAČNÍ CENA FOT. A4 VČETNĚ PAPIRŮ [Kč s DPH]	54	67	93
ORIENTAČNÍ CENA FOT. 10 x 15 CM VČETNĚ PAPIRŮ [Kč s DPH]	-	-	-
RYCHLOST TISKU			
FOTOGRAFIE A4 [M:S]	7:31	1:52	9:51
FOTOGRAFIE 10 x 15 CM [M:S]	1:41	0:44	4:10
10 STRAN TEXTU A4 [M:S]	2:20	3:35	4:37
HODNOCENÍ [BODY]		VÁHA [%]	
KVALITA TISKU FOTOGRAFIÍ (FOTO1/FOTO2/FOTO3)	30	6/7/6,5	8/9/9
KVALITA TISKU TEXTU	5	9	8,5
RYCHLOST TISKU FOTOGRAFIÍ	20	7,5	10
RYCHLOST TISKU TEXTU	5	9	7
NÁKLADY NA TISK	20	7	6
VYBAVENÍ	15	6	5
ODOLNOST VÝTISKU PROTI VLHOSTI	5	9	9
CELKOVÉ HODNOCENÍ	7	7	8

PLACENÁ INZERCE

www.lama.cz

SPECIALIZOVANÝ
DISTRIBUTOR
SPOTŘEBNÍHO MATERIÁLU

NEJNÍŽŠÍ CENY
NEJŠIRŠÍ SORTIMENT
NEJDELŠÍ KNOW-HOW
DODÁVKY DO 24 HOD
PŘEM OBJEDNÁVEK DO 18.00

dealeři volejte:

KARVINÁ - 558 888 888, BRNO - 541 244 975, OSTRAVA - 596 622 037

EPSON STYLUS PHOTO 900

Cestu pevně zabudované tiskové hlavy zvolili i návrháři společnosti Epson při konstrukci tiskárny Stylus Photo 900. Tiskuté odstíny jsou mícháány ze šesti barevných inkoustů, které jsou poněkud netradičně rozděleny do dvou zásobníků – jeden obsahuje černý

KLADY A ZÁPORY

- + kvalita tisku
- + potisk CD a pásu fotopapíru
- rychlost
- tisk písma

CENA S DPH 8284 Kč

CELKOVÉ HODNOCENÍ

inkoust, druhý pak v jednom balení všech pět barevných tónů. Jakmile dojde jedna barva inkoustu, bude nutné vyměnit celý blok.

Tiskárna má zadní podavač pro 100 listů papíru s odnímatelnou podpěrrou, potištěné papíry následně sbírá vpředu sklopný podavač. Na zadní straně tiskárny nalezneme komunikační rozhraní USB, navíc má však tiskárna i rozhraní paralelní, které již tak časté není. Cesta papíru je poměrně přímá, přesto však na zadní straně nalezneme i rozměrnou vodorovnou štěrbinu pro vkládání nestandardních materiálů. Přímou k tiskárně se například dodává plastový držák pro potisk CD médií. Je cca 3 milimetry tlustý a pro jeho vložení je třeba speciální páčkou zvednout nosič tiskových hlav.

Jako další speciální příslušenství se k tiskárně dodává držák na roli fotopapíru, který v 10 cm širokém pásu umožňuje například tisknout panoramatické fotografie nebo najednou velké dávky snímků.

V prospektech je udávána hodnota rozlišení neuvěřitelných 5760 dpi, fakt ovšem je, že jednotlivé kapky inkoustu jsou stěží rozeznatelné i při použití lupy, vytištěné polotóny a barevné

přechody jsou velmi hladké. Všechny fotografie vytištěné na tiskárně Stylus Photo 900 také s přehledem vítězily svou ostrostí detailů. Reprodukce barev je pro potřeby amatérského tisku také velmi dobrá, hůře na tom byla tiskárna pouze v rychlosti. Fotografie A4 zabere přibližně 10 minut, malé foto 10 x 15 cm pak více než čtyři minuty. Tiskárna se příliš nehodí pro běžné kancelářské úkony, protože tisk textu je poměrně pomalý a až nečekaně hrubý, s rozřesenými okraji písmen.

HP PHOTOSMART 245

KLADY A ZÁPORY

- + rozměry a hmotnost
- + čtečka paměťových karet
- + jednoduchost ovládání
- pouze formát 10 x 15
- nelze použít na jiné účely

CENA S DPH 6990 Kč

CELKOVÉ HODNOCENÍ

Jde o velmi malou a snadno přenosnou tiskárnu, specializovanou na tisk fotografií rozměru 10 x 15 cm. Použit se může i napájecí auto-adaptér, takže s ní můžete být skutečně mobilní. K počítači se připojuje pomocí USB kabelu, ale pracuje i zcela samostatně, protože je vybavena čtečkou paměťových karet. Podporované formáty zahrnují CompactFlash, SmartMedia, SD/MMC karta, MemoryStick nebo xD picture card. Obsah karty lze ihned zobrazit na barevném displeji, je možné jej upravit (může se měnit jas, kontrast fotografií, přidat se mohou efekty, rámečky a podobně) a vytisknout. Zajímavé je, že stejná fotografie tištěná jednou přímo z paměťové karty a podruhé z počítače vypadala pokaždé trochu jinak. Snímky tištěné z počítače jsou o něco ostřejší a celkově vypadají o něco lépe. Na některých testovacích obrázcích byly vidět nedostatky, ale běžné fotografie z digitálního fotoaparátu dopadly velmi dobře.

Pro tisk se používají pouze čtyři inkousty a léty prověřená technologie PhotoREt III. Přesto nejsou výsledky špatné a také v rychlosti nepatří tato malá tiskárna k nejhorším. Omezení je ve velikosti papíru a tiskárnu také nemůžete použít pro tisk běžných dokumentů, jako jsou dopisy. Do podavače se vejde 20 listů papíru. Ovladače zatím nejsou v českém jazyce, stejně tak programové vybavení (Photo&Imaging software).

ZÁKLADNÍ ÚDAJE			
MODEL	PHOTOSMART 245	PHOTOSMART 7760	Z705 COLOR JETPRINTER
VÝROBCE	Hewlett-Packard	Hewlett-Packard	Lexmark
POSKYTL	Hewlett-Packard Czech	Hewlett-Packard Czech	CEEmark CS czech
KONTAKT	www.hp.cz	www.hp.cz	www.lexmark.cz
ZÁRUKA [MĚSÍCE]	24	24	24
CENA [Kč s DPH]	6990	6990	3430
TECHNICKÉ PARAMETRY			
PROVEDENÍ TISKOVÝCH HLAV	CMY + K	CMY+ K/CMY + foto/CMY + ČB foto	CMY+ K/CMY + foto
ZÁSObNÍKY INKoustU	součástí hlavy	součástí hlavy	součástí hlavy
MAXIMÁLNÍ ROZLIŠENÍ [DPI]	4800 x 1200	4800 x 1200	4800 x 1200
RYCHLOST TISKU (ČB/BAREVNĚ) [STR./MIN.]	-/0,66	21/16	17/10
MAXIMÁLNÍ FORMÁT PÁPÍRU [MM]	102 x 165	216 x 356	216 x 355
ROZHRANÍ	USB + přímý tisk	USB + přímý tisk	USB
PODPOROVANÉ FOTOTAPARÁTY	HP	HP	-
PODPOROVANÉ OPERAČNÍ SYSTÉMY	Windows 9x, ME, 2000, XP, MacOS	Windows 9x, ME, 2000, XP, MacOS	Windows 98, ME, 2000, XP, MacOS
OVLADAČ V ČESKÉM JAZYCE	ne	ne	ano
ZVLÁŠTNÍ VYBAVENÍ	barevný náhledový LCD, čtečka pro SD/MMC, CF, SM, MS, xD	barevný náhledový LCD, čtečka pro SD/MMC, CF, SM, MS, xD	-
PŘÍSLUŠENSTVÍ	napájecí zdroj	napájecí zdroj	USB kabel, napájecí zdroj
DODANÝ SOFTWARE	Photo&Imaging software, HP Memories Disc Creator	Photo&Imaging software	Lexmark Photo Center
KAPACITA VSTUPNÍHO ZÁSObNÍKU [LISTŮ]	20	100	100
GRAMÁŽ PÁPÍRU [G/M ²]	60 - 240	60 - 280	-
ROZMĚRY (Š x V x H) [MM]	231 x 131 x 113	452 x 176 x 374	439 x 286 x 375
HMOTNOST [KG]	1,4	6,3	2,6
NÁKLADY NA TISK			
CENA STANDARDNÍ NÁPLNĚ [Kč s DPH]	1199	1199 + 899	1259 + 1592
CENA FOTOPÁPÍRU [Kč s DPH]	799 (60ks)	799 (60ks)	283 (15ks)
POČET FOTOGRAFIÍ A4 NA JEDNU NÁPLŇ [KS]	-	47 (zdroj ChipDE)	28 (zdroj ChipDE)
POČET FOTOGRAFIÍ 10 x 15 CM NA JEDNU NÁPLŇ [KS]	125 (zdroj HP)	125 (zdroj HP)	-
ORIENTAČNÍ CENA FOT. A4 VČETNĚ PÁPÍRU [Kč s DPH]	-	58	121
ORIENTAČNÍ CENA FOT. 10 x 15 CM VČETNĚ PÁPÍRU [Kč s DPH]	23	30	-
RYCHLOST TISKU			
FOTOGRAFIE A4 [M:S]	-	5:46	33:10
FOTOGRAFIE 10 x 15 CM [M:S]	2:18	2:19	13:21
10 STRAN TEXTU A4 [M:S]	-	2:13	5:23
HODNOCENÍ [BODY]		VÁHA [%]	
KVALITA TISKU FOTOGRAFIÍ (FOTO1/FOTO2/FOTO3)	30	6/7/9	8/8/8
KVALITA TISKU TEXTU	5	-	9
RYCHLOST TISKU FOTOGRAFIÍ	20	7	8
RYCHLOST TISKU TEXTU	5	-	9
NÁKLADY NA TISK	20	5	7
VYBAVENÍ	15	7	9
ODOLNOST VÝTISKU PROTI VLHOSTI	5	7	7
CELKOVÉ HODNOCENÍ	7	7	8

PLACENÁ INZERCE

**SPECIALIZOVANÝ
DISTRIBUTOR
SPOTŘEBNÍHO MATERIÁLU**

NEJNÍŽŠÍ CENY
NEJŠIRŠÍ SORTIMENT
NEJDELEŠÍ KNOW-HOW
DODÁVKY DO 24 HOD
PŘÍJEM OBJEDNÁVEK DO 18.00

OKI

dealeři volejte: KARVINÁ - 558 888 888, BRNO - 541 244 975, OSTRAVA - 596 622 037

HP PHOTOSMART 7760

Stejně jako tiskárna Photosmart 245 má i model Photosmart 7760 čtečku paměťových karet a barevný displej. Ten je ale vyklápěcí,

KLADY A ZÁPORY

- + možnost tisku z paměťových karet
- + tichý provoz
- + kvalita tisku
- + vylepšená podpora tisku černobílých fotografií

CENA S DPH 6990 Kč

CELKOVÉ HODNOCENÍ

takže si ho pro lepší čitelnost snadněji přizpůsobíte. Tisknout můžete také přímo z karty a podporován je i tisk z fotoaparátů HP – na přední straně je pro jejich připojení vyveden druhý USB port.

Jde o robustní tiskárnu, jejíž výhodou je podpora větších formátů – můžete tisknout fotografie rozměru A4, ale i text na běžný papír. Druhý podavač na papíry 10 × 15 cm je nad podavačem listů A4, do kterého se vejde 100 listů papíru. Podporován je papír s gramáží až 280 g/m².

Pro tisk se používá technologie PhotoREt IV a šest inkoustů. Maximální rozlišení je 4800 dpi. Tiskárna si optickým čidlem sama „osahá“ vložené médium a podle toho zvolí nastavení kvality tisku.

Kromě barevné kartridže (CMY) je možné jako druhou zvolit buď kartridž černou, fotografickou (se světlou azurovou a purpurovou), nebo speciální fotokartridž s černou a dvěma odstíny šedé barvy pro tisk černobílých fotografií. Na výsledku je to skutečně

znát. Po výměně kartridže se automaticky provede kalibrace, tj. zarovnání hlav.

Tiskárna je velmi tichá, v rychlosti ovšem nijak nevyniká. Kvalita tisku je naopak velmi dobrá. Obrázky tištěné z karty jsou opět o něco méně ostré, ale rozdíly nejsou tolik patrné. Tiskárna zvládne širokou paletu barev a na výtiscích je to vidět. Běžný text má také velmi dobrou kvalitu.

LEXMARK Z705 COLOR JETPRINTER

KLADY A ZÁPORY

- + cena
- + i pro běžné použití
- kvalita fotografií
- rychlost

CENA S DPH 3430 Kč

CELKOVÉ HODNOCENÍ

Od firmy Lexmark jsme čekali spíše specializované tiskárny (P707 Photo Jetprinter), nicméně jsme k otestování dostali levnější model Z705 Color Jetprinter. Tiskárna se hodí i pro běžné použití, a můžete tedy na ní tisknout dopisy a další dokumenty – ne nijak rychle, ale kvalita je dobrá. Připojení probíhá přes USB a přímý tisk z fotoaparátů není podporován. Do zásobníku se vejde 100 listů papíru.

Tiskárna používá barevnou kartridž, v případě tisku fotografií fotografickou. Udávané rozlišení tisku je až 4800 × 1200 dpi. Lexmark Z705 detekuje vložený papír a použít můžete samozřejmě i fotopapír. V silné konkurenci ovšem při tisku fotografií Lexmark příliš nepřesvědčil. Výtisky jsou přece jen zrnité, barevné přechody nepřilíhly plynule a například s odstíny šedi má tiskárna velké problémy, takže třeba mraky apod. jsou flekaté.

Na výsledek si navíc dost dlouho počkáte. Tisk A4 fotografie v nejlepší kvalitě totiž trvá přes půl hodiny, což je skutečně dost. I menší fotka formátu 10 × 15 se tiskne asi 13 minut. Rychlík to tedy rozhodně není.

Na CD dostanete kromě ovladačů i program Photo Editor a Lexmark Photo Center pro správu a tisk fotografií. Ovladače jsou přehledné a k dispozici je i jejich česká verze.

inzerce

Procesory současné a budoucí

64 bitů do bytu?

64bitové procesory se používají v serverech již dlouho, ale brzy budeme řešit otázku, zda má tato technologie smysl i v osobních počítačích a notebookech. Intelu se nejspíše zdá, že zatím čas neuzrál - naopak AMD je jasně pro a chystá uvedení Athlonu 64.

Procesory označované jako 64bitové, to byla donedávna jen záležitost serverů, o které se běžní uživatelé ani příliš nezajímají. Nyní se ale zdá, že 64bitové procesory proniknou níže, a to k uživatelům osobních počítačů a notebooků, a budou zajímat v podstatě každého. A proč? Je to jasné, technologie jde rychle dopředu a 32bitové procesory mají také svá omezení.

Přináší totiž mimo jiné nutnost spokojit se se 4 GB pamětí - navíc paměť se rozděluje mezi systém Windows a aplikace, kterým tak musí stačit maximálně 2GB paměť. Zatím se to zdá celkem dost, protože běžná velikost paměti PC je dnes 256 nebo 512 MB, ale je už jasně vidět, že jsme této omezující hranici dost blízko na to, aby se brala vážně.

A jsou samozřejmě oblasti, kde jsou 4 GB paměti málo už nyní. Jde například o velké databáze a CAD programy pracující s velkými objemy dat. Existují sice některé triky, jak

ale není to ono. 64bitové procesory mohou adresovat teoreticky až 16 TB paměti, což je značný posun a jeden z důvodů, proč o nich uvažovat.

Jejich další výhodou je práce s 64bitovým „slovem“. V jednom cyklu je pak možné zpracovat více dat. Nebudeme sice rychleji psát ve Wordu, ale při převodu do MP3, při zpracování videa nebo u her by to mělo být znát, patrně více než zvýšení frekvence procesoru. A u her by se jistě využilo i více paměti i další výhody 64bitových procesorů. Umožnilo by to vytvořit větší a realističtější prostředí her, použít bohatší textury a realističtější zvuky, zvýšit inteligenci protivníků a podobně.

Přechod z jedné technologie na novější nakonec není žádnou novinkou - v minulosti už se řešil podobný problém. Procesor 8080 byl schopen adresovat jen 64 KB paměti, procesor 8086 1 MB a šestnáctibitová „dvaosmšestka“ 16 MB paměti (což v roce 1982, kdy byl tento

KDO MÁ A KDO NE

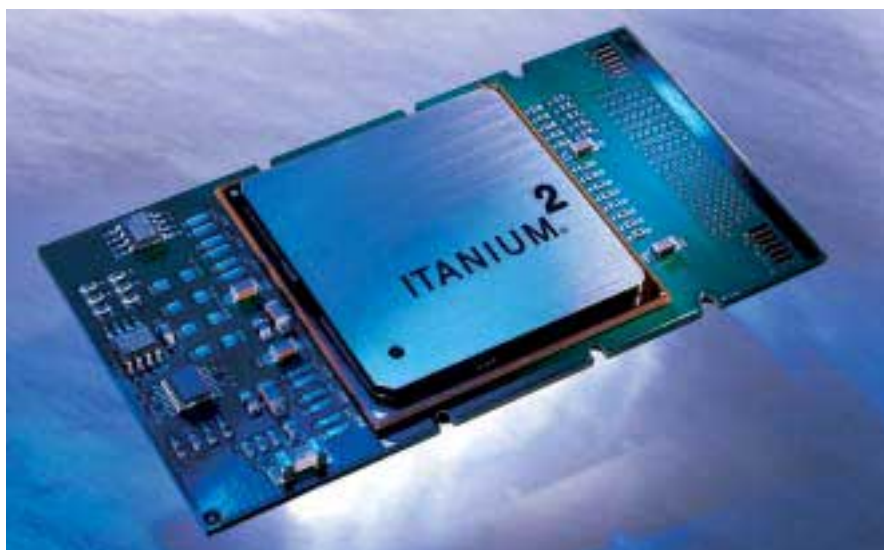
Výrobců 64bitových procesorů je více, ale většina z nich je známa právě ze světa serverů a do oblasti domácích počítačů patrně nikdy nepronikne. Jde například o procesor Alpha firmy HP, která má i procesory PA-RISC. Dále je tu procesor SPARC firmy SUN (zatím UltraSPARC III a UltraSPARC IIIi, chystá se uvedení verze UltraSPARC IV). IBM má svůj vlastní procesor Power4+ s frekvencí 1,7 GHz a koncem roku asi uvede i verzi Power5 s frekvencí nejspíše 1,8 GHz. A nesmíme zapomenout ani na Apple a na jeho nový 64bitový procesor G5, který vyrábí s IBM. Počítače na něm založené už jsou v prodeji a mohou mít až 8 GB paměti.

Běžnému uživateli je ale bližší svět PC, procesorů x86 (Intel a AMD) a systému Windows. Intel se navíc se svými procesory (a to i IA-64) prosazuje stále více i ve světě serverů (podle odhadů IDC je nyní asi 88 % všech prodaných serverů založeno na procesorech Intel, v roce 2003 by měl dokonce i obrát s těmito servery překonat RISC řešení). Pojďme se tedy věnovat firmám Intel a AMD.

OPTERON A ATHLON 64

AMD má za sebou dubnové uvedení procesoru Opteron, který je určen pro pracovní stanice a servery a dodává se v několika verzích lišících se frekvencí a určením (pro dvou- a víceprocesorové řešení). 5. srpna byla představena nová verze označená 246 (společnost IBM na ní založila server IBM eServer 325, což je pro AMD důležité). V nejbližší budoucnosti se počítá především se zvyšováním frekvence těchto procesorů. Větší změna přijde až se zavedením 90nanometrové výrobní technologie - kódové jméno připravovaného procesoru je Athens.

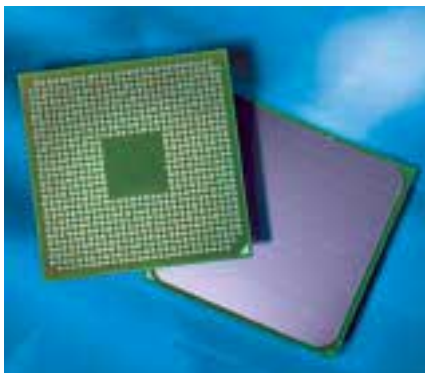
Na hodnocení úspěšnosti proniknutí na konkurenční a konzervativní trh serverů je ještě brzy. Bylo jasné, že to nebude jednoduché, a kromě IBM se žádný větší výrobce k procesoru nepřihlásil. Výhodou AMD je zpětná kompatibilita Opteronu a možnost provozovat 32bitové systémy a aplikace. Nyní, při neexistenci 64bitové verze Windows, to navíc není možnost, ale spíše nutnost. Podle zástupců AMD se v ČR prodalo zatím asi 8 serverů a 20 pracovních stanic s Opteronem (servery dodává například firma ▶

Intel zatím nabízí pouze 64bitové procesory Itanium 2, určené pro servery. Na 64bitové procesory pro PC a notebooky podle něj ještě neuzrál čas.

mohou 32bitové procesory pracovat s větší pamětí - Microsoft používá ve Windows XP technologii Enterprise Memory Architecture, která umožňuje aplikacím adresovat až 64 GB fyzické paměti (u verze Data Center Server) -,

procesor uveden, bylo více než dost). Prvním intelovským 32bitovým procesorem s možností adresovat 4 GB paměti byl procesor 386DX z roku 1985 a pak už postupně vznikaly 32bitové systémy a aplikace.

Podle AMD už 64bitový procesor patří do osobních počítačů. Na zář připravuje uvedení Athlonu 64.

► Levi). Pro srovnání – v loňském roce se v ČR prodalo asi 14 000 serverů.

Pro uživatele PC bude ale zajímavější až uvedení procesoru Athlon 64, tedy 64bitového procesoru firmy AMD, který bude určen pro osobní počítače. Pravděpodobným termínem uvedení je září tohoto roku. Uvedeno má být více verzí (lišit se možná budou i počtem pinů), a výhledově se počítá dokonce s uvedením verze Mobile Athlon 64 pro notebooky. Athlon 64 by měl umět adresovat 1 TB paměti, ale základní desky budou mít nejspíše 4 paměťové sloty, což by umožnilo vybavit počítač 8 GB paměti. Většímu rozšíření bude opět bránit absence 64bitových Windows (zatím probíhá betatestování). Pak přijdou na řadu 64bitové ovladače (například pro grafické karty) a 64bitové aplikace (počítat se dá například s některými hrami). V budoucnu by měl následovat Athlon 64 s kódovým jménem „San Diego“, vyráběný 90nanometrovou technologií. AMD tedy bude mít brzy svoje 64bitové řešení pro běžné uživatele a má i další plány do budoucna.

64BITOVÝ INTEL JEN PRO SERVERY?

Firma Intel je v jiné pozici. Její 64bitový procesor Itanium je totiž dostupný už od května roku 2001, a už si tedy získal svoje místo na trhu. Nejnovější procesor Itanium 2 pracuje na frekvenci 1,5 GHz a má 6MB L3 cache (tedy patrně největší, jaká kdy u procesoru byla); v prodeji jsou i verze 1,3 a 1,4 GHz s menší pamětí L3 cache.

Ovšem procesor Itanium byl od začátku koncipován pro výkonné servery a Intel se tváří, že 32bitů je pro běžné servery a pracovní stanice stále naprosto dostatečných. Pro ně nabízí 32bitové procesory Xeon MP s frekvencí až 2,8 GHz a s 2MB vyrovnávací pamětí (v prodeji je i verze 2,5 a 2 GHz s 1MB L3 cache pamětí). Pro levnější řešení (maximálně dvouprocesorové pracovní stanice a servery)

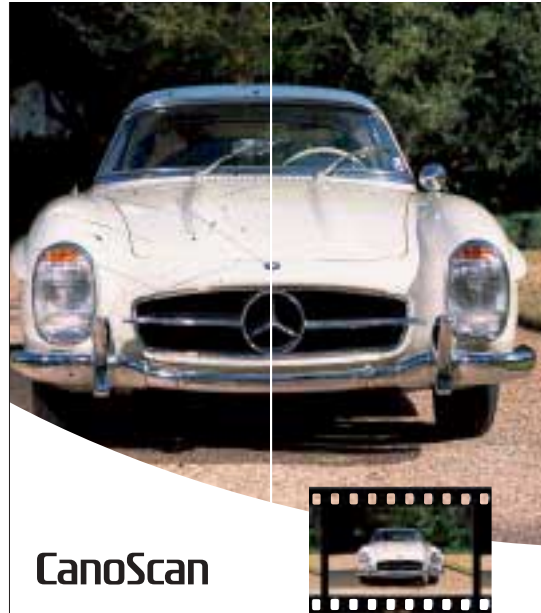
je tu pak procesor Xeon s frekvencí až 3,06 GHz a 1MB L3 cache a 512KB L2 cache pamětí.

Co se týká dalších plánů Intelu, chystá uvedení procesoru Itanium 2 s nižší spotřebou (kódové jméno Deerfield a označení LV Itanium 2). Mělo by jít o levný procesor (pro max. dvoucestné servery) s frekvencí 1 GHz a jen s 1,5MB pamětí cache. Bude to jistě pomoc Xeonu, ale opět to není procesor, který by měl co dělat v osobních počítačích. Problém je totiž s využitím starších 32bitových aplikací, které běží díky softwarové emulaci pomalu.

Na příští rok chystá Intel Itanium 2 s 9MB vyrovnávací pamětí třetí úrovně a samozřejmě připravuje i zvýšení frekvence. Následovat bude procesor s kódovým jménem Montecito, který bude mít dvě jádra (půjde vlastně o dva procesory v jednom) a větší vyrovnávací paměť, a ve výhledu jsou i další procesory. U procesorů Intel Xeon MP se v tomto roce ještě zvedne frekvence, v příštím roce i vyrovnávací paměť třetí úrovně (na 4 MB) a následovat bude procesor s kódovým jménem Potomac, vyráběný 90nanometrovou technologií.

Zajímavé tedy je, že Intel zatím neuvažuje o 64bitové technologii pro procesory pro osobní počítače, a zdá se, že s nimi nepočítá ani v dost daleké budoucnosti. Podle něj na to ještě není doba zralá, a následovníkem Pentia 4 by tedy měl být opět 32bitový procesor. Má kódové jméno Prescott (zda se bude jmenovat Pentium 5, není zatím jasné) a změn oproti Pentiu 4 bude několik - bude pracovat na sběrnici s frekvencí 800 MHz, bude mít 1MB L2 cache, patrně 11 nových instrukcí (SS3) a vylepšení proběhnou u technologie Hyper Threading. Méně příjemné je, že by měl mít velkou spotřebu a tepelné vyzařování. Jeho frekvence by měla být 3,4 GHz a objevit by se měl ještě v tomto roce jako odpověď na Athlon 64 firmy AMD. Chystají se i nové čipové sady a následovat bude procesor Tejas.

To, že by Intel vůbec, ani ve výhledu neuvažoval o 64bitovém procesoru pro osobní počítače, je natolik zajímavé, že se začaly objevovat informace o tom, že tomu tak ve skutečnosti není a že Intel nový procesor připravuje. Dostal dokonce jméno (Yamhill) a mělo by jít o 32bitový procesor s 64bitovým rozšířením (tedy například s možností adresovat více paměti). Vývoj tohoto procesoru však Intel nepotvrdil a jde skutečně jen o spekulace. Ale znáte to, není šprochu, aby na něm nebylo pravdy trochu. Zda si Intel dlouhodobě vystačí s 32bitovým procesorem, je totiž otázka, která možná bude muset být zodpovězena dost rychle. Pokud se chytne 64bitové procesory konkurence, bude muset Intel reagovat. ■ ■ ■ Pavel Trousil

CanoScan

Kancelářské skenery CanoScan s dokonalou optikou a funkcí **Fare** pro automatické retušování nečistot a škrábanců ze snímků.

CanoScan 9900F Profesionální plochý skener

- Skenování až 24 kinofilmových políček nebo 8 diapozitivů
- Optické rozlišení 3200 × 6400 dpi
- Barevná hloubka 48-bit
- USB 2.0 Hi-Speed

CanoScan 8000F Vysoce výkonný plochý skener

- Skenování až 12 kinofilmových políček nebo 4 diapozitivů
- Optické rozlišení 2400 × 4800 dpi
- Barevná hloubka 48-bit
- USB 2.0 Hi-Speed

CanoScan 5000F Univerzální plochý skener

- Skenování až 3 kinofilmových políček nebo 2 diapozitivů
- Optické rozlišení 2400 × 4800 dpi
- Barevná hloubka 48-bit
- USB 2.0 Hi-Speed

www.canon.cz

you can
Canon

Test jedenácti DVD vypalovacích médií

Potrava pro laser

Konečně už existují vhodná média pro nové čtyřrychlostní DVD vypalovačky. Za tuto vysokorychlostní surovinu ale značkoví výrobci zatím chtějí pěkný balík. Jako alternativa se nabízí nepřehledné množství pomalejších a levnějších disků. Ty však mají často problémy s kompatibilitou a některé z nich mají i výrobní nedostatky. Jak se přesvědčíte v našem testu, řada výrobců šetří dokonce i na lepidle.

Vyrobcům médií nastaly zlaté časy. Díky rozmachu DVD vypalovaček jim uživatelé vhodná vypalovací média doslova rvou z ruky. A tak zatímco na počátku se jim nedařilo uspokojit poptávku po DVD médiích ani zčásti, začínají nyní naskakovat do rozjetého vlaku levní výrobci z Dálného východu. Pokud potřebujete nějaké cenově dostupné DVD médium, určitě si ze současné obrovské nabídky vyberete. Cena kolem 60 Kč je lákavá,

ale pozor! Existují obrovské rozdíly v kvalitě a kompatibilitě.

Chybu rozhodně neuděláte, koupíte-li si čtyřrychlostní média od některého ze značkových výrobců, jejichž výrobky jsme testovali. Jsou sice dvakrát tak dražší než obyčejné disky, ale zato dvakrát rychlejší. Tuto výhodu však přirozeně využijí jenom šťastní majitelé čtyřrychlostních vypalovaček. Testovali jsme jak „pomalá“ levná média, tak i první dostupná

čtyřrychlostní. Prozradíme vám, na co si při nákupu musíte dát pozor. Hned úvodem jedna důležitá rada: 120 Kč za zapisovatelné médium nejsou vyhozené peníze.

MATICE KOMPATIBILITY: KDO CHYBUJE, PROPADNE

Rozhodující otázka před nákupem zní: S kterým médiem si bude moje vypalovací a čtecí mechanika rozumět nejlépe? Pokud máte peníze nazbyt a hodně pevné nervy, můžete dokonale soulad těchto tří komponent hledat sami. Jednodušší a levnější je podívat se do tabulky na str. 54. Každé médium jsme totiž otestovali v šesti běžně používaných vypalovačkách a šesti běžně používaných čtecích mecha-

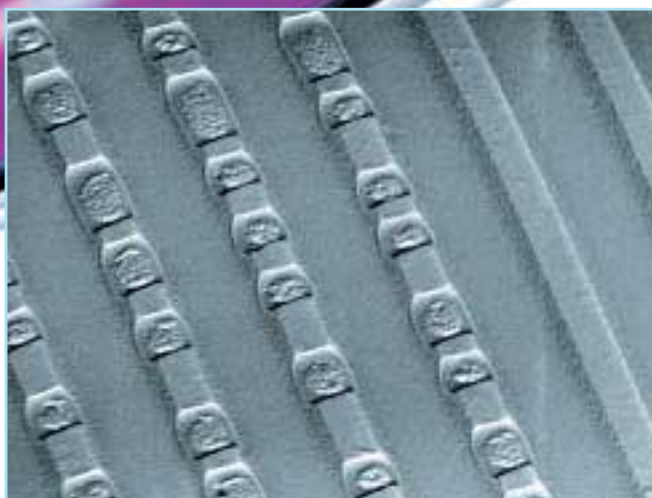

OBSAH	
Vítěz testu a cenový tip: Sony a Yakumo	56
Jak jsme testovali: Podrobnosti o testech	56
Tabulka a shrnutí: Přehled výsledků testů	55

nikách. Pohledem do matice kompatibility rychle zjistíte, který disk se hodí pro vaši mechaniku. Na rozdíl od klasického způsobu měření (chybovost, chyby při zaměřování a vyhledávání stop), které slouží především k optimalizaci výrobního procesu, nabízí náš test kompatibility praktickou informaci o použitelnosti média v praxi.

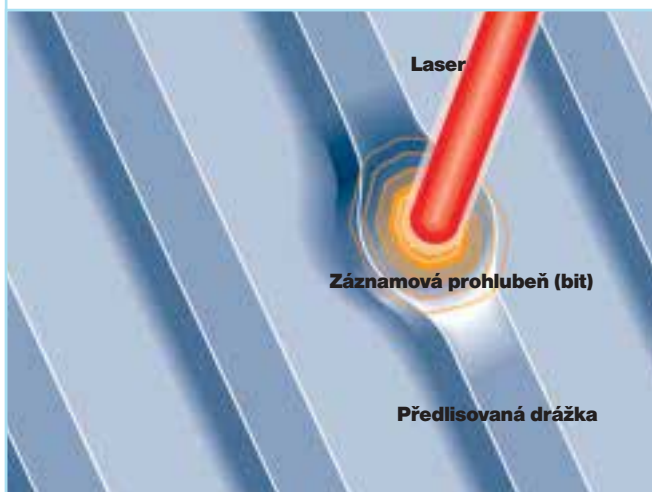
TEST STŘEDOVÝCH OTVORŮ: NEKVALITNÍ LEPENÍ

V našem srovnávacím testu hrály důležitou roli i mechanické vlastnosti. Zvláštní pozornost jsme věnovali tzv. středovému otvoru. Při kvalitní výrobě je středový otvor v DVD disku bezproblémový, protože aktivní zapisovací vrstva

Pod rastrovým tunelovým mikroskopem

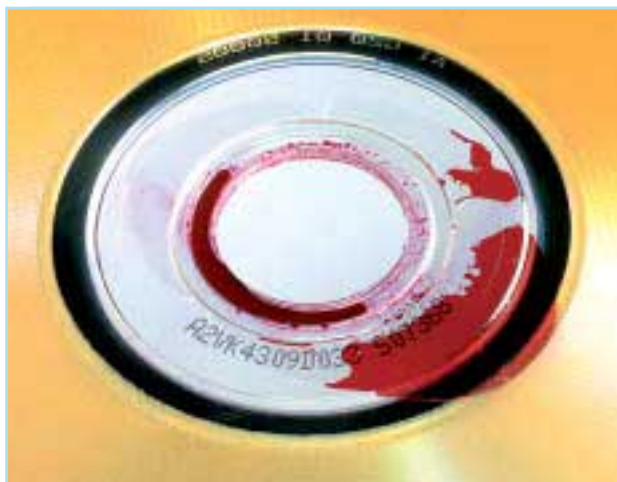
DVD-R zblízka: Při zápisu na DVD disk vypaluje laser data podobně jako u CD-R v předlisované drážce. Po vypálení zůstane v drážce plynová bublinka, kterou dokáže laser při čtení snadno rozpoznat

Schématické znázornění

začíná až 22 milimetrů od středu disku. Disky DVD se ale vyrábějí tak, že se k sobě lepí dva kotouče z polykarbonátu. Zapisovací vrstva je tak dobře chráněna mezi nimi. Pro formát DVD+RW ani DVD-R/W nejsou stanoveny žádné zvláštní předpisy. Vyžaduje se pouze, aby hotový disk prošel přesně specifikovaným zátěžovým testem. Pokud výrobce šetří na laku, který se používá k lepení polykarbonátových kotoučů, zkracuje i dobu výroby disku.

Tato úsporná opatření se někdy dají poznat podle bublinek kolem středového otvoru. Ověřit kvalitu disku si můžete i sami. Pomocí obyčejné injekce kápněte několik kapek inkoustu ze zásobníku inkoustové tiskárny na okraj středového otvoru v disku. Inkoust se ihned vsákne mezi polykarbonátové kotouče. Médium, které dbá o svoji image, zastaví vetřelce v tzv. zaváděcí oblasti. Má průměr asi 20 mm a sahá až k prvním kroužkům. Legrace přestává u nápadně vystouplého kroužku, kterému se říká stack ring. Pokud inkoust prosákne dál dovnitř disku, jsou data

Fušeřina při výrobě: Nedostatečně splepenými okraji proniká kyslík a vlhkost.

v akutním ohrožení. Působením vzdušného kyslíku totiž může reflexní a zapisovací vrstva snadno zkorodovat.

Velmi nepříjemné pak je, když se data v takto zasažené oblasti už nedají načíst. Pak můžete disk rovnou zahodit, protože klíčová data potřebná k jeho načtení jsou

uložena na začátku stopy. A ta začíná právě ve středu disku.

KDO CHCE UŠETŘIT, NESMÍ MÍT NOUZI O NÁPADY

Podle znalců v oboru se na jaře roku 2003 mohlo prodat dvakrát tolik zapisovatel-

Matice kompatibility: Optimální médium

Matici tvoří šest čtecích mechanik a dvakrát šest vypalovačích mechanik. Dvakrát šest proto, že jsme testovali jednou se šesticí vypalovaček DVD+R a jednou se šesticí vypalovaček DVD-R. Kombinované mechaniky plus/minus od firem NEC a Sony se vyskytují v obou skupinách. Čtecí mechaniky reagují na vadná média snížením rychlosti čtení.

BAREVNÉ SCHÉMA MATICE

V předchozí tabulce jsou zobrazeny matice pro jednotlivá média. Vodorovné řádky matice odpovídají čtecím mechanikám, svislé sloupce vypalovačkám. Míru kompatibility jsme vyznačili barevně:

- modrá: 100% - 76% kompatibility
- světle modrá: 75% - 51% kompatibility
- oranžová: 50% - 26% kompatibility
- červená: 25% - 0% kompatibility

TEST PŘI VYPALOVÁNÍ

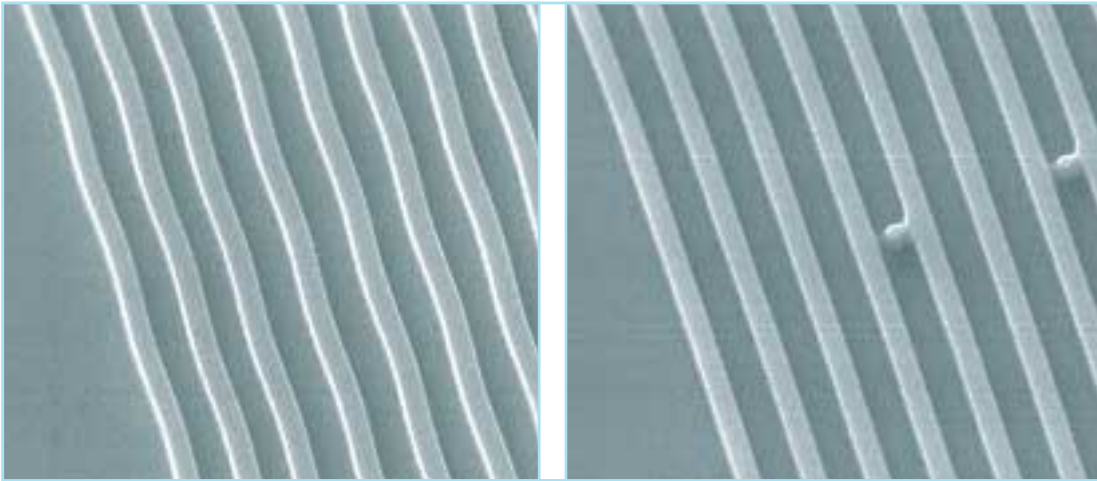
Média od každé jednotlivé značky jsme vypalovali v každé ze šesti vypalovaček (standardu plus nebo minus). Pokud se to nezdařilo napoprvé, zkusili jsme to s jedním nebo maximálně s dvěma dalšími médii. Jestliže fungoval druhý disk, udělili jsme polovinu bodů. Pokud se nám podařilo vypálit až třetí, dostal jenom třetinu bodů. Když to nevyšlo ani s jedním, dostal pro danou vypalovačku červenou nulu. U takových médií bylo nulové i hodnocení čtení, protože jsme neměli k dispozici žádné úspěšně vypálené médium.

TEST PŘI ČTENÍ

Všechna vypálená média jsme načítali pomocí programu Nero CDSpeed (www.cd-speed2000.com) od firmy Ahead. Čtení jsme pak hodnotili podle toho, jak moc musela mechanika s médii zápsat. V nejhorším případě jsme neudělili body žádné, jestliže mechanika médium nenačetla vůbec nebo jen zčásti. Jednotlivé hodnoty jsme pak vztáhli ke kombinaci vypalovačky a čtecí mechaniky, které jednotlivě dosáhly nejlepších výsledků. Hodnocení odpovídá průměru 36 jednotlivých hodnot v matici.

VÝROBEK	SONY DVD+R 4,7 GB	VERBATIM DVD+R 4,7 GB	VERBATIM DVD-R 4,7 GB
CENA [Kč s DPH]	120	150	150
WWW	sonyadc.com	sonyadc.com	verbatim.com
RYCHLOST VYPALOVÁNÍ	4x	4x	4x
VÝROBNÍ KÓD	Sonu D01	MCC02	MCC01RG20
CELKOVÉ HODNOCENÍ	■■■■■	■■■■■	■■■■■
KOMPATIBILITA PŘI ČTENÍ (50 %)	■■■■■	■■■■■	■■■■■
KOMPATIBILITA PŘI ZÁPISU (25 %)	■■■■■	■■■■■	■■■■■
ERGONOMIE A VÝBAVA (15 %)	■■■■■	■■■■■	■■■■■
MECHANICKÉ VLASTNOSTI (10 %)	■■■■■	■■■■■	■■■■■
POMĚR CENA / VÝKON	výborný	výborný	výborný
ZVLÁŠTNOSTI	Hodí se pro všechny mechaniky, nejvyšší rychlost zápisu	Hodí se pro všechny čtecí mechaniky, v mechanice Plextor PX504A zapisuje trochu pomaleji	Hodí se pro všechny čtecí mechaniky, při zápisu není optimální pro mechaniku Toshiba SD-R5002
MATICE KOMPATIBILITY MATICE PRO KAŽDÉ MÉDIUM DVD UDÁVÁ, JAK RYCHLE HO LZE NAČÍST. VODOROVNÉ ŘÁDKY ODPOVÍDAJÍ ČTECÍM MECHANIKÁM, SVISLÉ ŘÁDKY UKAZUJÍ, NA JAKÝCH VYPALOVAČKÁCH JSME DVD TESTOVALI (VIZ TAKÉ DOLE).	Artec GH-D40 Pioneer DVD117 LiteOn Toshiba SD-R1712 Samsung SD-608 Toshiba SD-R2212	Sony DW-U50A NEC ND1100A Sony DRU-500A NEC ND1300A Ricoh MP-5125 Plextor PX504A	Sony DW-U50A NEC ND1100A Sony DRU-500A NEC ND1300A Ricoh MP-5125 Plextor PX504A

■■■■■ Celkové hodnocení vychází z tohoto klíče:

Rozdíl mezi +R a -R: Vlevo vidíte stopy v předlisovaných drážkách disku DVD+R, které jsou v různých výškách a vytvářejí pozvolné meandry (této technologii se říká warbling). Vpravo je obrázek DVD-R disku s „uzlíčky“ (tzv. land pre pits), představujícími dodatečné informace.

ných DVD médií, než kolik jich bylo ve skladech kamenných a internetových obchodů. Tato obrovská poptávka přivedla na scénu mnoho seriózních firem, ale i pochybných obchodníků a výrobců, jejichž média by se dala při nejlepší vůli označit jako průměrná. Oproti značkovým

výrobcům mají levní neznačkoví jednu velkou výhodu. Pokud jejich stará značka nedopadne v testech dobře nebo se o ní mezi uživateli nemluví zrovna v superlativech, jednoduše začnou na svá média tisknout jakoukoli jinou vymyšlenou značku a prodávají vesele dál.

PODVOD: NEPOMÁHAJÍ ANI STANDARDY DVD

Některým levným výrobcům nejsou svaté ani základní standardy. V Asii se na trhu objevila DVD média, která měla pouze jeden polykarbonátový substrát o tloušťce 0,6 mm. Druhý kotouč, povinně předepsaný

YAKUMO DVD+R 4,7 GB	YAKUMO DVD-R 4,7 GB	CONRAD CONMARK DVD-R 4,7 GB	TEVION DVD-R 4,7 GB	EPERFORMANCE DVD+R 4,7 GB	SPEERDATA DVD+R 4,7 GB	UNIVERSAL DVD-R 4,7 GB	SUNSTAR DVD-R 4,7 GB
65	60	65	70	70	95	55	55
yakumo.de	yakumo.de	conrad.com	medion.de	dretschler.de	speerdata.com	dretschler.de	sunstar-electronic.de
2,4x	1x	1x	1x	2,4x	2,4x	1	1
Ricoh JPNR008	Prodisc G02	Ritek G03	Optodisc K001	Prodisc R01	Prodisc R01	GS C001	LD
velmi dobrý	velmi dobrý	dobry	uspokojivý	uspokojivý	dostatečný	dobry	uspokojivý
Hodí se pro všechny mechaniky, slepení není optimální	Lze doporučit pro mechaniky NEC ND1300A a Sony DRU-500A, při zápisu se nehodí pro Toshiba SD-R6012	Lze doporučit pro všechny čtecí mechaniky, nerozumí si s Toshiba SD-R6012	Lze doporučit pro všechny čtecí mechaniky, při zápisu méně vhodné pro Toshiba SD-R6012 a Pioneer DVR-A05	Lze doporučit pro vypalovačky Sony. Nedoporučujeme pro mechaniku NEC ND1300A	Hodí se především pro vypalovačky Ricoh	Kompatibilní s mechanikami Sony, Toshiba SD-R5002 a Pioneer DVR-A05, s ostatními si nerozumí	Nerozumí si s mechanikou Pioneer DVR-A05, nedokonalé slepení
Sony DW-U50A NEC ND1100A Sony DRU-500A NEC ND1300A Ricoh MP-5125 Plextor PX504A	Sony DW-U50A NEC ND1100A Sony DRU-500A NEC ND1300A Ricoh MP-5125 Plextor PX504A	Sony DW-U50A NEC ND1100A Sony DRU-500A NEC ND1300A Ricoh MP-5125 Plextor PX504A	Sony DW-U50A NEC ND1100A Sony DRU-500A NEC ND1300A Ricoh MP-5125 Plextor PX504A	Sony DW-U50A NEC ND1100A Sony DRU-500A NEC ND1300A Ricoh MP-5125 Plextor PX504A	Sony DW-U50A NEC ND1100A Sony DRU-500A NEC ND1300A Ricoh MP-5125 Plextor PX504A	Sony DW-U50A NEC ND1100A Sony DRU-500A NEC ND1300A Ricoh MP-5125 Plextor PX504A	Sony DW-U50A NEC ND1100A Sony DRU-500A NEC ND1300A Ricoh MP-5125 Plextor PX504A

100 - 90 bodů = 5 čtverečků, 89 - 75 bodů = 4 čtverečků, 74 - 60 bodů = 3 čtverečků, 59 - 45 bodů = 2 čtverečků, 44 - 20 bodů = 1 čtvereček a 19 - 0 bodů = žádný čtvereček

DVD fórem, s tloušťkou dalších 0,6 mm, prostě chyběl.

Podvádějí ale i velká esa v oboru DVD. Například firmy Panasonic, Pioneer a Toshiba nabízejí dvourychlostní vypalovačky pro DVD-R média, Verbatim a další firmy zase na obaly tisknou „1x – 2x“, aby pod-

pořily prodej svých médií. Ve skutečnosti ale pro zapisování dvojnásobnou rychlostí nevydalo DVD fórum na rozdíl od čtyřrychlostního žádnou specifikaci. A tak není zaručeno, že médium skutečně splňuje kvalitativní požadavky na vypalování dvojnásobnou rychlostí.

Pokud si myslíte, že Aliance DVD+R své členy kontroluje lépe, jste na omylu. Podle Philipsu Verbatim jakožto první výrobce čtyřrychlostních DVD+R médií zatím nezískal certifikát, takže mu chybí takřka každý požehnaní od „Aliance RW“. Další výrobci si sice své recepty na výrobu čtyřrychlostních

Yakumo DVD+R 4,7 GB

Kvalita za hubičku

SONY 4× DVD+R 4,7 GB

Celkové hodnocení ■ ■ ■ ■ ■

Poměr cena/výkon velmi dobře

Cena cca 65 Kč s DPH

Informace www.yakumo.de

Médium DVD+R od firmy Yakumo není o nic horší než vítěz testu, pouze se na něj nedá zapisovat tak rychle. Čtení dopadlo stejně jako u vítěze. V hodnocení výkonu při zapisování bylo ale o poznání horší. Coby jednoduché médium první generace s 2,4násobnou rychlostí zápisu nedokázalo držet krok s moderním čtyřrychlostním diskem. Útěchou ale budiž jeho cena. V balení po 50 kusech stojí cca 65 Kč. Při

takovéto ceně už se člověk občas smíří i s nějakým tím zmetkem vinou nedokonalého lepení.

Komu stačí 2,4násobná rychlost vypalování, získá v médiu Yakumo kvalitní disk za málo peněz, který se osvědčil ve všech kombinacích. Pohled na kód výrobce nicméně potvrdil naše podezření. Jako výrobce je totiž uvedena firma Ricoh. A od ní samozřejmě očekáváme kvalitní médium.

CHIP tip
září 2003
cenový tip

Sony 4× DVD+R 4,7 GB

Oblíbená potrava vypalovaček

SONY 4× DVD+R 4,7 GB

Celkové hodnocení ■ ■ ■ ■ ■

Poměr cena/výkon výborně

Cena cca 120 Kč s DPH

Informace www.sonydadc.com

DVD médium firmy Sony dosáhlo ve třech ze čtyř testovaných kategorií nejlepší hodnoty, a tak se probojovalo na špičku žebříčku. Mimochodem, vítěz našeho testu pochází z rakouského Salcburku. Sony DADC, dceřiná společnost Sony Music, odtud totiž zásobuje Evropu DVD a CD médii. Disk DVD+R nás ve srovnání s ostatními kandidáty přesvědčil. Při čtení získal plný počet bodů, rychlost zapisování odpovídala očekávanému maximu. Slabiny

neměl prakticky žádné. Hodí se v podstatě pro každou vypalovačku a pro každou čtecí mechaniku, kterou jsme testovali. Nicméně ani on nedosahuje ve všech čtecích mechanikách teoretické maximální rychlosti. Vzhledem k tomu, že mechaniky +R, které nejsou v matici kompatibility zastoupeny, odpovídají mechanikám Ricoh MP5125 nebo výrobkům firmy NEC, lze DVD médium firmy Sony doporučit všem majitelům jakékoli vypalovačky +R.

JAK JSME TESTOVALI

Kompatibilita v praxi

Média se v praxi musejí vypořádat s různými úkoly – od uložení záložních kopií souborů až po uložení filmů. To, zda se skutečně hodí pro univerzální použití, jsme testovali podle čtyř kritérií.

Kompatibilita při čtení

Nejdůležitější disciplínou byla kompatibilita při čtení. Výsledky jsou uvedeny v matici kompatibility, kterou najdete na str. 54.

Kompatibilita při zápisu

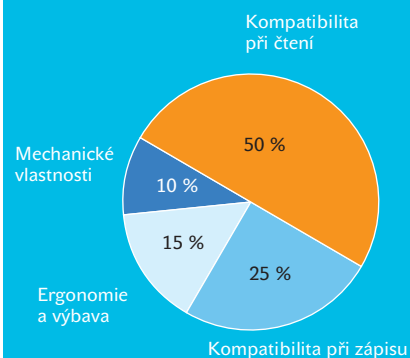
Střední hodnota rychlosti zápisu v šesti různých vypalovačkách pro každou testovanou značku nám posloužila jako faktor pro posouzení kompatibility při zápisu.

Ergonomie a výbava

V této kombinované kategorii jsme posuzovali, zda a jak se dají média popisovat. Body získala především média, která se dají potiskovat. Kromě toho jsme zohlednili, zda jsou média jasně a čitelně popsána. Zejména pokud se prodávají v zásobnících, musí být snadno rozlišitelná podle znamének plus a minus.

Mechanické vlastnosti

Vizuálním a zátěžovým testem jsme zkoušeli, zda médium vyhoví náročným požadavkům všedního dne. Důležité body jsme udělovali za kvalitní slepení vnějšího a vnitřního okraje disku. Důležitý byl především vnitřní okraj kolem středového otvoru. K ověření, kam až pronikne škodlivá atmosféra, jsme použili pár kapek inkoustu.

médií už dali certifikovat, ale evidentně se jim nedaří tuto novinku úspěšně uvést na trh.

PROBLÉM: PENÍZE SE DAJÍ VYDĚLAT I S TĚMI NEJLEVNĚJŠÍMI MÉDIÍ

Měřeno cenou materiálu je ziskové rozpětí pro výrobce DVD média stále ještě fantasticky široké. To samozřejmě láká různé výrobce na celém světě, kteří si za relativně málo peněz pořídí několik strojů, suroviny a nějaké to know-how a začnou vyrábět. Velikáni oboru se velmi rádi zbaví již nepoužívaného zařízení a je jim přirozeně úplně jedno, kde a jak dlouho se ještě bude používat. Nejvíce tak vydělá ten, kdo netrpí žádnými výčtkami svědomí.

Ačkoli vítěz testu, médium firmy Sony, své kvality prokázal, slouží zároveň jako doklad o tom, že na výrobce mechanik a médií čeká ještě spousta práce. Kompatibilitu se čtecími mechanikami jsme sice ohodnotili 100 body, neboť je skutečně nejlepší, ale ve skutečnosti dosahuje hodnota kompatibility tohoto média „pouhých“ 81 procent. To znamená, že u některých kombinovaných čtecích a zapisovacích mechanik došlo ke snížení rychlosti. Pro srovnání – velmi kvalitní CD média to v hodnocení kompatibility dotáhnou vysoko nad 90 procent.

U některých levných médií dopadly testy doslova katastrofálně. Nejvíce asi naštvete, když se médium nedá vůbec použít. I ta nejhorší média sice fungují v některých kombinovaných mechanikách, ale v jiných jsou k ničemu. Médium Universal od firmy Dretschler si například nevedlo špatně, ale třeba s mechanikou NEC ND1300A nebo DVD vypalovačkou od Toshiba pro notebooky nechtělo vůbec spolupracovat.

Stejně jako u CD-R by se i na zapisovatelných DVD měli výrobci zvětšit, aby je mechaniky s databázemi médií dokázaly poznat. Tajemství zkratk „GS“ a „LD“ na dvou nejhůře umístěných médiích se nám rozluštit nepodařilo. Pochybujeme, že si s nimi vypalovačky vůbec poradí.

VÝHLED DO BUDOUČNA: VĚTŠÍ VÝBĚR A KLESAJÍCÍ CENY

I když stávající situace na trhu se zapisovatelnými médii není zrovna ideální, výhledy jsou celkem příznivé. Na podzim se očekává rozšířená nabídka především čtyřrychlostních médií a pokles cen značkových výrobců. A tak staré fotbalové pravidlo platí i pro DVD média: Po testu je před testem.

SHRNUTÍ

Ne že bych musel mít všechno značkové, ale do svojí vypalovačky dávám momentálně jenom značkové zboží, protože nemám chuť cokoli dělat, nebo dokonce platit dvakrát. S vyšší cenou jsem se smířil, protože některé věci jsou prostě k nezaplacení. No uznejte – natáčíte právě synátora DV kamerou a on se z ničeho nic rozhodne, že vám předvede nějaký nezapomenutelný artistický kousek. Svěřili byste pak záznam jakémukoli DVD médiu?

V současné době jde při koupi DVD médií především o to, jak moc spěcháte, resp. jak je vaše vypalovačka rychlá. Majitelům svižné čtyřrychlostní vypalovačky s akutním nedostatkem volného času bude asi nejlépe vyhovovat vítěz našeho testu od firmy Sony (+R), resp. médium firmy Verbatim (-R). Pokud tolik nespěcháte nebo máte nějakou pomalejší vypalovačku +R médií, poslouží vám dobře náš cenový tip Yakumo. Zástupcům „minusové frakce“ můžeme rovněž doporučit jeden cenově výhodný výrobek firmy Yakumo, ovšem pokud zrovna nevlastní vypalovačku Toshiba SD-R6012.

V zásadě se dá říci, že i když je řada výrobců stále ještě ve fázi experimentování, své výrobky už prodávají. Jak ukazují výsledky našich testů, podstupují šetřilci v současné době určité riziko.

VÁŠ VÍTEZ...

... nemusí být nezbytně ten náš! Zhodnoťte média podle svých vlastních kritérií a najděte si to, které bude vyhovovat vašim potřebám.

■ ■ ■ Georg Renelt, georg.renelt@chip.de

Čas pro změnu

Q15

- 15" LCD
- analog
- 1024x768
- 200cd/m²;
- 350:1

Q17

- 17" LCD
- analog, DV-I
- 1280x1024
- 250cd/m²;
- 500:1

Q17a

- 17" LCD
- analog
- 1280x1024
- 250cd/m²;
- 500:1

Q770

- 17" Flat CRT
- 1024x768
- /85 Hz
- TCO'99
- nejmenší půdorys

Q790

- 17" Flat CRT
- 1600x1200
- /75Hz
- TCO'99
- nejmenší půdorys

F230

- 21" Flat CRT
- 2048x1526
- /75Hz
- TCO'99
- CAD, CAM aplikace

Velkoobchod: AT Computers, a.s.

Ostrava: Těšínská 1970/56, 710 00, tel.: 00420/596 253 111

Praha: Dělnická 789/38, 170 00, tel.: 00420/220 199 163, 161-179

Brno: Bauerova 10, areál BVV 9. brána, 603 00, tel.: 00420/543 428 711

Bratislava: Staviteľská 1, 801 00, tel.: 00421/2/44 68 11 01-2

Žilina: Internátna UNIMO blok H, 010 08, tel.: 00421/41/565 27 15

e-mail: obchod@atcomp.cz, http://www.atcomp.cz

PANASONIC PT-AE200E

Přenosné kino

Za zajímavou cenu těsně pod hranicí šedesát tisíc korun je k dostání projektor PT-AE200E od firmy Panasonic. Tento nevelký přístroj s povedeným designem nese na svém stříbřitém plastovém těle křížový ovladač a pětici tlačítek. Na přední stěně je umístěn rozměrný objektiv s ručním ostřením a nastavením zoomu. Objektiv z těla projekto-

ru lehce vyčnívá, jinak je však povrch projektoru pravidelný a hladký, dokonce ani mnoho větracích štěrbin nenalezneme.

Pro projekci je využita 120W UHM lampa, dávající celému projektoru světelný výkon 700 ANSI lumenů. To rozhodně není extrémní hodnota, proto i při nastavení maximálního jasu je třeba dbát na zatemnění projekční

Menu projektoru Panasonic je vzhledem spíše spartánské, nabízí však dostatek voleb pro řízení projekce.

místnosti. Projektor je optimalizován pro promítání videa, čemuž odpovídá i fyzické rozlišení promítacího LCD prvku – 858 × 484 pixelů. Tento režim je nazýván VGA-wide a je pro vstupní signál jedním z přímo nabízených rozlišení, jeho poměr stran 16 : 9 je vhodný na promítání filmů. Samozřejmě lze v nativním režimu provozovat i standardní VGA 640 × 480 bodů, s přepočtem pak i další rozlišení. V takovém případě je i rozlišení 1024 × 768 použitelné, například u písma pak však vynikne nízká ostrost přepočítávaného obrazu.

Pro pohodlnou obsluhu je dodáván dálkový ovladač, který ve spojení s OSD menu obsahuje všechny volby – pro změnu nastavení není třeba mít k projektoru přístup. Nastavení jasu a kontrastu je samozřejmostí, stejně jako převrácení obrazu pro stropní/zadní instalaci projektoru. Samostatné tlačítko dálkového ovladače je věnováno nastavení profilu projektoru, který volí mezi několika režimy: prezentačním, filmovým nebo tzv. dynamickým, kdy je zvýšen jas obrazu. Vyvážení barev přísluší těmto reži-

PANASONIC PT-AE200E

Video/data projektor.

ZOBRAZOVACÍ PRVEK LCD (0,7"; 415 272 pixelů)

ROZLIŠENÍ 858 × 484 bodů

SVĚTELNÝ VÝKON 700 ANSI lm

KONTRAST 700 : 1

ZOOM ruční, 1 : 1 až 1 : 1,2x

VSTUPY VGA, 3x component, kompozitní, S-video, Scart

AUDIO ano, 2W monoreproduktor

FREKVENČNÍ ROZSAH VGA SIGNÁLU horiz. 30 – 70 kHz, vert. 50 – 87 Hz

PŘÍSLUŠENSTVÍ slot pro SD kartu, dálkový ovladač, AV kabel, přepravní brašna

ROZMĚRY 280 × 85 × 280 mm

HMOTNOST 2,9 kg

ZÁRUKA 36 měsíců

CENA S DPH 59 995 Kč

PLACENÁ INZERCE

mům, lze však kompletně nastavit i ručně v menu, pro každou barevnou složku zvlášť. Nastavit lze i zaostření obrazu, fáze signálu, pozice obrazu a mnoho dalších voleb, zpravidla však stačí funkce auto setup, která funguje spolehlivě. Instalace projektoru tak spočívá v připojení signálu, nastavení náklonu projektoru pomocí dvou předních stavitelných nožek a s tím související digitální lichoběžníkové korekci obrazu. Pak stačí vybrat správný vstup signálu a show může začít.

U levnějších projektorů, mezi které PT-AE200E bezpochyby patří, nejsme zvyklí vidat tak širokou paletu možných vstupů – kompozitním a S-video vstupem začínaje přes VGA vstup a scart až po stále častěji vídaný vstup component video. Projektor tak snadno zapadne do sestavy domácího kina. Nechybí však ani stereovstup pro doplňkové ozvučení projekce pomocí vestavěného 2W monoreproduktoru. Prezentační ovládací funkce freeze, která zamkne aktuální promítaný záběr, zatímco obsluha může na notebooku vyhledat a připravit další materiály, aniž by diváci mohli nahlédnout „pod pokličku“ prezentace.

Na dálkovém ovladači nalezneme i skupinu tří tlačítek s podtitulem SD. Jejich funkce se vysvětlí, jakmile uživatel nalezne na levém boku přístroje nenápadnou pryžovou krytku, pod kterou je ukryt slot pro SD kartu. Z ní lze přehrávat obrázky a videoklipy přímo, bez nutnosti připojeného počítače. Prohlížení JPG obrázků nabízí i rotaci a hromadné zobrazení náhledů, takže je vhodné pro spolupráci s digitálním fotoaparátem, režim ručního nebo automatického slideshow pak poslouží pro přímou prezentaci bez PC, jen z paměťové karty.

Celkově lze projektor Panasonic PT-AE200E označit za krok správným směrem. Za příznivou cenu rozhodně nebyl ošizen na nabízených funkcích. Je třeba smířit se s jeho nižším světelným výkonem a rozlišením. Nejlepší uplatnění tak nalezne opravdu jako videoprojektor pro promítání DVD filmů; jeho možnosti coby datového projektoru pro prezentaci jsou i s ohledem na slabší zatemnění prezentačních sálů pouze průměrné. ■ ■ ■ Miroslav Stoklasa

Projektor PT-AE200E nabízí nečekané množství vstupů, chybí jedině průchozí VGA konektor pro stolní monitor.

UDĚLEJTE SI KOPÍRKU Z VAŠÍ TISKÁRNY

Pomocí kopírovacích nástavců Avision uděláte kopírku z každé tiskárny bez nutnosti připojení přes počítač!

Avision

AVISION DS 610cf

BAREVNÝ KOPÍROVACÍ NÁSTAVEC FORMÁTU A4

- OPTICKÉ ROZLIŠENÍ 600 DPI
- 6 STRAN ZA MINUTU (TEXT)
- 99 KOPÍÍ OD JEDNOHO ORIGINÁLU
- ZVĚTŠENÍ/ZMENŠENÍ 25 – 400%

AVISION DS 8000c

BAREVNÝ KOPÍROVACÍ NÁSTAVEC FORMÁTU A3

- OPTICKÉ ROZLIŠENÍ 600 DPI
- 12 STRAN ZA MINUTU (TEXT)
- 99 KOPÍÍ OD JEDNOHO ORIGINÁLU
- ZVĚTŠENÍ/ZMENŠENÍ 25 – 400%

Pomocí kopírovacích nástavců Avision uděláte pouhým připojením na paralelní port kopírku z většiny běžných počítačových tiskáren. Nepotřebujete žádný počítač, abyste mohli kopírovat dokumenty na vaší tiskárně. Prostě položíte dokument na sklo kopírovacího nástavce, zmáčknete tlačítko a z tiskárny vyjede požadovaný počet kopií ve zvolené velikosti. Pokud potřebujete kopírovat více papírů najednou, není nic snazšího, než dovybavit váš Avision automatickým podavačem dokumentů, vložit do něj všechny stránky, které chcete kopírovat a vše ostatní již zařídí kopírovací nástavec za vás.

Kopírovací nástavce Avision se dají též používat jako skenery. Připojením na paralelní port počítače získáte možnost skenovat obrázky s rozlišením až 9600 dpi.

Společnost Avision

vyrábí kromě kopírovacích nástavců formátu A4 a A3 též dokumentové skenery, vysokorychlostní skenery s rychlostí až 40 stran za minutu a síťové skenery.

Více informací naleznete na našich internetových stránkách: www.pspro.cz

Výhradní distributor pro Českou Republiku:

PS.Pro
systems
www.pspro.cz

PS-Pro, s.r.o.
Čílova 10
162 00 Praha 6
tel./fax: 235 362 379
tel./fax: 235 362 389
email: info@pspro.cz

OLYMPUS C-750 ULTRA ZOOM

Zoom skutečně ultra

Před více než půlrokem ohlásil Olympus čtyřmegapixelový digitální fotoaparát s desetinásobným optickým zvětšením. Na webu Olympusu byla po celou dobu nemnoho říkající prezentace a na stránkách prodejců různé ceny a poznámka, že aparát není k dispozici. Vyplatilo se čekat?

Vývoj digitálních fotoaparátů Olympus nejde cestou revoluce, ale evoluce. Nový model má vždy o nějakou zásadní funkci více, typicky vyšší rozlišení CCD a nějaké, ne příliš podstatné změny. Stejně je tomu i u C-750UZ. Zde je novinkou čtyřmegapixelové rozlišení CCD, takže každý, kdo měl v ruce některý z předchozích modelů (C-700UZ, C-720UZ, C-730UZ, C-740UZ), může vzít do ruky i C-750UZ a začít okamžitě fotit. Důvody pro evoluční změny jsou zřejmé – osvědčené nemá smysl měnit a miliony spokojených uživatelů tomuto trendu dávají jednoznačně za pravdu. Evoluce zároveň dává dostatek prostoru pro experimenty a potichu likviduje neosvědčené funkce.

S fotoaparátem dostanete opravdu jen to nejnnutnější a k tomu hromadu papírů, z nichž můžete dát většinu rovnou do sběru. Z toho podstatného jde o několik příjemných novinek – například Olympus konečně dodává skutečné Ni-MH akumulátory, a ne pouze baterie, které můžete po spotřebování vyhodit. K akumulátorům dostanete i nabíječku. Samozřejmostí je televizní a USB kabel, dálkové ovládání, CD s Camedia Masterem 4.1 a 16MB paměťová xD karta. Tě je nejrozmumnější se rovnou nějak zbavit. Skutečně. Mám již několikátý digitální fotoaparát a dodávané paměťové karty jsou jen k zlosti. Nevejde se na ně téměř nic a argument, že je to „kritická záloha, kdyby něco“, jsem nikdy neuplatnil. Pokusil jsem se prodavače umluvit a nakonec ji za směšně nízkou cenu odkoupil. Já jsem si od něj na oplátku za smutně vysokou cenu koupil xD kartu s 256 MB (už je na trhu i 512MB).

VLASTNOSTI

C-750UZ je čtyřmegapixelový digitální kompakt s elektronickým hledáčkem (EVF). To, co vidíte na zadní stěně, je tedy totožné s tím, co vidíte v hledáčku, což je mimořádně milá vlastnost především v makrorežimu. U průhledových hledáček totiž vždy paralaxa způsobuje posunutí sledovaného obrazu, především při focení zblízka. Elektronický hledáček je poměrně hrubý (180 000 pixelů), nemá ale velkou spotřebu energie a slouží především k orientaci, LCD displej s úhlopříčkou 3,8 cm na zadní stěně je podstatně detailnější a je na něj dobře vidět i v přímém slunečním světle. Fotoaparát má „hot shoe“ pro externí blesk, řemínek se uchycuje na obou stranách aparátu (evoluční krok zpět od nešikovného bočního uchycení u 730UZ). Přístroj je vybaven mikrofonom pro nahrávání a reproduktorem pro přehrávání zvuku. C-750UZ nepodporuje jiné paměťové

karty než xD, což může být výhoda (jsou rychlejší) i nevýhoda (jsou dražší). Vynikající vlastností je zobrazování histogramu obrazu při focení. To jsou zhruba ty nejpodstatnější vymoženosti a změny.

Další vlastnosti popíšu jen telegraficky: rychlost závěrky 16 – 1/1000, clona 2,8 až 8, kompenzace expozice, předblesk, možnost změny intenzity blesku, spouštění blesku na začátku a na konci expozice (slow1 a slow2). Blesk se musí vykloupat ručně, což je výhoda zejména pro ty, kteří na automatický blesk občas zapomínají a pak poslouchají mručení personálu na výstavách, že s bleskem se nefotí. Mezi další vlastnosti patří redukce šumu při dlouhých expozičních časech, bracketing, snímání sekvencí, nahrávání hlasových komentářů ke snímkům (WAV). Zaostřený bod v režimu auto fokus se nezobrazuje v prostředku snímku, ale při namáčknutí spouště se zobrazí přímo na zaostřeném objektu. Světelné vlastnosti snímku se proměňují v bodě, jako průměr snímku či z několika bodů. Aparát může na snímku měnit saturaci, ostrost a kontrast, což se dá jistě lépe udělat po vyfocení v klidu v počítači. Dále má k dispozici několik možností vyvážení bílé a nahrávání animovaných sekvencí se zvukem ve formátu QuickTime. Je výborné, že animace je omezena pouze velikostí karty, a ne velikostí vnitřní paměti – podařilo se mi bez potíží nahrát patnáct minut videa akčního filmu. Přístroj má samozřejmě k dispozici klasické módy pro prioritu času, clony či ruční nastavení. Příjemné je ISO 50, 100, 200 a 400. Fotoaparát podporuje JPEG a TIFF, bohužel ne RAW.

Aparát je lehoučký (305 g bez baterií a paměťové karty), a přesto sedne skvěle do ruky. Při dostatečném osvětlení, například při plném slunečním jasu, není žádným problémem udržet v ruce i maximální přiblížení, jak

OLYMPUS C-750 ULTRA ZOOM

Digitální fotoaparát.

OBRAZOVÝ SNÍMAČ CCD s 4,22 milionu pixelů

ROZLIŠENÍ SNÍMKŮ až 3200 × 2400 bodů

DISPLEJ TFT, úhlopříčka 3,8 cm

Typ paměťového média výměnná karta xD-Picture Card

OBJEKTIV zoom 10X, ohnisková vzdálenost 6,3 – 63 mm (ekvivalentní k 38 – 380 mm)

KONEKTORY DC, USB, audio/video

NAPÁJENÍ 4 × AA

ROZMĚRY 108 × 66 × 68 mm

Hmotnost 350 g

VÝROBCE Olympus

CENA s DPH 22 990 Kč

Fotky ze stejného stanoviště s minimálním a maximálním zoomem

je vidět na přiložených obrázcích – při delších expozicích a velkém zvětšení je stativ nezbytností (přístroj nemá stabilizátor). Na druhou stranu jsou zcela vynikající módy makro (0,7 až 0,6 m) a supermakro (od 3 cm), kdy aparát dobře poslouží k fotografování malých objektů i k rychlému pořizování kopií dokumentů.

V PRAXI

Digitální fotoaparát mám k dispozici cca měsíc a za tu dobu jsem s ním nafotil více než tisíc fotografií a animací. Při intenzivním focení bleskem vydržely baterie 1700 mAh čtyři dny, což byla nejmilejší změna ve srovnání s předchozími modely. Fotoaparát je velice rychlý, na desetinásobný zoom nabíhá svižně a rychle je i zaostřování. I prohlížení fotografií je rychlé, stejně jako přehrávání videa.

Co mi na aparátu vadilo? Pokud zapomenete baterie mimo, například několik desítek minut, po jejich zasunutí se vše nastaví do základní polohy. Aparát vás přivítá mrkajícím logem a melodií, při stisku spouště vydává podivné zvuky a hlavně zapomene osobní nastavení tlačítek a datum. Klasickou vlastností (nejde ani moc o vadu, je to skutečně vlastnost) fotoaparátů s velkým zvětšením je zkreslení optiky (barevná aberace), u modelu C-750UZ však není nijak tragické. ■ ■ ■

Bedřich Beneš, bedrich.benes@itesm.mx

Way to Infinity!

GIGABYTE K8 Triton 6-Dual Motherboard

P4 Titan™ series

GA-K8NXP nForce3 150

- Socket 754 for AMD Athlon™64 processors
- GIGABYTE unique Dual Power System-K8 (DPS-K8) design
- Enhance system performance with DDR400 memory
- Dual LAN solution with Gigabit LAN solution integrated
- Integrated Serial-ATA interface with RAID 0,1 function
- Integrated GigaRAID IDE RAID Interface
- Provides 3 IEEE 1394 FireWire ports

Serial ATA IDE RAID Dual LAN IEEE 1394 USB 2.0 UAJ

DualBIOS™ EasyTune™ 4 @BIOS™ Q-Flash™

RADEON 9800 PRO GV-R98P256D

256MB
DDR II

AGP8X

256Bit MEMORY

Direct 9.X

Power DVD 5

Pro více informací kontaktujte prosím našeho distributora:

ELAP
COMPUTER DISTRIBUTION

ELAP Computer Distribution

www.elap.cz

Praha
Tel.: +420 - 272 191 411
Fax: +420 - 272 769 621

Brno:
Tel.: +420 - 548 427 711, 712
Fax: +420 - 548 427 750

* These speed settings are not guaranteed by GIGABYTE.
-- The specification and pictures are subject to change without notice.
-- All trademarks and logos are the properties of their respective holders.
-- Any overclocking, self-test or self, GIGABYTE Technology shall not be responsible for any damage or instability to your processor, motherboard, or any other components.

BROTHER MFC-890

Multifunkční bratr

Brother MFC-890 je multifunkční zařízení, které v kanceláři zastane práci tiskárny, faxu, skeneru a kopírky. Tento přístroj je založen na inkoustové technologii, takže vše zvládne v barvě (včetně faxování). Bez připojení k počítači (pomocí USB nebo paralelního portu) na něm můžete kopírovat dokumenty a přijímat a odesílat faxy (v paměti je místo na cca 400 stran), po připojení počítače navíc tiskne, skenuje a faxuje přímo z programů. A ještě funkce navíc – Brother je totiž vybaven čtečkou paměťových karet, ze kterých lze rovnou i tisknout.

Ovládání je jednoduché – na „přístrojové desce“ jsou tlačítka známá z faxu a kopírky, takže základní funkce (změna velikosti, kopie), zvládnete opravdu jednoduše. K dispozici je dvouřádkový displej, který je lokalizován, takže informace, nabídky atd. jsou v češtině. Při kopírování (a skenování) je možné využít automatický podavač na 30 listů papíru – plochý skener je totiž i průchozí.

Ačkoli výrobce udává rychlost tisku 16 barevných, resp. 20 černobílých stran za minutu, stroj je pomalejší. 10stránkový testovací textový

dokument totiž tiskl v normálním režimu dvě minuty a 46 sekund. Černobílý náhled (čitelný, ale dost světlý) byl hotov za minutu a 13 sekund. Kopie deseti listů podávaných z podavače trvala přes pět minut, takže se zařízením je potřeba počítat jen pro jednotlivce nebo pro malou kancelář. Kvalita tisku textu je dobrá, jemné proužky jsou vidět až při zvětšení.

Co se týká dalších funkcí, tiskárna poměrně hezky tiskne i grafiku (udávané rozlišení je 2400 × 1200 dpi, čitelné je i jednobodové písmo a linky jsou jemné), ovšem opět dost pomalu. To samé platí o fotografii (na to, že jsme tiskli na běžný papír, byla fotografie velmi hezká), která se v rozměru A4 tiskne skoro devět minut – ale to není hlavní náplň tohoto stroje. Při skenování je náhled A4 hotový za 12 sekund a skenování trvá pod minutu. Pro kancelářskou práci jsou rozlišení i kvalita dostatečné (k dispozici je i OCR program), ale na fotografiích je viditelný rastr, takže skener má svoje omezení.

Inkoust je ve čtyřech oddělených kartridžích (CMYK) a podle výrobce lze vytisknout na

jednu černou náplň (za 769 Kč s DPH) až 950 černobílých stran a na barevné náplně 450 stran. Černobílá stránka by tak vyšla na 80 haléřů, což je u inkoustové tiskárny velmi dobrá cena, a barevná cca na 3 Kč. Stav inkoustu je vidět na LCD displeji přístroje.

Výhodou tohoto multifunkčního zařízení je úspora místa (pokud byste si jinak chtěli pořídit fax, tiskárnu a skener zvlášť), rozumné provozní náklady a díky lokalizaci i snadná obsluha. Tisk by nicméně mohl být rychlejší. ■ ■ ■ Pavel Trousil

BROTHER MFC-890

Multifunkční zařízení do malé kanceláře.

METODA TISKU piezo inkjet, Brother Colour Enhancement Technology

TISKOVÝ JAZYK Windows GDI, ovladače pro Windows 98/ME/NT/2000/XP, MacOS 8.5.1

ROZLIŠENÍ 2400 × 1200 dpi

RYCHLOST TISKU 20/16 stran za minutu (barevné/černobíle)

PAMĚŤ 8 MB

SKENER rozlišení 600 × 2400 dpi, 9600 interpolované, barevná hloubka 36 bitů

KAPACITA ZÁSObNÍKU PAPIRU 100 listů

KAPACITA PODAVAČE 30 listů

DALŠÍ FUNKCE fax (Super G3, ITU-T.30E, paměť 400 stran, zrychlená volba 100 čísel), čtečka paměťových karet (SmartMedia, CompactFlash, Memory Stick)

ROZMĚR 492 × 466 × 378 mm

VÝROBCE/POSKYTL Brother

CENA S DPH 16 958 Kč

TESTY

Rychlost tisku:

DOPIS 10 STRAN (BĚŽNÝ TISK) 2:46

DOPIS 10 STRAN (KONCEPT, ČERNOBÍLE) 1:13

SMÍŠENÁ GRAFIKA 5 STRAN (BĚŽNÝ TISK) 2:39

FOTOGRAFIE A4 (VYSOKÁ KVALITA) 8:48

Rychlost skenování:

NÁHLED (A4) 0:12

SKENOVÁNÍ A4 (FOTOGRAFIE, 300 DPI) 0:50

SKENOVÁNÍ A4 (TEXT, Č/B) 0:18

SAPPHIRE RADEON 9800 ATLANTIS PRO ULTIMATE

Tiše, tiše

Výkon s sebou v poslední době přináší jednu negativní vlastnost, a to hluk. Ať už se jedná o procesory, grafické čipy nebo o zdroj, všechny tyto části potřebují dobré chlazení, a to aktivní (s větrákem). Najdou se ale i alternativní řešení. V případě grafických čipů je na tom lépe ATI, kdy i u výkonného čipu Radeon 9800 Pro lze použít pasivní chladič, i když značně masivní.

Tento pasivní chladič použila i firma Sapphire u své grafické karty Radeon 9800 Atlantis Pro Ultimate. Kromě karty dostanete v krabici i CD s ovladači a na dalších CD discích je program CyberLink PowerDVD XP 4.0, nástroje a hry Medie-

SAPPHIRE RADEON 9800 ATLANTIS PRO ULTIMATE

3DMARK 2001SE [BODY]

800 × 600	18052
1024 × 768	16738
1280 × 1024	14779
1600 × 1200	12479

QUAKE 3 ARENA [FPS]

800 × 600	347
1024 × 768	341
1280 × 1024	307
1600 × 1200	243

UNREAL TOURNAMENT 2003 (FLYBY) [FPS]

800 × 600	220,36
1024 × 768	216,40
1280 × 960	198,85
1600 × 1200	135,56

UNREAL TOURNAMENT 2003 (BOTMATH) [FPS]

800 × 600	74,06
1024 × 768	74,02
1280 × 960	73,79
1600 × 1200	72,47

CODECREATURES PRO [FPS]

1024 × 768	46
1280 × 1024	36,6
1600 × 1200	28,4

AQUANOX 2.3 [FPS]

800 × 600	98,5
1024 × 768	90,2
1280 × 1024	75,4
1600 × 1200	54,8

SPECVIEWPERF V7.0 [FPS]

3DS MAX (3DMAX-01)	11,89
DESIGN REVIEW (DRV-08)	33,95
DATA EXPLORER (DX-07)	57,75
LIGHTSCAPE (LIGHT-05)	12,15
PRO/ENGINEER (PROE-01)	11,99
UNIGRAPHICS (UGS-01)	15,23

Sezóna v plném proudu s KME.

Skříně KME:

- vyrobeno z kvalitních materiálů SECC 0.8 mm
- zaoblené hrany, povrch upraven SECC metodou
- kovové záslepyk pozic mechanik a karet
- barevně laděné kryty CD/DVD mechanik v standardu
- čelní vyvedení portů USB, Audio, IEEE1394 a IrDa
- kvalitní zdroje v2.03/ATX12V 300W, 350W, 400W

Autorizovaní prodejci:

100 MEGA s.r.o., tel.: +420 296711671, obchod@100mega.cz, www.100mega.cz • 100 MEGA Distribution s.r.o., tel.: +420 548220077, objedni@100megadistribution.cz, www.100megadistribution.cz • eD system Czech, spol. s r.o., tel.: +420 597444111, info@100edcz.cz, www.100mega.cz • ELKO TRADING, s.r.o., tel.: +420 548214912, +420 241443838, +420 558662518, info@elko.cz, www.elko.cz • FAN COMPUTER BRNO, s.r.o., tel.: +420 545218881, info@fan.cz, www.fan.cz • SWS a.s., tel.: +420 577640170, rod@sws.cz, www.sws.cz • ASBIS SK s.r.o., tel.: +421 2448771007, info@asbis.sk, www.asbis.sk • ELKOCOMPUTERS, s.r.o., tel.: +421 465430717, elko@elko.sk, www.elko.sk • LIBRA Electronics Slovakia, a.s., tel.: +421 2 63810687-8, sekretariat@libra.sk, www.libra.sk, KONSIGNA o.s., tel.: +420 495537952, hradek.kralove@konsigna.cz • T.S.Bohemia s.r.o., tel.: +420 585157440, obchod@tsbohemia.cz, www.tsbohemia.cz

val Total War a Pro Skater 3. Co se týká hardwarových doplňků, jde o prodlužovačku napájení (grafická karta potřebuje dodatečné napájení z „diskového“ napájecího kabelu), S-Video kabel a videokabel. Grafická karta má na sobě konektory DVI, D-Sub

SAPPHIRE RADEON 9800 ATLANTIS PRO ULTIMATE

Výkonná grafická karta s pasivním chladičem.

GPU ATI Radeon 9800 Pro

PAMĚĚ 128 MB DDR SDRAM

AGP 4x/8x

KONEKTORY DVI, D-Sub, S-Video

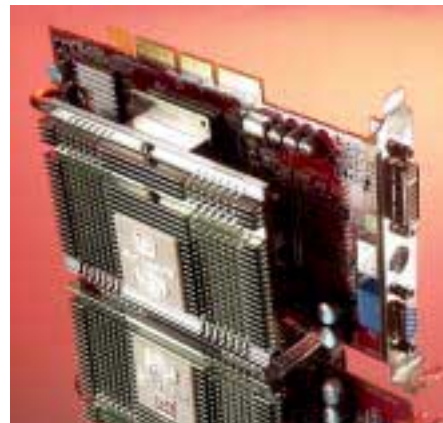
VÝROBCE/POSKYTL Sapphire Technology

CENA S DPH 17 556 Kč

a S-Video a k dispozici je i redukce DVI – D-Sub a redukce S-Video kompozit.

Grafický výkon je v podstatě stejný jako u jiné grafické karty s čipem Radeon 9800 Pro, kterou jsme nedávno testovali. Jde tedy o skutečně výkonné řešení. Výsledky grafické karty vidíte v tabulce a test probíhal na sestavě se základní deskou s čipovou sadou 865G a procesorem Intel Pentium 4 3 GHz.

Nevýhodou pasivního chladiče je jeho mohutnost (vhodný by byl „držák“ instalovaných karet, který je možná v některých skříních potřeba). Navíc teplo se sice úspěšně odvede od grafického čipu, ale zůstává ve skříni, kterou je třeba dobře větrat. U ní lze ale použít aktivní chladiče s větším rozměrem a menšími otáčkami, jež jsou mnohem méně

hlučné než malé chladiče s velkou rychlostí otáčení. Výsledný hluk sestavy tak může být skutečně nízký. ■ ■ ■ Pavel Trousil

IBM THINKPAD X31

Malý titán

Pokud jste s žádným notebookem IBM ještě nepřišli do kontaktu, bude na vás ThinkPad X31 nejspíše působit dojmem několik let starého zařízení. Na vině je poněkud konzervativní design, pro notebooky IBM

typický. Nicméně předpoklad zastaralého designu je chybný. Za konzervativností se skrývá promyšlenost do detailu. Tělo notebooku je velice kompaktní. V případě, že zavřete kryt displeje, obě části (tělo notebooku a displej)

do sebe zcela zapadnou a vytvoří tak jeden celek, který je zcela kompaktní: nikde nic nevrže, kryt displeje nemá žádnou vůli v pohybu – jedno tělo. Když už mluvíme o tělu notebooku, nemohu nezmínit, že kryt displeje je z velké části z titanu. Displej (12" TFT LCD, 1024 × 768) je tedy poměrně dobře chráněn proti tlaku na kryt a případnému zničení této asi nejdražší části notebooku.

Ať již je design sebevíce sofistikovaný, je pravda, že se mění opravdu jen minimálně, a to jak z pohledu modelových řad, tak i roků

IBM THINKPAD X31 2672-CBU

Malý notebook s technologií Centrino.

PROCESOR Intel Pentium M, 1,4 GHz, 1 MB L2 cache

PAMĚĚ 256 MB DDR SDRAM, max. 1024

PEVNÝ DISK IBM Travelstar 40 GN, 40 GB

OPTICKÁ MECHANIKA DVD-ROM, Matsushita SR-8175, 8x

GRAFICKÁ KARTA ATI Mobility Radeon LY, 16 MB DDR SDRAM

DISPLEJ TFT, 12,1", 1024 × 768 bodů

SÍŤOVÁ KARTA Intel PRO/100VE, PRO/Wireless LAN 2100

MODEM Agere Systems AC'97

PORTY VGA, PCMCIA Type II, CompactFlash card slot, 2x USB, IrDA, IEEE 1394

ROZMĚRY 272 × 223 × 24,9 mm

HMOTNOST 1,6 kg

OPERAČNÍ SYSTÉM Windows XP Professional

VÝROBCE/POSKYTL IBM

CENA S DPH 58 377 Kč

vývoje. Hlavní věcí, která se citelně mění, je velikost a ThinkPad X31 je skutečně notebookem s minimálními rozměry, které jsou potřebné pro ještě ergonomickou práci.

Klávesnice je typická pro IBM, jednotlivé klávesy jsou dostatečně velké a ztráty utrpěla hlavně klávesa Enter, která je zde poměrně malá. Klávesy (Insert, Delete, Home atd.) jsou v typickém provedení, známém z běžné klávesnice. Problémem může být prohození kláves Fn a Control.

Jako polohovací zařízení byl zvolen pro IBM obvyklý trackpoint. Díky volbě tohoto rozhraní se ušetřilo další místo, které by jinak bylo třeba pro plošku touchpadu. Pro trackpoint máte k dispozici tři různé čepičky, takže si můžete vybrat tu pro vás optimální, která vám umožní pohodlné ovládání. Nechybí tlačítko pro rolování, které supluje funkci kolečka u myši.

Méně místa je na opření rukou, ale u tak malého modelu to asi nelze považovat za chybu, nýbrž za vlastnost. Malé rozměry a hmotnost si však vyžádaly horší daň, kterou je absence optické mechaniky. Nutností se pak tedy stává pořízení například X3 UltraBase, která dodá notebooku DVD-ROM mechaniku, dva stereoreproduktory (notebook má jeden monoreproduktor) a umožní instalovat i druhou baterii a „replikuje“ porty. Proč je replikace portů tak vypíchnuta? Inu z toho důvodu, že replikace není správný výraz. Na notebooku jsou k dispozici dva USB 2.0 porty, avšak po připojení do tohoto doku je k dispozici pouze jeden!

Po stránce hardwarového vybavení se ThinkPad X31 nemusí stydět. Na notebooku je nalepeno logo Centrino, což už jistě něco napoví. V notebooku najdete bezdrátovou Wi-Fi kartu, která jistě najde využití, a srdcem je procesor Pentium M (Banias) tepající na frekvenci 1,4 GHz. Procesor na tomto taktu společně s 256MB RAM poskytuje dostatečný aplikační výkon pro většinu aplikací. Integrace technologie Centrino se pozitivně projevila také na výdrži notebooku – 5 hodin a 37 minut je pěkná hodnota. Při agresivnějším nastavení šetření (vypnutí Wi-Fi, nižší úroveň podsvícení) lze dosáhnout bez větších problémů i výdrže 6 hodin.

Jediné, v čem notebook zklamal, je grafický výkon, o který se stará ATI Mobility RADEON s vlastní (tedy ne sdílenou) pamětí 16 MB DDR RAM. Přesto byly výsledky podávané touto kartou velmi slabé. Je však nutno dodat, že primární určení tohoto notebooku není zcela jistě do rukou náruživého hráče. Model, který je aktuálně prodáván na českém trhu, má oproti testovanému navíc i Bluetooth rozhraní, což je další příjemné rozšíření konektivity.

IBM ThinkPad X31 se stává optimální volbou pro všechny, kteří jsou často na cestách a potřebují malého, lehkého a výkonného společníka, se kterým nebude problém vyřídít firemní agendu. ■ ■ ■ Adam Nosek

VÝKONOSTNÍ TESTY

NOTEBOOK	IBM X31
DISK [KB/s, ms]	16734 / 20,9
QUAKE 3 ARENA (1024x768, 16B)[FPS]	21
3D STUDIO MAX [M:s]	3:09
PŘEVOD WAV-MP3 [M:s]	0:55
PŘEVOD DO DIVX [M:s]	2:50
3DMARK 2001SE (1024x768, 32B)	1519
UNREAL [FPS]	12,96/10,00
VÝDRŽ NA AKUMULÁTOY [H:M]	5:37

RICOH AFICIO CL3000DN

Rychlé barvy

Že barevné dokumenty mají lepší vypořádací schopnost, je jasná věc. Tam, kde jsou potřeba větší objemy tisku, nemůže zatím inkoustová tiskárna stačit, a to jak rychlostí, tak cenou za potištění stránky. V tomto segmentu tedy vedou laserové tiskárny, jejichž cena v poslední době příjemně klesá.

My jsme vyzkoušeli laserovou tiskárnu firmy Ricoh s označením Aficio CL3000DN. Model DN je na rozdíl od základního modelu CL3000 (za 82 838 Kč s DPH) vybaven i síťovou kartou a duplexní jednotkou. Je tedy sice dražší, ale snadněji pak tuto tiskárnu může využívat větší počet uživatelů a duplexní tisk má také své výhody.

Na barevnou tiskárnu má Aficio celkem malé rozměry a na stole nezabere moc místa. Zásobník pojme 530 listů (není na něm ale opticky vidět, kolik je v něm papíru) a k dis-

pozici je i ruční postranní podavač. Další zásobník je možné přidat jako doplněk.

Ovladač tiskárny nabízí tisk optimalizovaný podle typu úlohy (běžný dokument, fotografie, grafika).

modelem T610. A jak si stojí nástupce, je právoplatně pokračovatelem T68? Nutno říci, že je skutečně plnohodnotným nástupcem svého předchůdce. Jasným faktem však je, že T610 nemůže přinést takový technologický boom. Už T68 vyčerpala de facto veškeré možnosti, jež sítě GSM umožňují. Sony Ericsson T610 lze tedy spíše brát jako inovaci T68, která má srovnat víc než rok vývoje. Inovací je celá řada.

Začneme hned tím, co na T68 kdysi zaujalo asi nejvíce – barevným displejem. Použití displeje pouze s 256 barvami nebylo vždy přijato pozitivně. To u T610 zcela jistě nehrozí, protože vlastní displej s 65 tisíci barvami, což je u mobilních telefonů prozatím maximum.

Displej sice podporuje tolik barev, ale je bohužel pasivní. Co z toho vyplývá? Jen to, že za účasti slunečního záření na displeji nevidíte prakticky nic, což je bohužel neduh všech displejů, zvláště pak těch pasivních. Displej je jinak velmi kvalitní, pro ocenění této kvality je tedy jen nutné vystříhat se slunce, škoda. Spořič displeje, který jsme znali z T68, je přítomen i zde, došlo ke změně fontů číslic a bohužel i ke zhoršení čitelnosti. Není nám jasné proč, ale hodiny z displeje modelu T610 jsou mnohem hůře čitelné než u jeho předchůdce. Starší model v poslední době zaostával v podpoře jazyka JAVA. U T610 je podpora jazyka JAVA samozřejmostí a navíc je podporována i platforma Mophun(C++), která zde nachází uplatnění hlavně pro hry, jež lze hrát například přes IrDA či Bluetooth s ostatními uživateli. Dobrý prožitek ze hry jistě podporuje 32hlasá polyfonie, která nachází uplatnění také u zvonění, jež je při této kvalitě již opravdu efektní. V souvislosti s polyfonií je dobré zmínit fakt, že T610 obsa-

huje velice pěkný a snadno ovladatelný editor vyzvánění tohoto typu. I naprosto hudebně nenadaný majitel tohoto telefonu vytvoří velice hezkou melodii. Změn doznalo i samotné menu telefonu, nyní se setkáte již s 12 animovanými ikonami a celé menu je pěkně graficky vyvedené. Jako polohovací zařízení byl opět zvolen joystick, který je více citlivý a navíc obohacen o informační hodnotu – při kritickém stavu baterie začne vršek červeně blikat.

Nejvýraznější změnou je však přítomnost digitálního fotoaparátu, který dává nový rozměr tvorbě MMS zpráv na telefonech Sony Ericsson. Práce s MMS na telefonech tohoto výrobce byla vždy dobrá, nyní je však díky technologii QuickShare možné vyfotit objekt stiskem dvou tlačítek, což je zcela jistě pokrok. S tím souvisí i zjednodušené posílání MMS zpráv. Změn doznala také samotná konstrukce telefonu, nyní je kromě boků celé tělo telefonu z hliníku. Použití kovu má za důsledek zvýšení odolnosti a zcela jistě i pocitu exkluzivity. Navíc tak padlo známé tvrzení, že není možné vytvořit mobilní telefon z hliníku kvůli signálu, který tento kov zeslaboval. Opak je pravda, T610 se, co se týká kvality příjmu signálu, rozhodně nemusí stydět. Celkový dojem z tohoto telefonu je veskrze kladný.

Sony Ericsson T610 doplnil, co T68i v dnešní době chybělo. Výsledkem je mobilní telefon, který nabízí vše, co lze po vyspělém telefonu chtít. Pro koho je telefon T610 určen? To není snadné říci, má co nabídnout i po stránce designu, jenž se opravdu povedl. Nejvíce by však tento telefon pasoval do rukou mobilního nadšence, který hledá spolehlivý telefon jak pro telefonování, tak i pro datování ■ ■ ■

Adam Nosek

SONY ERICSSON T610

GSM telefon.

BATERIE Li-Ion

POHOTOVOSTNÍ DOBA 315 hod.

DOBA HOVORU 840 min.

SÍŤE 900/1800/1900 MHz

Hlavní funkce HSCSD, GPRS, IrDA, Bluetooth, digitální fotoaparát, barevný displej (65 tisíc barev), 32hlasá polyfonie, JAVA, Mophun a další

ROZMĚRY 102 × 44 × 19 mm

Hmotnost 95 g

VÝROBCE Sony Ericsson

ZAPŮJČL T-Mobile

CENA s DPH 12 000 Kč

► Kromě prezentace méně známých objektů se web Hrady, zámky, tvrze odlišuje i pečlivě zpracovanými turistickými informacemi. Je to pochopitelné, neboť zatímco ke Karlštejnu najde cestu snad každý, jen málokdo ví, jak se dostat třeba ke zřícenině hradu Quinburg v Jeseníkách. „*Veškeré informace prověřujeme osobně na místě, aby se nemohlo stát, že díky špatné informaci dojde k matení návštěvníků stránek,*“ doplňuje jeden z autorů zmíněného webu Martin Chvátal.

HRADNÍ PREZENTACE

Kromě návštěvy výše uvedených encyklopedií existuje další možnost, jak získat informace o jednotlivých hradech a zámčích, a to nalezení vlastní internetové prezentace konkrétního objektu. Není to však jednoduché, neboť jen málokterá historická památka má svou vlastní doménu.

Výjimkou je samozřejmě **Pražský hrad** (www.hrad.cz). Zatímco samotný hrad je prakticky beze změn již několik století, jeho internetová prezentace před krátkým časem radikálně změnila podobu s příchodem nového hradního pána. I když je velká část

webu věnována právě osobě pana prezidenta, o nezbytnou dávku historických faktů spojenou s podrobným popisem jednotlivých částí hradního komplexu ochuzeni nebudete.

Když Karel IV. v roce 1348 zakládal Karlštejn, zcela jistě nemohl tušit, že jednou bude návštěvník moci procházet hradem i v případě, kdy se nachází stovky kilometrů od sídla. Alespoň tedy v případě, má-li nainstalován přehrávač QuickTime a připojí-li počítač ke stránkám www.hradkarlstejn.cz. K dispozici je zde totiž necelá dvacítká panoramatických

fotografií, díky kterým je možné virtuálně navštívit kapli sv. Kříže, kostel Panny Marie, ložnici Karla IV. nebo hodovní síň. Podobnou virtuální procházku nabízí i prezentace renesančního zámku **Velké Losiny** (www.losiny-zamek.cz).

Zatoužíte-li po dalších virtuálních prohlídkách, měli byste vědět o existenci webu **Virtuální prohlídky** (www.virtualniprohlidky.cz). Podle autora webu Davida Hořavy je mezi návštěvníky největší zájem právě o prohlídky hradů a zámků. Bohužel nabídka příliš široká není, neboť drtivá většina autorů internetových stránek historických objektů končí svou snahu uvedením pouze základních informací (krátká historie objektu, otevírací doba, výše vstupného). V lepším případě jsou hradní prezentace aktualizovány o upoutávky na kulturní akce konající se v objektu.

Jednu věc vám však internetové prezentace hradů a zámků nedokáží zprostředkovat. Nejde o možnost sáhnout si na exponáty, neboť to je stejně v reálném světě zakázáno, ale pouze při osobní návštěvě na vás dýchne ten zvláštní odér zašlých časů.

■ ■ ■ Ladislav Bittner, autor@chip.cz

PLACENÁ INZERCE

 AutoCont

Nedejte virům šanci!

Norton AntiVirus™ 2003 – česká verze

Aplikace Norton Antivirus 2003 poskytuje účinnou ochranu počítače před viry. Tato aplikace se snadným ovládáním automaticky rozpoznává viry a odstraňuje infekce v e-mailových zprávách i přílohách rychlých zpráv. Navíc se sama aktualizuje proti novým virům.**

- **Novinka!** Rozpoznává a blokuje viry i v přílohách rychlých zpráv.
- **Novinka!** Exkluzivní technologie blokování virů Worm Blocking rozpozná červy jako například Nimda v odchozím e-mailu a zabrání tak napadení jiných počítačů.
- **Rozšířeno!** Automaticky odstraňuje viry, červy a trojské koně.
- Prohledává a čistí příchozí a odchozí e-maly.
- Automaticky stahuje nové definice virů za účelem ochrany proti novým virům.
- Obsahuje podrobné pokyny k instalaci, a to i do již napadeného počítače.
- Norton AntiVirus 2003 je zcela lokalizovaný.

Norton AntiVirus 2003 zakoupíte v pobočkách společnosti Autocont po celém území ČR.

BRNO – Kounicova 67a, Tel: 541144350-399, Fax: 541235744, prodej@brno.autocont.cz
HRADEC KRÁLOVÉ – Brněnská 375, Tel: 495260366, Fax: 495260383, prodej@hk.autocont.cz
JIHLAVA – Chlumova 1, Tel: 567330500, Fax: 567589100, prodej@jihlava.autocont.cz
KARLOVY VARY – Truhlářská 739, Tel: 353566974, Fax: 353566975, prodej@kvary.autocont.cz
LIBEREC – Londýnská 51/2, Tel: 485100325, Fax: 485100324, prodej@liberec.autocont.cz
OSTRAVA – Kaříkova 5, Tel: 596152111, Fax: 596152562, prodej@autocont.cz
PRAHA-HRADČANSKÁ – Milady Horákové 107, Tel: 224314483, Fax: 224313663, hradcanska@praha.autocont.cz
PRAHA-PANKRÁČ – Na Pankráci 16, Tel: 241406931, Fax: 241406931, vysehrad@praha.autocont.cz
PRAHA-PODEBRADSKÁ – Poděbradská 55/88, Tel: 251022300, Fax: 251022399, prodej@podebradska@praha.autocont.cz
PRAHA-PRŮHONICE – Hypemova, P.O.Box 52, Tel: 272680205, Fax: 272680205, pruhonice@praha.autocont.cz
PRAHA-SMÍCHOV – Zborovská 10, Tel: 257 317 461, Fax: , zborovska@autocont.cz

 symantec™

** Při koupi produktu NAV 2003 získají uživatelé službu aktualizace definic virů po dobu jednoho roku, pro následné aktualizace je k dispozici roční předplatné, které také poskytuje všechny pobočky společnosti Autocont.

Symantec a logo Symantecu jsou obchodní známky registrované v USA, Norton AntiVirus je obchodní známka společnosti Symantec Corporation. © 2002 Symantec Corporation. Všechna práva vyhrazena.

WWW stránky nejen pro majitele Pocket PC

Pocket PC na internetu

Chcete vědět, co se skrývá za úsměvem Billa Gatese, který naleznete téměř na všech jeho fotografiích? Logickou odpovědí by mohla být i tato: „Jeho“ operační systémy spolu s doprovodnými kancelářskými aplikacemi suverénně „trůní“ na trhu s osobními počítači již řadu let.

Nyní má Bill o důvod více, proč svůj úsměv ještě rozšířit. Společnost Microsoft se totiž nově zaměřuje i na segment, ve kterém hrají prim mobilní telefony a kapesní počítače. A tak se stále více setkáváme s platformou Windows CE; Pocket PC je „jen“ označení pro softwarovou platformu založenou právě na Windows CE či na novější CE.net. Ve světě ICT se v důsledku toho objevuje stále početnější skupina uživatelů, kteří hledají nejrůznější informace, rady a programy pro zlepšení obsluhy a práce se svými kapesní pomocníky. Nejenom jim je určen tento článek, ve kterém se podíváme po zajímavých informačních zdrojích na internetu zaměřených na Pocket PC.

V NAŠI MATEŘŠTINĚ

POCKET PC.CZ

Pomalu si nedovedu představit své ranní usednutí ke stolnímu počítači, aniž bych se ihned po nastartování systému podíval na stránky serveru Pocket PC.cz. Lze zde totiž nalézt takřka všechny informace, které bych od obdobně zaměřeného serveru čekal. Hned na úvodní stránce si návštěvníci

mohou přečíst krátké recenze vybraných programů, ale nejenom to. Chtějí-li se podívat na kompletní seznam recenzovaného SW, stačí klepnout na odkaz Seznam kategorií a zvolit si příslušnou kategorii (od kategorie Cestování přes kategorii Komunikace & síť až po kategorii Programování – vývojové nástroje). Kategorií je zde celkem 14 a můžeme v nich nalézt úctyhodných 2565 aplikací, jejich výpis lze filtrovat pomocí druhu licence programu (vše/freeware) a řadit podle názvu/velikosti.

Po klepnutí na vybranou aplikaci se čtenáři objeví stránka, na které je uveden její krátký popis a obrázek; samozřejmě že tento výpis je doplněn i odkazem, ze kterého je možné danou aplikaci stáhnout.

Návštěvník serveru se dále může podívat na odkaz Žebříček stahování, kde následně získá přehled o tom, které programy byly v daném časovém intervalu (den/týden) nejvíce stahovány, a na odkaz Pocket PC zařízení, na němž jsou uvedeny informace o vybraných PDA (Personal Digital Assistant) modelech.

PALMARE.CZ

Dalším velice známým serverem zaměřeným na PDA je informační server Palmare.cz. Na rozdíl od předchozího serveru je tento zaměřen trochu širěji, neboť kromě uživatelů PDA s operačním systémem Pocket PC na něm naleznou to „své“ i příznivci EPOC a Palm OS. I na tomto serveru lze ovšem nalézt obdobné rubriky (Hardware, Hry/Hobby, Kancelář, PIM, Utility). Dále je možné se po serveru pohybovat v sekcích, jejichž pojmenování plně vystihuje jejich zaměření: Začátečníci,

Poradna, Tabulky PDA, Modely, Stahuj, Diskuse; nakonec nechybí ani verze serveru uzpůsobená pro prohlížení v PDA zařízeních – Palmare v PDA. Kladem tohoto serveru je oproti Pocket PC.cz recenzování nejrůznějšího HW, například Bluetooth CF karty, a také informace o nejnovějších novinkách v oblasti PDA zařízení – ať již uvedených na trh či pouze chystaných. Také recenze softwaru jsou mnohem propracovanější a podávají návštěvníkům daleko více informací.

SVĚT PDA.CZ

Třetím tuzemským zástupcem, o kterém se v tomto článku zmíním, je server Svět PDA.cz. Jedná se opět o širěji zaměřený server (i na ostatní platformy), na kterém lze nalézt kromě kvalitních recenzí aplikací (odkaz Software pro PDA) i recenze samotných přístrojů spolu s recenzemi nejrůznějšího příslušenství pro PDA (odkazy Přístroje PDA/Příslušenství pro PDA). Čtenáři se mohou dále na serveru podívat, které články byly nejčastěji čteny a jaké byly na serveru „nejostřejší“ diskuse, případně se jich mohou sami zúčastnit. Začátečníci pravděpodobně zase nejvíce ocení skutečnost, že na serveru mohou nalézt rubriku Základy PDA, která jim poskytne cenné rady do začátku obsluhy kapesních počítačů. Poměrně kvalifikovaným způsobem jim odpoví na následující otázky, které jsou současně i dílčími odkazy v této sekci: „Proč PDA?“, „Co je co? (terminologie)“, „Jak vybírat?“ a „Jak začít pracovat?“.

PALM KNIHY.CZ

Posledním serverem, i když obsahově trochu vybočuje z předchozího výčtu, je server Palm knihy.cz. Jak je na první pohled zřejmé, nejedná se o informační server poskytující

SVĚT PDA NA INTERNETU

NÁZEV SERVERU	Pocket PC.cz	Palmare.cz	Svět PDA.cz	Palm knihy.cz	FreewarePPC.com	PDAgold.com	PocketPCSoft.net	PocketGear.com
URL	www.pocketpc.cz	www.palmare.cz	www.svetpda.cz	www.Palmknihy.cz	www.FreewarePPC.com	www.PDAgold.com	www.PocketPCSoft.net	www.PocketGear.com
RUBRIKA HW	x	x	x	-	-	x	-	x
RUBRIKA SW	x	x	x	-	x	x	x	x
RUBRIKA E-BOOKS	-	-	-	x	-	-	x	x
PRODEJ HW/SW	-	-	-	-	-	-	-	x/x

► rady a informace o SW a HW kapesních počítačů, ale o server, na němž najdou své ti, kteří si nedovedou představit svůj každodenní život bez čtení nejrůznějších knih – v tomto případě v elektronické podobě. Server poskytne informace i těm (odkaz Jak číst), kteří zatím nevědí, jakým způsobem lze vlastně číst knihy v PDA zařízeních a co pro to mají udělat. Dále je možné se na serveru podívat, které knihy jsou mezi čtenáři nejoblíbenější (odkaz Žebříčky), a samozřejmě nejnavštěvovanějším odkazem na serveru je rubrika Literatura, v níž je možné se pohybovat po jednotlivých kategoriích a vybrané knihy si ihned stáhnout.

UMÍTE ANGLICKY?

FREWAREPPC.COM

Jak je mnohým čtenářům na první pohled zřejmé i z názvu tohoto serveru, jedná se o informační server, na kterém lze nalézt opravdu značné množství (několik tisíc) aplikací, které lze plně využívat bez zaplacení jakýkoliv poplatků. Jedná se totiž o volně šiřitelné programy. Ty jsou pro vyšší přehlednost členěny do 18 kategorií (například Astronomy, Calculator, Clock/Calendar, Communication, Database, Docs, Educational). Po vybrání zvolené aplikace se návštěvníkům na stránce ukáže její krátký popis (obdobně rozsáhlý jako na Pocket PC.cz), doplněný obrázkem. Najdete zde také odkaz, ze kterého lze aplikaci stáhnout, odkaz na domácí stránku aplikace, systémové požadavky a velikost programu. Rubriky věnované recenzím HW a příslušenství na tomto specializovaném serveru ale logicky nenajdete.

PDA GOLD.COM

Druhým serverem, jehož obsah je plně v anglickém jazyce, je server PDAgold.com. Tento server opět nabízí návštěvníkům více rubrik (News, Articles, Forums, Themes, Hardware, Classifieds, Books, Links). Jak je zřejmé z uvedeného výčtu, jedná se o obsahově velice kvalitní server, na kterém jsem vždy našel téměř vše, co jsem hledal. Kromě tradičních rubrik, zaměřených na poměrně obsáhlé recenze SW a HW, je na tomto serveru i sekce, ze které si lze stáhnout nejrůznější

motivy (Pocket PC 2002 themes, Snoopsoft Dashboard skins, Windows Media Player skins, Smartphone Themes, WisBar Skins), pomocí nichž můžete uzpůsobit vzhled a chování svého PDA podle svého přání. Rubrika Books poskytuje odkazy na vydanou literaturu zaměřenou na uživatele či vývojáře aplikací pro kapesní počítače.

POCKETPCSOFT.NET

Dalším zahraničním serverem nabízejícím seznam programů pro PDA s OS Pocket PC je server, na kterém lze v 31 kategoriích získat informace o zvolené aplikaci. V sekci Weekly Top 10 si návštěvníci mohou navíc prohlédnout 10 nejčastěji vyhledávaných aplikací za poslední týden. U každé aplikace je možné získat její krátký popis, doplněný obrázkem a odkazem na stáhnutí (uživatel je po klepnutí na odkaz automaticky přesměrován na server www.pocketgear.com – takže se nejedná o vlastní recenze). Dále lze na serveru nalézt několik tipů (například na konfiguraci Bluetooth) a testů zajímavého SW a HW.

POCKETGEAR.COM

Posledním serverem, o kterém se zmíním v tomto článku, je PocketGear.com. Jedná se o velice kvalitní server, jenž svým návštěvníkům nabízí hodnotné informace o řadě aplikací určených pro kapesní počítače. Aplikace jsou obsahově seskupeny pomocí přibližně 100 kategorií do přehlednějších celků. Podle mého mínění by i tak serveru prospělo ještě větší sloučení do menšího počtu celků. Po klepnutí na odkaz u názvu aplikace se návštěvníkům stránek v jejich prohlížeči zobrazí stránka obsahující přehledný popis programu, který je opět doplněn i obrázkem. Plusem tohoto serveru je možnost nejenom si ihned stáhnout vybranou aplikaci (freeware/trial/shareware), ale i možnost daný program si zakoupit přímo na serveru.

SHRNUTÍ

Doufám, že předešlé řádky pomohou jak těm čtenářům, kteří již vlastní svého kapesního pomocníka, tak těm, kteří o jeho koupi zatím jen uvažují. Zmiňované stránky pak pomohou především těm, kteří hledají na internetu rady od zkušenějších uživatelů i programy, pomocí nichž by byli schopni kapesním počítačům lépe porozumět a maximálně je využívat během své každodenní práce či zábavy. Je ovšem jasné, že v článku nemohly být zmíněny všechny zajímavé servery zaměřené na Pocket PC zařízení, neboť i v této oblasti se nové servery „rodí“ každým dnem a záleží pouze na úhlu pohledu a odborném zaměření uživatele využívajícího PDA. ■ ■ ■

Milan Pinte, milan.pinte@vogel.cz

AEC roadshow 2003

Srdčně Vás zveme na cyklus seminářů věnovaných informační bezpečnosti. Vstup na akci je zcela **zdarma** po registraci na webových stránkách roadshow.aec.cz – zde naleznete i bližší informace.

AEC roadshow 2003 se bude konat v následujících termínech a městech:

- 23. září: Brno, sídlo společnosti AEC (Bayerova ul. 799/30).
- 24. září: Ostrava, Hotel Imperial.
- 25. září: Zlín, Interhotel Moskva.
- 30. září: Hradec Králové, Hotel Alessandria.
- 1. října: Praha, pobočka společnosti AEC (Vinohradská 184).
- 2. října: Plzeň, Hotel Victoria.

Program akce je ve všech lokalitách stejný, postupně zazní přednášky:

- Síťové červi.
- Představení bezpečnostního produktu F-Secure.
- Velké bezpečnostní incidenty.
- Novinky z laboratoří AEC.
- Elektronický podpis - mýty, sliby, realita.
- Zbytečné otázky v antivirové ochraně.

Každý účastník AEC roadshow 2003 obdrží informační a odborné materiály, občerstvení zajištěno.

BRNO: AEC, spol. s r. o., Bayerova 799/30, 602 00 Brno
tel.: +420 541 235 466-7, fax: +420 541 235 038
e-mail: info@aec.cz

PRAHA: AEC, spol. s r. o., Vnohradská 184, 130 52 Praha 3
tel./fax: +420 267 314 326, +420 267 311 402
e-mail: paha@aec.cz, web: www.aec.cz

BRATISLAVA: AEC Bratislava, s. r. o., Prbínova 25, P.O.Box 79
810 11 Bratislava, Slovenská republika
tel.: +421 2 50 63 30 27, fax: +421 2 50 63 30 29
e-mail: bratislava@aec.sk, web: www.aec.sk

Portál veřejné správy

Úřad na síti

On-line komunikace s úřady je snem asi každého, kdo měl to „šťěstlí“ stát hodiny na některém z kontaktních míst naší samosprávy. Je proto více než potěšitelné, že Ministerstvo informatiky ČR spolu se svými partnery v současné době dokončuje projekt, který by nás k tomuto stavu měl přiblížit. Pojďme se proto společně podívat pod pokličku připravovaného Portálu veřejné správy.

IDEA PORTÁLU

Snahy o využití internetu jako komunikačního kanálu mezi občanem a státem se poprvé objevily ve Velké Británii. Tamní vláda vypsal v roce 2000 výběrové řízení na realizaci komunikačního rozhraní, tzv. Government Gateway. Výsledkem snahy realizačního týmu byl portál, který umožňoval podat prostřednictvím internetu obdobu našeho přiznání k dani z přidané hodnoty či zažádat o přídavky na děti. I přes mnohé problémy (např. striktní vyžadování prohlížeče MS Internet Explorer) byl projekt úspěšný, a je proto logické, že se stal inspirací pro další státy.

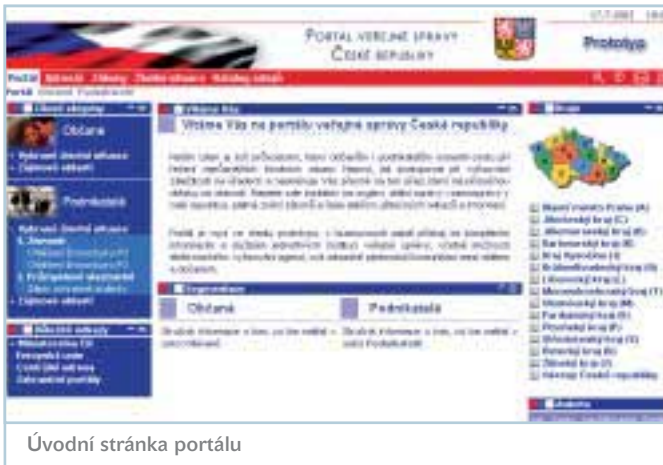
Elektronická sbírka zákonů

Podle plánu našeho Ministerstva informatiky by měl český portál fungovat ve dvou rovinách: informační a komunikační. První úlohu plní v současné době stránky jednotlivých ministerstev a úřadů – Portál veřejné správy by je proto měl sjednotit a prezentovat na jednom místě, v tzv. Adresáři veřejné správy. Dalším důležitým informačním prvkem bude Databáze legislativních norem a zákonů, včetně směrnic a předpisů EU. Pomyslným spojovacím mostem mezi oběma rovinami by měl být Katalog životních situací, jehož obsahem budou návody pro jednání s úřady (změna trvalého bydliště, založení živnosti atd.). Díky integraci s ostatními komponentami ve výsledku obdržíme nejen kýžený návod, ale i adresu a otvírací hodiny dotčených úřadů a odkazy na příslušné zákony a normy. V připravované transakční části portálu bychom se pak měli konečně vyhnout i osobní návštěvě úřadu: u příslušné životní situace nalezneme formulář, jehož vyplněním a elektronickým podepsáním zahájíme komunikaci s úřadem.

Zpětnou vazbou pro tvůrce portálu budou nejrůznější ankety přítomné na internetových stránkách a především statistiky přístupů do jednotlivých sekcí. Analýzou těchto informací by se měl portál neustále přizpůsobovat požadavkům uživatelů.

TECHNOLOGIE

Technicky založené čtenáře Chipu bude jistě zajímat technologické pozadí celého projektu, které je v tomto případě vskutku netradiční. Díky vícevrstvé architektuře se zde mohli sejít i tak velcí konkurenti, jakými jsou společnosti Microsoft a IBM. Transakční část portálu si vzal pod svá bedra Microsoft, informační část má na starosti IBM. Komunikaci s uživatelem proto zajistí produktová rodina WebShpere (WebSphere Portal Server for Multiplatforms,

Úvodní stránka portálu

Katalog životních situací

- WebSphere Application Server, WS Personalization), která bude v testovacím režimu provozována na operačním systému Linux. Transakční část portálu bude využívat produkty společnosti Microsoft (Microsoft BizTalk Server, Microsoft SQL Server, Microsoft Commerce Server, Microsoft Operations Manager, Microsoft Internet Security and Acceleration Server), které v produkčním a testovacím prostředí běží na operačním systému Microsoft Windows 2000 Server. Použité řešení by podle slov dodavatele mělo být otevřeno i pro konkurenční prohlížeče. Neměly by se proto opakovat již zmiňované problémy, s nimiž se museli potýkat uživatelé ve Velké Británii, kde bylo umožněno elektronické podepisování pouze v prohlížeči MS Internet Explorer.

BUDUCNOST UKÁŽE

O kvalitě projektu se budeme moci přesvědčit už za několik týdnů – jeho první etapa, zahrnující výše popsané komponenty, by měla být spuštěna ve třetí čtvrtině tohoto roku (proto i uveřejněné obrázky jsou jen pracovní verze). Úspěch portálu však do značné míry závisí i na nás, jeho uživateli. Snažme se proto co nejvíce využívat elektronickou formu komunikace s úřady a tvůrce portálu zahrnujeme svými připomínkami a podněty. Zpětná vazba je pro tvůrce jakéhokoli systému velmi důležitá a jen díky ní se portál přiblíží kýženému cíli: elektronickému úřadu na bázi e-governmentu.

■ ■ ■ Petr Vostrý

PLACENÁ INZERCE

AŽ VÁS PREZENTUJE NEJLEPŠÍ TÝM

Když už se rozhodnete pro koupi projektoru, což není jistě malá investice, je dobré pečlivě zvážit, jaký si vybrat. Nalezení „toho pravého“ může trvat opravdu velmi dlouho, vezme-li v úvahu všechny různé faktory. Je třeba důkladně zvážit poměr výkon/cena, podmínky použití a vlastností daného modelu a teprve poté můžeme učinit zaslíbené rozhodnutí.

Nový VPL-EX1 XGA Multiprojektor vám všechna tato časově náročná rozhodování usnadní.

Cílem konstruktérů při vývoji tohoto modelu bylo vytvořit zařízení velice snadno připojitelné k vašemu PC nebo notebooku, ve kterém by se malé rozměry snoubily s inteligencí a vysokou kvalitou projekce. Současně bylo velmi důležité udržet cenu na přijatelné úrovni.

Zcela nový člen řady multiprojektorů Sony se pyšní jasným 1500 ANSI lumenů a skutečným XGA rozlišením (1204x768), což je rozlišení, kterým dnes disponuje valná většina počítačů. 0,7-palcový LCD blok, kompletně přepracovaný optický systém poskytují dostatečný výkon k vytvoření jasného obrazu i tehdy, není-li místnost zcela zatemněna. Dokonalých proporcí obrazu je možné dosáhnout díky motorickému ovládání nožiček, manuálním zadním nožkám a automatické korekci lichoběžníkového zkreslení. Paměťová funkce ukládá nastavené hodnoty pro pozdější použití. Snadnou obsluhu umožňuje řada doplňkových funkcí. Systém automatické detekce signálu rozpozná přiváděný signál a automaticky aktivuje příslušný režim. Pokud je na vstupu zjištěn signál z počítače, spustí se funkce APA (Automatic Picture Alignment – automatické seřízení obrazu), která nastaví nejhodnější rozteč bodů a polohu obrazu. Kdybychom chtěli výjimo-

CHANGING | THE WAY | BUSINESS | COMMUNICATES | SONY

vat všechny uživatelsky „přátelské“ funkce a vlastnosti přístroje, byl by to velmi dlouhý seznam, na kterém by nechyběl dálkový ovladač velikosti kreditní karty, možnosti automatického nastavení nebo například motorizované ovládání krytky objektivu. Nejde jen o tyto jistě skvělé funkce, ale především o celkovou koncepci řešení. Už vás nečekají žádné dlouhé přípravy projektoru, ani obecnost sedící ve tmě před zahájením vaší prezentace jen proto, že nemáte nazpaměť celý nastudovaný obsáhlý a komplikovaný návod.

VPL-EX1 je snadno ovladatelný a velmi užitečný projektor, který můžete získat za příjemně nízkou cenu. A když už si jej pořídíte, nemusíte se strachovat, že o něj přijдете. O váš klid se postará například systém bezpečnostního hesla nebo možnost pevné stropní instalace.

Nyní již chápete, proč jsme uvedli, že si projektor nekupujete každý den a jak vám nový XGA Multiprojektor Sony VPL-EX1 vaši volbu usnadní. Když kupujete projektor, očekáváte, že bude moderní nejen po roce, ale i po více letech a to díky svému designu – nový projektor VPL-EX1 zcela jistě splňuje.

Chcete projektor, který vám nabídne víc, než jste za něj zaplatili. Takovým projektorem je bezesporu VPL-EX1 Multiprojektor.

Nic není samozřejmě přesvědčivější než osobní setkání. Stačí se přihlásit na www.bpe.sony.cz, vyplnit dotazník a projektor zdarma vyzkoušet. Vřele vám doporučujeme domluvit si osobní schůzku s novým VPL-EX1 XGA Multiprojektorem.

Pokud vás slova nepřesvědčí, vaše oči bezesporu ano!

Více informací: www.bpe.sony.cz, presentbpe.czech@eu.sony.com

Aplikace na tvorbu autorunů

Profesionální vypalování

Období letních dovolených pomalu, ale jistě končí, a tak se možná právě probíráte desítkami či stovkami fotografií ze svého digitáku a přemýšlíte, jak je rozřídíte a vypálíte na CD. K tomu, aby vaše digitální fotoalbum, CD s videem z dovolené nebo třeba archiv skladeb v MP3 působily skutečně profesionálně, vám dopomohou i aplikace na tvorbu tzv. autorunů, tedy úvodních menu CD.

Používáte-li operační systém Windows XP a vadí vám, že je každý vložený CD bez autorunu nejdříve prohledán a následně je vám nabízen seznam proveditelných akcí, můžete tomu zabránit dvěma způsoby. Tím prvním je pochopitelně vypnutí automatického spouštění CD. Druhým, daleko sofistikovanějším způsobem je tvorba vlastního autorunu, přesně podle vašich požadavků.

K tvorbě úvodního menu budete kromě některých z aplikací na tvorbu autorunů potřebovat ještě hudbu na pozadí a několik obrázků, případně ještě ikonu, pod kterou se má váš CD objevovat v Exploréru. Aplikace na tvorbu autorunů bychom mohli rozdělit do dvou kategorií. Tu první tvoří programy, které pouze provedou vámi zvolenou akci, tedy spustí požadovaný soubor, například *setup.exe* pro instalaci softwaru, přehrají video nebo otevřou HTML soubor, ve kterém máte vytvořeno vlastní menu CD.

Druhá skupina aplikací nabízí navíc nástroje na tvorbu vlastních úvodních menu, ve kterých si uživatel vybírá další akce. U obou typů aplikací je pak vítaným pomocníkem průvodce (Wizard) tvorbou autorunu, mezi standardní funkce patří například možnost změny ikony CD zobrazované v Exploréru, automatické spouštění vybraných souborů nebo možnost otestování

autorunu přímo v aplikaci. Podle vašeho nastavení vytvoří program soubory *autorun.inf* a spustitelný soubor s koncovkou *.exe*, které je třeba přidat do kořenového adresáře na vypalovaném CD.

JEDNODUCHÝ AUTORUN

Jako typického zástupce první skupiny bych jmenoval například aplikaci s názvem **ADEW Autorun CD**. Práce s programem je poměrně jednoduchá, vyžaduje pouze znalost angličtiny. Rozhraní je možná trochu nepřehledné, obsahuje však průvodce, který vám ve čtyřech krocích umožní vytvořit jednoduchý autorun včetně jeho otestování a vytvoření potřebných souborů ve zvoleném adresáři.

V jednotlivých oknech průvodce si nejdříve vyberete požadovanou akci (spuštění instalace, přehrávání videa...), v následujícím okně nastavíte nejen ikonu CD nebo pozadí spouštěcího okna, ale i možnost instalace chybějící aplikace potřebné k provedení požadované akce (např. Acrobat Reader pro otevření PDF souborů) nebo třeba vlastní licenční ujednání, se kterým musí uživatel před spuštěním CD souhlasit. Po nastavení požadovaných prvků autorunu se aplikace zeptá, zda chcete autorun vyzkoušet, a máte hotovo. S demoverzí programu můžete pracovat 30 dní bez dalších omezení.

AUTORUN WIZARD

Pěkná a přehledná aplikace AutoRun Wizard dokáže spustit zvolený soubor, přejít na

zadanou WWW stránku nebo prostě otevřít Explorer a zobrazit obsah CD. Kromě toho můžete ještě nastavit ikonu CD, úvodní obrázek (JPG, BMP, ICO, WMF, EMF) a dobu jeho zobrazení nebo třeba hudbu na pozadí úvodní obrazovky (pouze WAV). Aplikace rovněž vytvoří potřebné soubory a nabídne otestování autorunu. S neregistrovanou verzí můžete pracovat libovolně dlouho, do každého autorunu se však vkládá reklamní banner.

AUTORUN ASSISTANT

AutoRun Assistant splňuje všechny základní požadavky na tvorbu autorunů. Jednoduchý průvodce vám umožní nastavit úvodní obrázek (pouze BMP a GIF) nebo videoklip (AVI), hudbu na pozadí (jen WAV) a spuštění vybraných souborů na CD. Autorun lze nastavit tak, aby po spuštění zjistil přítomnost prohlížeče nutného pro zobrazení požadovaného souboru a v případě nutnosti nabídl jeho instalaci. Další věcí, která AutoRun Assistant odlišuje od podobných aplikací, je možnost ochránit přístup k celému CD nebo vybraným souborům heslem.

Demoverze programu nemá žádná omezení, vytvořené autoruny ale nebudou fungovat na jiných počítačích.

Pokud toužíte pouze po tom, aby se po vložení CD do mechaniky spustil požadovaný soubor, vyzkoušejte maximálně jednoduchý freeware **Autorun Maker**. V jediném okně programu nastavíte název spouštěného souboru, požadovanou ikonu a místo, kam se má autorun vygenerovat. Na jakákoliv další nastavení v klidu zapomeňte, po stisknutí tlačítka Generovat je autorun hotový. ▶

AutoRun Wizard – přehledný autorun editor

ADEW Autorun CD umí pouze spustit vybraný soubor.

AutoRun Assistant ochrání přístup k CD heslem.

Autorun Maker – tvorba autorunu nemůže být jednodušší.

CDStart – konfigurace menu je dosti omezená.

Visual Autorun – velmi jednoduchá tvorba menu

► AUTORUNY S VLASTNÍM MENU

Přesně na rozhraní (zejména kvůli velmi omezené konfiguraci menu) mezi jednoduchým otevřením požadovaného souboru a autoruny s vlastní nabídkou předdefinovaných akcí stojí aplikace **CDStart**. Tvorba autorunu je vzhledem k českému rozhraní velmi jednoduchá, stačí pouze vybrat kořenový adresář vašeho budoucího CD, obrázek na pozadí nabídky, ikonu CD a nadefinovat tři tlačítka. První z tlačítek slouží ke spuštění požadované aplikace, dalším se otevírá vybraný soubor (RTF, DOC, PDF...), například s nápovědou, a poslední tlačítko slouží k ukončení úvodního menu. Co se týče vzhledu tlačítek, lze definovat pouze jejich povrch

(JPG, BMP, GIF...). Po kliknutí na volbu *Generovat* aplikace zkontroluje vaše nastavení, upozorní na případné nedostatky a do zvoleného umístění vygeneruje potřebné soubory. Vytvořený autorun si můžete přímo v aplikaci prohlédnout a případně doladit. CDStart je k dispozici zcela zdarma.

VISUAL AUTORUN

Rovněž aplikace Visual Autorun nabízí velmi jednoduchý a rychlý způsob tvorby úvodního menu CD. Pomocí průvodce stačí vybrat požadovaný adresář, popřípadě ikonu, v dalším

okně pak nadefinujete vlastní menu. Na výběr máte z několika šablon (skinů), do kterých můžete vložit vlastní titulky, obrázky a tlačítka vybraných akcí. Na jedné obrazovce menu může být maximálně pět tlačítek, obrazovek si můžete udělat, kolik chcete. Za velký nedostatek považuji nemožnost vyzkoušet menu přímo v aplikaci, v případě změny musíte celým postupem tvorby projít znovu. Program obsahuje názornou nápovědu, která pomůže i úplným začátečníkům.

Demoverze aplikace je i bez zaplacení plně funkční 14 dní. ►

PLACENÁ INZERCE

I ČERNOBÍLÁ
TISKÁRNA
MŮŽE
PŘEKVAPIT

RYCHLOST TISKU
18 STR./MIN
VÝTISK 1. STRANY
ZA 6,2 S

MODEL B4300
9.990,-
CENA BEZ DPH

Černobílá tiskárna určená pro malé a středně velké skupiny uživatelů.
Rozlišení 600 x 1200 dpi, max. měsíční zatížení 15 000 stran, paměť 16 MB (max. 48 MB).

NAVŠTIVTE WWW.OKI.CZ NEBO NÁM MŮŽETE ZAVOLAT: 224 890 157
OKI SYSTEMS (CZECH AND SLOVAK), S. R. O., POBŘEŽNÍ 3, 186 00 PRAHA 8

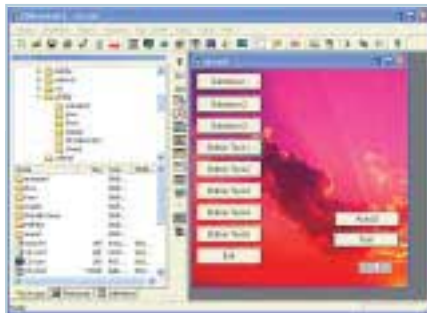
OKI

	ADEW AUTORUN CD	AUTORUN WIZARD	AUTORUN ASSISTANT 2.6	AUTROUN MAKER 1.0
STRÁNKY PROGRAMU	www.autorun-cd.com	www.rjlsoftware.com	www.typhoonsoftware.com	www.giovanisoft.cz
JAZYK ROZHRAŇÍ	angličtina	angličtina	angličtina	čeština
OPERAČNÍ SYSTÉM	Windows 95/NT4.0 a vyšší	Windows 95/NT4.0 a vyšší	Windows 95/NT4.0 a vyšší	Windows 95/NT4.0 a vyšší
PODMÍNKY ŠÍŘENÍ	shareware	shareware	shareware	freeware
CENA [USD]	14,99	14,99	19,95	-
VELIKOST SOUBORU [MB]	0,5	0,5	1,4	0,8
TVORBA MENU	Ne	Ne	Ne	Ne
VLASTNÍ IKONY	Ano	Ano	Ano	Ano
ÚVODNÍ OBRÁZEK	Ne	Ano	Ano	Ne
HUDBA	Ne	Ano	Ano	Ne
PLUSY	Tvorba vlastního licenčního ujednání	Přehledné rozhraní	Ochrana přístupu k CD heslem	České rozhraní
MINUSY	Nepřehledné rozhraní	Málo podporovaných formátů obrázků a hudby	Málo podporovaných formátů obrázků a hudby	Minimum nastavitelných parametrů

► CDMENUPRO EDITOR

Skutečně kvalitní a funkcemi nabitá je aplikace CDMenuPro Editor. I zde vám s tvorbou pomůže průvodce, ve kterém nastavíte adresář pro vygenerování autorunu a základní vlastnosti úvodního menu, tedy barvu nebo obrázek na pozadí, ale zejména počet úrovní menu a počet funkčních tlačítek. Po dokončení průvodce aplikace vytvoří základ budoucího menu a záleží už jen na vás, jak si jej dále upravíte. Nastavit si můžete například velikost okna úvodního menu, počet a vzhled a rozmístění programovatelných tlačítek, hudbu nebo videoklip přehraný při startu CD (včetně zobrazení ovladače hlasitosti). Vaše menu se nemusí spokojit pouze s jedním oknem, vytvořit lze až dvacet dalších samostatně nastavitelných podnabídek. Každému tlačítku lze přiřadit požadovanou akci – tedy spuštění aplikace (EXE, BAT, COM) nebo otevření souboru (DOC, HTML, AVI...), ale třeba i přehrání určeného zvuku. Připravena jsou i speciální tlačítka, například pro prohlázení prezentací, PDF nebo TXT souborů atd.

Popis všech funkcí CDMenuPro Editoru by vystačil na samostatnou recenzi, a tak jen dodám, že součástí programu je i nástroj na tvorbu ikon z BMP obrázků a šikovný editor tlačítek.

CDMenuPro Editor je nabitý šikovnými funkcemi.

Bez zaplacení registračního poplatku můžete s aplikací pracovat libovolně dlouho, vytvořené autoruny však budou fungovat pouze 30 dní.

AUTORUN LAB

Freewareová aplikace od českého autora nabízí široké možnosti tvorby úvodních menu, možná v poněkud méně přehledném uživatelském rozhraní. Začátečníci buďto nastaví požadovaný soubor ke spuštění, nebo využijí některé z připravených témat úvodních menu, doplní hudbu na pozadí (MP3, MID, WAV), změní ikonu a doplní text a položky menu. Pro hloubavější uživatele je připraven editor témat, pomocí něhož můžete nadefinovat vlastní vzhled okna úvodního menu, tedy velikost, pozadí, rozmístění, vzhled a popisy tlačítek, ovládací prvky nebo doplňkové texty. Práce s hudbou je v Autorun Labu dost propracovaná, nechybí ani podpora playlistů a ID3 tagů, ovládací prvky pro přehrávání jsou pak součástí menu CD.

Po provedení požadovaných nastavení stačí stisknout tlačítko *Vytvořit*, aplikace vygeneruje soubory autorunu, který pak můžete otestovat. Rozpracované projekty lze samozřejmě ukládat a později se k nim opět vracet.

Autorun Lab je šikovný freeware od českého autora.

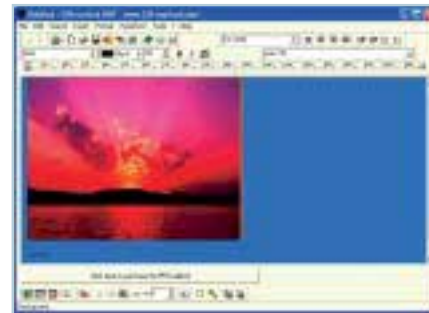
Jak jsem již zmínil, aplikace je zcela zdarma, autor však uvítá jakékoliv finanční dary.

CD FRONTEND

Spíše než aplikaci na tvorbu úvodních menu CD připomíná CD FrontEnd WYSIWYG editor webových stránek. Tato robustní aplikace obsahuje snad všechny myslitelné funkce pro tvorbu profesionálního menu. Vytvoření menu v CD FrontEndu není právě jednoduchou záležitostí, a tak uživatelé asi ocení jednoduchou nápovědu přímo v aplikaci, popřípadě kompletní manuál, který je k dispozici na stránkách výrobce. Program i manuál jsou bohužel k dispozici pouze v angličtině.

Postup práce rovněž připomíná tvorbu WWW stránek, do projektu lze vkládat obrázky, video, tabulky, odkazy, multimediální soubory nebo rámce. Pod jednotlivými odkazy může být naprogramováno i více akcí, pro otevírání či spuštění souborů nebo pro pohyb v menu.

CD FrontEnd ke své funkci nepotřebuje žádnou další aplikaci nebo internetový prohlížeč, všechny zvuky nebo videa se přehrávají přímo v okně nabídky. Pokud je potřeba například Acrobat Reader, je možné nabídku instalace zahrnout do menu. ►

CD FrontEnd – robustní nástroj pro profesionály

CSTART 1.07	VISUAL AUTORUN 1.7	CDMENUPro EDITOR 3.1	AUTORUN LAB 2.17.4	CD FRONTEND 3.1.1003.5
www.roccdata.cz/pavel.vraj	www.digitope.com	www.cdmenupro.com	autorunlab.jinak.cz	www.cdfontend.com
čeština, slovenština, angličtina, polština, francouzština, španělština	angličtina	angličtina, němčina	čeština, slovenština, angličtina	angličtina
Windows 95/NT4.0 a vyšší	Windows 95/NT4.0 a vyšší	Windows 95/NT4.0 a vyšší	Windows 95/NT4.0 a vyšší	Windows 95/NT4.0 a vyšší
freeware	shareware	shareware	freeware	shareware
-	15	30	-	99
0,2	1,9	3,3	1,4	2,2
Ano	Ano	Ano	Ano	Ano
Ano	Ano	Ano	Ano	Ano
Ano	Ano	Ano	Ne	Ano
Ne	Ne	Ano	Ano	Ano
České rozhraní, freeware	Jednoduché ovládání, skiny	Maximum nastavitelných parametrů	Editor témat	Maximum nastavitelných parametrů
Chybí hudba na pozadí	Omezené možnosti nastavení	Méně přehledné ovládání	Méně přehledné ovládání	Vysoká cena

► S demoverzí aplikace bohužel nelze uložit žádný vytvořený autorun, musíte se spokojit s náhledem, jak by definitivní projekt vypadal. Výrobce nabízí CD FrontEnd v pěti různých verzích, s cenami od 99 USD až po 245 USD. Za své peníze dostanete skutečně profesionální nástroj, který však ocení pouze náročná a zkušená uživatelská.

JAK VYPÁLIT AUTORUN

Abyste si ušetřili práci, je nejlepší v aplikaci na tvorbu úvodních menu CD zvolit jako místo pro ukládání adresářů, ve kterém máte připraveny soubory k vypalování. Po vytvoření a otestování autorunu je třeba dohlédnout na to, aby soubory *autorun.inf* a spustitelný soubor autorunu byly umístěny přímo v kořenovém adresáři

budoucího CD (většina aplikací to dělá automaticky). Takto připravené soubory pak vypálíte (například v Neru) tak, jak jste zvyklí. Pokud se vám na nějakém počítači stane, že CD s vyzkoušeným a funkčním autorunem automaticky nenastartuje, pravděpodobnou příčinou je vypnutá funkce automatického spouštění CD ve Windows. ■ ■ ■ Radek Kubeš

PLACENÁ INZERCE

Počítač TESCO s procesorem Intel® Pentium® 4

Počítače TESCO ...
... nové technologie a nové dimenze

STŘED VAŠEHO DIGITÁLNÍHO SVĚTA

TESCO TC9AV Professional
cena 24.990 Kč bez DPH

TESCO TC9AV Professional je nejvýkonnější model počítače z produktové řady určené pro podniky a kanceláře. Standardní konfigurace nabízí komfortní a vysoký výkon.

- procesor Intel® Pentium® 4 2.4 GHz, HT
- paměť 512 MB DDR 400 (dual DDR)
- HDD WD 120 GB SerialATA/100, 7200 ot./min.
- FDD TEAC 3,5" 1,44 MB
- CDD SONY, 52x rychlostní
- VGA ATI RADEON 9200, 64 MB DDR, AGP 8x
- Integ. audio, LAN 10/100 TPO
- skříň Middletower (ATX)
- klávesnice Chicony a myš Genius

Software pro vás již v ceně:

- Microsoft® Windows® XP Professional

záruka 3 roky

více informací na
www.tesco.cz

Více informací o počítačích TESCO a autorizovaných prodejcích získáte na telefonním čísle: 567 578 810 nebo na www.tesco.cz. Výrobce a distributor počítačů TESCO: ProCA spol. s r.o., V Lužích 818 142 00 Praha 4, <http://www.proca.cz>

Výukové systémy

Koncem prázdnin se mnoho mladých lidí začíná připravovat na další školní rok a učitelé i ředitelé škol začínají připravovat učební plány.

Do této skrumáže Chip již tradičně přináší téma měsíce Výukové systémy a slovníky, které má pomoci při orientaci na tuzemském trhu. V první části rubriky najdete dvacítku prezentací výukových systémů, které nám zaslali sami výrobci, v další části pak najdete kolekci freewarových výukových programů a slovníků.

RagTime Solo 5.6.1

104

RagTime Solo je profesionální sázečí nástroj s mnoha možnostmi a funkcemi. Přímou z programu můžete vytvářet např. profesionálně vyhlížející tabulky a grafy. Samozřejmostí jsou pokročilá typografická nastavení a problémy nejsou ani s většinou českých fontů. Uživatelé MS Office např. ocení poměrně dobře fungující import textu a tabulek z Wordu a Excelu.

Rubrika Zkuste si sami

MANAŽERY HORKÝCH KLÁVES

92

Počátkem 90. let se vedle počítače a klávesnice objevila myš. Postupem doby se na ni

mnozí uživatelé začali spoléhat až příliš. Kvůli neefektivním zlovykům, které vznikají mnohdy již při prvním seznámení s PC a ze kterých se následně stávají podmíněné reflexy, může uživatel ztrácet významnou část pracovního času a může se nadměrně unavovat.

Rubrika Zkuste si sami

TVORBA AUTORUNŮ

78

K tomu, aby vaše digitální fotoalbum, CD s videem z dovolené nebo třeba archiv skladeb v MP3 působily skutečně profesionálně, vám dopomohou i aplikace na tvorbu tzv. autorunů, tedy úvodních menu CD.

Rubrika Zkuste si sami

TVORBA OBALŮ NA CD A DVD

86

Skladujete-li své CD pouze v papírových nebo plastových obálkách, pravděpodobně se vám často stane, že nemůžete najít nosič s požadovaným obsahem. Málodky si přitom vystačíte pouze s popisem přímo na CD, daleko lepší a hlavně bezpečnější je ukládat stříbrné kotoučky, s často drahocenným obsahem, do krabiček opatřených obalem s dostatečným popisem obsahu disku.

Rubrika Zkuste si sami

XTEQ SYSTEMS X-SETUP

Za dlouhotrvající lze označit zájem čtenářů o různé ladicí nástroje pro Windows. Tato kolekce nabízí prostřednictvím vestavěných plug-inů (doplňků) možnost změny snad všech možných nastavení, se kterými se lze u rodiny operačních systémů Windows setkat.

Rubrika Zkuste si sami

NERO 6.0

140

Je tomu již dávno, co se pojem Nero stal synonymem kvalitního vypalovacího softwaru. V té době byl software Nero tvořen prakticky jen vypalovacím programem Nero Burning ROM, který je dnes jen jednou z mnoha součástí a běžný uživatel se s ním už ani nemusí přímo setkat.

Rubrika Zkuste si sami

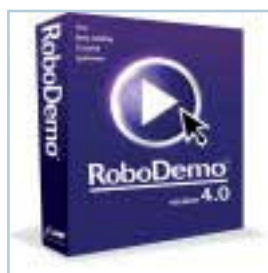

ROBODEMO 4.0

102

Snad každý tvůrce softwaru se snaží svůj produkt co nejlépe prezentovat. S rozšířením multimediálních schopností výpočetní techniky dostala tato činnost nové možnosti pro elektronické prezentace. A zákazníci upřednostňují interaktivitu, pohyb, film a zvuk.

Rubrika Zkuste si sami

DR.WEB 4.29

90

Vývoj antivirových systémů postupuje velmi rychle. Trh je dostatečně široký na to, abyste si mohli vybrat ten „správný“ antivir pro svůj počítač. Dostane se tak i na méně známé programy, které jsou kvalitativně na špičkové

PLNÉ VERZE NA CHIP CD

RagTime Solo 5.6.1

Xteq Systems X-Setup 6.3

úrovni – k nim patří i systém Dr.Web od ruské společnosti SaID Ltd.
Rubrika Zkuste si sami

VÝROBA DIGITÁLNÍCH FOTOGRAFIÍ VE FOTOLABU

Ať jsou trendy archivace a zobrazování digitálních snímků jakékoliv, stále platí, že není nad skutečnou fotografií vyrobenou ve fotolabu. Co se týká zadání výroby, máte v podstatě dvě možnosti: buď si u nejbližšího digitálního fotolabu zjistíte, na jakém médium nebo e-mailu přijímají elektronické soubory s obrázky, nebo se spolehnete na vyzkoušené internetové služby zavedených sítí fotolabů a sběren.

Rubrika Zkuste si sami

ANKETA CHIP CD/DVD

Chcete-li vyhrát testovací sestavu BRAVE BlueLine s procesorem Pentium 4 a 15" LCD monitorem Proview, která prošla veškerými testy projektu „Programy vybírá Chip“ (28), stačí vyplnit elektronickou anketu a její obsah odeslat po internetu do 25. září 2003 na náš server. 1. cena – počítačová sestava BRAVE, 2. cena – roční předplatné Chipu s DVD přílohou, 3. – 10. cena – tričko Chipu.

Rubrika Z redakce

MIRACLE MINIGOLF

Máte-li tento sport rádi a nemáte-li příležitost se k němu dostat někde venku, určitě vyzkoušejte tento simulátor. Připomene vám, že minigolf je sport, který je náročný spíše na přemýšlení než na fyzickou.

Rubrika Pro chvíle oddechu

Tématem říjnového Chip CD bude problematika obchodování na internetu. Nabídneme vám jak teorie e-shoppingu a prezentace vývojových nástrojů, tak i nástroje samotné. Chy-

AVG 6.0 Special Edition for Chip

Inicializační kód, který prodlužuje životnost antiviru do 15. 10. 2003 a umožňuje jeho plnohodnotné funkce. Je:

60-WINPUI-8203-AVG

Bližší informace hledejte na CD v rubrice Servis. V případě neshody přeinstalujte znovu AVG.

bět nebudou ani tipy na výhodný webhosting a ukázky internetových obchodů. Druhý CD s názvem Muzikus vám přiblíží problematiku domácího hudebního studia – je určen všem počítačovým muzikantům i lidem, kteří si s myšlenkou zpracování hudby jen pohrávají.

Prázdniny skončily a život se opět vrátí do normálu. Pro nás to znamená přípravu na Invex a říjnové číslo Chipu, kde představíme další Chip DVD. Pokud jste ještě nezaznamenali nový systém předplatného, doporučujeme navštívit internetové stránky vydavatelství www.vogel.cz a podívat se na nabídku předplatného Chipu s DVD. ■ ■ ■ Za redakci Chip CD Martina Bartuňková a Vlastimil Bret

OVLADAČE

Otázka:

Potřeboval bych sehnat ovladače na volant InterAct V4 Force Freeback (SV-283 V4FX) pro Windows XP. David K.

Odpověď:

Bohužel váš volant podle výrobce není kompatibilní s operačním systémem Windows XP a výrobce nevydal ovladače a ani neplánuje nadále podporovat uvedené herní zařízení pod novějšími systémy než Windows 9x. Více na http://www.speedlink.com/faq.php?lang=de&view=2&prod_num=SV-283&faq_id=51 či na domácích stránkách <http://www.interact-acc.com/support/support.htm#drivers>, <http://www.interact-europe.de/driver.php?lang=de>

Otázka:

Vlastním skener Primax Colorado 9600 USB a mamě sháním ovladače pro Windows 2000 nebo Windows XP. Marek M.

Odpověď:

Vámi poptávané ovladače pro Windows 2000 pro skener Primax Colorado 9600 USB můžete získat z následujícího odkazu:

http://www.primax.nl/drivers/colorado_usb_36bit/win2000/pismusbeng.exe

Postup instalace ve Windows XP naleznete zde: <http://www.primax.nl/documents/xpmedocs/19200english.htm>

Miroslav Koukola – Suma
Své dotazy zasílejte na adresu chipcd@vogel.cz

2003
Chip CD

VÝUKOVÉ SYSTÉMY A SLOVNÍKY

CHIP CD 9/03

VÝUKOVÉ SYSTÉMY A SLOVNÍKY

Spustit: Je-li aktivní funkce autonom, spustí se automaticky, jinak spusťte program chip.exe.
Další informace naleznete v souboru cti_mne.txt.

<p>PLNÉ TEXTY Chip 8/03 (PDF, RTF, TXT), Chip 7/03 (fulltext).</p>	<p>SHAREWARE Hot Keyboard Free, Hotkeycontrol XP, Hotkey Manager, ADEW Autonom CD, AutoRun Wizard, AutoRun Assistant 2.6, Autonom Maker 1.0, CDMenuPro Editor 3.1, Autonom Lab 2.17.4, CD Label Designer 2.0, CD Box Labeler Pro 1.9.9, SureThing CD Labeler 4.0, Label Designer-DELUXE 7, CdCoverCreator 2.0, CD Covers Printer CZ 0.16.</p>	<p>ZE SVĚTA INTERNETU 3Dgrafik, Digitální video, Moje škola, 22 months, InfoNet, Internet v Chipu, Svět hardware, Svět PDA.</p>	<p>CHIP PLUS Testlab: Detaily, Zaplavení metra, AEC Bulletin, InformNoviny 2/03, Připomny souborů.</p>
<p>TÉMA MĚSÍCE 5D slovníček, All Ten Fingers, Autouniverzita, Bakaláři, Deseti prstů, Deseti prstů resy, DysEdice, Empe, Holubec, Chaloupka, Language Expert, LS Multimedia, Mathematca, Media Trade, Pachner, Mentio, Oplalek, Pšaneč 3.02, Štefi.</p>	<p>SLUNEČNICE Morseovka, Decay, GSMInfofile, FreeMeter, ZipStar, WebReaper, Tclock, 7-Zip 2.30 Beta 32, NetVizor, Restart, IzAvc, Folder Cache, Magic Mail Monitor, Sims GateKeeper, All Phones Data Suite, HtmlGen, Puzzle, Trayer, Farma.</p>	<p>SERVIS CD Box Labeler Pro 1.9.9, SureThing CD Labeler 4.0, Label Designer-DELUXE 7, CdCoverCreator 2.0, CD Covers Printer CZ 0.16.</p>	<p>SERVIS AbsoluteShield File Shredder 1.41, Danielius 2.3.364, PicoZip Recovery Tool 1.0.2, R-Linux 1.0, SecureTask 2.0, AVC, AVP, AntiVir PE, Update antiviru.</p>
<p>ZKUSTE SI SAMI Digitální fotografie, Manažerí horých kláves, Tvorbata autorunů, RagTime Solo 5.6.1, Xtec Systems X-Setup, DeKart Private Disk 1.3, Nero 6, Dr.Web 4.29.</p>	<p>PROGRAMY OD NAŠICH ČTENÁŘŮ. BONUS: Design stránek. HRY: Antinoph, Ballerburg, ElastoMania, Miracle Minigolf, Lemmis.</p>	<p>PREZENTACE FIREM Microton, Suma CZ, Ticsali, Web4U.</p>	<p>PROGRÁMY OD NAŠICH ČTENÁŘŮ. BONUS: Design stránek. HRY: Antinoph, Ballerburg, ElastoMania, Miracle Minigolf, Lemmis.</p>

Vogel Burda Communications s. r. o., Na Florenci 19, 110 00 Praha 1, tel.: 225 018 566, chipcd@vogel.cz

VÝUKOVÉ SYSTÉMY A SLOVNÍKY

Chip CD

2003

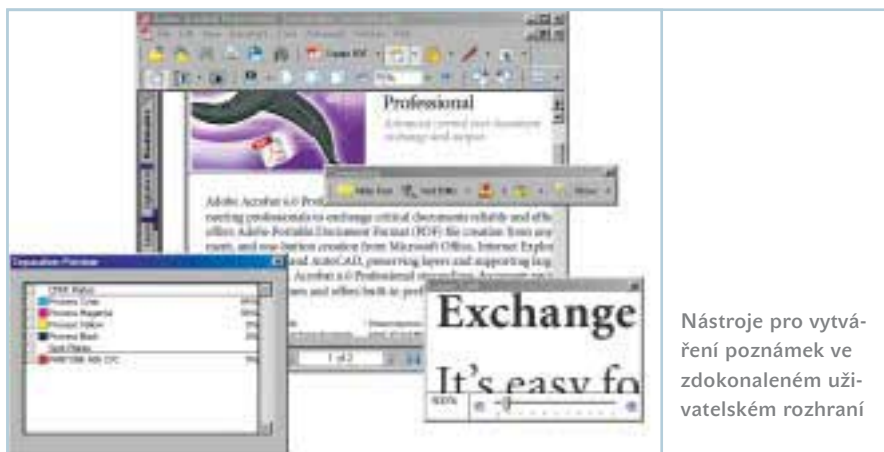
Adobe Acrobat 6.0 Professional

Pokročilá akrobacie

Nedávné desáté výročí vzniku formátu PDF a programu Acrobat zdůraznila firma Adobe uvedení šesté verze tohoto programu, který se stal standardem v oblasti elektronického zpracování dokumentů.

Se soubory s koncovkou PDF se běžně setkáte jak na internetu, tak na instalačních CD nejrůznějších programů. Používá se k distribuci manuálů, firemních prospektů, ale i elektronických knih a časopisů. Naprostou samozřejmostí je jeho využití v oblasti předtiskové přípravy, ale prosazuje se čím dál tím víc i v kancelářích k distribuci a archivaci běžných dokumentů.

a samozřejmě také cenou. Nejjednodušší a nejlevnější je Acrobat Elements, který umí pouze vytvářet PDF dokumenty (především z aplikací MS Office – je také určen pouze pro operační systém Windows) a jehož licenční podmínky (možný je nákup pouze tisíce a více licencí) naznačují využití především ve velkých podnicích a ve státní správě. Acrobat Standard je určen pro Windows i Mac OS X a obsahuje

Nástroje pro vytváření poznámek ve zdokonaleném uživatelském rozhraní

A co že je tak úžasného na formátu, který se stal pro distribuci elektronických dokumentů víceméně standardem? Zjednodušeně řečeno je to schopnost spojit i složité formátovaný text (včetně tabulek či formulářů) s vektorovou a bitmapovou grafikou. Výsledný dokument lze potom otevřít na jakémkoliv počítači nezávisle na aplikaci a bez ohledu na platformu, v níž které byl vytvořen. Další nespornou výhodou je, že díky použití nejrůznějších kompresních metod, aplikovaných na bitmapové obrázky i na vektorovou grafiku a text, zabírá soubor formátu PDF na disku příjemně málo místa.

ACROBAT POŠESTĚ

Pojďme se tedy podívat na již šestou verzi programu, kterému je práce s PDF vlastní. Hned první novinkou je samotná distribuce programu. Ten se totiž nyní prodává ve třech verzích, které se liší množstvím obsažených funkcí

navíc některé pokročilejší nástroje. Jde například o připojování poznámek, zabezpečení dokumentu, elektronické podepisování nebo možnost vytváření PDF z více různých zdrojů. Konečně Acrobat Professional nabízí navíc nástroje pro pre-press (předtiskovou přípravu), tvorbu elektronických formulářů a technickou grafiku. Pokud potřebujete dokumenty PDF pouze číst nebo tisknout, postačí vám volně šířený program Adobe Reader, dříve známý pod názvem Acrobat Reader. S novou verzí Acrobatu přichází i nová norma PDF 1.5. Ta zaujme především podporou formátu JPEG2000, který nabízí při zachování stejné obrazové kvality výrazně nižší objem dat než populární JPEG. Další novinkou je podpora vrstev a multimédií a rozšířené jsou i funkce pro zabezpečení a elektronické podepisování dokumentu. Pojďme se tedy nyní na některé novinky, které Acrobat 6 ve verzi Professional přináší, podívat trochu podrobněji.

NOVINKY A VYLEPŠENÍ

Uživatelské rozhraní je přehlednější a lépe uspořádané. Přibyla řada nástrojů pro pohodlnější prohlížení dokumentů. Nástroje Dynamic Zoom a Loupe Tool umožňují zvětšení pouze části dokumentu, a to až na 6400 % původní velikosti. Propracovanější je také systém nápovědy. Kromě té klasické můžete mít přímo v programu otevřeného průvodce „How To..?“. Sofistikovanější podoba známé kancelářské svorky z Wordu vás provede tvorbou dokumentu PDF, jeho editací, tiskem, zabezpečením, opatřením poznámkami či připojením elektronického podpisu.

Nástroje pro komentáře byly vždy silnou stránkou Acrobatu. Nyní máte nejen možnost opatřit dokument poznámkami a razítky, ale i vytvořit razítka vlastní s aktuálním datem a časem. Poznámky můžete spravovat pomocí přehledného seznamu, můžete kontrolovat pravopis, odpovídat na poznámky nebo vytvořit stránku se souhrnem všech poznámek.

Velmi šikovná je možnost optimalizace PDF. V nabídce Advanced najdete položku PDF Optimizer, která vám umožní změnit rozlišení bitmap, odstranit nepoužité fonty a která nabízí i další možnosti, jak zmenšit výslednou velikost souboru. Další cestou, jak o něco zmenšit velikost souboru, je nastavit, s kterou verzí programu má být soubor kompatibilní. Čím nižší verzí příkazem Reduce File Size nastavíte, tím větší výsledný soubor bude, a naopak. Takže pokud víte, že všichni, kteří budou váš dokument číst, mají nainstalovanou nejnovější verzi programu, nějaký ten bajtík ušetříte.

ADOBE ACROBAT 6.0 PROFESSIONAL

Systém pro práci s elektronickými dokumenty ve formátu PDF.

MINIMÁLNÍ POŽADAVKY

PC – Pentium, 64 MB RAM, 245 MB na HD, grafika 1024 × 768, CD-ROM, Windows 2000 SP2/NT 4.0 SP 6/XP (včetně Tablet PC Edition), MS IE 5.01.
Mac – PowerPC, 64 MB RAM, 405 MB na HD, CD-ROM, Mac OS 8.6 až 9.2, Mac OS X v.10.2.2.

VÝROBCE Adobe Systems, San Jose, CA, USA.

POSKYTL Adobe Systems ČR, Praha.

CENA 15 080 Kč (Standard 9050 Kč)

- Potřebujete-li mít jistotu, že váš soubor byl vytvořen správně, oceníte funkci Preflight. Podle nejruznějších přednastavených profilů (můžete si ovšem vytvořit i vlastní) zkontrolujete barevné separace, průhlednosti, přetisky apod. Výsledky je možné uložit do samostatného souboru.

Zásadní novinkou, určenou především pro uživatele v předtiskové přípravě, je možnost

Kontextové menu souboru. Položka „Convert to Adobe PDF and EMail“ je dostupná pouze u dokumentů vytvořených z aplikací MS Office. Zbylé dva příkazy se ukáží u všech souborů, které lze do formátu PDF převést.

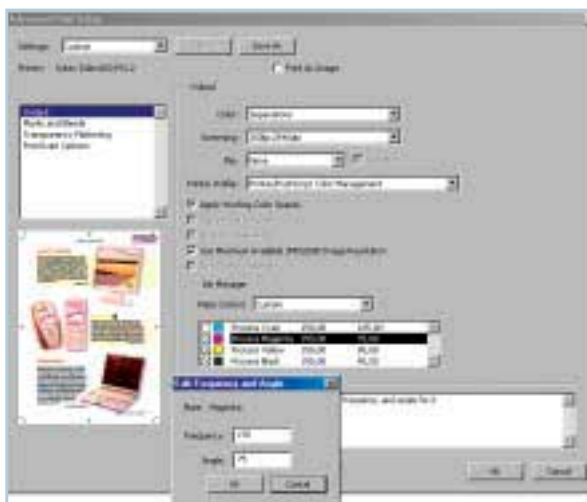
separování barev přímo z Acrobatu (v minulosti to bylo možné pouze pomocí zásuvných modulů jiných výrobců). Zvolíte-li postscriptový ovladač, máte k dispozici všechna běžná nastavení, jako třeba úhel rastru a frekvence jednotlivých plátů či zpracování přímých barev.

Tvorba dokumentů PDF je nyní ještě o něco jednodušší. Jednotlačítková tvorba PDF byla již dříve možná z aplikací MS Office, nyní ji podporují i programy Internet Explorer, MS Project a konečně i AutoCAD. V kontextovém menu souborů přibyla příkazy pro převod do formátu PDF, takže soubory, které lze konvertovat, nemusíte ani v původní aplikaci otevírat. V programu Adobe Acrobat Distiller, který slouží pro převod postscriptu do formátu PDF, není příliš co měnit. Přibyla komprese JPEG2000, ovšem asi nejdůležitější novinkou je možnost převodu do formátu PDF/X, což

je nový ISO standard pro výměnu souborů v oblasti pre-press.

ZÁVĚR

Firma Adobe se snaží proniknout s formátem PDF i do oblastí, kde ještě zcela nezdomácněl, a zdá se, že není důvod, proč by se jí to nemělo podařit. Nová verze Acrobatu přináší některá příjemná vylepšení a několik opravdu revolučních novinek. Na druhou stranu je nový Acrobat pěkný cvalík, neboť jeho instalace zabere na pevném disku slušných 245 MB, a ani cena není zrovna lidová (zvláště když existují levné i volné programy na tvorbu jednodušších dokumentů v PDF). Někomu také nemusí vyhovovat větší provázanost programu se systémem, která je ale víceméně nezbytná. Dá se tedy říci, že uživatelé, kteří se nemusejí ohlížet na místo na disku ani na vynaložené finance, budou zcela jistě spokojeni. ■ ■ ■ Michal Rett

Ryze profesionální nástroje pro separování barev

PLACENÁ INZERCE

Neriskujte! Spojte se s dodavatelem bezpečných a spolehlivých sítí

- Nabízíme také výrazné slevy při odkupu produktů jiných firem a starších přepínačů 3Com
- Nadstandardní servisní zabezpečení páteřních přepínačů – Služba Express – 3letý servis na výměnu produktu během následujícího pracovního dne (NBD) zahrnut v ceně přepínače
- SoftWre (NetworkSupervisor) pro správu sítě vždy ZDARMA

Pro bližší informace kontaktujte společnost 3Com na tel.: 227 315 801, www.3com.cz

3COM

Aplikace pro tvorbu obalů na CD a DVD

Obalte své disky

Skladujete-li své CD pouze v papírových nebo plastových obálkách, pravděpodobně se vám často stane, že nemůžete najít nosič s požadovaným obsahem. V této situaci by jistě neškodilo mít všechny disky pěkně popsané. Málokdy si přitom vystačíme pouze s popiskem přímo na CD, daleko lepší a hlavně bezpečnější je ukládat stříbrné kotoučky, často s drahocným obsahem, do krabiček opatřených obalem s dostatečným popisem obsahu disku.

Aplikací určených k tvorbě obalů na CD a DVD je celá řada. Liší se svou funkcionalitou, dostupnými šablonami obalů, komfortem ovládání nebo cenou. Někdo třeba namítne, že k tvorbě obalu na CD je nejlepší používat aplikace typu Photoshop či CorelDRAW. To je samozřejmě možné, ovšem málokdo si asi pořídí takto nákladný software pouze za účelem tvorby obalů na CD. Představované programy sice nedisponují podobně širokými možnostmi úprav obrázků a textů na obalu, jsou ale výrazně levnější a tvorba obalů pomocí nich je daleko jednodušší a rychlejší.

PODLE ČEHO VYBÍRAT

Stejně jako u jiného druhu softwaru, ani zde neplatí pravidlo „Čím dražší, tím lepší“. Zaměřit byste se měli zejména na pohodlné ovládání a jednoduchý postup tvorby obalů. Dobrá aplikace by vám měla usnadnit práci načítáním struktury adresářů na datovém CD, při vytváření obalů na hudební disky pak čtením CD-Textu a připojením k databázi bookletů (nejčastěji na adrese freedb.freedb.org).

V závislosti na typu vašich oblíbených krabiček, popřípadě na rozměru používaných disků, je třeba, aby aplikace disponovala potřebnými šablonami obalů, které přesně zapadnou do krabičky. Pro tisk na kulaté samolepky určené k polepení CD je rovněž třeba vhodná šablona a nejlépe ještě i možnost kalibrace tisku.

Acoustica CD Label Maker nabízí velké množství předloh.

ACOUSTICA CD LABEL MAKER

V abecedním pořadí je v našem testu na prvním místě Acoustica CD Label Maker, aplikace primárně určená k tvorbě obalů na hudební CD, filmové DVD a MiniCD. K dispozici jsou šablony do standardních krabiček i k nalepení na disk, stejně tak množství obrazových předloh (další lze stáhnout z webu výrobce). V rámci své fantazie můžete do obalů vkládat texty, obrázky nebo různé geometrické tvary, nechybí ani podrobná nastavení těchto objektů, tedy jejich velikosti, barvy, pozadí, průhlednosti nebo pořadí.

Tvorbu obalů vám usnadní čtení CD-Textu a playlistů, popřípadě i možnost připojení k databázi na internetu. Při vytváření obalů na DVD, popřípadě na datové CD je však nutné vše vypsát ručně. Tisk obalů je možné velmi podrobně nastavit, nástroj pro kalibraci ale k dispozici není.

Acoustica CD Label Maker komunikuje pouze anglicky, práce s programem je však velmi snadná. Bez zaplacení registračního poplatku vám bude program sloužit sedm dní bez dalších omezení.

CD LABEL DESIGNER

Velmi vydařená aplikace na tvorbu obalů pro datové i audio CD nese název CD Label Designer. V nabídce jsou šablony do klasických krabiček a k nalepení na nosič, chybí však barevné předlohy.

CD Label Designer je šikovná aplikace s příjemným ovládáním.

Nic z obsahu CD není třeba vypisovat, CD Label Designer načte data z CD, případně z internetové databáze. Do obalů můžete vkládat texty a obrázky v běžně používaných formátech.

Uživatelských nastavení není mnoho, nabízí se například změna směru textu na hřbetu obalu, změna adresy serveru pro stahování dat o hudebních CD, popřípadě ještě drobná nastavení tisku (kalibrace opět chybí).

CD Label Designer je zajímavá aplikace s dostatečným rozsahem funkcí, jejíž ovládání zvládne i nezkušený uživatel. Program můžete bez zaplacení registračního poplatku používat libovolně dlouho, do vytištěných obalů však bude vkládán vodoznak.

CD BOX LABELER PRO

Kromě standardních šablon pro CD a DVD krabičky najdete v aplikaci CD Box Labeler Pro ještě třeba šablony pro tvorbu štítků na diskety či Zip média. CD Box Labeler Pro vám práci usnadní načítáním obsahu datových i hudebních CD a možností připojení k internetové databázi (funguje velmi dobře).

Možnosti dalších úprav obalů jsou velmi široké, nechybí vkládání textů, obrázků, geometrických tvarů, a dokonce i čárových kódů. U vložených objektů lze nastavovat jejich pořadí, barvy, jas a kontrast, připraveno je i množství filtrů.

Pro tisk hotových obalů máte na výběr z mnoha druhů předloh, můžete si nadefinovat a uložit i své vlastní předlohy.

CD Box Labeler Pro je velmi užitečná aplikace s mnoha funkcemi a za rozumnou cenu. Ovládání je snadné, uživatelské rozhraní a nápověda jsou však k dispozici pouze v angličtině. Bez zaplacení registračního poplatku můžete program používat 30 dní.

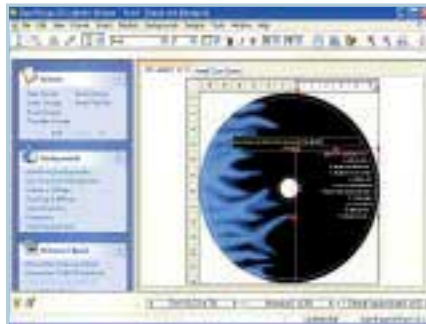
SURETHING CD LABELER DELUXE

Suverénně nejvíce šablon, předloh, funkcí a nastavení najdete v aplikaci SureThing CD Labeler Deluxe – největším a nejdražším programu našeho testu. Připraveny jsou šablony na CD a DVD, dále pak štítky na diskety, Zip a JAZ média nebo audio- a videokazety.

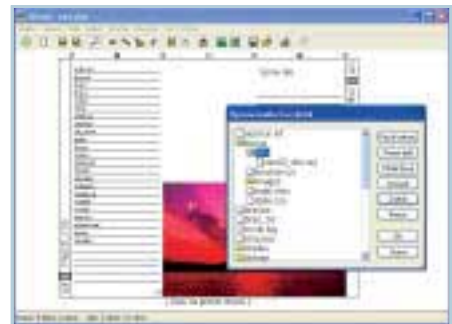
Při tvorbě obalů můžete využít a případně si i upravit některou z nepřeberného množství předloh, dále lze vkládat obrázky širokého spektra formátů, doplňovat texty a nechybí ani

S programem CD Box Labeler Pro můžete vytvářet i štítky na disky nebo Zip média.

SureThing CD Labeler Deluxe – hodně muziky za dost peněz.

cdrLabel je vhodný pro tvorbu obalů na datové CD.

- množství efektů a filtrů. Obsah nosiče není třeba vypisovat, SureThing CD Labeler Deluxe umí číst CD-Text, playlisty, adresářovou strukturu datových CD a bez problému funguje i připojení k internetové databázi.

Výborným způsobem je vyřešena kalibrace tisku, rovněž není žádný problém nadefinovat si vlastní formát papíru.

Popis značně rozsáhlé nabídky funkcí programu SureThing CD Labeler Deluxe by vydal na samostatnou recenzi, a tak si je raději osahajte v průběhu 15denní zkušební doby, během níž

nejdou omezeny žádné funkce. Práce s programem nebude činit potíže ani začátečníkům, spíše je ale odradí poměrně vysoká cena. Ti, co to myslí s tvorbou štítků a obalů opravdu vážně, však dostanou do rukou mocný a užitečný nástroj.

CDRLABEL

Pravidelným čtenářům našeho časopisu jistě není aplikace cdrLabel neznámá, v rubrice Krátké testy jsme vám ji v loňském prosincovém čísle představili ve verzi 6.0. Vývoj zdárně

pokročil, a tak je nám nyní, v mnoha jazycích včetně češtiny, nabízena verze 7.0. Vylepšení oproti minulé verzi jsou pouze drobná, a tak je i nadále cdrLabel vhodný zejména pro tvorbu obalů na datové CD nebo DVD. Šablony na velké DVD krabičky chybí, nově je však možné tisknout obaly do dnes hojně používaných tenkých krabiček.

Ovládání programu by asi sneslo některá vylepšení, po chvíli si ale zvyknete. Tvorba obalů je velmi rychlá, cdrLabel umí načíst adresářovou strukturu disku a CD-Text, popřípadě se ►

PLACENÁ INZERCE

KONEČNĚ!
BAREVNÁ
TISKÁRNA TĚMĚŘ
PRO KAŽDÉHO

BAREVNÝ TISK
12 STR./MIN

ČERNOBÍLÝ TISK
20 STR./MIN

MODEL C5100n
24.990,-
CENA BEZ DPH

Barevná tiskárna s vynikajícím poměrem cena/výkon, určená pro malé skupiny uživatelů. Rozlišení 600 x 1200 dpi, max. měsíční zatížení 50 000 stran, standardně síťová karta.

NAVŠTIVTE WWW.OKI.CZ NEBO NÁM MŮŽETE ZAVOLAT: 224 890 157
OKI SYSTEMS (CZECH AND SLOVAK), s. r. o., POBŘEŽNÍ 3, 186 00 PRAHA 8

OKI

	 ACOUSTICA CD LABEL MAKER 1.40	 CD LABEL DESIGNER 2.0	 CD BOX LABELER PRO 1.9.9	 SURETHING CD LABELER DELUXE 4.0.0.45
STRÁNKY PROGRAMU	www.acoustica.com	www.datalandssoftware.com	www.gpsoftuk.com	www.surething.com
JAZYK ROZHRAŇÍ	angličtina	angličtina	angličtina	angličtina
OPERAČNÍ SYSTÉM	Windows 98/NT4.0 a vyšší	Windows 95/NT4.0 a vyšší	Windows 95/NT4.0 a vyšší	Windows 95/NT4.0 a vyšší
PODMÍNKY ŠÍŘENÍ	shareware	shareware	shareware	shareware
CENA [USD]	24,95	29,99	19,95	39,95
VELIKOST SOUBORU [MB]	3,4	1,4	4,2	10,6
ČTENÍ CD-TEXTU	Ano	Ano	Ano	Ano
NAČÍTÁNÍ SOUBORŮ	-	Ano	Ano	Ano
PROPOJENÍ S DATABÁZÍ OBALŮ	Ano	Ano	Ano	Ano
ŠABLONY CD OBALŮ	Ano	Ano	Ano	Ano
ŠABLONY DVD OBALŮ	Ano	-	Ano	Ano
SPECIÁLNÍ ŠABLONY	Ano	-	Ano	Ano
PŘIPRAVENÉ PŘEDLOHY	Ano	-	-	Ano
PLUSY	Široká nabídka šablon	Příjemné ovládání, načítání adresářů	Příjemné ovládání, načítání adresářů, bohatá nabídka šablon	Nejrozsáhlejší nabídka šablon, předloh a funkcí
MINUSY	Nevhodné pro datová CD	Chybí šablona pro velké DVD krabičky	Nenalezeny	Vyšší cena

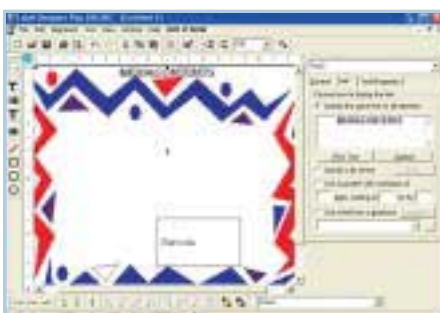
- ▶ připojit k internetové databázi, další úpravy adresářů a souborů jsou plně ve vašich rukou. Do obalů lze vkládat texty a obrázky v běžných formátech, dále je možné měnit počet a nově i šířku sloupců s popisky.

Bez zaplacení poměrně nízkého registračního poplatku vás budou obtěžovat některá funkční omezení.

LABEL DESIGNER PLUS DELUXE

Ti z vás, kteří často tisknou nejen obaly na CD a DVD, ale i různé štítky a samolepky, možná ocení vlastnosti aplikace Label Designer Plus DELUXE. Připravených šablon je dlouhá řada, kromě CD a DVD obalů, štítků na diskety, audio a videokazety můžete tisknout i samolepky s čárovým kódem nebo třeba adresou.

Vaše obaly a štítky mohou oživit některé z připravených obrázků a rámečků, doplnit můžete texty, geometrické tvary a vlastní obrázky v běžných formátech. Vážným nedostatkem aplikace je nutnost ručního vypisování obsahu nosiče, při častějším používání si však můžete vytvořit vlastní databázi a z ní pak data čerpat. Při tisku máte na výběr z desítek typů papírů se štítky a samolepkami, samozřejmě není problém nadefinovat si vlastní rozměry.

Label Designer Plus DELUXE nabízí slušnou řádku šablon.

Ovládání aplikace je jednoduché, vzhledem k absenci načítání obsahu médií je však tvorba obalů poněkud zdoluhavá. Label Designer Plus DELUXE můžete bez zaplacení registračního poplatku testovat 30 dní.

PROGRAMY ZDARMA

Ani mezi aplikacemi pro tvorbu obalů není problém najít několik zajímavých kousků, které můžete používat zcela zdarma. Možnosti nabízeného freewaru jsou většinou oproti placeným programům trochu menší, méně náročnému uživateli však plně postačí.

COVERXP

Na rozhraní mezi freewarovými a sharewarovými aplikacemi stojí program coverXP, který vzešel z okruhu autorů známé databáze obalů na CD a DVD na adrese www.cdcovers.cc.

Program coverXP si můžete stáhnout v placené i freewarové verzi. Nevýhodou freewarové verze je omezení některých funkcí, navíc vás při připojení k internetu bude obtěžovat reklama. Placenou verzi můžete testovat 21 dní bez dalších omezení.

Tvorba obalů probíhá poněkud netradičně ve dvou samostatných oknech, ovládání je i přes absenci češtiny velmi snadné. Hned zpočátku ale narazíme na dvě do značné míry protichůdné vlastnosti. Tou první je skutečně velmi široká nabídka šablon obalů (z nichž některé se liší jen minimálně), mezi nimiž nechybí třeba ani obaly na velké DVD krabičky. Na druhé straně jistě zamrzí nutnost ručního vypisování obsahu nosiče, automatické načítání ani připojení k databázi se nekoná.

Pro vlastní úpravy obalů se nabízí možnost vkládání textů a obrázků snad všech myslitelných formátů. Zajímavým zpestřením jsou pak různé

úpravy obrázků, tedy jejich jas a kontrastu, nebo aplikace různých filtrů.

Vytvořené obaly si můžete zkontrolovat v náhledovém okně, pro následný tisk máte na výběr z několika desítek typů papírových předloh, další si můžete sami nadefinovat.

Pokud bychom pominuli nutnost ručního vypisování obsahu, měli bychom k dispozici velmi zajímavý a rozsáhlý nástroj na tvorbu desítek typů obalů.

CDCOVERCREATOR

Freewarová aplikace CdCoverCreator nepůsobí možná na první pohled příliš přívětivě, na druhou stranu však nabízí v podstatě stejné funkce jako její podstatně dražší kolegyně. Podobně jako většina uvedených programů je i CdCoverCreator určen zejména pro tvorbu obalů na audio CD. K dispozici je pouze šablona na obalu do standardní CD krabičky a k polepení disku.

S tvorbou obalů vám pomůže jednoduchý průvodce, ve kterém si kromě titulu a názvů jednotlivých stop zvolíte ještě barevnou předlohu, obrázky a jejich umístění na jednotlivé strany obalu.

CdCoverCreator nenabízí příliš široké možnosti úprav, na druhou stranu zde nechybí možnost připojení k internetové databázi nebo třeba import obrázků přímo ze skeneru.

CD COVERS PRINTER CZ

Další aplikací, která je zcela zdarma, je vydařený program CD Covers Printer CZ od českého autora. Základní funkce je tisk obalů na hudební CD, skladované v klasických krabičkách, chybí však šablona kulaté samolepky na disk.

K nastavení toho moc není, snad jen obrázky na pozadí, titulky, velikost a umístění textu, popřípadě server, ze kterého se mají stáhnout

 CDR LABEL 7.0.561	 LABEL DESIGNER PLUS DELUXE 7	 COVERXP 1.54	 CdCOVERCREATOR 2.0	 CD COVERS PRINTER CZ 0.16.02 BUILD 871 CZE
www.cdrlabel.com	www.camdevelopment.com/designer/label_deluxe	www.coverxp.com	www.our-class.net/mmchristen/ccc.php	psoft.crolink.cz
čeština, angličtina a mnoho dalších	angličtina	angličtina	angličtina	čeština
Windows 95/NT4.0 a vyšší	Windows 95/NT4.0 a vyšší	Windows 95/NT4.0 a vyšší	Windows 2000/XP	Windows 98/NT4.0 a vyšší
shareware	shareware	freeware/shareware	freeware	freeware
15	29,95	19,95	-	-
0,6	2,4	2,7	3	0,8
Ano	-	-	Ano	Ano
Ano	-	-	-	-
Ano	-	-	Ano	Ano
Ano	Ano	Ano	Ano	Ano
-	Ano	Ano	-	-
-	Ano	Ano	-	-
-	Ano	-	Ano	-
Výborný pro práci s datovými CD	Desítky štiků všech druhů	Široká nabídka šablon	Aplikace je zdarma	Jednoduché ovládání
Složitější ovládání	Obsah CD je třeba ručně vypsat	Obsah CD je třeba ručně vypsat	Omezené možnosti úprav	Omezené možnosti úprav

- názvy jednotlivých stop (vybírat můžete skoro ze dvou desítek adres).

V zatím poslední beta verzi CD Covers Printer CZ, kterou jsme testovali, chybí nápověda, ovládání je ale velice snadné, poradí si s ním i nezkušený uživatel. Pochválit můžeme zejména vynikající spolupráci s internetem.

Kdo je vítěz?

Nabídka programů na tvorbu obalů CD/DVD je poměrně široká a na internetu jich najdete opravdu mnoho. Z devíti aplikací, které se v našem testu představily, bychom jen těžko vybírali jednoznačného favorita, všechny mají svá specifika, dobré i horší stránky. Pokud

vytváříte obaly na CD jen výjimečně, asi by vám stačil povedený freeware CD Covers Printer CZ. Na druhou stranu jestliže si potrpíte na robustní a komplexní aplikace určené pro náročného uživatele, asi vám nebude líto peněz za výtečný program SureThing CD Labeler Deluxe. ■ ■ ■ Radek Kubeš

PLACENÁ INZERCE

Počítač BRAVE NoteLine s procesorem Intel® Pentium® M

STŘED VAŠEHO DIGITÁLNÍHO SVĚTA

BRAVE NoteLine 715

cena 38.490 Kč bez DPH

BRAVE NoteLine se vyznačuje vysokým výkonem při zachování všech výhod mobility. Procesor Intel® Pentium® 4, kombinovaná DVD/CD-RW mechanika, modem, síťová karta a kvalitní TFT displej uspokojí potřeby každého uživatele.

- procesor Intel® Pentium® M 1.3 GHz
- paměť 256 MB SDRAM
- pevný disk 30GB, 2.5", Ultra DMA 100
- DVD / CD-RW combo mechanika 8x / 24x 10x 24x
- Interní modem 56 Kb a síťová karta 10/100
- Int. antena a wireless adapter Intel PRO/Wireless
- Int. baterie Li-Ion (výdrž až 5 hodin)
- TFT LCD 15", rozlišení 1024x768 bodů
- Software pro vás již v ceně:
- Microsoft® Windows® XP Home

záruka 2 roky

Užívejte si všech výhod mobility!

Změna cen vyhrazena. Firmu ProCA připojila na Internet společnost InWay, www.inway.cz. Výrobce a distributor počítačů BRAVE: ProCA spol. s r.o., V Lužicích 818, 142 00 Praha 4, <http://www.proca.cz> Více informací o počítačích BRAVE a autorizovaných prodejcích získáte na telefonním čísle: 234 646 777

BRAVE

více informací na
www.brave.cz

Centrino™, SpeedStep™ a Intel Inside® jsou ochrannými známkami nebo registrovanými ochrannými známkami Intel Corporation nebo jejich poboček ve Spojených státech a ostatních zemích. Na počítače BRAVE jsou instalovány legální Microsoft® Windows®. BRAVE doporučuje pro vzdělání Microsoft® Windows® XP Professional. <http://www.microsoft.com/piracy/howtoll>.

Dr.Web 4.29

Bojovník z Východu

Vývoj antivírusových systémov napreduje v súčasnosti veľmi rýchlo. Trh je dostatočne široký na to, aby ste si vybrali ten "správny antivír" pre svoj počítač. K dispozícii sú viac či menej známe programy, ktoré sú kvalitatívne na špičkovej úrovni. K nim patrí aj antivírusový systém Dr.Web, ktorý pochádza od ruskej spoločnosti SaLD Ltd.

MULTIPLATFORMOVÝ

Dr.Web je výkonný antivírusový program dostupný pre platformy Win95 – XP, DOS/386, OS/2, NetWare, FreeBSD, Linux a Solaris. Verzia pre Win95 – XP obsahuje GUI aj konzolovú verziu klasického skenera (na požiadanie), ktorý vyhľadáva bootové, súborové, makro a skript vírusy, červy a trójske kone. DOS/386 verzia skenera sa bez problémov zmesť na disketu a umožňuje tak veľmi jednoducho kontrolovať a liečiť rezidentne aktívne vírusy (výborné napríklad pri boot vírusoch). Verzie, ktoré nie sú určené pre Windows, sú ovládané z príkazového riadku, pre UNIX platformy sú k dispozícii aj

Prostredie Dr.Web

Daemon verzie, ktoré v spojení so štandardnými poštovými programovými balíkmi (momentálne ich je podporovaných sedem) možno použiť na kontrolu prichádzajúcej elektronickej pošty. Všetky verzie skenera sú z hľadiska výkonnosti zhodné a pracujú jednak s obsiahlou sadou vzoriek známych vírusov, jednak s výkonnými heuristickými algoritmi schopnými odhaliť aj nové, v čase kompilácie antivírusu neznáme druhy.

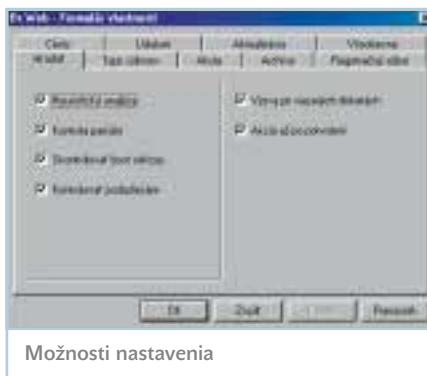
Dr.Web je k dispozícii v množstve rôznych jazykových verzí – anglickej, nemeckej, poľskej, ruskej a slovenskej (česká zatiaľ k dispozícii nie je).

My sa pozrieme podrobnejšie na verziu pre systémy Windows 95 až XP.

INŠTALÁCIA

Inštalácia je bezproblémová, s potrebou reštartu systému. Inštalateľný súbor zaberá len niečo vyše 4 MB, avšak nedajte sa zmiast jeho veľkosťou, je to skutočne plnohodnotný antivírusový systém. V rámci inštalácie sa nainštaluje rezidentná časť, ktorá sa spúšťa automaticky pri štarte systému a ktorá obsahuje klasický skener, skener elektronickej pošty a plánovač. Nechýba samozrejme ani klasické prostredie pre spúšťanie testov na požiadanie.

Systémové požiadavky sú minimálne, takže môžete tento antivírusový program inštalovať na ľubovoľný počítač, na ktorom

Možnosti nastavenia

pracujú Windows 95, 98, Me, NT 4, 2000 alebo XP.

KONTROLA

Pri spustení prostredia programu sa automaticky skontrolujú všetky bežiacie procesy na prítomnosť vírusov. Tento test môžete samozrejme spustiť aj samostatne neskôr.

Prostredie je jednoduché a prehľadné. Neoplyva žiadnymi grafickými zvláštnosťami, avšak práca v ňom je rýchla a na disku zaberá oveľa menej miesta. V jednoduchom prostredí je hlavný adresárový strom, kde si môžete označiť testovaný disk, adresár alebo aj súbor. Označiť ich môžete aj

viac a môžete zahrnúť tiež namapované sieťové disky alebo adresáre. Následne už len treba spustiť testovanie. Niekomu tu však môže chýbať možnosť vytvoriť si vlastné testy (určiť disky, adresáre a parametre) pre neskoršie použitie.

Počas antivírusovej kontroly sa všetky potrebné informácie ukladajú do log súborov a po jej dokončení sa samozrejme zobrazí aj správa s výsledkami. Ak bol počas kontroly nájdený vírus, môžete zvoliť, či má program napadnutý súbor vymazať, presunúť, alebo sa ho má program pokúsiť vyliečiť. Výsledky testovania sú zaznamenávané formou štatistiky. Skener je schopný analyzovať aj súbory vo vnútri archívov typu ZIP, RAR (vrátane formátu verzie 3), ARJ, CAB a ďalších, alebo vo vnútri enkrypčných či komprimačných obálok vrátane najnovších 32-bitových obálok typu ASPACK, PECOMPACT a UPX.

Nechýbajú ani možnosti pre nastavenie, ktorými môžete ovplyvniť funkcie programu a možnosti antivírusovej kontroly. Môžete určiť, ktoré oblasti budú kontrolované (pamäť, boot sektory), použitie heuristickej analýzy, kontrolované súbory (podľa obsahu, prípony, archívu), akcie pri detekcii vírusu. Tiež môžete určiť adresáre, ktoré budú z kontroly vylúčené, prehrávanie zvukov pri rôznych akciách programu, prioritu behu programu a údaje pre aktualizáciu.

Dr.Web samozrejme obsahuje aj pamäťovo rezidentnú časť, ktorá prezerá všetky spúšťané, otvárané alebo inak manipulované spúšťateľné súbory a dokumenty Office. V prípade objavenia infiltrácie rezi- ▶

DR.WEB 4.29

Dostupný antivírusový systém.

SYSTÉMOVÉ POŽIADAVKY počítač pre Windows 95 až XP

VÝROBCA SaLD Ltd., Rusko

DODÁVATEL AVIR, Pezinok, SR, www.avir.sk, distribúcia v ČR Jimaz Praha, www.jimaz.cz

CENA 980 Sk, Home Edition 580 Sk

- ▶ dentná časť zablokuje ďalšiu manipuláciu s nakazeným súborom a zabráni tak rozšíreniu infekcie na ďalšie súbory alebo na celý operačný systém. Samostatná rezidentná kontrola sleduje tiež elektronickú poštu, ktorá je „zavesená“ na definovanom porte (štandardne 110), a skenuje prípadné vírusy, ktoré môže okamžite rušiť. Zaujímavosťou je, že k programu Dr.Web je k dispozícii aj zásuvný modul na prepojenie (a kontrolu) s veľmi rozšíreným e-mail klientom The Bat!

Antivírusovú kontrolu je možné automaticky spúšťať vo zvolených intervaloch pomocou vstavaného plánovača úloh. Je to však len veľmi jednoduchý plánovač. Pri pridaní novej naplánovanej úlohy môžete určiť jej názov, spustiteľný program (štandardne Dr.Web, avšak tento plánovač môžete využiť aj na spúšťanie iných programov), parametre pre spustenie (tu musíte ručne zadať ske-

Výsledky testování sú zaznamenávané formou štatistiky.

nované disky a adresáre a tiež poznať parametre príkazového riadku skenera Dr.Web). Plánovanie je možné jednorázovo, po hodinách, denne, týždenne, mesačne alebo ročne.

U antivírusových programov je v súčasnosti veľmi dôležitá aktuálnosť verzií a vírusovej databázy. Vírusová databáza Dr.Web sa môže aktualizovať on-line pripojením na domovskú stránku cez internet alebo off-line doinštalovaním najnovších aktualizáčnych súborov dostupných na definovaných adresách, ktoré je možné v prípade záujmu registrovaným užívateľom zasielať aj prostredníctvom e-mailu. Automatickú aktualizáciu si môžete zabezpečiť aj prostredníctvom plánovača a príslušných parametrov. Neregistrovaným používateľom je k dispozícii len aktualizácia samotných vírusových databáz, registrovaný používateľ má prístup aj k plnej aktualizácii programu, čo zabezpečuje aj automatický prechod na vyššie verzie. Pripravujú sa tiež nástroje na centralizovanú aktualizáciu pre správco sietí.

Dr.Web môže spolupracovať s ďalším antivírusovým programom ADInf, ktorý pri používaní on-demand skenera umožňuje kontrolovať len nové, resp. modifikované súbory od ostatnej kontroly, čo môže značne skrátiť čas potrebný na kontrolu rozsiahlych lokálnych a sieťových diskov.

ZÁVER

Dr.Web patrí v kvalite skenovania rozhodne ku špičke. Ruský výrobca SaID tu však určite viac dbal na rýchlosť a kvalitu skenovania ako na samotné prostredie. To neponúka veľa možností, avšak je jednoduché a ľahko ovládateľné. Chýba však ešte dotiahnuť niektoré funkcie, ako je napríklad vytváranie a uloženie vlastných testov pre ďalšie použitie alebo jednoduchší spôsob zadávania parametrov pri plánovači.

Výhodou je určite pomerne priaznivá cena – 980 Sk, a k dispozícii je tiež verzia Home Edition, v ktorej síce chýba kontrola elektronickej pošty, ale jej cena je len 580 Sk (v cene je aj ročná aktualizácia z internetu). ■ ■ ■ Štefan Stieranka

... pekelný výkon! Božská cena!

CHIP tip

BARBONE Top od 14 401,- (bez DPH)

základní deska: Gigabyte 7VXX-RA KT400A DDR 400, ATA 133 + **procesor:** AMD Athlon 2500+ (1.8 GHz/333 MHz) Barton + **grafická karta:** Nvidia GeForce FX5200 128 MB DDR AGP 8x TV-out + **zvuková karta:** integrovaná 5-kanálová PnP 3D **panel:** DIMM DDR 256 MB 400 MHz Transcend + **pevný disk:** Seagate Barracuda 80 GB 7200 rpm ATA300 + **mechaniky:** FD 3.5", DVD Toshiba 16x DVD/48x CD

BARBONE Hit od 8 413,- (bez DPH)

základní deska: IN WIN VMM25L Sata, ATA 133, mATX + **procesor:** AMD Duron 1.3 GHz, čládek + **grafická karta:** integrovaná 3D tučná AGP **zvuková karta:** integrovaná sound VIA 3D PCI + **panel:** DIMM DDR 256 MB 400 MHz Transcend + **pevný disk:** HD Seagate Barracuda IV 40 GB 7200rpm ATA300 **mechaniky:** FD 3.5", CD ROM Mitsumi 54x speed

BARBONE Panther II od 16 980,- (bez DPH)

základní deska: Gigabyte NP1000 (W5PE/800, DDR 400, ATA 133) + **procesor:** intel® Pentium® 4 2.4 GHz/512 KB Northwood, B04 + **grafická karta:** ATI Radeon 5200 64 MB DDR TV-out DVI AGP + **zvuková karta:** integrovaná 5-kanálová PnP 3D **panel:** DIMM DDR 256 MB 400 MHz Transcend + **pevný disk:** Seagate Barracuda 80 GB 7200 rpm ATA100 + **mechaniky:** FD 3.5", DVD Toshiba 16x DVD/48x CD

BARBONE Pike od 16 053,- (bez DPH)

základní deska: IN W45PEBL (W45PE/533, DDR 333, ATA 133) + **procesor:** intel® Pentium® 4 2.4 GHz/512 KB Northwood, B04 + **grafická karta:** ATI Radeon 5200 64 MB DDR TV-out DVI AGP + **zvuková karta:** integrovaná Intel PnP PCI + **sítěvá karta:** integrovaná LAN 10/100 Mbit + **panel:** DIMM DDR 256 MB 400 MHz Transcend + **pevný disk:** Seagate Barracuda V 80 GB 7200 rpm ATA100 + **mechaniky:** FD 3.5", DVD Toshiba 16x DVD/48x CD

INFOLINKA 844 11 12 13

**T. S. BOHEMIA spol. s r. o. : OLOMOUČ, Jeřábka 13, tel.: 585 157 440–4
OPAVA, Križická 7E, tel.: 583 791 823 + BRNO, Dukelská 102, tel.: 543 211 149
ŽILINA, Malenkovská, Tečnická 61, tel.: 577 113 512**

ISO 9001

konfigurace

odborný návod a stručný konfigurační počítačových sítí
www.konfig.cz

on-line obchod

1 klikem až 30 000 produktů
www.tsb-remia.cz

2+3 roky záruka

servis v ASO až 48 hodin

možnost možnosti výběru sítě

uplňovací prvky

48 GB

aktualizace sítě

uplňovací prvky

uplňovací prvky

Manažery horkých kláves

Horká klávesnice

Počátkem 90. let se vedle počítače a klávesnice objevila myš. Postupem doby se na ni mnozí uživatelé začali spoléhat až příliš. Kvůli neefektivním zlovykům, které vznikají mnohdy již při prvním seznámení s PC a ze kterých se následně stávají podmíněné reflexy, může uživatel ztrácet významnou část pracovního času a může se nadměrně unavovat.

A právě proto jsou populární klávesnice s doplňkovými funkčními klávesami, kterým je možné přiřadit nejrůznější aplikace. Ty pak lze následně spouštět pomocí jedné klávesy. Pokud však nejste šťastným vlastníkem obdobného nástroje, zamyslete se, než za něj zbytečně vyhodíte peníze. Možná je jednodušší použít manažer klávesových zkratk – hot keys neboli „horkých kláves“. V tomto přehledu jsme se rozhodli vyzkoušet celou řadu těchto programů a zjistit, který z nich nejlépe odpovídá požadavkům uživatele.

Musíme se přiznat, že jsme se při přípravě tohoto přehledu obávali, že nebude příliš zajímavý. Zdálo by se, že bude dost těžké najít něco zajímavého na takových programech, jakými jsou manažery klávesových zkratk. Ale opak je pravda. Obdobných programů dnes existuje relativně hodně, a proto je i velká konkurence. V souvislosti s tím se vývojáři snaží přidávat do svých programů více funkcí, které by mohly zaujmout uživatele. Proto některé z existujících utilit jsou již mnohem víc než jen obyčejný manažer klávesových zkratk. Mnohé z nich například obsahují ovládání hlasitosti, OSD (On-Screen-Display) a jiné zajímavé funkce.

HOT KEYBOARD

Tento program se dá částečně nastavit již během instalačního procesu. V oknech prů-

vodce vám bude nabídnuto nastavení kláves pro určité činnosti, například pro regulaci hlasitosti, otevření vybraných složek nebo odkazů atd. Hot Keyboard není pouhý manažer klávesových zkratk, protože kromě svých přímých povinností může navíc sloužit jako plánovač úkolů. I když zdarma poskytovaná verze programu Hot Keyboard obsahuje pouze část možností komerční verze, je nabita funkcemi až až. Klávesy se dají nastavit prakticky pro libovolnou akci, k dispozici je vedle zmíněné možnosti regulace hlasitosti i otevření CD mechaniky atd. Program má však i jednu nepochopitelnou zvláštnost. Po kliknutí prvním tlačítkem myši na ikonku programu na liště se zobrazí menu, ze kterého je možné

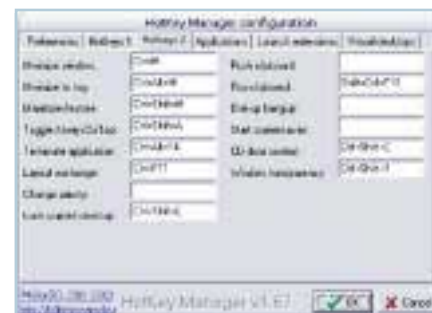

Hotkeycontrol XP: Odlišnost tohoto programu spočívá ve vestavěném OSD.

získat přístup ke všem složkám nacházejícím se na ploše. Není zcela jasné, proč program takovou funkci obsahuje.

HOTKEYCONTROL XP

Hotkeycontrol XP je jedním z nejpohodlnějších programů pro nastavení klávesových zkratk. Nejprve se zmíníme o jedné jeho funkci, kterou nemá žádný jiný program našeho přehledu. Jedná se o OSD (On-Screen-Display) neboli vizuální displej. Musím přiznat, že když jsme nedávno pro jeden z testovacích počítačů zakoupili jakousi multimediální klávesnici, která umožňuje pomocí speciálních kláves regulovat hlasitost zvuku, první, co jsme udělali, bylo to, že jsme vypnuli funkci OSD. Vizuální displej byl tak hrozný, že se na něj nedalo koukat. Ve srovnání s ním je displej v Hotkeycontrol XP natolik sympatický, že jsme dostali chuť ukázat ho vývojářům programů pro multimediální klávesnice. Přitom indikace na obrazov-

Hotkey Manager: Vše potřebné, a dokonce i trochu navíc.

- ▶ ce může doprovázet nejen regulaci hlasitosti zvuku, ale také události, ke kterým patří vysunutí CD mechaniky.

Obecná nastavení programu jsou realizována velmi pohodlně a srozumitelně. Vše je rozděleno na skupiny. Nastavení klávesových zkratk pro spuštění aplikací jsou v jednom okně, klávesy pro otevření CD mechaniky zase v jiném. Všechno je jednoduché a funkční.

HOTKEY GENIUS

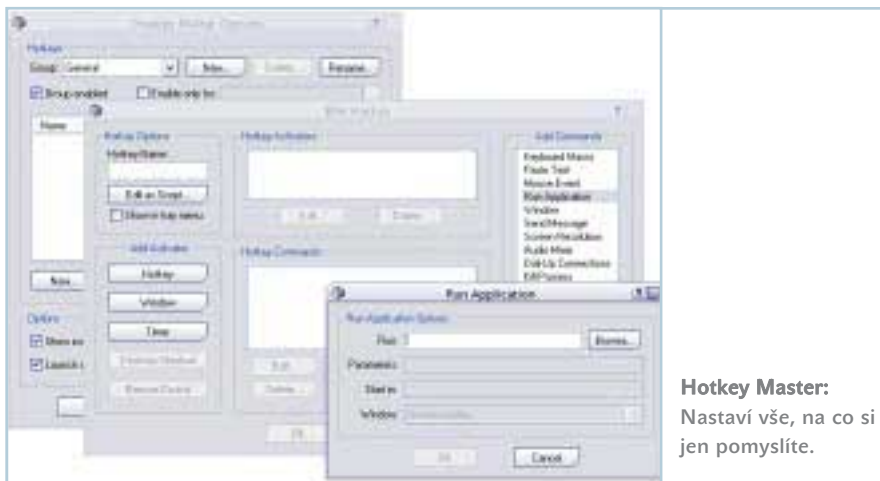
Pokud bychom porovnávali možnosti tohoto programu s možnostmi utilit, které byly popsány výše, je zcela nepochopitelné, za co chtějí tvůrci tohoto programu pět amerických dolarů.

Program umí pouze dvě věci: nastavovat klávesové zkratky pro spouštění souborů a otevírání složek. Jakákoli další nastavení, ani jednoduchá, nebyla nalezena. Pokud ovšem nepočítáme nastavení spuštění programu společně se startem Windows. Bez ohledu na tento minimalismus může Hotkey Genius docela pomoci při práci těm, kteří nepotřebují nějaké nevšední možnosti a pro které je aktuální problém volné kapacity operační paměti.

HOTKEY MANAGER

Tento program se dá bez jakýchkoli výčitek svědomí nazvat nejvšestrannější utilitou našeho testu. Všechna čest, autor programu se skutečně velmi činil. Kromě nastavení klávesových zkratk prakticky pro jakoukoli akci má několik unikátních voleb. První, o čem je dobré se zmínit, je možnost vytvoření několika virtuálních pracovních ploch. Je to poměrně pohodlná věčička, tím spíš, že se mezi nimi dá přepínat jak klávesovými zkratkami, tak i pomocí malého sympatického panelu. Druhou unikátní vlastností je možnost zadání kombinace klávesové zkratky, kterou můžete přerušovat připojení k internetu.

V programu Hotkey Manager najdeme takové funkce, jako je například blokování

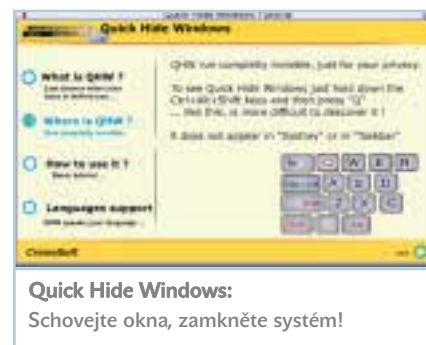
Hotkey Master:
Nastaví vše, na co si jen pomyslíte.

plochy heslem, změna priority spouštěných aplikací a také volba úrovně průhlednosti oken, změna priority aplikací kombinací klávesových zkratk a ovládání multimediálního přehrávače WinAmp. Bez ohledu na množství funkcí zabírá program poměrně málo místa v operační paměti – přibližně 4 MB. Jeho jediný nedostatek spočívá v tom, že jsou klávesové zkratky při práci v operačních systémech Windows 9x/Me potlačeny hrami. Takže když například budete hrát oblíbenou hru Quake, nepodaří se vám pomocí této utility změnit hlasitost zvuku.

KEYSHELL

Tam, kde jsou vítězové, musí se zcela jistě objevit i outsideři. A právě mezi ně patří KeyShell. Když se podíváte na jeho cenu a na objem operační paměti, který zabírá, musíte nabýt dojem, že tento program prostě zvládne všechno, včetně vaření kávy, a že se při jeho vytváření lopotila skupina vysoce kvalifikovaných programátorů. Ve skutečnosti neumí KeyShell prakticky nic, dokonce se ani nemůže pochlubit přívětivým a vkusným rozhraním. Klávesové zkratky umožňuje nastavovat pouze pro spouštění aplikací. I když „nastavovat“ je

silné slovo (abyste nastavili program na spuštění nějaké aplikace, budete muset vybrat klávesy ze seznamu). Navíc program nepracuje s obvyklými klávesami, jako je například «Shift», ale výhradně s klávesou «F12». To znamená, že hotová kombinace – klávesová zkratka bude vypadat například takto: «F12 + Z».

HOTKEY MASTER

Za používání programu Hotkey Master budete muset zaplatit 5 dolarů. V tomto případě ovšem za své peníze obdržíte celkem dobrou utilitu. Kromě nastavení klávesových zkratk na otevření/uzavření CD mechaniky, vypnutí počítače a ovládání hlasitosti získáte ▶

NEJZNÁMĚJŠÍ KLÁVESOVÉ ZKRATKY - PRACUJEME POUZE PRSTY

Ve Windows je již vestavěn celý komplet klávesových zkratk (jinak „hot-keys“ anebo „horkých kláves“), se kterým si plně vystačíte při každodenní práci. Proto má smysl před instalací některé z utilit udělat malou kontrolu – možná že to, čeho chcete dosáhnout pomocí tohoto programu, je již obsaženo v operačním systému.

Zde jsou pouze některé z klávesových zkratk, o kterých zdaleka ne všichni uživatelé vědí a jejichž používání se mnozí z nás museli naučit:

«CTRL + A» – označit vše v aktivním okně;
«WINDOWS + R» – otevření okna „Spustit...“;
«WINDOWS + BREAK» – otevření okna „Vlastnosti systému“;
«WINDOWS + E» – spuštění Průzkumníka;
«ALT + PrintScreen» – umístění snímek aktivního okna do schránky;
«Ctrl + vlevo» – přesunout kurzor k předcházejícímu slovu;
«Ctrl + vpravo» – přesunout kurzor k následujícímu slovu;

«Shift» – při zasunutí disku CD-ROM – přeskočit automatické spuštění CD-ROM;
«F3 / WINDOWS + F» – zobrazit vyhledávání souborů;
«WINDOWS + M» – schovat (minimalizovat) všechna okna – zobrazit plochu;
«Shift + WINDOWS + M» – vrátit (obnovit) všechna okna;
«SHIFT + DELETE» – odstranit, bez umístění do koše;
«ALT + mezerník» – zobrazení systémového menu aktivního okna;
«F10» – aktivuje řádek menu.

NEJZNÁMĚJŠÍ KLÁVESOVÉ ZKRATKY – OVLÁDÁME ADOBE PHOTOSHOP

Nejpopulárnějším grafickým editorem je dnes bezesporu Adobe Photoshop. Je těžké najít uživatele, který by tento editor nepoužíval. Photoshop je jedním z nejbohatších programů z hlediska klávesových zkratek. Pokud je neznáte, jste odsouzeni ke ztrátě cenných minut při absolutně zbytečných pohybech myši.

«Mezerník + přetahování» – pohybování obrázkem nástrojem „ruka“;

«ALT + přetahování gumou» – vrácení obrázku do předchozího stavu „kouzelnou gumou“;

Kliknutí, potom «SHIFT + kliknutí» – kreslení nebo editování rovné čáry;

«SHIFT + +» nebo «SHIFT + -» – změna režimů štětce;

«SHIFT + ALT + N» – návrat do režimu normálního štětce;

«CTRL + F» – opakovat filtr s předchozím nastavením;

«CTRL + ALT + D» nebo «SHIFT + F6» – vystínovat označenou oblast;

«CTRL + A» – označit vše;

«CTRL + SHIFT + I» nebo «SHIFT + F» – invertovat výběr;

«CTRL + BACKSPACE» – zaplnit označené v libovolné vrstvě barvou pozadí;

«SHIFT + ALT + BACKSPACE» – zaplnit vrstvu základní barvou.

- poměrně dobrý plánovač. Umožňuje otevřít a zavírat okna, měnit rozlišení obrazovky, „zabít“ procesy bez spuštění Task manageru. Hudební nadšenci si pomocí programu Hotkey Master mohou nastavit ovládání přehrávače WinAmp a ZoomPlayer. Program má také vestavěnou možnost stanovení klávesových zkratek pro připojení k internetu a pro přerušení spojení.

Jednoduše řečeno, dá se nastavit vše, na co si jen pomyslíte. Příjemně mne překvapilo, že při svých možnostech program zabírá v operační paměti jen nepatrně více než 4 MB.

QUICK HIDE WINDOWS

Charakteristiky tohoto malého programu chybí v naší tabulce proto, že jeho pomocí nelze zadávat kombinace kláves pro provedení nějaké akce. Přece jen však tato utilita stojí za povšimnutí, neboť se dá ovládat pouze pomocí klávesových zkratek.

Pomocí Quick Hide můžete rychle schovat aktivní okno, ikony na ploše, a dokonce i panel nástrojů. Přitom můžete nastavit heslo na jeho obnovení. Pokud náhle potřebujete odejít od pracovního místa a nechcete, aby za vaší nepřítomnosti

někdo pracoval na počítači, můžete systém opatřit heslem.

ZÁVĚR

Nakonec vám dáme několik užitečných rad. Pokud jste se rozhodli pro použití některého z programů – manažerů klávesových zkratek (není důležité, jestli budete používat program z našeho testu, nebo nějaký jiný), zkontrolujte jeho současnou práci s hrami. Zvláště to platí o programech, které mají ve své nabídce OSD.

Je-li to možné, snažte se zadávat takové kombinace kláves, které se nepoužívají například v uváděném Photoshopu. Představte si, co se stane, rozhodnete-li se vystínovat označenou oblast pomocí kombinace kláves «CTRL + ALT + D» a mezitím jste zapomněli, že jste v manažeru klávesových zkratek nastavili tuto kombinaci pro havarijní ukončení programu. Také není dobré zadávat příliš evidentní kombinace kláves, protože je dříve nebo později stejně budete muset změnit.

Pokud potřebujete utilitu pouze proto, abyste mohli schovávat aktivní okna, nemá cenu kvůli tomu instalovat takové více-funkční programy, jakým je například Hotkeycontrol XP. Na objemu volné operační paměti se to totiž neodrazí příliš pozitivně.

■ ■ ■ Pavel Šošin

PROGRAM	HOT KEYBOARD	HOTKEYCONTROL XP	HOTKEY GENIUS	HOTKEY MANAGER	KEYSHELL 1.0	HOTKEY MASTER
STRÁNKY PROGRAMU	www.hot-keyboard.com	www.digital-miner.com	http://draxysoft.com/hotkeygenius	http://killprog.narod.ru/hkme.html	http://keyshell.ageworld.net.tc	www.core-project.com
JAZYK ROZHRAŇÍ	angl.	angl.	angl.	angl.	angl.	angl.
OPERAČNÍ SYSTÉM	Windows	Windows	Windows	Windows	Windows	Windows
PODMÍNKY ŠÍŘENÍ	freeware	freeware	trialware	freeware	shareware	trialware
CENA	-	-	5 USD	-	10 USD	5 USD
VELIKOST V OPERAČNÍ PAMĚTI, MB	3,5	6	0,7	3,8	6,6	4,1
MOŽNOST OTEVŘENÍ SLOŽKY	•	•	•	•	-	•
OTEVŘENÍ/SPUŠTĚNÍ SOUBORU	•	•	•	•	•	•
MOŽNOST SKRYTÍ AKTIVNÍHO OKNA	•	•	-	•	-	•
OVLÁDÁNÍ HLASITOSTI	•	•	-	•	-	•
MOŽNOST RESTARTOVÁNÍ/VYPNUTÍ POČÍTAČE	•	•	-	•	-	•
OTEVŘENÍ, ZAVŘENÍ CD-MECHANIKY	-	•	-	•	-	•
PLUSY PROGRAMU	Přidává položku do kontextového menu průzkumníka, má vlastní plánovač úloh	Velké možnosti, příjemný OSD-displej	Pohodlné rozhraní	Umožňuje vytvářet několik pracovních ploch	Nenalezeny	Bohatá funkčnost
MINUSY PROGRAMU	Poněkud nepohodlný při nastavování	Nenalezeny	Pracuje pouze se soubory a se složkami, má málo funkcí	„Nefunkční“ ve hrách pod OS Windows 9x/Me	Pracuje pouze se soubory	Nenalezeny

• = ano, - = ne

inzerce

Microsoft Visual Studio .NET 2003

Studio, které je vidět

Rok se s rokem sešel a je tu nová verze vývojových nástrojů od firmy Microsoft, tentokrát pod označením Microsoft Visual Studio .NET 2003. Podobně jako předchozí verze z roku 2002 se prodává v několika provedeních neboli edicích.

Pro výuku ve školství je určena Academic Edition, která svým rozsahem odpovídá verzi Professional. Provedení Professional lze mj. použít k vývoji klientských aplikací a webových služeb. Provedení Enterprise Developer umožňuje navíc vývoj serverových aplikací. Provedení Enterprise Architect je určeno vývojářským týmům. Obsahuje navíc i Visio Enterprise Architect a řadu dalších nástrojů. Verze Trial Edition je bezplatná a umožňuje podrobné seznámení s produktem. Rozsahem odpovídá provedení Professional.

Tento článek vychází z prvních zkušeností s nejsilnějším provedením Enterprise Architect. Omezíme se v něm jen na nezákladnější informace; k jednotlivým složkám se vrátíme později v samostatných článcích.

O CO JDE

Microsoft Visual Studio .NET 2003 (MVS 2003) navazuje na předchozí verzi z roku 2002. Je to sada nástrojů pro vývoj aplikací pro platformy .NET, pro web, pro mobilní a podobná zařízení a v omezené míře i pro Win32. Zdá se, že firma Microsoft nepovažuje MVS 2003 za opravdu novou verzi, spíše jen za podstatné vylepšení verze předchozí. Stejně jako předchozí verze

totiž interně používá číslo 7. Přesto přináší řadu novinek, o nichž stojí za to psát.

INTEGROVANÉ VÝVOJOVÉ PROSTŘEDÍ

Integrované vývojové prostředí (IDE) je v podstatě stejné jako v předchozí verzi. Základem je editor zdrojového kódu, který nabízí dnes už obvyklý komfort, jako je zvýrazňování syntaxe ve všech používaných programovacích jazycích, IntelliSense pro dokončování kódu atd. V řadě pomocných oken, která volíme pomocí záložek, se zobrazuje struktura vyvíjené aplikace zobrazená po souborech, po třídách, podle prostředků (resource) atd. Příjemná je dynamická nápověda, která nabízí odkaz na téma odpovídající součásti zdrojového textu, v níž je právě umístěn kurzor. Může jít o klíčová slova, jména tříd, metod atd.

IDE také poskytuje nástroje pro vizuální vývoj aplikací založených na knihovně Windows Forms, tedy „okenních“ aplikací pro .NET Framework nebo webových aplikací, a to ve všech čtyřech programovacích jazycích.

Stejně jako v předchozí verzi poskytuje IDE také nástroje pro lokální i vzdálené ladění. Nyní obsahuje jeden integrovaný ladící nástroj pro všechny jazyky, což umožňuje snadno přecházet při ladění mezi částmi programu napsanými v různých

jazycích. Přitom máme k dispozici obvyklý komfort, tj. krokování programů na úrovni zdrojového kódu a disasemblovaného strojního kódu, používání zářezek (breakpointů) atd. Při ladění programů v jazycích C a C++ můžeme také využít vlastnost *Edit and Continue*, dovolující v průběhu ladění změnit část zdrojového textu a pokračovat v krokování. (Zde se zřejmě využívá inkrementálního překladu a sestavování, a proto tato možnost není pro ostatní jazyky k dispozici. Podle mých zkušeností to funguje jen pro neřízený kód, tedy pro aplikace pro Win32. Nicméně i tak je to příjemná vlastnost.)

PROJEKTY

Podobně jako v předchozí verzi jsou projekty organizovány do „řešení“ (solution). IDE nabízí celou řadu šablon projektů pro nejrůznější účely. Jsou rozděleny podle jednotlivých programovacích jazyků (Visual Basic, Visual C#, Visual C++ a Visual J#); po zvolení jazyka nám IDE nabídne ještě členění podle druhu aplikace – zda chceme konzolovou nebo okenní aplikaci (pro .NET Framework), knihovnu tříd, projekt pro „chytré“ nebo mobilní zařízení, webovou aplikaci založenou na ASP.NET, webovou službu založenou na ASP.NET, službu pro Windows atd. Zvolíme-li si projekt v jazyce C++, můžeme si také předepsat aplikaci pro Win32.

Vedle projektů založených na různých programovacích jazycích nabízí IDE ještě další skupinu, v níž najdeme databázové projekty, šablony obchodních aplikací atd.

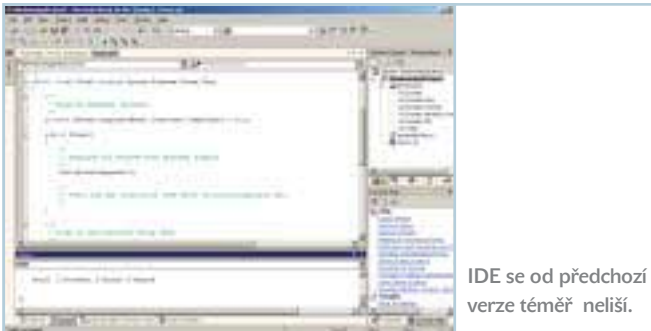
Vyvinuté aplikace lze provozovat pod operačními systémy Windows 98, Windows NT (SP 6a nebo pozdější), Windows Millennium Edition, Windows 2000 (SP 2 nebo pozdější), Windows XP Professional, Windows XP Home Edition a Windows Server 2003. Webové XML služby a webové aplikace lze provozovat pouze pod Windows XP Professional, Windows 2000 a Windows Server 2003.

PROGRAMOVACÍ JAZYKY

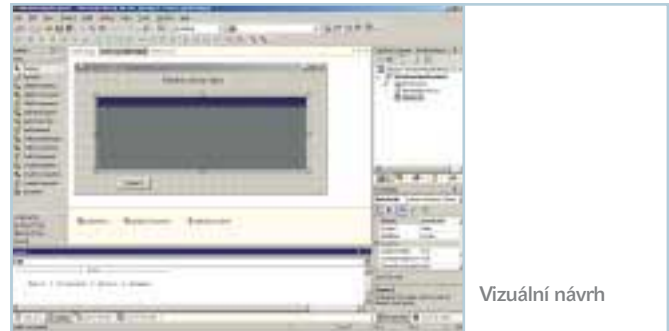
Programy ve všech jazycích, které jsou součástí MVS 2003, vytvářejí řízený kód, jde

Možnosti instalace

IDE se od předchozí verze téměř neliší.

Vizuální návrh

- tedy o programy pro prostředí .NET Framework. Všechny také využívají společných knihoven tohoto prostředí, jako je BCL (knihovna základních tříd), knihovna Windows Forms pro tvorbu GUI, knihovna ADO .NET pro tvorbu databázových aplikací a další. Pouze Visual C++ .NET umožňuje vytvářet také kód pro Win 32.

Podívejme se nyní blíže na jednotlivé programovací jazyky.

Pod označením *Visual C++ .NET* se ve skutečnosti skrývá trojice programovacích jazyků: jazyk C podle starší normy ISO/IEC 9899:1990, programovací jazyk C++ podle normy ISO/IEC 14882:1998 a programovací jazyk C++ s rozšířeními pro řízený kód. (Tato rozšíření jsou natolik rozsáhlá, že o nich lze bez přehánění hovořit jako o samostatném jazyku.)

Vedle příjemných drobností, jako je vylepšení dokumentace, nové příklady atd., najdeme v nové verzi konečně vizuální návrhář okenních aplikací; funguje podobně jako v ostatních třech jazycích, je založen na knihovnách BCL, Windows Forms a dalších.

Samotná implementace C++ se výrazně přiblížila standardu tohoto jazyka. Podrobný rozbor odložíme na později, do samostatného článku, nicméně už první pokusy ukazují, že např. Koenigovo vyhledávání funguje na rozdíl od předchozí verze nejen pro operátory, ale i pro obyčejné funkce. (Na webových stránkách firmy Microsoft najdeme tvrzení, že tato implementace vyhovuje standardu na 98 %. Netuším, jak se to měří, a proto to nebudu komentovat.)

Visual Basic .NET nyní umožňuje vytvářet webové aplikace, tedy aplikace, které

běží na webovém serveru. Lze v něm také vytvářet aplikace, které běží na zařízeních s omezenými prostředky (tedy např. na „chytrých“ mobilních telefonech). Při přechodu z předchozí verze Visual Basic .NET si musíme dát pozor na skutečnost, že metoda `Debug.Print` byla nahrazena čtveřicí metod s podobným významem.

Nová verze *Visual C# .NET* představuje implementaci tohoto jazyka podle standardu ISO/IEC 23270:2003. Také ve Visual C# lze vytvářet aplikace pro mobilní telefony a podobná zařízení.

Visual J# .NET je programovací jazyk se syntaxí Javy včetně microsoftských rozšíření, známých z Visual J++ 6, ovšem využívající knihovny prostředí .NET.

KNIHOVNY

Při vytváření řízeného kódu můžeme ve všech programovacích jazycích používat už několikrát zmíněné knihovny BCL, Windows Forms, ADO .NET atd., které poskytují prostředí .NET Framework. V těchto knihovnách byly opraveny některé chyby; jednou ze zajímavých novinek je možnost vytvářet okna jiného než obdélníkového tvaru.

Pro programy ve Visual C++ je dále k dispozici standardní knihovna jazyka C++, standardní knihovna jazyka C a knihovna MFC pro vytváření grafického uživatelského rozhraní v neřízeném kódu a knihovna ATL pro vytváření komponent ActiveX a objektů COM.

INSTALACE A PŘÍSLUŠENSTVÍ

Pro instalaci MVS 2003 je třeba PC s procesorem Pentium II/450 MHz. Nároky na operační paměť se liší podle operačního systé-

mu – od 96 MB (Windows 2000 Professional) po 192 MB (Windows 2000 Server).

MVS 2003 lze instalovat pouze pod Windows NT 4, Windows 2000 Professional nebo Server, Windows XP Professional, nebo Windows Server 2003. Pod Windows 2000 vyžaduje Service Pack 3 (aktuální je ovšem již SP4). Lze použít také Windows XP Home Edition, pak ale nebude možné vyvíjet webové aplikace a webové služby založené na XML.

Před instalací MVS 2003 se instalují pomocné nástroje (prerequisites) a poté se automaticky restartuje počítač. Vlastní instalace MVS 2003 zabere cca 1,5 GB. Potřebná doba závisí na kvalitě počítače a zejména mechaniky CD-ROM, s jednou hodinou ale musíte počítat v každém případě. Návod a dokumentace jsou zvlášť, jako součást MSDN, a zabere přibližně 1,9 GB. Také Visio je třeba instalovat zvlášť; to je ovšem poměrně nenáročné, zabere pouhých 150 MB.

Pro ladění webových aplikací na lokálním počítači je třeba instalovat Microsoft IIS (Internet Information Services); pokud se pro něj rozhodnete, musíte si ho stáhnout z internetu.

Součástí dodávky provedení Enterprise Architect je dále instalační CD s operačními systémy Windows 2000 Advanced Server a Microsoft Windows Server 2003 Enterprise Edition. Pro vývoj databázových aplikací může přijít vhod Microsoft SQL Server Developer Edition. Vedle toho dostaneme vývojářská provedení (a vývojářské licence) serverů Microsoft Exchange Server, Microsoft Host Integration Server, Microsoft BizTalk Server a

Microsoft Commerce Server. Pro správu verzí slouží Visual SourceSafe 6.0d.

PRVNÍ DOJMY

Nezbývá než konstatovat, že Microsoft Visual Studio 2003 je velice silný produkt, který lze snadno používat k vývoji aplikací pro platformu .NET a Win32. ■ ■ ■

Miroslav Vírúš

MS VISUAL STUDIO .NET 2003 - CO JE NOVÉHO

- MVS 2003 vyžaduje instalaci platformy .NET Framework verze 1.1, jež - ve srovnání s verzí 1.0 - zlepšuje škálovatelnost a poskytuje lepší zabezpečení a vyšší výkonnost.
- Součástí MVS 2003 je i Visual J#.
- MVS 2003 podporuje vývoj aplikací pro mobilní a „chytrá“ zařízení.
- Visual C++ nyní umožňuje vizuální vývoj aplikací pro .NET a pro web.
- Změnily se některé drobnosti v IDE - např. uživatelé si mohou definovat svůj profil, přibýly nové volby atd.

Aplikace pro Pocket PC

Co by možná měli vaši kapesní pomocníci obsahovat...

To, co z valné části ovlivňuje užitečnost počítače, jsou především vhodné a řádně fungující aplikace. Jak je na tom v tomto ohledu platforma Pocket PC?

Zejména v několika posledních letech můžeme sledovat razantní vzestup oblíbenosti kapesních počítačů založených na platformě Pocket PC. Společnost Microsoft si totiž uvědomila obchodní potenciál, který skýtá tento segment zákazníků, a uvedla na trh platformu Pocket PC 2002/2003 pro mobilní zařízení. Uživatelé tak mohou pracovat v intuitivním grafickém prostředí, které zmíněné platformy nabízejí, zpravidla ještě standardně doplněném Office aplikacemi, speciálně navrženými pro tato miniaturní zařízení.

Logicky ale existuje, stejně jako v segmentu osobních počítačů, ještě „neobsazené“ místo v programovém vybavení kapesních počítačů, které s úspěchem obsazují i ostatní tvůrci aplikací, zejména dodávkami specializovaných či doplňujících, s přístroji standardně dodávaných aplikací. A právě na některé kvalitativně „vyčnívající“ aplikace se podrobněji podíváme v tomto článku.

TOTAL COMMANDER FOR POCKET PC

Pravděpodobně mnozí stávající uživatelé osobních počítačů mají nainstalován pro-

gram Total Commander, který si zejména díky své funkčnosti a snadné obsluze vydobyl místo na pomyslném Olympu souborových manažerů. Pro tyto uživatele, ale samozřejmě i pro případné nové, mám potěšitelnou zprávu – i na svých kapesních počítačích mohou zdarma využívat aplikaci Total Commander for Pocket PC, aktuálně ve verzi 1.11. Tato speciální verze samozřejmě neobsahuje všechny vymoženosti svého „většího bratříčka“, ale i tak lze pomocí ní například zobrazovat soubory umístěné v PDA (v RAM, ROM i na vyjímatelných paměťových kartách) v jednom nebo ve dvou oknech a provádět nad nimi nejrůznější operace, jako je například mazání, kopírování, přejmenovávání, změna atributů, vytváření nových adresářů atd. (www.ghisler.com).

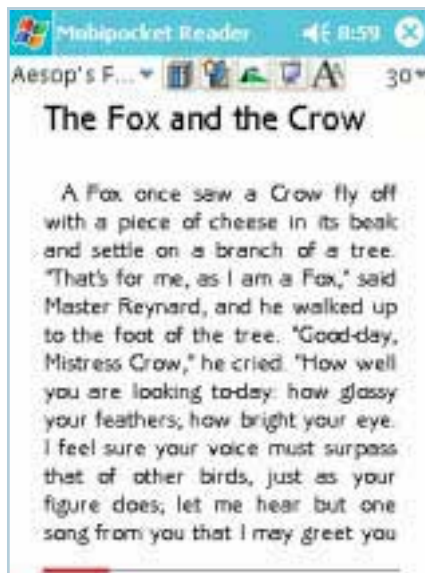
MOBIPOCKET READER

Celá řada uživatelů kapesních počítačů počítala při jejich pořizování i s tím, že si na nich budou číst elektronické knihy nejrůznějších žánrů a autorů. Vždyť by byl téměř hřích nevyužít možnosti stáhnout si elektronické

knihy (mnohé z nich jsou zdarma) a přečíst si je; zejména když se vyskytne nějaká ta chvilka volného času, například na cestách. I v této oblasti nabízejí firmy či jedinci k využívání řadu kvalitních programů. Já vám představím program Mobipocket Reader, který nabízí i ve volně šiřitelné verzi velké množství funkcí usnadňujících „práci“ s elektronickou knihou. Kromě standardního zobrazení textu na displeji zařízení umožňuje například i tvorbu záložek, zvýrazňování textu, zobrazování tabulky s obsahem atd. Ani zmíněné zobrazení textu není nekonfigurovatelnou záležitostí, v programu lze totiž měnit velikost, typ, barvu a zarovnání písma na stránce. Také vlastní orientaci stránky na displeji lze měnit a se stránkou lze otáčet po 90°. Čtení velice příjemňuje i funkce, která čtenářům zajistí plynulé rolování textu na displeji, takže odpadá mačkání tlačítek či dotýkání se displeje stylusem (www.mobipocket.com).

NOTE M

Za tímto poněkud podivným názvem se skrývá program, který pravděpodobně ocení ti uživatelé, kteří využívají kapesní počítač i jako diktafon. Jde totiž o aplikaci, která značně převyšuje standardně dodávaný pro-

- ▶ gram pro tvorbu hlasových poznámek. Každý, kdo si pořizoval hlasové poznámky pomocí tohoto programu, mi totiž asi dá za pravdu, že takto pořizené poznámky zabírají mnoho místa a i možnost nastavení programu je „ubohá“. Tyto nedostatky řeší program NoteM, který umožňuje komprimaci zvukového záznamu i do MP3 (samozřejmě i s možností zadání různého datového toku: Low, Medium, High) a poskytuje možnost zaznamenávat zvuk i ve stereopodobě. I nastavení místa, na které se bude zvukový záznam ukládat, je komfortní – program totiž spolupracuje i s výměnnými kartami (www.zavorine.com/wince).

DAVA PICTURE VIEWER

Tento program je opět jedním z mnoha nabízených prohlížečů obrázků pro kapesní počítače. Vybral jsem ho proto, protože i když je šířen zdarma, obsahuje funkce, které nabízejí programy, za jejichž pořízení se musejí platit nemalé částky. Umožňuje totiž zobrazovat obrázky uložené v nejrůznějších formátech (BMP, GIF, PNG, JPEG), vytvářet alba a nechat si uložené obrázky pohodlně zobrazovat jako slideshow. Kromě toho se vyzna-

čuje rychlým načítáním i velkých obrázků, možností tvorby náhledů obrázků ve složce a možností snadno zadávat a měnit měřítko zobrazení obrázku (www.dicesoft.com).

CALENDAR+

Někteří z vás se asi již setkali s omezeními, která jim „poskytuje“ standardní Today

screen. Možná i vy proto oceníte program Calendar+ (je možné ho získat zdarma), který běží pod Today obrazovkou Pocket PC a emuluje standardní Pocket PC Calendar plug-in. To ale samozřejmě k jeho oblíbenosti nestačí. Calendar+ přidává navíc řadu funkcí, třeba možnost zobrazit naplánované schůzky na více dnů, například na

PLACENÁ INZERCE

Počítejte s námi...

Víte, že zemské jádro je tuhé těleso?

Víte, že peří slouží ptákům i k udržování tělesné teploty?

Víte, že podzim začíná 23. září?

Další zajímavosti, o kterých si myslíte, že je víte nebo nevíte, najdete v produktech LANGMaster ŠKOLA hrou.

Unikátní kolekce vzdělávacích produktů LANGMaster ŠKOLA hrou pro základní a střední školy.

LANGMaster ŠKOLA hrou
Přírodověda 1 (9-12 let)

Objednávky a informace:
LANGMaster International, s.r.o., Branická 107, 147 00 Praha 4
tel.: 244 460 807, 800 22 1111, fax: 244 463 411, sales@langmaster.cz
www.langmaster.cz

LANGMaster
BRÁNA VĚDĚNÍ
www.branavedeni.cz

pět, dopředu. Dále podporuje zobrazení nejrůznějších údajů z „kalendářních“ polozek. Velice se mi líbí funkce, která automaticky prochází údaje v kontaktech a na Today obrazovce upozorní uživatele, pokud se v daném intervalu zobrazování vyskytne nějaká osoba, která má v sledovaném časovém rozmezí narozeniny (www.mohairsofa.com).

mPHONE

Na zakomponování komunikačních a synchronizačních prostředků, tj. zejména infraportu a Bluetoothu, do mobilních telefonů pravděpodobně čtenáře nic nepřekvapí; stejně tak již berou jako samozřejmost, že kapesní počítače také obsahují alespoň jedno toto zařízení nebo že v sobě mají rovnou integrované funkce pro mobilní telefonování. Díky této skuteč-

nosti nám v podobě kapesních počítačů vyrůstají ideální pomocníci, zejména pro synchronizaci veškerého obsahu a další obsluhu mobilních telefonů. To vše se ale neobejde bez vhodného softwaru, kterým je například mPhone. Ten totiž umožňuje synchronizovat, zálohovat a obnovovat položky jak z kontaktů v Pocket PC, tak i z kontaktů uložených v paměti či na SIM kartě telefonu. Dále lze pomocí něj obdobným způsobem spravovat a vytvářet SMS zprávy nebo nahrávat do telefonu oblíbené vyzváněcí melodie, loga či obrázky. Za využívání tohoto programu se ovšem platí, zdarma je k dispozici pouze 15denní trial verze (www.mobem.com).

PHM REGISTRY EDITOR

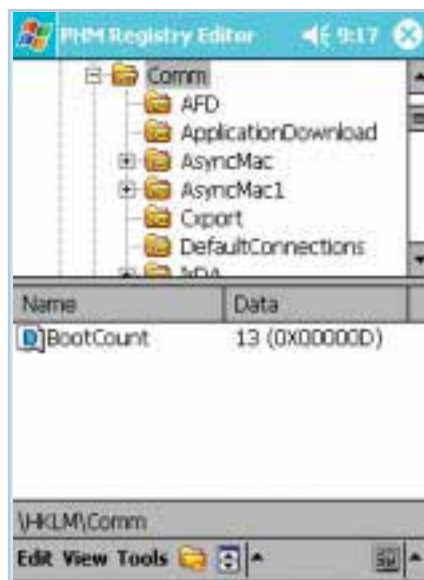
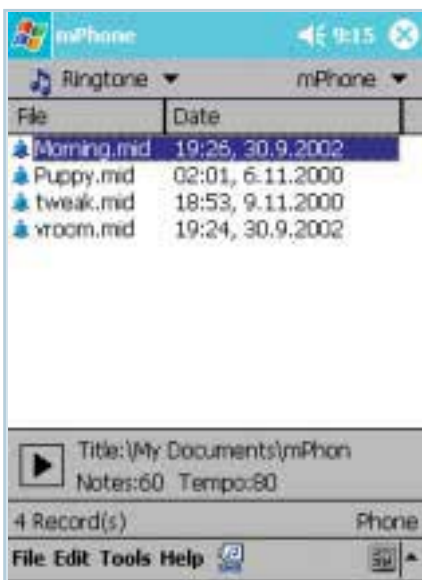
Mnozí zkušenější uživatelé osobních počítačů využívají možnosti měnit skrytá nastavení

(například Windows XP) pomocí editoru registrů. Stejně tak i v kapesních počítačích můžeme měnit nastavení svých kapesních okének, například pomocí freewarového programu PHM Registry Editor, který aktuálně ve verzi 0.70 umožňuje procházet registry k nalezení a k případné modifikaci celé řady standardně mnohdy skrytých nastavení operačního systému a nainstalovaných aplikací. Přitom dokáže jednoduše vyhledávat zadané řetězce v klíších, hodnotách a datech jednotlivých záznamů registru (www.phm.lu/products/PocketPC/RegEdit).

SHRNUTÍ

Snažil jsem se v tomto článku předložit uživatelům kapesních počítačů jakési minipreview vybraných aplikací, které považuji za nějakým způsobem výjimečné, například z hlediska ceny nebo zakomponovaných funkcí. Tyto aplikace by měly pomoci našim čtenářům ještě více zvýšit funkcionalitu jejich kapesních pomocníků. Naštěstí již i v této oblasti se můžeme setkat se stále větším počtem kvalitních programů, a tak si pravděpodobně ještě více budeme moci vybírat při jejich pořizování. Také celá řada serverů poskytuje odborné recenze a porovnávání jednotlivých programů, viz např. článek „Pocket PC na internetu“ v tomto Chipu. Čtenáři Chipu nezůstanou v této oblasti o nic ochuzeni, již nyní mohou prozradit, že se budeme recenzemi nejrůznějších programů pro PDA zabývat i v budoucích číslech; například v čísle 11/03, jehož tématem budou souborové manažery, nebude chybět část zaměřená na PDA.

■ ■ ■ Milan Pinte, milan.pinte@vogel.cz

PLACENÁ INZERCE

BIST 2003

- FIREWALL A VPN SYSTEMY
- BEZPEČNOSTNÍ SYSTEMY AUDITU, DETEKČNÍ SYSTEMY (IDS)
- ANTIVIRUS
- ŠIFROVÁNÍ A KRYPTOGRAFIE
- CERTIFIKAČNÍ A PUBLIC KEY SYSTEM
- SÍTOVÉ SERVERY
- CLUSTEROVÁ ŘEŠENÍ
- HRADNĚNÉ A BEZPEČNÉ ZÁLOHOVÁNÍ, ŘEŠENÍ ARCHIVACE DAT
- DATABÁZÍ A RELIABILITY SYSTEMY
- POWER SUPPLY SYSTEM

Software
MEDIA

17.-18. čer. 2003 TOP HOTEL PRAGA, Blahovská 1781/4, Praha 4

KONFERENCE

BEZPEČNOST A SPOLEHLIVOST
INFORMAČNÍCH SYSTÉMŮ A TECHNOLOGIÍ

Software Media s.r.o. a Oracle Czech s.r.o. si Vás dovoluji pozvat na odbornou konferenci BIST 2003 zaměřenou na problematiku bezpečnosti a spolehlivosti informačních systémů.

VSTUP VOLNÝ

HLAVNÍ PARTNER GARANT KONFERENCE: **ORACLE**

SPONZOR KONFERENCE: **IBM**

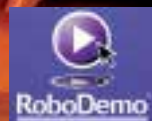
MEDIÁLNÍ PARTNERI: **ebiz computer ITNET CHIP LINUX**

David Němec - Prejádí mezinárodní, Tel: 224 77 81 43, Fax: 224 77 91 81, mobil: 883304275, cn@softwaremedia.cz
Software Media s.r.o., U Krčm 17, 100 06 Praha 10, www.softwaremedia.cz

inzerce

RoboDemo 4.0

CHIP CD
ZKUSTE SI SAMI

Jednoduchšie to snád' ani nejde

Snád' každý tvorca softwaru sa snaží svoj produkt čo najlepšie prezentovať. S rozšírením multi-mediálnych schopností výpočtovej techniky dostala táto činnosť nové možnosti pre elektronické prezentácie. A zákazníci uprednostňujú interaktivitu, pohyb, film a zvuk.

Množstvo firiem si celé prezentácie naprogramovalo, iní využili možnosti univerzálnych programov určených pre túto činnosť. Jasně, prezentácie môžete vytvárať pokojne aj pomocou MS PowerPoint alebo obdobného programu, no vytvoriť prezentáciu funkcií nejakého programu tu nebude príliš jednoduché. K dispozícii sú však aj špecializované nástroje, ktoré sa zameriavajú hlavne na vytváranie prezentácií programov, na interaktívne návody pre ich ovládanie a podobne. Jedným z nich je RoboDemo od spoloč-

nosti eHelp Corporation, ktorý túto činnosť maximálne zjednodušil.

SYSTÉMOVÉ POŽIADAVKY

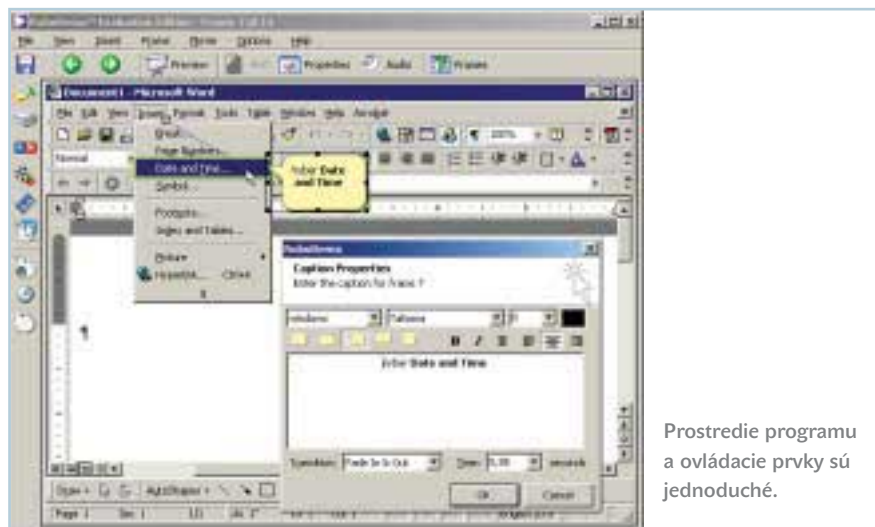
Pre prácu s programom budete potrebovať minimálne počítač s procesorom Pentium 200 MHz, 64 MB RAM a 15,5 MB voľného miesta na disku pre inštaláciu. Pre plné využitie možností sa odporúča zvuková karta, zariadenie na záznam zvuku a reproduktory. Systém Windows je podporovaný vo všetkých verziách, od 95 až po XP.

Pre prehrávanie vytvorených prezentácií a interaktívnych návodov postačí akýkoľvek počítač, na ktorom je nainštalovaný webový prehliadač podporujúci Flash, alebo Shockwave Flash player. To zabezpečí spustenie prezentácií na platformách Windows 5 až XP, Macintosh, Linux, Sun Solaris, Unix (rôzne verzie) a tiež na Pocket PC alebo Web TV.

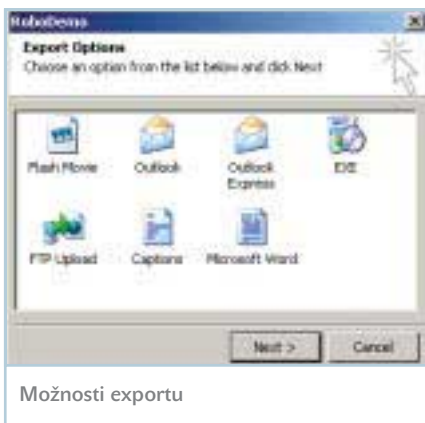
AKO TO PRACUJE

Používateľské rozhranie RoboDemo je jednoduché, prehľadné, s ohľadom na maximálne uľahčenie tvorby prezentácií ľubovoľných programov. Maximálna jednoduchosť až prekvapuje, pretože prostredie je rovnaké, ako keď otvoríte Windows prieskumníka (samozrejme, sú tu iné ikony a menu). Na prvý pohľad to vyzerá, ako by sa ani nejednalo o plnohodnotný program, ale nie je tomu tak.

RoboDemo pracuje na princípe záznamu činnosti programu, pre ktorý chceme vytvoriť prezentáciu alebo interaktívny návod. Nejedná sa však o bežný záznam, ktorý dokáže spraviť množstvo najrôznejších programov. RoboDemo automaticky rozpoznáva jednotlivé rámce (obrazovky) programu a činnosti v nich. Ak budete napríklad myšou označovať text vo Word alebo kliknete na nejaké menu, nebude to súvislý sled obrázkov (film), ale len jeden rámec v pozadí, v ktorom sú vykonávané rôzne zmeny. V prípade, že sú zmeny v snímanom programe výrazné, RoboDemo automaticky prechádza na ďalší rámec. ▶

Prostredie programu a ovládacie prvky sú jednoduché.

Možnosti exportu

Vlastnosti vstupného riadku pre text

Následne môžete začať v snímanej aplikácii normálne pracovať, teda vlastne prezentovať požadované funkcie a nástroje. Snímané sú len činnosti po kliknutí myši alebo písanie na klávesnici. Ukončiť snímanie môžete kliknutím na ikonku v systémovej lište.

Zosnímaním činnosti programu vzniknú rámce, ktorých množstvo samozrejme záleží od toho, ako intenzívne ste v snímanom programe pracovali. Tie, ktoré nie sú podstatné alebo u ktorých ste sa pri práci pomýlili, môžete z projektu jednoducho vymazať, alebo môžete medzi zosnímané rámce vložiť čisté a na týchto prezentovať vysvetľujúce informácie a podobne.

Nasleduje úprava rámcov. Možnosti nie sú nijako zvlášť široké, ich okruh je zúžený na to, čo potrebujete pri prezentovaní programu a jeho funkcií. Do rámca môžete vložiť popisku, obdĺžnik, klikaciu oblasť, obrázok, riadok pre vstup textu, rollover oblasť alebo rollover obrázok. Nechýba ani zvuk. Tieto objekty sú zobrazované pri prehrávaní projektu postupne za sebou a pri každom môžete definovať spôsob zobrazovania a zmiznutia a čas zobrazenia pri prehrávaní. Popiska, to je akási bublinová nápoveda, ktorá môže mať aj šípku, napríklad pre určenie popisovaného prvku prezentovaného programu. Z vlastností je to niekoľko desiatok tvarov a farieb, typ písma a jeho formátovanie. Obdĺžnikom (s definovateľnou transparentnosťou) môžete upozorniť na nejakú časť v rámci. Klikacia oblasť je interaktívnym prvkom, ktorým označíte časť po kliknutí, na ktorú sa vykoná určená funkcia. To môže byť pokračovanie pri prehrávaní v rámci, skok do ďalšieho rámca alebo projektu, otvorenie URL adresy, spustenie Javascriptu alebo odoslanie e-mailu. Z vlastností je to ešte pozastavenie prehrávania zvuku alebo rámca, pokiaľ na oblasť nekliknete.

Pre vkladané obrázky je podporovaný formát BMP alebo JPG. Nechýba tu nastavenie transparentnosti (celého obrázka alebo pozadia). Zarazila ma však nemožnosť zmeny ich veľkosti. Zaujímavým prvkom je riadok pre vstup textu, ktorý pri prehrávaní zastaví projekt a čaká na vstup určeného textu. Správnosť zadania je indikovaná zobrazením editovateľných popisiek (po zadaní správneho a nesprávneho textu). Rollover oblasť alebo rollover obrázok slúžia pre zobrazenie definovanej popisky po nabehnutí kurzorom myši na túto oblasť alebo obrázok (klasický rollover efekt používaný na webových strán-

kach). Užitočným prvkom je ovládací panel s posuvným ovládačom pre zobrazenie prehrávania a tlačidlá pauza, prehrávanie, skok a presúvanie vpred a vzad (23 typov vzhľadov a rôzne pozície zobrazenia).

Nechýbajú tu ani ďalšie nastavenia, ako časovanie prehrávania, spôsob klikania myšou pri prehrávaní (klik, dvojklik, alebo bez), kvalita uloženia, rýchlosť kurzora myši, vizuálne spôsoby zobrazovania rámcov, začiatok a koniec prehrávania, opakovanie, efekty pri prehrávaní (napríklad efektívny zvuk kliknutia pri kliknutí myšou), kvalita zobrazenia a podobne.

Ako sme už spomenuli, výsledný projekt (film) je generovaný vo Flash formáte. Pre interné ukladanie sa však využíva vlastný formát, a nájde tu aj funkciu pre vytvorenie záložného súboru. Najzaujímavejšia je samozrejme voľba exportu a uloženia projektu ako Flash formát – s vygenerovaním príslušnej HTML stránky, jeho zaslanie e-mailom (Outlook alebo Outlook Express), priame vytvorenie EXE súboru (spojenie s Flash prehliadačom), uloženie na FTP server alebo vloženie do MS Wordu. Ešte pred exportom si môžete svoj „výtvor“ spustiť a prehládnuť v programe.

ZÁVER

RoboDemo 4.0 je kvalitný produkt, pomocou ktorého jednoducho a rýchlo vytvoríte perfektnú interaktívnu prezentáciu alebo návod na ovládanie akéhokoľvek programu. Nájde tu len skutočne na to potrebné nástroje, ktorých použitie zvládne každý skúsenejší používateľ. Výborným ťahom je export vo Flash formáte. Určite sa nájdu aj nedostatky, ako napríklad nemožnosť zmeny farby pozadia popisky alebo zmeny veľkosti vloženého obrázku. Ani ostatné objekty nemajú príliš veľké možnosti formátovania, avšak zámer tvorcov programu bol jasný – nástroj pre jednoduché vytváranie interaktívnych prezentácií a návodov pre programy. A to sa im aj podarilo.

■ ■ ■ Štefan Stieranka

ROBODEMO 4.0

Program pre jednoduché vytváranie interaktívnych prezentácií a návodov pre aplikácie.

SYSTÉMOVÉ POŽIADAVKY Pentium 200 MHz, 64 MB RAM, 15,5 MB voľného miesta na disku

VÝROBCA eHelp Corporation

ZAPOŽIČAL Unicorn Distribution, Praha

CENA 11 015 Kč

- ▶ Jednotlivé rámce sa potom uložia aj s aktivitami, ktoré v nich prebiehali počas snímania. Pri následnej úprave máte možnosť do týchto rámcov doplniť vlastné prvky, ktorými môžete komentovať prebiehajúce aktivity, prípadne môžete vsunúť čisté rámce (aj s obrázkom v pozadí), na ktorých môžete ponúkať informácie ako v klasickej prezentácii. Výsledný projekt je uložený vo formáte Flash, takže nezaberie veľa miesta a je spustiteľný takmer na ľubovoľnej platforme.

JE TO TAK JEDNODUCHÉ...

Projekt, teda interaktívny návod alebo prezentáciu programu, môžete vytvoriť od začiatku, prípadne môžete využiť import z formátov PowerPoint, AVI, QVP/VP (Carbon Viewlet Builder) alebo TDP (TurboDemo). Do importovaného projektu môžete potom vkladať vlastné čisté rámce alebo záznam s prezentovaného programu.

Začnime však novým projektom. Môžete snímať niektorý z bežiacich programov (len jeho okno), vlastné snímanie (prostredníctvom červeného rámu si nastavíte snímaný výrez pracovnej plochy), snímať celú obrazovku alebo snímať program v rozlíšení vhodnom k prehrávaniu na Pocket PC.

RagTime Solo 5.6.1

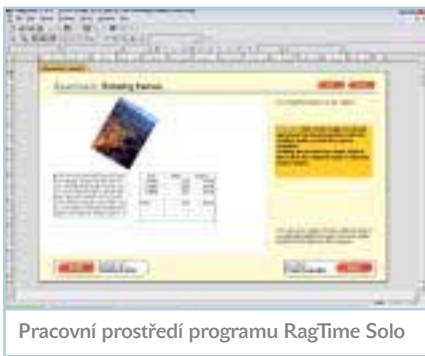
Zlámané dokumenty

Nejste spokojeni s možnostmi grafických úprav, které vám nabízejí kancelářské aplikace? Toužíte po tom, aby vaše dokumenty vypadaly jinak a lépe? Pak byste určitě měli vyzkoušet kvality křížence DTP studia a kancelářských aplikací.

Tímto křížencem je program RagTime Solo německé společnosti RagTime. Jedná se o aplikaci, která vám umožní přípravu dokumentů ve stylu klasických DTP aplikací – tj. libovolně sestavit celou stránku z jednotlivých komponentů a zacházet tak daleko volněji s kompozicí v dokumentu. Na druhou stranu ale RagTime obsahuje i velké množství funkcí, které převzal od klasických kancelářských programů.

RagTime Solo je výsledkem licenční politiky a strategie samotné společnosti RagTime – jedná se o freewarovou aplikaci, která je určena pro nekomerční použití. Tvůrci vycházejí z předpokladu, že jen málokomu se bude chtít za profesionální verzi zaplatit 495 eur, pokud nebude program opravdu chtít. A nejlepší cestou je umožnit uživateli, aby si nejprve bez omezení všechno vyzkoušel.

Pracovní prostředí programu RagTime Solo

PRACOVNÍ PROSTŘEDÍ

Při prvním pohledu na pracovní plochu budete možná trochu zaskočení. Systém přípravy dokumentu v RagTime je totiž postaven na vytváření rámečků, pro které definujete jejich obsah. Stránka se tak skládá z několika objektů, což umožňuje komplexnější pohled na kompozici. Prvním krokem v editaci tak není umístění dat, ale rozvržení stránky.

Druhým krokem je pak vyplnění samotných rámečků příslušnými daty. A právě tady se i méně zkušený uživatel dostává na pevnou půdu, neboť nástroje, které jsou v RagTime k dispozici, jsou ekvivalentní

s kancelářskými aplikacemi, a tudíž jsou většinou uživatelů dobře známé.

RÁMEČKY

Jsou základními kameny celého dokumentu. V horní liště se nacházejí kreslicí nástroje pro jejich vytváření. Kromě klasických obdélníkových a elipsových rámečků můžete vytvářet i rámečky nepravidelných tvarů či se zaoblenými rohy – záleží tak jenom na vaší představě o rozložení dat v dokumentu.

Otevřete-li nový dokument, celou plochu dokumentu pokrývá jeden rámeček. Pokud se tedy chcete zabývat vytvářením složitější stránky, stačí pouhým vybráním typu z rozbalovací nabídky proměnit dokument v klasický text nebo tabulku.

TEXT

Nejjednodušším a současně základním způsobem, jak využít plochu rámečku, je text. Stačí v nástrojové liště vybrat v rozbalovací nabídce vlastností aktuálně vybraného rámečku položku Text. Následující postup je prostý, odpovídá totiž práci s klasickým textovým editorem: v nástrojové liště se objeví nastavení typu a velikosti písma spolu s dalšími funkcemi.

Zajímavostí je pak samostatná funkce Insert Foot Leader, která slouží k automatickému vkládání indexovaných poznámek. Z profesionálních vymožeností je třeba připomenout možnost přetékání textu z jednoho rámečku do druhého (libovolně umístěného). K dispozici je přetékání shora dolů (pokračující sloupec) a zleva doprava (pokračující řádka). Díky tomu můžete dynamicky měnit vlastnosti textu, aniž by bylo třeba znovu přesouvat již umístěný text.

PRÁCE S TABULKAMI

Jestliže pro rámeček zvolíte vlastnost Spreadsheet, zobrazí se na krajích pracovní plochy klasická nastavení sloupců, která dobře znáte například z Excelu. Další nástroje umožňují základní práci s daty shodnou s jakýmkoliv

tabulkovým procesorem, a to včetně definování početních operací s položkami v buňkách. RagTime také bez problémů importuje data z Excelu či jiných tabulkových procesorů.

Specialitou je vytváření grafů. Vytvoříte-li nový rámeček a jako jeho obsah zvolíte Graph, můžete do něj přímo v programu přetáhnout vybrané buňky, které chcete pro vytvoření grafu použít. Pak stačí vybrat umístění hodnot na osy a zvolit vizuální podobu grafu (vše tak, jak to znáte z Excelu). Nedocenitelnou výhodou je fakt, že pokud změníte data v původní tabulce, tyto změny se projeví i v samotném grafu.

OBRÁZKY

Definováním rámečku jako Picture učiníte vše, co je třeba pro to, abyste do něj mohli umístit obrázek. Pro jeho vložení není třeba otvírat žádná speciální dialogová okna, stačí grafický soubor přetáhnout do rámečku. RagTime podporuje velkou řadu formátů – JPEG, BMP, GIF a TIFF z těch nejpoužívanějších mezi ně samozřejmě patří.

Rámeček definuje pouze oblast, ve které je obrázek v dokumentu viditelný. Obrázek tak můžete roztáhnout na celou jeho plochu, zvětšit pod ním a nechat vidět pouze část, nebo jím plochu rámečku ani nevyplnit. Jediné, co je třeba hlídat, je to, aby se pro samotné deformace nezhoršila kvalita.

VÍCESTRÁNKOVÉ DOKUMENTY

Přestože základní dokument má pouze jednu stránku, můžete prostou volbou příkazu Add Page v menu File vložit další. S RagTime tak budete schopni vytvořit vše od jednostránkové zprávy po malou knihu. Díky speciální funkci pro opakující se data (např. při přípravě vizitek) tak dokonce odpadnou časově náročné úpravy v hotových dokumentech.

RagTime je ojedinělý program, který nemá a vlastně ani nemůže mít konkurenci. Stojí totiž na pomezí mezi klasickými DTP aplikacemi a kancelářskými programy. Tu druhou skupinu už jako uživatelé znáte. A pokud budete chtít vytvořit zajímavější dokumenty, určitě oceníte možnosti, které vám RagTime nabídne. Pak už zůstane pouze jediný problém: jak dosáhnout co nejlepší kompozice. ■ ■ ■ Vlastimil Bret, vlastimil.bret@vogel.cz

inzerce

Lingea Lexicon 2002

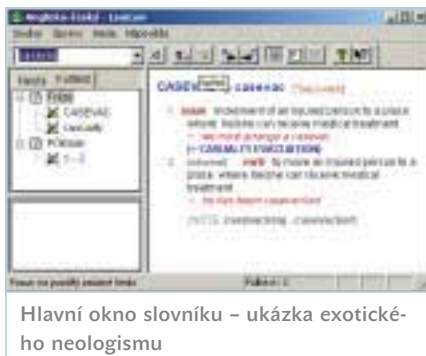
Vyčistěte hromovou bednu...

O slovnících Lingea Lexicon 2002 jsme psali již několikrát. Pod stejným uživatelským rozhraním nyní přichází na trh další dva produkty, elektronické verze známých tištěných titulů Dictionary of Military Terms a Dictionary of Business z nakladatelství Peter Collin Publishing Ltd. Jedná se o jednojazyčné vysvětlující slovníky, které vedle definic uvádějí i četné příklady použití.

SLOVNÍKY

Struktura hesla je obvyklá jako u všech výkladových slovníků (viz obr.), hned na začátku je uváděna výslovnost v klasické transkripci.

DICTIONARY OF MILITARY TERMS (DoMT)
Rozsah uváděný nakladatelstvem je více než 12 000 hesel. S termínem „thunderbox“ (latrína), na nějž je narážka v titulku, bychom se klidně mohli setkat v některém „kvalifikovaném“ překladu TV seriálu. Prošel jsem několik překladových technických a vojenských slovníků a všechny jsou k tomuto termínu němé. Podobně dopadl i Random House Unabridged Dictionary, který bývá považován za nejrozsáhlejší slovník americké angličtiny. A když není k dispozici překlad, nastupuje tvůrčí fantazie překladatele. Podobně je tomu

i s mnoha dalšími termíny. DoMT jich nabízí poměrně mnoho: shell-scrape, base bleed, variable-time fuse, abychom jich vyjmenovali jen několik.

Další kapitolou jsou zkratky, v nichž si vojenský jazyk libuje. Opět se našla celá řada zkratk, které v ostatních vojenských/technických slovnících nebyly: NODUF, CASEVAC, HUMINT. Vzhledem k tvůrčímu přístupu angličtiny ke zkratkám se od prostřední uvedené již stačilo narodit i sloveso. Překladatel čelící větě „XX was casevacked...“ bude bez tohoto slovníku ztracen, protože ani vyhledávač Google na internetu nic nenajde.

Uživatel, který má nainstalovány i další slovníky Lingea, má v případě, že je mu některé slovo ve vysvětlení nejasné, možnost poklepáním na dané slovo v předávném okně vyvolat buď překlad, nebo vysvětlení v angličtině. Z hlediska uživatele je důležité, že pod fulltextové prohledávání spadají i obsáhlé komentáře/příklady.

DICTIONARY OF BUSINESS (DoB)
Nakladatelství uvádí rozsah 12 000 hesel. Co se týká vlastností, respektive výhod, platí to samé jako u DoMT: jednoduché vysvětlení, ukázky použití, citace a široké možnosti využití fulltextu.

Porovnání s hospodářským slovníkem Lingea (HSL): I když HSL má několikanásobně větší rozsah, i zde se našla hesla, která zná jen DoB. Některá, například outsourcing, jsou již mezi odborníky známá, jiná, jako třeba advertorial, affinity card, rolling account, ještě do překladových slovníků nedorazila.

FUNKCE – STRUČNĚ

Tvaroslovné hledání – vyhledá podle libovolného tvaru.

Na rozdíl od jiných slovníků, kde se **fulltextové vyhledávání** volá samostatnou funkcí a obvykle je značně pomalejší než hledání běžné, DoB a DoMT tímto způsobem prohledávají zcela automaticky (pokud funkce nebyla předem vypnuta). Znamená to také, že do zadávacího řádku lze zapsat více slov, která nemusí být v databázi vedle sebe, tj. tvořit heslo. Mohou být dokonce v obráceném pořadí. Používá se k tomu běžných logických operátorů (*AND, OR* aj.) a zvláštního operátoru *NEAR* (zkráceně *N*), jehož parametrem může být maximální vzdálenost mezi zadanými slovy (vyloučí irelevantní výsledky hledání, jsou-li zadaná slova od sebe příliš vzdálena).

Spolupráce s MS Wordem – rozšířena o tlačítko MiniLexicon. Dohrává se do MS

Wordu a umožňuje hledání i v případě, že není spuštěn hlavní slovník.

ZÁVĚR

Slovníky jsou nejcennější svou podmožnou specializovaných termínů, ať již nových, hovorových nebo oborových, které si doposud nenašly do českých překladových slovníků cestu (viz příklady jak z DoMT, tak z DoB). Platí známé pravidlo, že jazykové neologismy se nejdříve objeví v jednojazyčných slovnících a teprve později dojdou i do slovníků překladových.

Se vzrůstající četností výskytů cizojazyčné dokumentace, přicházející jak z NATO, tak i z EU, roste i potřeba širší veřejnosti, tedy nejen specializovaných překladatelů, mít po ruce zdroje terminologie přímo ze země vzniku. Lingea je zatím prvním nakladatelstvem, které systematicky vydává anglické výkladové slovníky pod českým rozhraním a za v Čechách přijatelnou cenu.

Jednou z důležitých vlastností tohoto produktu je i skutečnost, že se jedná o multiplatformovou aplikaci. Slovníky lze (kromě Windows) používat jak pod Linuxem, tak i pod Apple Mac OS.

Oba vysvětlující slovníky mají šanci získat si i zahraniční klientelu v anglofonní oblasti, protože kvalita uživatelského rozhraní i databáze snese porovnání i s vyspělou mezinárodní konkurencí. ■ ■ ■
Ing. Miroslav Herold, CSc.

LINGEA DICTIONARY OF MILITARY TERMS/ DICTIONARY OF BUSINESS

Elektronické verze tištěných slovníků nakladatelství Peter Collin Publishing.

VÝROBCE/POSKYTL LINGEA, s. r. o, Brno,
www.lingea.cz

CENA 990 Kč za jeden

Další anglické vysvětlující slovníky, nabízené pod tímto rozhraním

1. Lingea Collins COBUILD English Dictionary – 35 000 hesel
2. Peter Collin Publishing – Dictionary of Law – 11 000 hesel
3. Peter Collin Publishing – Dictionary of Medicine – 16 000 hesel

inzerce

Blýskání na lepší časy

Účetní systémy jsou právě tím typem aplikace pro Linux, který by byl pro drobné uživatele bezesporu výhodný. Přesto situace není tak jednoduchá.

Linuxové desktopové prostředí KDE či GNOME splňuje ty nejlepší předpoklady pro intuitivní práci s počítačem. I méně zdatná sekretářka trochu znalá „oken“ se v něm velmi rychle zorientuje. Pro běžnou kancelářskou rutinu je pod Linuxem zdarma k dispozici kvalitní kancelářský balík OpenOffice v české lokalizaci. Co tedy nám, kdo Linux v kanceláři již několik let používáme, vlastně chybí k úplné spokojenosti? Je to to nejdůležitější pro podnikatele či živnostníky (myslím ty povětšinou) – účetní program či informační systém. Zde jako by vývoj zaostával. Když se hlouběji zamyslíme nad příčinou, zjistíme, že tento stav má svoji logiku. Domysleme situaci, která je v linuxové komunitě zcela běžná. Vyvinu aplikaci, dám ji zdarma k dispozici kamarádům i ostatním na web, a to včetně zdrojových kódů, a raduji se z dobře vykonané práce. Když se něco nepodaří, nevádí, založí se další vývojová větev, stávající se označí za slepou a jede se dál. Podpora obvykle nulová, updaty a patche se realizují, „jen když zbude čas“. To nemusí být problém tam, kde o nic moc nejde. Ve světě financí ale každé zaváhání či chyba stojí nesmírné prostředky navíc a někdo konkrétní, nikoli virtuální, musí za selhání nést svůj díl odpovědnosti. Filozofie otevřených zdrojů a programů zdarma tedy v účetnictví jaksi nefunguje.

Nedivme se. Kdo by pod Linuxem dlouhodobě vyvíjel informační systém, dal ho zdarma k dispozici na trh včetně zdrojů, zabezpečil potřebné certifikáty, prováděl roční aktualizace podle platné legislativy, poskytoval hot line a další návazné služby a zároveň ručil za výstupy programu „hla-

vou“? Proto se téměř všichni výrobci softwaru v této komoditě orientovali na ten jediný operační systém, který jim zajistí příjmy, protože zde jsou uživatelé zkrátka zvyklí za programy a služby platit – na Windows.

Proč ale na druhou stranu nevyužít možností, které nabízí open source komunita, a získat tak konkurenční výhodu na trhu v nižších režijních nákladech právě používáním Linuxu zdarma a legálně? To by mohlo být skutečnou výzvou a začala si to uvědomovat řada účetních softwarových firem. Mnohé z nich, jako například Aktis (ABRA), mají již vyřešeno serverovou část, na níž běží Linux, na klientské straně ale zatím stále vládnou Windows. Pořízení například síťové instalace pro tři PC běžící na linuxovém serveru přijde uživatele na zhruba 35 000 Kč bez DPH. Součástí instalace je potom podvojně účetnictví, banka, pokladna, fakturace, sklad, adresář a aplikační server.

ÚČETNICTVÍ PRO DOS A WINDOWS POD LINUXEM

- www.dosemu.org
- www.winehq.com
- www.netraverse.com

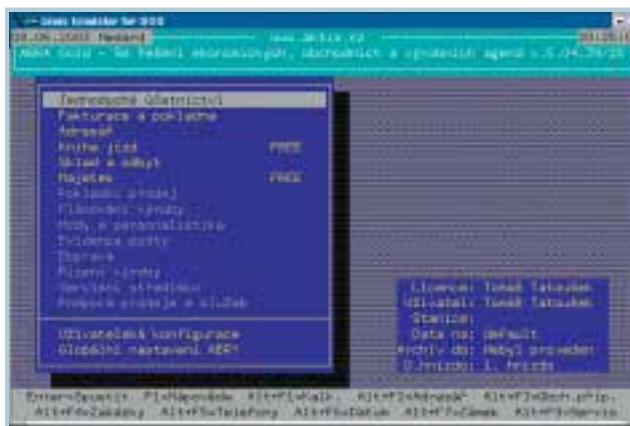
Kdo již používá nějaký účetní software pod těmito systémy a je na něj zvyklý, ale záro-

veň chce přejít na Linux bez neustálého rebootování do Windows (dual boot), může použít emulátory pro Windows nebo DOS. Například pomocí programu Win4Lin je možné nainstalovat plnohodnotné Windows na diskový oddíl s Linuxem a zde pak spustit účetní program běžným způsobem. Další alternativou je použití programu z projektu Wine pro účetní aplikace Windows a z projektu dosemu-freedos pro aplikace DOS. O projektu Wine jsme se zmínili v Chipu 05/02 (obr. 1).

ÚČETNICTVÍ PRO LINUX PODNIKOVÉ INFORMAČNÍ SYSTÉMY

- Orsoft – www.orsoft.cz
- TDF – www.tdf.cz

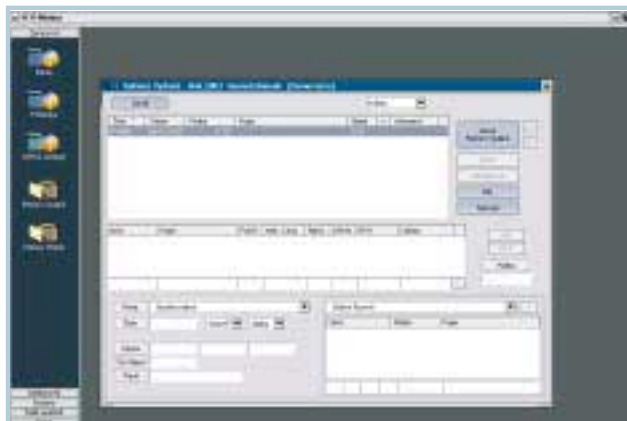
Jednou z prvních vlaštovek se stala firma Ortex. Jejím pilotním produktem je typový aplikační podnikový informační systém ORSOFT, který svými moduly kompletně pokrývá potřeby finančního řízení firmy, výroby a obchodu. Systém pracuje v textovém režimu (obr. 2). Z hlediska nákladů si musíme uvědomit, že tyto informační systémy bývají „ušity na míru uživateli“ a jejich cena se pohybuje řádově v desítkách tisíc korun v závislosti na použitých modulech a množství PC instalací v síti.

Obr. 1: ABRA GOLD for DOS v plném nasazení pod Linuxem

Obr. 2: ORSOFT v prostředí Window Maker

Obr. 3: X-MONEY (HoneyCalc), podvojně účetnictví se skladem

- Další firmou, která se zabývá informačním systémem pod Linuxem, je firma TDF (The Database Factory). Vývoj tohoto nesmírně zajímavého projektu se však bohužel na nějakou dobu odmlčel. Věřím ale, že ne na dlouho. Možná že již v době vydání tohoto příspěvku se budou moci zájemci s tímto programem seznámit. Měl jsem možnost vyzkoušet zkušební verzi a byl jsem překvapen nesmírnou provázaností účtování dokladů. Nechybělo zde účtování v cizích měnách, zaúčtování jednotné celní deklarace, vystavování nabídek s propojením do přijatých objednávek a vydaných faktur podle výdeje ze skladu, podrobné vedení skladu i v zahraničních měnách včetně možnosti definování skladových položek podle potřeby odběratele, dodavatele i uživatele atp. Jako základní databázový server byl použit Firebird od firmy Borland.

PODVOJNÉ I JEDNODUCHÉ ÚČETNICTVÍ

■ X-MONEY – www.honeycalc.cz

■ GnuCash – www.gnucash.org

Systém X-MONEY, který se objevil v poslední době, je velmi zajímavý účetní program pro vedení podvojného účetnictví pod Linuxem. Obsahuje tyto agendy: banka, pokladna, fakturace, hlavní kniha, účetní deník, aktiva-pasiva, výkazy zisků a ztrát, DPH, majetek, mzdy, příkazy

k úhradě, zálohy, adresář a sklad. Největší předností programu je podle výrobce jednoduché ovládání, stabilita a spolehlivost. Vyvinula jej firma X-Tronic. X-MONEY (přejmenován na HoneyCalc) je programován ve standardním jazyce C++ a používá server PostgreSQL (obr. 3).

Nezanedbatelnou roli hrají pořizovací náklady, které by se vzhledem k tomu, co program nabízí, mohly zdát i pro uživatele Linuxu akceptovatelné. Vždyť jeho startovací verze pro malé podnikatele a jeden PC, která je omezena počtem dokladů v jednotlivých evidencích na maximální počet 100, stojí jen 500 Kč bez DPH! Jednou uživatelská verze s neomezeným počtem dokladů je k dostání za 5000 Kč a multiverze za 8000 Kč bez DPH.

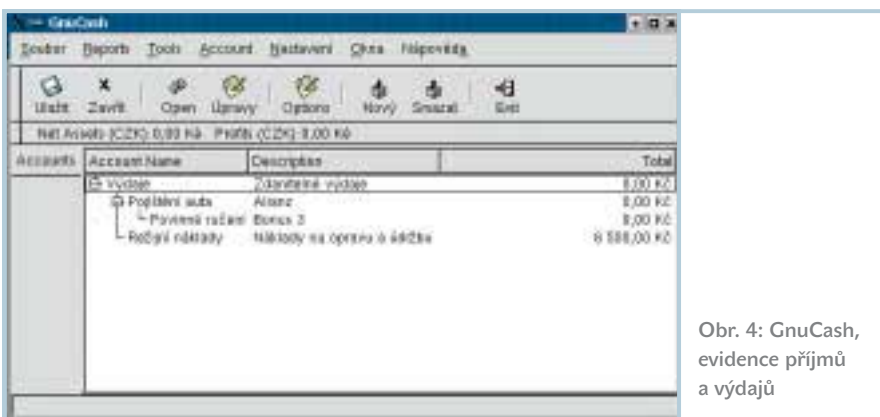
Systém funguje pod Linuxem Red Hat 7.3, SuSE 8.1 a výše a Mandrake 9.1. Instalace pomocí RPM balíčku byla po zprovoznění SQL serveru poměrně jednoduchá. Program je nezávislý na použitých platformách a může pracovat jak pod Linuxem, tak i pod Windows, Mac OS a Unixem.

Pro ty, kdo účtují v soustavě jednoduchého účetnictví, lze pro snadnou evidenci příjmů a výdajů doporučit GnuCash, který je téměř v každé distribuci k dispozici zdarma (obr. 4). Stačí jen vhodně nadefinovat druhy příjmů a výdajů podle platné legislativy.

V různém stupni rozpracovanosti či ukončení jsou i další české linuxové účetní programy, jako je PUB (www.penguin.cz/~tycho), Mišu (www.webpark.cz/misu) a mdebs – The Minimalistic Double-Entry Bookkeeping System – podvojně účetnictví v příkazové řádce pro opravdové linuxové masochisty (<http://ftp.fi.muni.cz/pub/linux/local/mdebs/mdebs1250.html>). Ze zahraničních linuxových informačních systémů to jsou SQL-LEDGER (www.sql-ledger.com) a BANAL (www.linuxberg.com/preview/8065.html).

ZÁVĚR

Nyní již skutečně nezbyvá nic, co by mohlo odradit uživatele Windows od přechodu na linuxovou platformu. Absence kvalitních účetních programů byla tou poslední bariérou, která významně ovlivňovala proces rozhodování. Tímto bych tento stručný přehled uzavřel a věřím, že se k některým účetním programům pod Linuxem vrátíme podrobněji. ■ ■ ■ Tomáš Tatoušek, tomas.tatousek@volny.cz

Obr. 4: GnuCash, evidence příjmů a výdajů

INFOTIPY

<http://www.dosemu.org/>

<http://www.orsoft.cz/orsoft.asp>

<http://www.honeycalc.cz>

<http://www.gnucash.org>

<http://www.root.cz/clanek/1360>

<http://www.penguin.cz/~tycho>

<http://www.webpark.cz/misu>

<http://www.tdf.cz>

<http://ucto.linux.cz>

<http://ftp.fi.muni.cz/pub/linux/local/mdebs/mdebs1250.html>

<http://www.sql-ledger.com>

<http://www.linuxberg.com/preview/8065.html>

<http://www.winehq.com>

<http://www.netraverse.com>

Komunikace pod Linuxem

Wi-Fi a Linux

Wi-Fi je dnes podobne ako Linux v móde. Nejaký ten notebook či PDA a WLAN karta patria neodmysliteľne k výbave novodobého teenagera. Avšak Wi-Fi nie je len o teenageroch surfujúcich po firemných intranetoch a o bezpečnosti bezdrôtových sietí, ale aj o doposiaľ nevidanej mobilite pri zdieľaní zdrojov v sieťach.

Aby sa s mobilným zariadením (napr. s notebookom či PDA) dala využívať mobilita daná „Wi-Fičkami“, netreba veľa. Komunikovať sa dá v dvoch modoch. Buď v ad-hoc mode, čo je peer-to-peer spôsob, alebo v managed mode, kde sa komunikuje prostredníctvom AP.

V súčasnosti sú na trhu dostupné Wi-Fi karty rozličných výrobcov, pričom väčšina z nich využíva jednu z nasledujúcich čipových sád: PrismII, Orinoco alebo Aironet. Karty sú vyhotovované najmä pre slot PC Card (PCMCIA), aby sa dali bezproblémovo využívať v prenosných počítačoch.

LINUX

V rámci „free“ operačných systémov je Linux dobre známy faktom, že vďaka popularite a tým pádom aj počtu vývojárov disponuje širokou paletou ovládačov pre najrôznejšie zariadenia. WLAN karty nie sú výnimkou a Linux kernel ich podporuje už dlhšie. Najmä v dobe písania článku aktuálna stabilná rada 2.4 je, čo sa podpory vyššie uvedeníh čipsetov týka, bezproblémová. To garantuje, že dostupné karty by sa mali dať ľahko sfunkčniť.

Dlhú dobu nemal Linux štandardné programátorské rozhranie pre ovládače WLAN kariet, to poskytli až Wireless Extensions, ktoré definujú rozšírenia pre bezdrôtové siete na báze štandardného sieťového rozhrania. Uživatelské rozhranie pre Wireless Extensions sa nachádza v programovom balíku Wireless Tools a jeho hlavnou súčasťou je program *iwconfig*. Centrálnou stránkou zastrešujúcou Linux a Wi-Fi, poskytujúcou zodpovedajúce informácie, je www.hpl.hp.com/personal/Jean_Tourrilhes/Linux.

OŽIVENIE

Rozbehnutie WLAN karty pod Linuxami nie je nič náročné, avšak mierne odlišné pre každý čipset. Princiipiálne postačuje:

- zapnúť podporu pre PCMCIA;

- inštalovať ovládač pre vašu sieťovú kartu;
- nakonfigurovať špecifické nastavenia pre vašu Wi-Fi sieť.

Pre PCMCIA a WLAN je nevyhnutné mať pri konfigurácii kernelu zapnuté nasledovné nastavenia: *CONFIG_PCMCIA*, *CONFIG_CARDBUS*, *CONFIG_NET_RADIO*, *CONFIG_NET_WIRELESS*, *CONFIG_PCMCIA_HERMES* a *CONFIG_AIRO_CS*. Posledné dve opcie poskytujú ovládače pre karty založené na čipsetoch Orinoco a Aironet. Podpora PrismII je mimo iného dostupná cez balík *wlan-ng*, pre skompilovanie týchto ovládačov bude nevyhnutné mať zdrojové kódy k balíku *pcmcia-cs*.

Po sfunkčnení kernelu s podporou PC Card a WLAN bude pravdepodobne treba nastaviť správny WLAN ovládač v */etc/pcmcia/config* a dokončiť nastavenia v súboroch v adresári */etc/pcmcia/*. Presnejší postup popisuje napríklad už spomínaná centrálna stránka pre Linux a Wi-Fi.

Len čo Linux kernel úspešne rozpoznal WLAN zariadenie, delí nás od jeho využívania už len nakonfigurovanie softwaru. Ak vaša sieť neprideluje nastavenia cez DHCP, dajú sa tak ako u iných, napríklad ethernetových, rozhraní využiť príkazy *ifconfig* a *route*. Rozšírenia pre bezdrôtové zariadenia, definované cez Wireless Extensions, sa nastavujú cez príkaz *iwconfig*. Asi najdôležitejšie nastavenia sú ESSID, mod, frekvencia a šifrovací kľúč (WEP). Pre sieť bez šifrovania stačí nastaviť správny ESSID a „managed“ mod. Frekvencia je štandardne 2,422 GHz. V prípade šifrovania je treba zadať správny kľúč, ktorý umožní komunikáciu.

HORÚCA KAŠA

S tematikou Wi-Fi ide ruka v ruka rada problémov so zabezpečením siete. Veľmi populárne sú bezdrôtové intranety, umožňujúce prácu odkiaľkoľvek, či pripojenie do internetu cez WLAN. Zatiaľ čo doteraz bol v prípade intranetu realizovaného prostrední-

ctvom ethernetu predpokladom na útok fyzický prístup do siete, táto požiadavka v pojmoch Wi-Fi neexistuje. Zúčastniť sa komunikácie môže každý potenciálny útočník v dosahu vašich zariadení, odpočúvanie komunikácie v sieti je dokonca možno realizovať pasívne. Asi ešte horšie potom znie fakt, že ani WEP neposkytuje 100-percentnú ochranu (dá sa prelomiť).

Bezpečnosť bezdrôtových sietí je téma hodná samostatného článku. Výstižne je zachytená napríklad na <http://hysteria.sk/prielom/18/#4> a <http://hysteria.sk/prielom/19/#6>. Články zachytávajú situáciu ohľadom bezpečnosti Wi-Fi na Slovensku (v Bratislave), vo všeobecnosti však platia aj pre iné mestá, nielen na Slovensku.

ZÁVER

Rozbehať Wi-Fi pod Linuxom už dávno nie je náročná vec. Odkedy je dostupná širokým masám, je sprevádzkovanie Wi-Fi pod Linuxom triviálna vec, ktorá však za cenu jednoduchosti a funkčnosti prináša isté bezpečnostné riziká. Tieto riziká nie sú dané len pre Linux, ale pre ostatné platformy. Lúčim sa s práním rýchleho a bezpečného prístupu odkiaľkoľvek.

- ■ ■ Martin Užák

ZÁKLADNÉ POJMY

IEEE (INSTITUTE OF ELECTRICAL AND ELECTRONIC ENGINEERING) organizácia, ku ktorej hlavným úlohám okrem vydávania odborných časopisov a organizovania konferencií patrí aj tvorba štandardov pre elektrotechniku a informatiku. V IEEE vyvinutý štandard 802 definuje, ako sa dajú na najnižšej úrovni realizovať LAN siete.

802.11 tento IEEE štandard hovorí o bezdrôtových sieťach. Existuje viacero podštandardov, medzi najdôležitejšie patria 802.11b (max. rýchlosť 11 Mb/s) a 802.11g (max. rýchlosť 54 Mb/s). Podrobný prehľad sa dá nájsť na <http://grouper.ieee.org/groups/802/11>.

AP (ACCESS POINT) prístupový bod do bezdrôtovej siete.

ESSID (EXTENDED SERVICE SET ID) zahŕňa viacero uzlov do jednej siete.

WEP (WIRED EQUIVALENT PRIVACY) šifrovanie pre bezdrôtové siete.

inzerce

A4Desk 2.21

WWW stránky ve Flashi**VÝROBCE** WebUnion Media Ltd.**INFO** www.a4desk.com**VELIKOST SOUBORU** cca 2,3 MB**OPERAČNÍ SYSTÉM** Windows 98/NT a vyšší**CENA** shareware, 49,95 USD

WWW stránky vytvořené ve Flashi vypadají sice velmi pěkně, jejich tvorba však není vůbec jednoduchá. Pohodlnou tvorbu Flash stránek bez dalších znalostí vám umožní různé aplikace, jako je třeba A4Desk. V programu A4Desk lze vytvářet nejen celé stránky, ale i rozbalovací menu. V obou případech máte na výběr z několika předloh, další si můžete zdarma stáhnout z neustále se rozšiřující databáze na webu výrobce. Šablony stránek, tedy styl nadpisů a odkazů, jsou připraveny spíše pro tvorbu firemních stránek, není však žádný problém je pozměnit. K oživení stránek jsou připraveny animace a několik druhů hudby na pozadí. Nemáte-li ani základní znalosti HTML, a přesto chcete mít vlastní web, stačí jen do předloh doplnit text. Tvořivější uživatelé pak samozřejmě mohou měnit styl textu, vkládat tabulky, odkazy nebo třeba obrázky. Hotové stránky si můžete odzkoušet v prohlížeči, vyexportovat do souborů a pomocí FTP klienta (který bohužel není součástí aplikace) nahrát na server. A4Desk vám pomůže i v případě, kdy raději využíváte funkcí svého oblíbeného HTML editoru a zároveň chcete mít na stránkách pěkné menu. Připraveno je pět předloh, do kterých stačí doplnit pouze požadovaný text. Menu může být maximálně dvouúrovňové, výsledný kód lze přímo v aplikaci editovat. Nápověda pro A4Desk je k dispozici pouze v on-line verzi, ovládání aplikace je však i pro začátečníky velmi jednoduché. Bez registrace můžete s programem pracovat libovolně dlouho, přičemž žádné funkce nejsou omezeny, do každého projektu se ale vkládá reklamní banner.

■ ■ ■ Radek Kubeš

ATLANTIS NOVA 1.0.0.65

Skromný textový procesor**VÝROBCE** Rising Sun Solutions, Inc.**INFO** www.rssol.com**VELIKOST SOUBORU** cca 800 kB**OPERAČNÍ SYSTÉM** Windows 98/Me/NT/2000/XP**CENA** freeware

Většina z nás používá pro tvorbu textových dokumentů MS Word. Kdo z různých důvodů bojkotuje tento textový editor, může si vybrat z mnoha jiných alternativních produktů. Jedním z nich je i freewareový Atlantis Nova, který nabízí téměř srovnatelnou funkcionalitu s konkurenčními textovými editory.

Ovládání editoru rychle zvládne i začátečník. Grafické prostředí je standardní – „windowsovské“. Standardní okna, klasické menu a grafické prvky, klasický postup práce při tvorbě textových dokumentů – nic není úplně nové a překvapující.

U Atlantisu to každý ocení. Kromě standardního psaní a editace textu nabízí Atlantis mnohem více: výbornou nápovědu (v angličtině), mnoho užitečných ikon na hlavním panelu (například ikona pro horní a dolní index), hotkey pro uživatelsky vytvořené styly, možnost řazení odstavců podle počátečního písmena vzestupně a sestupně, vkládání obrázků. Asi nejdůležitější vlastností je ale to, že Atlantis otevírá i dokumenty MS Word, se kterými lze pak pracovat a upravovat je. Bohužel při otevírání se nezobrazí obrázky, které v MS Wordu byly do dokumentu vloženy. Lze je tam však dodatečně vložit nebo zkopírovat. Funkcí nabízí Atlantis skutečně pozhnaně. Implicitním formátem je všeobecně uznávaný a podporovaný rtf formát. Dále Atlantis podporuje ještě formáty wri a txt. Pokud potřebujete kvalitní textový editor s bohatou funkcionalitou, malou paměťovou zátěží a nevyžadujete různé výhody z propojení s jinými aplikacemi (tabulkovými procesory a databázemi), může vás skromný Atlantis uspokojit. ■ ■ ■ Michal Vomočil

AVG ANTI-VIRUS 7.0 RC 4

Beta verze nového AVG**VÝROBCE** Grisoft, s. r. o.**INFO** www.grisoft.cz**VELIKOST SOUBORU** cca 7,8 MB**OPERAČNÍ SYSTÉM** Windows 95/NT a vyšší**CENA** freeware

Českou republiku bychom, zejména díky firmám, jako je ALWIL Software a Grisoft, s trochou nadsázky mohli označit za antivirovou velmoc. Právě Grisoft v současné době nabízí testovací verzi nové „sedmičkové řady“ populárního antiviru AVG, označenou RC 4 (Release Candidate 4). Pokud používáte některou ze starších verzí AVG, počítejte s tím, že při instalaci nové verze bude ta starší odstraněna. Instalace jinak probíhá tak, jak jsme u AVG zvyklí, tedy s restartem a s nabídkou aktualizace, vytvoření záchranné diskety a testu systému. AVG standardně startuje v „Základním rozhraní“, uživatelé však nejsou ochuzeni ani o „Pokročilé rozhraní“, do kterého lze aplikaci přepnout stisknutím ikony. Z hlediska vzhledu doznalo rozhraní pouze drobných změn, velké změny se odehrály zejména v nabídce nastavení programu. Přibýly klávesové zkratky, ale i možnost přidat si do „Základního rozhraní“ tlačítka požadovaných funkcí. AVG nabízí sedm různých druhů testů, jejichž další nastavení je plně v rukou uživatele. Nechybí samozřejmě plánovač testů, archiv výsledků testování, rezidentní štít ani doplněk pro Outlook. Testovací verzi nového AVG lze stáhnout přímo u výrobce, užívat ji lze bez jakýchkoliv omezení. Je však třeba mít na paměti, že verze RC 4 je určena pouze k „osahání“ připravované sedmičky a jako taková nemusí nutně váš systém chránit na sto procent. Přestože se zatím nejedná o finální verzi určenou k prodeji, již podle této ochutnávky bych neváhal konstatovat, že AVG 7.0 bude výborným pokračovatelem úspěšné šestky. ■ ■ ■ Radek Kubeš

DEKART PRIVATE DISK LIGHT 1.13

Data v soukromí

VÝROBCE Dekart

INFO www.dekart.com

VELIKOST SOUBORU cca 0,3 MB

OPERAČNÍ SYSTÉM Windows 95/NT a vyšší

CENA freeware

S problémem, jak a kde ukládat svá osobní data, která nechceme nechat přístupná jinému uživateli, se setkal snad každý. Windows jako víceuživatelský systém sice funguje, ale spustit jej a dostat se k datům na celém disku lze poměrně snadno, a tak nezbyvá než se poohlédnout někde jinde. Kromě možnosti „uklízet“ soubory na výměnné médium existuje ještě několik programů, které ukládají data na disk v zašifrované podobě. Použití takových programů je poněkud zdoluhavé a hodí se především pro menší počet souborů.

Z trošku jiného soudku je program DPDL, jehož základní myšlenku můžeme vystopovat v legendárním programu PGP Disk, který je součástí balíku šifrovacích programů PGP. Na rozdíl od tohoto produktu je ale DPDL šířen jako freeware (má i svého šikovnějšího a placeného bratříčka), má některá omezení, ale pro domácí použití plně dostačuje.

Ovládání je jednoduché, pracovat s virtuálními disky dokáže snad každý. Vytvoření nového disku zabere několik okamžiků (zadáme pouze písmeno disku, jméno souboru, ve kterém bude disk uložen, velikost v MB a pochopitelně heslo). Kromě jména souboru nemůžeme později nic měnit, proto je nutné si nastavení předem rozmyslet. Po vytvoření souboru dané velikosti (doba závisí na rychlosti disku) nás systém požádá o naformátování (FAT, FAT32, NTFS) a disk je připraven k používání. Program ve své freewarové podobě má několik nevýhod. Mezi ty hlavní patří schopnost připojit pouze jeden disk nebo nemožnost dodatečné změny písmene disku či hesla. ■ ■ ■ Tomáš Milbach

EBOOKS WRITER 2.8

Vydejte si vlastní knihu!

VÝROBCE Visual Vision

INFO www.ebookswriter.com

VELIKOST SOUBORU cca 4,75 MB

OPERAČNÍ SYSTÉM Windows 98/ME/NT/2000/XP

CENA freeware

Dnešní doba znamená velký přerod. Industriální společnost se mění na informační. Jedním ze základních rysů informační společnosti je možnost rychlého a snadného šíření a zveřejňování informací. K tomu slouží mnoho nových technologií a Ebooks Writer je jednou z nich. Každý si může sám vydat knihu. A téměř zadarmo, okamžitě. To je přelomový okamžik.

Po snadné instalaci se vám otevře příjemné prostředí pro tvorbu knihy. Můžete knihu rovnou psát, máte možnost vkládat obrázky a různé jiné objekty (mimo jiné i textové soubory typu doc, txt nebo rtf, ovšem je nutné si je trochu upravit) nebo lze přímo vložit HTML soubory.

Ovšem kromě standardních funkcí nabízí Ebooks Writer i mnoho prvků, které lze využít pouze v elektronických knihách. Máte zde možnost vkládat plovoucí rámce, ve kterých zobrazíte zvláštní informace, popup window, mouseover, odkazy, nebo jsou k dispozici různé styly pro text. K dispozici je i fulltextové vyhledávání s možností použít booleovské operátory (AND, OR, NOT). Po vytvoření celé knihy ji uložíte ve formátu aeh, který podporují různé ebooks „readery“, nebo ve formátu exe, který lze poté spustit s vlastním „readerem“ na kterémkoliv počítači. Svoji knihu můžete ochránit heslem nebo zakázat kopírování či tisknutí. Tato verze je freeware a je omezena počtem stránek, které můžete ve vlastní knize mít. V daném případě smíte popsat pouze 40 stránek. Pokud se z vás stanou velcí spisovatelé a vydavatelé, budete si muset zakoupit PRO verzi. Ale pro kratičké úvahy, povídky nebo eseje recenzovaná verze bohatě postačuje. ■ ■ ■ Michal Vomočil

EFCOMM v. 3.52

Nový Norton pro Čechy

VÝROBCE Emil Fickel, Německo

INFO www.efsoftware.com

VELIKOST SOUBORU cca 1,3 MB

OPERAČNÍ SYSTÉM Windows 95/NT a vyšší

CENA shareware, 25 USD

Příkladem špičkového souborového manažeru je sharewarový program EF Commander (EFCOMM). EFCOMM sice vznikl v systému OS/2, ale nyní funguje výhradně v grafickém režimu Win32 (Windows 9x/NT/2000/XP). Jeho základním rysem je velmi přehledné a intuitivní rozhraní s množstvím silných funkcí.

Plocha aplikačního okna EFCOMM je rozdělena na tři části. V horní třetině najdete hlavní menu. Druhá třetina okna je tvořena dvěma adresářovými okny s obvyklými jezdcy po stranách a dolní třetinu tvoří příkazová řádka, lišta s horkými klávesami a stavová řádka. Aktuální verze EFCOMM nabízí plnou podporu počítačové sítě, kontrolních součtů CRC a komplexní spolupráci s řadou archivačních programů. Výkonný zabudovaný prohlížeč umí pracovat se všemi běžnými druhy souborů. EFCOMM kompletně podporuje 26 různých národních jazyků včetně perfektní češtiny a slovenštiny.

Menu *Soubor* obsahuje 21 komplexních funkcí (je to například uživatelské menu, rozdělování/spojování souborů, komprimace/dekomprimace, šifrování souborů atd.). V menu *Disk* najdete 13 funkcí (jde třeba o kopírování a porovnávání disket, formátování, připojení/odpojení síťové jednotky nebo FTP serveru, informace o disku). V menu *Příkazy* se nabízí 17 výkonných funkcí (například hledat soubor, změnit adresář, ping, porovnat nebo synchronizovat adresáře, zobrazit výpis adresáře, vytvořit zástupce na ploše).

EF Commander v sobě spojuje přehlednou eleganci a výkon na nových (Windows XP) i starších počítačích (Windows 98).

■ ■ ■ Michal Pohořelský

UNIT CONVERSION UTILITY PRO v4.3

Konverze jednotek

VÝROBCE ESB Consultancy

INFO www.esbconsult.com

VELIKOST SOUBORU cca 1,2 MB

OPERAČNÍ SYSTÉM Windows 95/NT a vyšší

CENA shareware, 19 USD

Nemáte-li zrovna k dispozici potřebné tabulky, může vás konverze fyzikálních jednotek značně potrápit. S aplikací Unit Conversion Utility Pro můžete na klasické tabulky v klidu zapomenout, tedy pokud na vaše výpočty bude stačit 410 různých jednotek. Jednotky jsou rozděleny do 24 kategorií, jako je například síla, zrychlení, váha, radioaktivita, vzdálenost, rozloha, čas, teplota atd. Konverze probíhá velmi jednoduchým způsobem – stačí vybrat požadované jednotky v levém a pravém okně a vyplnit převáděnou hodnotu do okna *From*. Konverze se provádí automaticky, není třeba volbu nijak potvrzovat, výsledek se objeví v okně *To*, vedle něhož lze nastavit i počet desetinných míst pro zaokrouhlování. Pod ikonou vedle okna *From* se skrývá kalkulačka s mnoha funkcemi, včetně podpory práce se schránkou.

S vypočítanými výsledky lze samozřejmě dále pracovat, můžete je ukládat do souborů, pomocí schránky je vkládat do dokumentů nebo je tisknout.

Uživatelských nastavení aplikace není mnoho, v jediném důležitějším nastavení určité, při jak velkých (malých) hodnotách má program začít používat zápis čísel s exponentem. Nechybí ani možnost návratu k původnímu nastavení.

ESB Unit Conversion Utility Pro je šikovná aplikace s jednoduchým ovládáním, bohatou a názornou nápovědou, u které ani trochu nevádí, že je k dispozici pouze v anglickém jazyce. Demoverze aplikace je omezena na 100 spuštění a není z ní možné tisknout. Na webu výrobce je k dispozici i lehce ořezaná freewarová verze.

■ ■ ■ Radek Kubeš

NEOPHOTO 1.1

Grafický editor

VÝROBCE ADTLink Software

INFO www.neophoto.com

VELIKOST SOUBORU cca 3,6 MB po instalaci

OPERAČNÍ SYSTÉM Windows 95/NT a vyšší

CENA shareware, 39,95 USD

Nabídka grafických editorů je skutečně široká, a tak abyste měli z čeho vybírat, představíme vám tentokrát aplikaci NeoPhoto. Nejedná se pouze o prohlížeč obrázků, mezi funkcemi je i možnost základních úprav, tvorby webových alb nebo třeba přímé posílání obrázků elektronickou poštou.

Základní funkcí programu NeoPhoto je tvorba alb z vašich obrázků nebo fotografií. Album vytvoříte velice jednoduše, stačí pouze zadat jeho název, datum založení a případně i další poznámky. Fotografie do alba přidáváte tak, že si v levém okně nalistujete požadovaný adresář, vyberete fotky a pomocí myši je přesunete do pravého okna. Takto vytvořené album můžete dále velmi jednoduše publikovat na internetu. Stačí k tomu stisknout tlačítko *Create Web Pages* a za pomoci průvodce v několika krocích vytvořit HTML stránky. Na výběr máte osm šablon, změnu velikosti obrázků a umístění cílového adresáře.

K dalším funkcím aplikace NeoPhoto patří jmenované úpravy obrázků, tedy například otáčení, změna velikosti, ořezávání nebo korekce jasu a kontrastu. Nechybí ani spolupráce se skenerem prostřednictvím TWAIN rozhraní. Další funkcí, kterou bychom v podobné aplikaci asi nehledali, je snímání screenshotů.

Chcete-li se o své fotografie podělit s přáteli, stačí jen vybrat album a pomocí tlačítka *Send in E-mail* jej poslat na zvolenou adresu. (Nevýhodou je, že příjemce musí mít rovněž nainstalován NeoPhoto.) Demoverzi programu NeoPhoto můžete bez dalších omezení používat 30 dní.

■ ■ ■ Radek Kubeš

PRINT PACK 2002

PDF snadno a rychle

VÝROBCE Software602

INFO www.602.cz

VELIKOST SOUBORU cca 4,1 MB

OPERAČNÍ SYSTÉM Windows 95/NT a vyšší

CENA shareware, 598 Kč

Není to tak dávno, co jsme vám v této rubrice představili šikovnou aplikaci na tvorbu PDF dokumentů s názvem Fineprint pdfFactory Pro. Známa česká firma Software602 nyní nabízí podobnou aplikaci Print Pack 2002, která však přináší mnohá vylepšení za podstatně méně peněz.

Po stažení a instalaci programu se Print Pack 2002 nainstaluje jako další tiskárna. Pokud tedy chcete z dokumentu vytvořit PDF soubor, stačí v nastavení tisku vybrat jako tiskárnu právě Print2PDF. Pak již jen vyberete název a umístění cílového souboru, případně lze ještě využít možnosti vložit do dokumentu vlastní „razítko“ – tedy obrázek v libovolném formátu (JPG, BMP, TIFF...). Podíváte-li se pozorně do výběru nainstalovaných tiskáren, zjistíte, že přibyla ještě položka Print2Mail. Opět se jedná o velmi jednoduchou záležitost, pomocí které můžete vytvořený PDF soubor rovnou odeslat na vybranou adresu.

Další konfigurace programu umožňuje například volbu rozlišení nebo velikosti výstupu. Zajímavou funkcí aplikace, kterou bychom jistě neměli pominout, je možnost přímé konverze různých typů dokumentů (DOC, XLS, PPT, RTF, WPD, WLS, HTML a TXT), případně i JPEG obrázků bez nutnosti jejich otevírání a „tisku“. To oceníte zejména v situaci, kdy nemáte nainstalovanou aplikaci potřebnou k otevření některého z těchto dokumentů. Jednoduše si tedy takovýto soubor převedete do formátu PDF a otevřete jej v Acrobat Readeru. Demoverzi aplikace můžete používat libovolně dlouho, do každého PDF souboru se ale bude vkládat reklamní text.

■ ■ ■ Radek Kubeš

SHORTKEYS LITE 1.7

Snadné vkládání textu

VÝROBCE Insight Software Solutions Inc

INFO www.shortkeys.com

VELIKOST SOUBORU cca 1,28 MB

OPERAČNÍ SYSTÉM Windows 98/Me/NT/2000/XP

CENA freeware

Patříte-li mezi pokročilejší uživatele počítače, určitě jste si už odvykli – při nutnosti napsat stejný text – na neustálé „otrocké“ psaní opakujícího se textu. Většina z nás místo toho objevila kouzlo operací Kopírovat a Vložit, či dokonce už má v podvědomí uložené „dvojmaty“ – kombinace CTRL+C a CTRL+V. Existuje však ještě další možnost – program, který požadovaný text vloží při napsání vámi zadané kombinace kláves, a to kdekoliv ve Windows.

ShortKeys Lite pracuje takto: Nejdříve si nadefinujete textový řetězec, po kterém se v jakémkoliv textovém poli ve Windows vloží text pod tímto textovým řetězcem zadaný. Například pokud kdykoliv při práci v aplikacích pro OS Windows napíšu *mdw*, vloží se moje adresa, kterou si v ShortKeys Lite také nadefinuji. Tuto kombinaci lze potom napsat kdekoliv, nejen v textových editorech, ale například i v MS Internet Exploreru při zadávání WWW adres nebo v příkazové řádce souborových manažerů (Windows Commander...).

Short Keys nabízí i mnoho dalších funkcí, které oceníte až při důkladném seznámení se s programem. Můžete si určit předponu a příponu při zadávání textových kombinací, zvolit si citlivost na malá a velká písmena anebo můžete umístit program do System Tray.

Tato „utilitka“ je vhodná zejména pro časté vkládání adres, telefonních čísel, e-mailů, složitých WWW adres, poznámek symbolů atd. Můžete vytvořit až 35 kombinací a v každé kombinaci pak nadefinovat vkládaný text, který může mít až 3000 znaků, což je postačující. ■ ■ ■ Michal Vomočil

WARPGoGo v. 1.10

Pozoruhodná tvorba MP3

VÝROBCE ElectricDreams/2, Rusko

INFO www.os2.cz/ed2

VELIKOST SOUBORU cca 800 kB

OPERAČNÍ SYSTÉM OS/2 Warp/Merlin/Aurora a eComStation

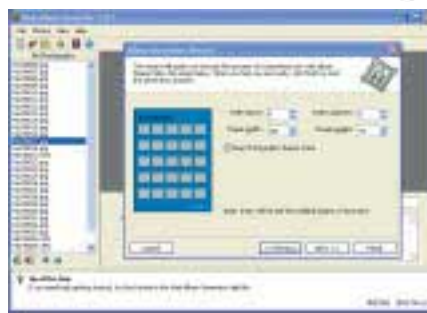
CENA freeware

WarpGoGo je zajímavý konvertor MP3 pro systém OS/2. Jedná se o grafickou aplikaci, která slouží jako nadstavba ryze textového MP3 kodéru – GOGO for OS/2 verze 3.11. GOGO kódér je přitom založen na velmi uznávaném kodéru LAME verze 3.88 s automatickou detekcí CPU a s plnou podporou technologií MMX, Enhanced MMX, 3DNow!, Enhanced 3DNow!, SSE a SSE2. Ovládání relativně malého programu WarpGoGo je koncentrováno do dvou klasických aplikačních oken. Hlavní okno je opticky rozděleno na tři části. V horní najdeme tři menu (*File*, *Options* a *Help*) a velkou nástrojovou lištu se sedmi ikonami. Do středu okna je umístěn velký seznam pro připravené WAV soubory (z CD si je lze vytvořit speciální OS/2 utilitou – Leech 1.20), které si zde můžeme přímo přehrávat. Pod seznamem je řádka s volně nastavitelným cílovým adresářem pro MP3. Ve spodní části okna je komfortní ID3 Tag Editor, který umožňuje snadno změnit všechny vložené textové informace ve formátu ID3v1 (komplexní ID3v2 není podporován). Jeho výhodou je možnost hromadného vyplnění informací u všech MP3. V procesu konverze hraje velkou roli přesné nastavení všech parametrů (v okně *Encoder Settings*). Zde si můžeme nastavit MP3 vzorkování pevné (80 až 320 KB) nebo kolísavé (VBR – 80 až 224 KB), aktivovat psychoakustický model, zvolit výstupní režim (Monaural, Stereo, Joint Stereo) a několik dalších.

Konvertor WarpGoGo má silnou výhodu v relativně malých nárocích na výkon počítače a samozřejmě v nulové ceně.

■ ■ ■ Michal Pohořelský

WEB ALBUM GENERATOR 1.0.1

Webové album zdarma

VÝROBCE Mark McIntyre

INFO www.ormj.net

VELIKOST SOUBORU cca 0,9 MB

OPERAČNÍ SYSTÉM Windows 95/NT a vyšší

CENA freeware

V rubrice Krátké testy jsme vám již představili mnoho nástrojů pro zjednodušení tvorby alb pro vaše WWW stránky. Pokud bych z nich měl vybrat svého favorita, byl by to (alespoň prozatím) program Web Album Generator.

Hlavními přednostmi aplikace je především minimální velikost instalačního souboru, nedosahující ani 1 MB, dále pak jednoduché ovládání a přehlednost výsledného HTML a CSS souboru, a konečně také velmi zajímavá „cena“ ve výši 0 Kč.

Pro vytvoření alba si stačí vybrat požadované fotografie (bohužel pouze ve formátu JPG) a stisknout ikonu *Generate the current album*. Otevře se průvodce, ve kterém si zvolíte název a barevné schéma alba (k dispozici je pět předvoleb); vlastní nastavení barev (pozadí, text, odkazy) můžete rovněž uložit pro pozdější použití. V dalším okně si nastavíte počet, velikost a uspořádání náhledů na stránce, dále následuje volba velikosti obrázků, umístění a styl navigace. Po stisknutí tlačítka *Finish* se zformátuje velikost fotografií a náhledových obrázků a vygenerují se HTML a CSS soubory. Výsledné HTML a CSS soubory jsou přehledné a poskytují široké možnosti dalších úprav. Ukládat lze i rozpracovaná alba, což je šikovné pro pozdější přidávání nových fotografií do alba.

Pokud bych chtěl něco programu vytknout, byla by to určitě chybějící podpora dalších obrazových formátů a nemožnost provádění alespoň základních úprav obrázků (ořez, otáčení atd.). Celkově je však Web Album Generator velmi vydařená aplikace, určená pro všechny typy uživatelů.

■ ■ ■ Radek Kubeš

1. UKRYTÉ DIAGNOSTICKÉ NÁSTROJE

2. TAJNÉ NÁSTROJE PRO SPRÁVU

3. NEZNÁMÉ KONZOLY PRO ŘÍZENÍ SYSTÉMU

Poklady skryté ve Windows

Jak používat skryté nástroje ve Windows XP

Ani experti na operační systém neznají všechna zákoutí světa Windows. Ukřívají se v nich totiž nástroje, které rozhodně stojí za objevení. Při hledání cesty k ukrytým pokladům vám pomůže náš ukazatel.

OBSAH

Ukryté diagnostické nástroje	117
Tajné nástroje pro správu	120
Neznámé konzoly pro řízení systému	123

1. Ukryté diagnostické nástroje

Při automatické instalaci ignorují Windows některé programy uložené na instalačním CD. Je to škoda, protože některé z nich mohou být velmi užitečné. Místem, kde se na instalačním CD Windows XP skrývají poklady, je adresář Windows Support Tools. Malé, ale užitečné programky, které v něm najdete, vyvinul Microsoft pro techniky zabývající se podporou systému a pro zkušené uživatele. Pomáhají jim s diagnostikou a řešením problémů s počítači. Většina těchto nástrojů pro podporu se točí kolem diagnózy sítí.

NÁSTROJE PRO PODPORU: JAK OBJEVIT DRAHOCENNÉ KLENOTY

Vložte instalační CD s operačním systémem Windows XP do CD-ROM mechaniky. Windows vás automaticky přivítají a zeptají se vás, co chcete udělat. Klikněte na „Další úkoly“. Z další nabídky pak vyberte „Procházet tento disk CD-ROM“. Otevře se

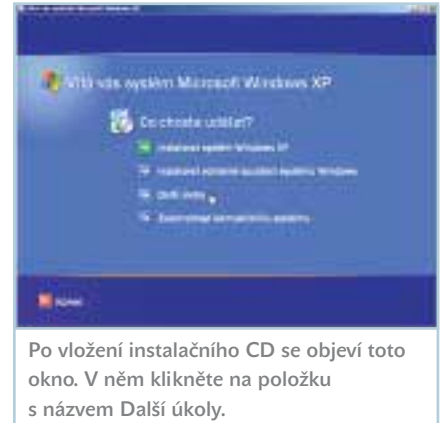
okno Průzkumníka. Poklepejte levým tlačítkem na adresář „Support“ a v něm pak na „Tools“. Adresář „Tools“ obsahuje kromě pomocných programů i instalační rutiny a stručnou dokumentaci ve formátu HTML pod názvem README.

Tato dokumentace je ale bohužel opravdu stručná, takže vám pomůže jenom s instalací. O jednotlivých nástrojích Windows XP se v ní nedozvíte nic. Potřebné informace najdete až po nainstalování nástrojů v příslušných souborech nápovědy.

PŘENESENÍ NÁSTROJŮ NA PEVNÝ DISK

Nástroje pro podporu mají velmi pohodlný instalační prográmk. Stačí poklepat na soubor s názvem SUPTOOLS.MSI. Spustí se tím pomocník pro instalaci nástrojů podpory. Po kliknutí na „Next“ se objeví licenční smlouva. Po označení „I Agree“ a kliknutí na „Next“ se objeví další okno s poli pro zadání jména a případně i firmy

(toto pole vyplňovat nemusíte). V dalším okně zvolte způsob instalace. Pokud vyberete „Typical“, nainstalují se pouze ty nejčastěji používané nástroje. Ke správně domácího počítače vám ale určitě budou stačit. Je-li ale vaším úkolem správa sítí, měli byste rozhodně zvolit instalaci úplnou – „Complete“.

PLACENÁ INZERCE

Novinky z nakladatelství

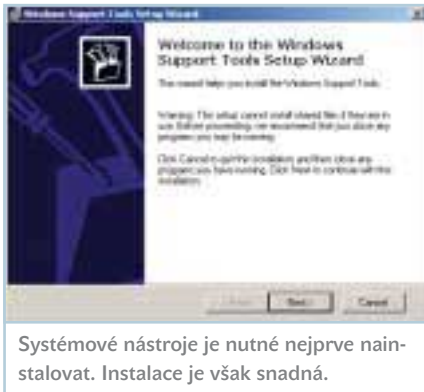
Svět odborné literatury www.grada.cz

 <p>LINUX – administrace serveru Apache Ch. Aulds 536 stran, 580 Kč</p>	 <p>LINUX – praktická bezpečnost R. J. Hontanón 460 stran, 499 Kč</p>	 <p>Bezpečnost malých počítačových sítí J. Horák 200 stran, 199 Kč</p>	 <p>Malá počítačová síť doma a ve firmě Podrobný průvodce začínajícího uživatele J. Horák 208 stran, 199 Kč</p>	 <p>HTML a XHTML Začínáme programovat S. Písek 256 stran, 249 Kč</p>	 <p>Internet v kanceláři J. Pecinovský, V. Smejkal 156 stran, 149 Kč</p>
<p>Grada Publishing, a.s., U Průhonu 22, 170 00 Praha 7 tel.: 220 386 511-2, fax: 220 386 400 obchod@gradapublishing.cz, www.grada.cz</p>				<p>Grada Slovakia s. r. o., Moskovská 29, 811 08 Bratislava tel.: 02/ 556 45 189, fax: 02/ 556 45 289 grada@grada.sk, www.grada.sk</p>	

- Výběr potvrďte kliknutím na tlačítko „Next“. V poli „Destination Directory“ (cílový adresář) instalační program zobrazí, do jakého adresáře na pevném disku bude nástroje kopírovat. Standardně je to adresář „C:\Program Files\Support Tools“.

Poté instalační program nainstaluje všechny programy na pevný disk. Na závěr zobrazí Průzkumník zprávu, že se instalace zdařila. Ukončíte instalační program kliknutím na „Finish“. V nabídce „Všechny programy“ přibyl adresář „Windows Support Tools“, který však příliš nenabídne.

Přes tuto nabídku se ale dostanete spíše k dokumentaci. Pro některé uživatele může být navíc komplikací i to, že dokumentace k nástrojům je pouze v angličtině a všechny pokyny a příkazy je třeba rovněž zadávat

Systémové nástroje je nutné nejprve nainstalovat. Instalace je však snadná.

Informace o programech a instalaci najdete nejen v souboru „Readme“. Centrum pro nápovědu a odbornou pomoc nabídne podrobnosti o programech v anglickém jazyce.

v angličtině. Všechny texty jsou velmi stručné a hemží se odbornými výrazy, a tak práce s nástroji Windows Support Tools rozhodně není jednoduchá. Tyto programy jsou zkrátka určeny odborníkům, například správcům sítí.

CENTRUM PRO NÁPOVĚDU A ODBORNOU POMOC

Pokud zvolíte cestu přes nabídku „Windows Support Tools“, klikněte na „Support Tools Help“. Otevře se okno Centra pro nápovědu a odbornou pomoc, ve kterém jsou v abecedním pořadí zobrazeny všechny nainstalované nástroje. Z tohoto seznamu se dají i spouštět.

Ovládání nástrojů je ale poněkud složitější, než by se mohlo při pohledu na Centrum pro nápovědu a odbornou pomoc zdát. V seznamu například najdete popis k aplikacím REPADMIN.EXE a DCDIAG.EXE, které ale na instalačním CD vůbec nejsou. Drobnou útechou může být, že alespoň DCDIAG najdete na internetových stránkách Microsoftu.

Popisy k těmto aplikacím jsou tedy k ničemu. U třech dalších nástrojů musíte soubory s nápovědou najít sami. Jsou to aplikace APIMON.EXE, DSKPROBE.EXE a WIN-DIFF.EXE. Nápovědu k nim najdete přímo ve složce „Support Tools“ a zobrazíte ji například přes Pracovní plochu nebo Průzkumníka. Poznáte je podle otazníku v ikoně souboru.

A pak je tu celý dlouhý seznam nástrojů, které jsou na pevném disku sice nainstalovány, ale Centrum pro nápovědu a odbornou pomoc k nim nenabízí vůbec žádný popis (viz tabulka s popisem jednotlivých nástrojů na této straně).

SKRYTÉ CESTY: SPOUŠTĚNÍ NÁSTROJŮ PŘES PŘÍKAZOVÝ ŘÁDEK

Informace o jednotlivých nástrojích můžete zobrazit také tak, že z dílčí nabídky „Win-

Důkladnější než Přidat a odebrat programy. Kliknutím na „Remove“ odstraníte program beze zbytku.

NÁZEV SOUBORU	Popis
ACTIVATE.EXE	Nastavuje aktivační klíč pro Windows.
APMSTAT.EXE	Provádí diagnostiku řízení napájení.
BINDIFF.EXE	Porovnává obsah dvou binárních souborů.
BROWSTAT.EXE	Zobrazí aktuální stav síťového prohlížeče.
CABARC.EXE	Vytváří nové archivy CAB a vkládá do nich soubory.
DSASTAT.EXE	Porovnává adresáře dvou domén.
DUPFINDER.EXE	Vyhledává duplicitní soubory na jednotce.
EXTRACT.EXE	Extrahuje jeden nebo několik souborů z archivu CAB.
IPSECCMD.EXE	Definuje zásady zabezpečení IP.
KSETUP.EXE	Nastavuje konfiguraci Windows pro zabezpečený server Kerberos.
KTPASS.EXE	Vytváří zakódované soubory pro server Kerberos.
NTRFSUTIL.EXE	Kontroluje konfiguraci replikace souborů v aktivním adresáři.
PVIEWER.EXE	Zobrazuje všechny spuštěné procesy v počítači.
REMOTE.EXE	Umožňuje ovládání vzdálených počítačů přes příkazový řádek.
RSDIAG.EXE	Kontroluje databáze pro vzdálené ukládání dat.
SETSPN.EXE	Spravuje hlavní názvy serverů.
TIMEZONE.EXE	Nastavuje začátek a konec letního času.
TRACEFMT.EXE	Převádí záznamy (logy) o sledování sítě do čitelné podoby.
TRACELOG.EXE	Spouští a ukončuje záznam o sledování sítě.
TRACEPDB.EXE	Vytváří soubor formátované zprávy o sledování sítě.
VFL.EXE	Zobrazuje informace o souborech v grafickém rozhraní.
WHOAMI.EXE	Zobrazuje název domény nebo počítače a uživatelské jméno přihlášeného uživatele.
WSREMOTE.EXE	Navazuje dálkové spojení přes Winsock. Funguje podobně jako Remote.

Popis jednotlivých nástrojů

inzerce

Složka `c:\Program Files\Support tools` je opravdu vrchovatě naplněna servisními programy...

- **dows Support Tools** zvolíte „Command Prompt“. Náhle se ocitnete v dávných dobách dosovských operačních systémů. Zadejte název nástroje a parametr „/?“, např. „`bindiff /?`“. Dozvíte se důležité informace o používání nástroje. Stejným způsobem, pouze s jinými parametry, pak můžete nástroj spouštět. Ovšem nezapomeňte, že se jedná se o mocné nástroje, které mohou při nesprávném použití napáchat v operačním systému značné škody. Než

s nimi začnete experimentovat, nezapomeňte si zálohovat všechna důležitá data pro případ jejich ztráty.

DOČISTA DO ČISTA: JAK VYMAZAT ZBYTKY ODINSTALOVANÝCH PROGRAMŮ

Doslova šperkem je nástroj „Windows Installer Clean Up Utility“. Jeho úkolem je odinstalovat zbytky aplikací, které se nepodařilo odstranit přes dialogové okno „Přidat nebo odebrat programy“.

V seznamu v pravém okně Centra pro nápovědu a odbornou pomoc najdete tento nástroj pod písmenem M jako `MSICUU.EXE`. Po kliknutí na odkaz se zobrazí popis nástroje. Na řádku pod názvem programu s odkazy na různé části nápovědy, např. „Overview“ (přehled), „Notes“ (poznámky) nebo „Related Tools“ (související nástroje), najdete úplně vpravo odkaz „Run Tool“ (spustit nástroj). Program se spouští kliknutím na tento odkaz. V pracovním okně programu „Windows Installer Clean Up“ označte programy, které chcete odstranit. Kliknutím na „Remove“ se jejich data beze zbytku vymažou. Pak stačí program ukončit kliknutím na „Exit“.

Přes Centrum pro nápovědu a odbornou pomoc můžete ostatně spouštět i další

nástroje, jako jsou např. Defragmentace disku nebo Informace o tomto počítači. Ve spodní části levého okna klikněte na „Nástroje“.

RODOKMEN: ZJIŠŤOVÁNÍ ČÍSEL VERZÍ PROGRAMŮ

Service packy, následné updaty a bezpečnostní záplaty řadu programových souborů mění. K tomu, abyste kdykoli mohli zjistit, o jakou verzi souboru se jedná, slouží nástroj „File Version“. V seznamu nástrojů klikněte na `FILEVER.EXE`. Program spustíte kliknutím na odkaz „Open Command Prompt“ v pravé horní části pracovního okna. Spustí se příkazový řádek. Nejprve musíte přejít do složky, ve které se soubor nachází. Například v případě Internet Exploreru zadejte:

```
cd c:\Program Files\Internet Explorer, poté
zadejte: filever /v iexplore.exe, a všechno, co
jste chtěli vědět, nyní vidíte na obrazovce.
```

JAK ZJISTIT, CO UMĚJÍ NEDOKUMENTOVANÉ NÁSTROJE

K některým nástrojům není k dispozici žádná nápověda. Proto vám prozradíme my, co tyto nástroje umějí. Všechny nástroje najdete ve složce `c:\Program Files\Support tools`.

2. Tajné nástroje pro správu

Nástroje pro správu jsou ukryty hluboko v systémovém adresáři Windows. Ukážeme vám, kde je máte hledat a jak tyto užitečné pomocníky používat.

Kromě nástrojů řízení a správy systému, které najdete v nabídce „Start – Všechny programy – Příslušenství – Systémové nástroje“, ukryl Microsoft ve složce „`C:\Windows\System32`“ ještě řadu dalších užitečných pomocníků, kterých si zpravidla většina uživatelů ani nevšimne. Je to škoda, protože vedle několika důvěrně známých veteránů se tato složka hemží velmi užitečnými programy, které se vám při práci s Windows XP mohou hodit.

HORKÁ LINKA: CHATOVÁNÍ V MÍSTNÍ SÍTI

Nemáte ve své domácí síti nainstalován žádný interní systém elektronické pošty, ale přesto byste občas chtěli s ostatními uživateli komunikovat elektronickou cestou? Pak vám pomůže nástroj „Konverzáce“ (`WINCHAT.EXE`).

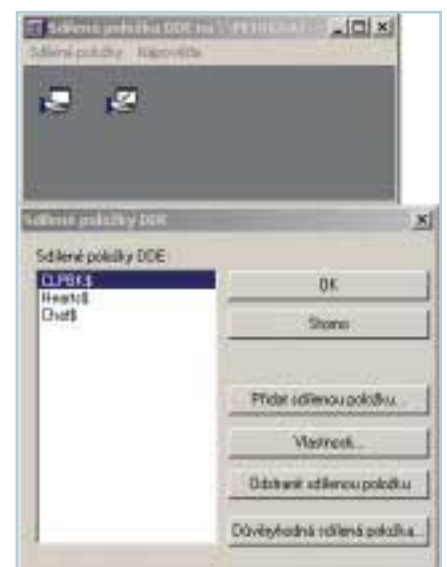
Po spuštění se objeví prázdné dialogové okno rozdělené do dvou částí. Do horní části píšete zprávu, v dolní části se zobrazuje

odpověď. Spojení se naváže kliknutím na symbol číselníku telefonu. Objeví se dialogové okno se všemi počítači připojenými v dané části sítě. Po vybrání počítače a kliknutí na tlačítko „OK“ se na druhém počítači ozve zazvonění (za předpokladu, že je na něm program Konverzáce spuštěný). Volaný účastník pak musí potvrdit navázání spojení kliknutím na symbol telefonního sluchátka. Pokud se nepodaří spojení navázat, zkontrolujte nastavení sdílených položek pro dynamickou výměnu dat (DDE) na obou počítačích. Jak na to, se dozvíte z následujícího tipu.

UVOLNĚNÍ CESTY: NASTAVENÍ DYNAMICKÉ VÝMĚNY DAT

Pro výměnu dat mezi programy vytvořil Microsoft již v raných verzích Windows tzv. dynamickou výměnu dat (DDE). Programy komunikují prostřednictvím jednoho nebo několika kanálů. Předpokladem ale je, že programy musejí být spuštěny na jednom počítači. S výměnou dat po síti se zpočátku nepočítalo. Později byla umožněna pomocí vlastních nástrojů ve Windows.

I když je systém DDE v nových programech používán spíše už jen výjimečně,

Programy, které si vyměňují data přes dynamickou výměnu dat DDE, mohou po nastavení sdílených položek vzájemně komunikovat na několika počítačích.

- ▶ existují nadále programy, které tuto funkci potřebují. Proto je nástroj Sdílená položka DDE (DDESHARE.EXE) k dispozici i ve Windows XP. Po spuštění tohoto nástroje můžete vytvářet, měnit a mazat seznam dostupných sdílených položek, aby programy na jednom počítači mohly komunikovat a sdílet data s programy na jiných počítačích.

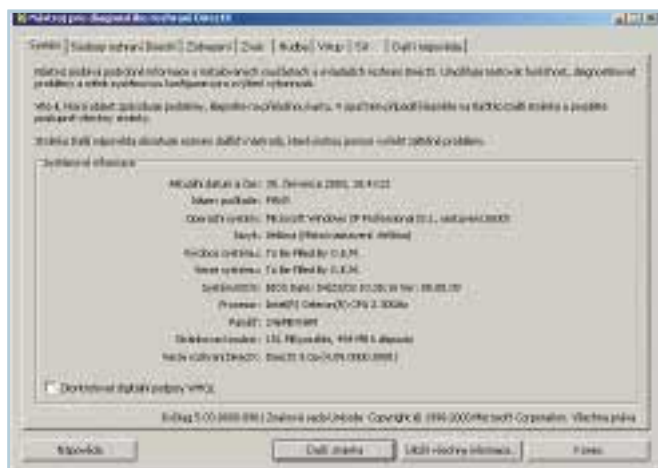
Kromě toho můžete s tímto nástrojem nastavovat bezpečnostní omezení a přidávat uživatele nebo skupiny uživatelů do seznamu oprávnění k přístupu k určité sdílené položce. Program Sdílená položka DDE funguje jako samostatná služba NET DDE. Nastavování sdílených položek slouží pouze ke konfiguraci.

KDO TO TADY HRAJE? JAK ZJISTIT VERZI DIRECTX

Pokaždé když instalujete novou hru, aktualizujete ovladač grafické nebo zvukové karty nebo nastavujete grafický program, objevuje se upozornění, že musíte nejprve nainstalovat nejnovější ovladače DirectX. Jakou verzi ale vlastně na svém počítači máte? Zjistíte to jednoduše pomocí nástroje pro diagnostiku rozhraní DirectX (DXDIAG.EXE), který obsahuje kromě systémových informací i funkce pro změnu konfigurace systému a zvýšení výkonnosti.

Po spuštění nástroje najdete na záložce „Systém“ souhrn všech důležitých informací. Jako poslední údaj je uvedena aktuální verze rozhraní DirectX. Program ale zobrazuje i údaje o pracovní paměti nebo třeba rychlosti procesoru. Podrobnosti o souborech DirectX najdete na záložce „Soubory rozhraní DirectX“.

Na zbývajících záložkách si můžete zkontrolovat jednotlivé ovladače rozhraní DirectX pro zobrazení, zvuk, vstupy a síť. Pokud by některý z ovladačů nefungoval správně, zobrazí se na příslušné záložce v Poznámkách upozornění.

Program DXDIAG vám prozradí verzi rozhraní DirectX nainstalovanou na vašem počítači. Pro náruživé hráče životu nezbytná informace.

INFORMACE O SYSTÉMU:

JAK ZJISTIT VERZI A SESTAVENÍ WINDOWS

Jsou v počítači nainstalovány Windows Home, nebo Professional? Byl nainstalován nějaký service pack? Kolik paměti je v počítači? O verzi a sestavení operačního systému vás informuje program WINVER.EXE, který po spuštění otevře dialogové okno se všemi potřebnými údaji. Přímou ideální, když během sekundy potřebujete zjistit, co vlastně máte v počítači.

POZDRAV ZE ZÁHROBÍ: OŽIVENÍ SPRÁVCE PROGRAMŮ

Pokud operační systémy od Microsoftu používáte už nějakou dobu, určitě si ještě vzpomenete na Správce programů ve Windows 3.x. ▶

KAŽDÝ IT MANAŽER ČTE IT-NET

zpravodajství a aktuality
technologie a služby

nová IT legislativa
bezpečnost

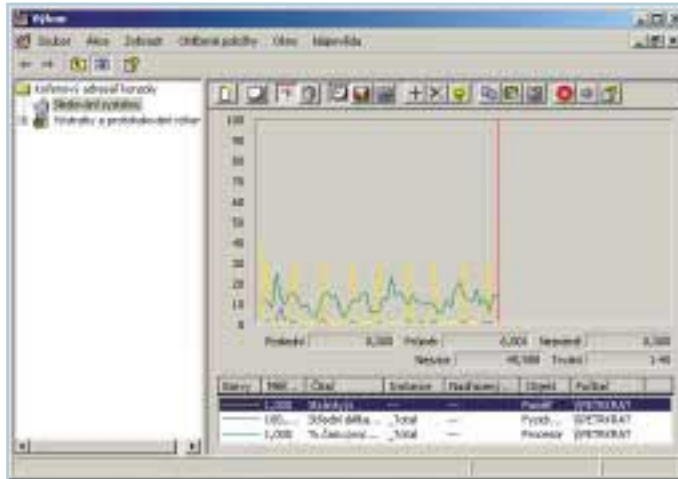
nové obchodní
trendy

OBJEDNEJTE SI PŘEDPLATNÉ
10 SEŠITŮ ROČNĚ
POUZE ZA 490 Kč

OBJEDNEJTE SI NA WWW.IT-NET.CZ

Profesionálové si u cizích počítačů nejprve zjistí základní informace, jako sestavení Windows a kapacitu paměti. S programem Winver to jde snadno.

S tímto programem můžete snadněji odhalit slabé místo ve svém PC a tím i „brzdu“ výkonu.

- V dialogovém okně správce byly přehledně zobrazeny všechny programy rozdělené do několika různých skupin. Málokdo z vás by ale tušil, že Správce programů je i ve Windows XP. Skrývá se v programu s názvem PROGMAN.EXE. Po spuštění se objeví prázdné okno, ve kterém můžete přes nabídku „Soubor – Nový“ vytvářet nové programové skupiny. Do nich pak můžete přes tutéž nabídku přidávat programy.

Fungují dokonce i klávesové zkratky známé z Windows 3.x, např. [Alt] + [Enter]. Vymožností typu kontextových nabídek ale budete hledat marně.

NĚCO PRO STARŠÍ PROGRAMY: EDITOR SYSTÉMOVÉ KONFIGURACE

Editor systémové konfigurace (SYSEDIT.EXE) je pozůstatkem dávných časů. Upravujete v něm totiž soubory WIN.INI, SYSTEM.INI, CONFIG.SYS a AUTOEXEC.BAT, tedy soubory, které se ve starších verzích Windows používaly k nastavení a řízení operačního systému. Oba soubory INI jsou ve Windows XP už jenom z důvodu zachování kompatibility. Soubory CONFIG.SYS a AUTOEXEC.BAT nemají dokonce žádnou funkci.

Jelikož jsou ale starší programy na těchto čtyřech souborech závislé a během instalace do nich zapisují, můžete je pomocí Editoru systémové konfigurace snadno a rychle upravovat. Můžete například přenášet proměnné prostředí ze souboru AUTOEXEC.BAT do Ovládacích panelů, kategorie úkolů „Výkon a údržba“, ovládací panel „Systém“, záložka „Upřesnit“, nabídka „Proměnné prostředí“.

SLEDOVÁNÍ VÝKONU POČÍTAČE

Program pro sledování výkonu počítače (PERFMON.EXE) umí zjistit, jak rychle počítač běží. Pokud něco nefunguje, jak má, zjistí proč. Tento nástroj, který funguje i jako

modul snap-in v konzole pro správu počítače, sleduje celou řadu nastavení systému a parametrů výkonu a graficky je zobrazuje. Po spuštění se objeví časový diagram s údaji o využití paměti, výkonu procesoru a rychlosti přístupu na pevný disk.

Například chcete-li zjistit, zda síťové připojení funguje správně, klikněte na liště nad diagramem na znaménko + a přidejte další čítač. Jako „Objekt sledování výkonu“ vyberte „Rozhraní sítě“. Z možností „Vybrat čítače ze seznamu“ zvolte „Aktuální šířka pásma“. Po kliknutí na „Přidat“ se v diagramu objeví další řádek, který zobrazuje údaje o dostupné šířce pásma.

DR. WATSON NAJDE CHYBY

Znáte Dr. Watsona? Ne? Tak to máte štěstí, protože vaše Windows pravděpodobně ještě nezažily žádný vážný pád. Kdykoli se totiž vyskytne nějaká chyba v systému nebo v programech, automaticky se spustí program DRWTSN32.EXE a vytvoří protokol s podrobnými informacemi o systému, které mohly vést k pádu systému.

Pokud chcete jiným uživatelům povolit přístup do některé ze složek na svém pevném disku, můžete použít tento nástroj.

Kromě informací o stavu systému obsahuje protokol i důležité údaje, jako je název počítače, jméno uživatele, počet a typ procesorů, verze Windows, aktuální sestavení, service packy a údaje o firmě a uživateli. To ale není všechno. V protokolu najdete i seznam

všech úloh, které byly spuštěny v okamžiku, kdy došlo k chybě. Existuje tak šance, že se vám u opakujících se problémů podaří zjistit jejich příčinu.

Mimochodem, program Dr. Watson se dá velmi přesně nakonfigurovat. Slouží k tomu aplikace DRWTSN32.EXE, ve které můžete například nastavit cestu k souboru protokolu a souboru se stavem systému a název těchto souborů. Můžete si také nastavit, jak vás má program upozorňovat na případné chyby.

VSTUP VOLNÝ: POVOLENÍ PŘÍSTUPU PRO DALŠÍ UŽIVATELE V SÍTĚ

Sdílení síťové jednotky pomocí Průzkumníka je sice možné, podstatně rychleji to ale jde s nástrojem Vytvořit sdílenou složku (SHPRUBW.EXE). Funguje to jednoduše. V dialogovém okně vyberte sdílenou složku a zvolte její název a popis. Po kliknutí na „Další“ se dostanete na druhou stránku nástroje, na které nastavíte oprávnění pro uživatele. Pak už stačí kliknout na „Dokončit“ a sdílená složka je vytvořena.

Další výhodou tohoto nástroje je, že jeho pomocí můžete i ve Windows XP Home Edition přiřazovat k jednotlivým sdíleným složkám zvláštní oprávnění pro jednotlivé uživatele.

VELKÝ BRATR: JAK MÍT OVLADAČE NEUSTÁLE NA OČÍCH

Chybné ovladače jsou častou příčinou pádu systému nebo nesprávného fungování programů. Pomocí Správce ověřovače ovladačů (VERIFIER.EXE) můžete všechny ovladače podrobně analyzovat. Tento nástroj je ale velmi složitý, takže v každém případě doporučujeme prostudovat si nejprve návod v databázi Microsoft Knowledge Base (support.microsoft.com) v článku č. D244617. Neodborné nastavení pomocí tohoto nástroje může způsobit problémy při spuštění Windows.

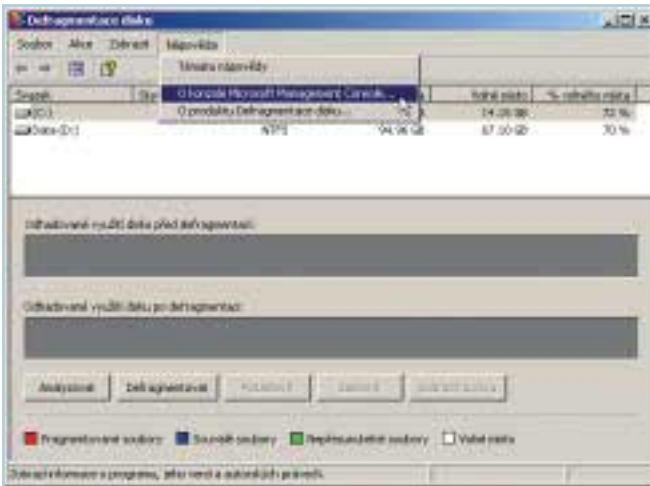
Neznámé konzoly pro řízení systému

S konzolami pro řízení systému od Microsoftu se dá nastavit kde co. Obsahují totiž celou řadu známých i neznámých funkcí a nástrojů.

Počet položek v Ovládacích panelech od verze k verzi stoupá. A tak je i pro odborníky

stále těžší najít správná nastavení, nebo dokonce některá z nich změnit. Bez ohledu na to, že nám Microsoft slibuje, že s Windows XP je všechno jednodušší. Alespoň co se týká správy systému, drží výrobce softwaru slovo. Celou řadu funkcí totiž shrnul do jednotného

rozhraní, tzv. konzoly Microsoft Management Console (MMC). Na první pohled si toho člověk asi nevšimne, protože každý snap-in má své vlastní funkce. Mimochodem, označení snap-in se používá pro jednotlivé moduly, které pracují v konzole MMC.

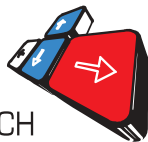
Z informací v nabídce „Nápověda“ zjistíte, že se za správou počítače skrývá konzola pro řízení počítače.

TAJNÝ VLÁDCE: KONZOLA UKRÝVÁ CELOU ŘADU NÁSTROJŮ

Kam až všude konzola sahá, je patrné, když přes nabídku „Start – Všechny programy – Příslušenství – Systémové nástroje“ spustíte program Defragmentace disku a kliknete v Nápovědě na „O konzole Microsoft Management Console“. Zobrazené informace o autorských právech a licenci se týkají konzoly MMC, což je jasný důkaz toho, že i defragmentace disku je vlastně modul snap-in. Totéž platí i pro správu počítače a další systémové nástroje. Většinou je v konzole sdruženo několik modulů snap-in najednou. Zkuste například kliknout ve Správě počítačů na větev „Úložiště“. Mezi ▶

PLACENÁ INZERCE

**MISTROVSTVÍ ČR
V POČÍTAČOVÝCH HRÁCH**

INVEX CUP 2003 Finále Mistrovství České republiky v počítačových hrách

Největší herní mega akce v dějinách České republiky na největším středoevropském ICT veletrhu

400 českých a slovenských profesionálních hráčů počítačových her

Celý projekt podporují významní partneři – SAZKA, AMD, Levi International, Veletrhy Brno

Vysoce profesionální organizaci zajišťuje team ProGamers
Garantem projektu je Českomoravský svaz ProGamingu

SPACE SHIP 2

Ministerstvo
informatiky
České republiky
Nad finále MČR v počítačových
hrách převzal oficiální záštitu
ministr informatiky Vladimír Mlynář

invex
PAVILON Z

PROGAMERS

www.invexcup.cz · www.progamers.cz
Produkce: ProGamers s. r. o., Gazaboo s. r. o.

- zobrazenými položkami opět najdete Defragmentaci disku. Stačí kliknout na příslušný symbol a v pravém okně se zobrazí dialogové okno pro defragmentaci.

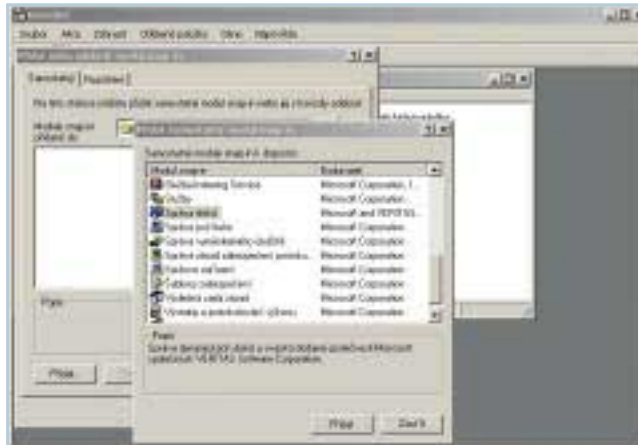
Kromě modulů, které už v konzole jsou, existují další, které je třeba nejprve vyhledat. Jejich přidání do již existující nebo nové konzoly je ale jednoduché.

SPUŠTĚNÍ A NASTAVENÍ KONZOLY MMC

Již existující konzolu lze otevřít několika způsoby. Buď můžete v Průzkumníku poklepat na soubor s konzolou a poté vybrat některý z přiřazených modulů snap-in, nebo můžete v nabídce Start vybrat „Spustit“. Do pole „Otevřít“ zadejte „mmc“ a klikněte na „OK“. Poté přejděte v nabídce „Soubor – Otevřít“ do složky se soubory konzoly a vyberte hledaný soubor.

Pokud v konzole provedete nějaké změny nebo třeba v nabídce „Zobrazit – Vlastní nastavení“ změníte položky, které se mají zobrazit, zeptá se vás program podle druhu změny a podle vašich uživatelských práv, zda se mají změny před ukončením programu uložit.

Pokud odpovíte „Ano“, zapíše Windows změny do souboru konzoly. Změny můžete

Konzola MMC má snadné ovládání...

provádět dokonce i přímo v souborech konzoly. Jako formát souboru zvolil Microsoft XML, takže vám ke změně struktury souboru budou stačit alespoň základní znalosti XML.

SLOUČENÍ NĚKOLIKA KONZOL DO JEDNÉ

Kromě konzol předem vytvořených Microsoftem si můžete s minimálním úsilím definovat i své vlastní. To má smysl například tehdy, když potřebujete spravovat určité konkrétní oblasti, např. správce zařízení a výkon počítače, a žádné další informace nepotřebujete.

Některé konzoly mají ještě jednu výhodu. Pokud pracujete v síti, můžete jejich pomocí spravovat cizí počítače. Ze svého počítače tak můžete kontrolovat, zda zařízení v cizím počítači fungují správně nebo zda v Prohlížeči událostí není zaznamenána nějaká chyba.

Chcete-li vytvořit novou konzolu, klikněte v nabídce Start na „Otevřít“ a zadejte mmc. Po kliknutí na „OK“ se objeví nová prázdná konzola MMC. Nové moduly snap-in do ní vložíte přes nabídku „Soubor – Přidat nebo odebrat modul snap-in“. Objeví se nově dia-

KONZOLY MMC VE WINDOWS XP

Standardní součástí Windows XP je několik předem vytvořených konzol pro řízení počítače. Které to jsou a co všechno umí, se dozvíte v následujícím přehledu. Mimochodem, všechny najdete ve složce „Windows\System32“, až na „COMEXP.MSC“. Ta je ukryta ve složce „Windows\System32\Com“.

NÁZEV SOUBORU	Popis
CERTMGR.MSC	Správa elektronických certifikátů, které se například přiřazují k ovladačům nebo doplňkům Internet Exploreru jako potvrzení, že jedná o spolehlivý zdroj programu.
CIADV.MSC	Služba Indexing Services, která přiřazuje indexy k souborům uloženým ve složkách na pevném disku. Indexovány jsou soubory ve formátu HTML, textové soubory, soubory ve formátu Office 95 a vyšším, soubory elektronické pošty a veškeré další dokumenty, pro něž existuje filtr. Po vytvoření indexu lze prohledávat dokumenty a vyhledávat konkrétní položky a řetězce. Abyste mohli službu Indexing Services používat, musíte ji nejprve aktivovat ve Správci služeb.
COMPMGMT.MSC	Správa počítače, kterou lze otevřít z Ovládacích panelů přes nabídky Výkon a údržba a Systém. Součástí této konzoly je celá řada modulů snap-in, jako například Defragmentace disku nebo Správce zařízení.
DEVMGMT.MSC	Správce zařízení (součást Správy počítače), který slouží ke správě jednotlivých zařízení nainstalovaných v počítači.
DFRG.MSC	Nástroj pro defragmentaci disku, který umožňuje znovu pospojovat fragmenty souborů roztroušené na pevném disku. Spustit se dá také z nabídky Start přes Všechny programy – Příslušenství – Systémové nástroje. Defragmentace disku je součástí konzoly Správa počítače.
DISKMGMT.MSC	Nástroj pro správu disků, který umožňuje vytváření a formátování jednotek včetně oddílů a přiřazování písmen jednotkám. Správa disků je rovněž součástí konzoly Správa počítače.
EVENTVWR.MSC	Prohlížeč událostí vytváří a spravuje záznamy o událostech týkajících se aplikací, zabezpečení a systému. Záznamy o událostech lze prohlížet a analyzovat. I Prohlížeč událostí najdete v konzole Správa disků. Navíc je také součástí konzoly pro správu služeb komponent.
FSMGMT.MSC	Pomocí této konzoly lze ovládat a kontrolovat sdílené složky a soubory otevřené jinými uživateli. Konzola Sdílené složky je součástí konzoly Správa počítače.
LUSRMgr.MSC	Konzola Místní uživatelé a skupiny slouží ke správě oprávnění uživatelů a skupin vytvořených v místním počítači. Použit se však dá jen ve Windows XP Professional, kde je součástí konzoly Správa počítače.
NTSMGR.MSC	Konzola Vyměnitelné úložiště spravuje vyměnitelná média, jako např. pásky, zaznamenává je do katalogu a spravuje automatické knihovny. Umožňuje vytváření tzv. fondů médií a vytváření front pracovních položek. V poněkud zesíťované podobě je součástí konzoly Správa počítače.
NTMSOPRQ.MSC	Konzola Požadavky operátora vyměnitelného úložiště se používá společně s konzolou Vyměnitelné úložiště a slouží k vytváření zpráv a pokynů při používání vyměnitelných úložišť.
PERFMON.MSC	Konzola Výkon zobrazuje informace o aktuálním vytížení systému. Uživatel si může nastavit, které součásti počítače, např. procesor, rozhraní sítě, disky apod., se mají sledovat. Část nazvanou Výstrahy a protokolování výkonu najdete i v konzole Správa počítače.
SERVICES.MSC	Pomocí tohoto modulu snap-in se spravují všechny služby. Služby lze zastavovat, restartovat a spouštět. Modul Služby je součástí konzoly Správa počítače a konzoly Služby komponent. Navíc se dá spustit i z Ovládacích panelů přes kategorii „Výkon a údržba“ a položku „Nástroje pro správu“.
WMIMGMT.MSC	V případě Služby Windows Management Infrastructure (WMI) se jedná o implementaci správy WBEM (Web-based Enterprise Management, tedy řízení podniků přes internet) společnosti Microsoft. Správa WBEM je iniciativa k ustanovení standardů pro přístup a sdílení informací správy v rozlehle podnikové síti.
COMEXP.MSC	V konzole Služba komponent lze kromě událostí a služeb (ty jsou k dispozici i jako samostatný modul snap-in) spravovat veškeré aplikace modelu COM+, konfigurace modelu DCOM a transakce.

- ▶ logové okno. V něm klikněte na záložku „Samostatný“ a na ní pak na „Přidat“. V dalším dialogovém okně se zobrazí seznam všech modulů, které jsou v počítači k dispozici.

Dejme tomu, že budete chtít kontrolovat veškeré zařízení ve svém počítači. Vyberte ze seznamu „Správce zařízení“ a klikněte na „Přidat“. Objeví se dialogové okno, ve kterém musíte označit „Místní počítač“. Pak klikněte na „Dokončit“.

Správce zařízení se vloží do seznamu modulů nové konzoly. Poté můžete přidat libovolné další moduly.

NA SÍTI: VKLÁDÁNÍ VZDÁLENÝCH POČÍTAČŮ DO KONZOLY

Komunikovat můžete i s dalšími počítači v síti, pokud k tomu máte oprávnění. Označte Správce zařízení v seznamu modulů a klikněte znovu na „Přidat“. Tentokrát ale označte možnost „Jiný počítač“. Do textového pole napište název vzdáleného počítače, případně ho vyhledejte kliknutím na „Procházet“.

Jakmile potvrdíte výběr počítače kliknutím na „Dokončit“, objeví se v seznamu modulů další položka. Stejný postup opakujte u všech dalších počítačů, které budete chtít pomocí konzoly spravovat. Nakonec zavřete dialogové okno „Přidat samostatný modul snap-in“ kliknutím na „Zavřít“. Na záložce „Samostatný“ se nyní objeví všechny zvolené moduly.

Novou konzolu můžete pak přes nabídku „Soubor – Uložit jako“ uložit pod vlastním názvem. V poli „Uložit do“ si nastavte složku ve svém osobním profilu, např. „Documents and Settings\<uživatel>\Nabídka Start\Programy\Nástroje pro správu“. Budete pak moci otevírat konzolu přímo přes nabídku „Start – Všechny programy – Nástroje pro správu – <název konzoly>“.

RENOVACE: PŘÍZPŮSOBNÍ STANDARDNÍCH MODULŮ SNAP-IN

Řekněme, že chcete do správy počítače vložit další snap-in ze skupiny systémových nástrojů. Pokud ale konzolu správy počítače otevřete jako obvykle a kliknete na nabídku „Soubor“, bude v ní možnost „Přidat nebo odebrat modul snap-in“ chybět. Důvod je jednoduchý. Konzola je totiž chráněna proti změnám. Pokud ji ale přesto budete chtít upravit, postupujte takto:

Otevřete Ovládací panely a vyberte „Výkon a údržba“. Pak klikněte na „Nástroje pro správu“. Otevře se seznam se všemi dostupnými nástroji pro správu počítače. Pravým tlačítkem myši klikněte na „Správu počítače“.

Z kontextové nabídky zvolte „Vlastnosti“ a přejděte na záložku „Zástupce“. V textovém poli „Cíl“ je na konci záznamu uveden parametr „/s“. Ten nahraďte parametrem „/a“ a klikněte na „OK“. Nyní bude nabídka „Přidat nebo odebrat modul snap-in“ dostupná.

Aby se nové moduly zobrazovaly jako podbody správy počítače, musíte nejprve v dialogovém okně „Přidat nebo odebrat modul snap-in“ v poli „Moduly snap-in přidané do“ přejít z „Kořenového adresáře“ na „Správu počítače (místní)“. Poté klikněte na „Přidat“. Z modulů vyberte třeba „Odkaz na webovou adresu“. Potvrďte kliknutím na „Přidat“. V průvodci nastavením zadejte adresu „windowsupdate.microsoft.com“. Klikněte na „Další“ a do příslušného pole napište „Domovská stránka Microsoft Windows“. Nakonec klikněte na „Dokončit“.

V okně „Přidat samostatný modul snap-in“ klikněte na „Zavřít“ a poté na „OK“. Tím se vrátíte zpět do konzoly Správy počítače. V seznamu modulů se nyní objeví větev „Domovská stránka Microsoft Windows“.

Jakmile kliknete na odkaz v levém okně, načte se do pravého okna internetová stránka. Tímto způsobem si můžete vytvořit další odkazy, třeba na stránky s ovladači od výrobců. Na závěr nezapomeňte ve vlastnostech Správy počítače změnit parametr zpátky na „/s“.

■ ■ ■ Harald Fette, Markus Hahner, Stephan Goldmann

**špičková
technika**

již od 8.100,- Kč bez DPH

Laserové tiskárny výkonné a všestranné

ŘADA HL-50xx

HL-5070N

- 16 str./min.
- paměť až do 144 MB
- paralelní a USB 2.0
- 10/100Base Tx Ethernet
- PostScript 3 (BR-Script 3)
- zásobník papíru na 250 listů,
- rozšiřitelný na 550 listů

PTS Certifikát
ochrana vytištěného dokumentu proti zneužití

Uvedené ceny jsou doporučené bez DPH - změna cen vyhrazena.

Brother International s.r.o.
Brno 616 00, Veveří 102, tel.: 541 426 911, fax: 541 212 463
Praha 8 184 00, Dopraváků 723, tel.: 283 085 432, fax: 283 085 482

Boskovice ERTL 516 453 505, Brno Aleš Svoboda - Copia Brno 542 218 810, BossCan ComPrint s.r.o. 542 213 044, BossCan ComPrint s.r.o. 541 242 872, BRISK TRADING, s.r.o. 545 242 800, COMIMPEX - CS21 GROUP 541 213 159, Kohout 545 424 224, Pavel Hajzler - Reproservis 543 249 776, RBR servis, s.r.o. 543 215 866, Břeclav Bajt Servis 519 324 545, České Budějovice BossCan CB 387 314 416, SAIKO - servis 386 351 488, Dobruška PRODOS 494 623 994, Golčův Jeníkov KANCEL 569 442 480, Havířov ABC spol.s r.o. 596 410 587, Hodonín CS21 GROUP - csnet.cz, s.r.o. 518 343 111, Hradec Králové ATC RESLER 495 271 100, Cheb ALVA Computer 354 433 017, Chomutov KANCEL 474 652 038, Chrudim TACO CHRUDIM 469 622 974, Jeseník AutoCont 584 411 248, Jihlava ProCa spol.s r.o. 567 578 833, Jindřichův Hradec ELZY (AutoCont) 384 372 216, Karlovy Vary INVEKO 353 229 653, Klatovy KINETIC KT (AutoCont) 376 356 191, Krnov AutoCont 554 617 501, Kroměříž Aleš Svoboda - Copia Brno 573 332 844, CS21 Kroměříž 573 332 444, Liberec CSC Liberec 482 739 075, Litoměřský DIGISTYL 461 618 791, Mariánské Lázně LK-Hardware 354 621 650, Nový Jičín CS21 Nový Jičín 556 701 766, Olomouc OFFICE SERVICE 585 556 220, SAJM COMP s.r.o. 585 228 777, UNITON, s.r.o. 585 416 438, Ostrava ABCO spol.s r.o. 596 273 146, Brain Computer s.r.o. 596 620 071, CS21 Ostrava 596 622 817, F.L.A.M.E. v.o.s. 596 138 413, Fill s.r.o. 596 134 972, LANIKO MORAVA, s.r.o. 596 130 305, Pardubice T SERVIS 466 810 222, Pisek Envision CS21 382 734 311, Plzeň BPZ 377 221 484, JAPKO design 377 450 450, Softech 377 226 294, Praha 1 CS21 Group 222 211 647, Praha 4 COPY SERVIS 241 744 078, ELVIRA 261 090 241, ProCa spol.s r.o. 234 646 400, Praha 5 Actebis Computer s.r.o. 233 091 683, COPY SERVIS 257 315 732, Praha 6 Centuria 220 563 101, Praha 10 CS21 group 271 742 050, SANYJO 272 743 564, Prostějov LANIKO MORAVA, s.r.o. 582 302 036, Přerov JKV Trading 581 219 338, Příbram PAUL copiers service 318 627 478, Timco 318 627 741, Rakovník CRC TECHNIK 313 512 382, Rychnov nad Kněžnou COMFOR 494 533 956, Slušovice SWS s.s. 577 640 111, Sokolov ALVA Computer 352 370 720, Strakonice LBE 383 322 221, Sumpperk HAKO a Enter 583 211 658, Tábor CCS partner 381 253 596, IIS Tábor - Servis 381 256 729, NWT Computer 381 255 888, Teplice BossCan Teplice 417 538 317, BossCan Teplice, s.r.o. 417 565 853, Ústí nad Labem KANCEL 475 209 508, Ústí nad Orlicí Kancelářská technika UnO 465 524 656, Veselí nad Lužnicí VTR 381 582 365, Vsetín P.M. CAROLINE s.r.o. 571 448 800, Zlín CS21 Zlín 577 007 777, TENO Plus, s.r.o. 577 615 150, Zlín-Malenovice TENO Plus, s.r.o. 577 691 201, Znojmo AutoCont CZ, a.s. 515 242 008, Pavel Hajzler - Reproservis 515 221 285, Žďár nad Sázavou LANIKO MORAVA, s.r.o. 566 631 669, Pavel Hajzler - Reproservis 566 628 289

At your side.

brother

®

Jak platit prostřednictvím mobilu

Zaplatte mobilem

V minulém čísle Chipu jsme se věnovali internetovým obchodům a způsobům, jak za nákupy na internetu platit. Jedním ze způsobů, které jsme zmiňovali, byla platba prostřednictvím mobilního telefonu.

Placení prostřednictvím mobilního telefonu není zase tak nová záležitost. Již delší dobu lze tímto způsobem (formou SMS zprávy) platit např. za nápoje Coca-Cola v pouličních automatech. Co je však naprostou novinkou, je možnost využít tento způsob i pro placení za zboží a služby na internetu. To byl a je u nás stále velký problém. Zatímco na západ od našich hranic je naprosto normální platit na internetu platební kartou, u nás převládá stále placení formou dobírky, jelikož embosovaných platebních karet, které by pro tento účel byly použitelné, je u nás stále velmi málo. Proto nás zaujala nová služba společnosti T-Mobile, díky které mohou na internetu platit za určité služby všichni zákazníci

padě pouze u společnosti T-Mobile). Tato služba je určena jak zákazníkům s tarifem, tak zákazníkům s předplacenou kartou TWIST. Liší se pouze způsob úhrady za nakoupené zboží a služby. Zákazníci s předplacenou kartou zaplatí za nákup vlastně dopředu v rámci zakoupeného kreditu. Zatímco zákazníci s určitým tarifem

Zatím mohou platit mobilně jen návštěvníci erotických stránek www.leo.cz nebo fanoušci her na www.rd2.cz.

zaplatí za zboží a služby vlastně posléze, až obdrží fakturu za telefonické služby. Ve faktuře se tato platba odrazí v položce Zprostředkovaný prodej zboží a služeb. Hlavní

tvím internetových stránek www.t-zones.cz. O těch se začalo hodně mluvit poté, co společnost T-Mobile přistoupila ke zpoplatnění své SMS brány, jelikož po registraci zde má každý její zákazník k dispozici 20 SMS zdarma. Na těchto stránkách lze nastavovat a objednávat ještě další služby. Pro aktivaci služby m-platba je tedy v první řadě důležitá registrace na t-zones. Při registraci uvádíte číslo svého mobilního telefonu, kód PUK 2 a zvolíte si přihlašovací jméno a heslo, na základě kterých se

posléze přihlásíte. Po přihlášení je třeba objednat si službu Profil. Klikněte na položku Nastavení a na další stránce, kde si můžete objednat např. balíček zpráv SMS z internetu za zvýhodněnou cenu, vyberte službu Profil. Aktivaci služby m-platba najdete v sekci Profil, po kliknutí na položku Nastavení služeb a dále na položku m-platba. Zde si můžete aktivovat platby mobilem za nápoje Coca-Cola, za služby u mycích linek společnosti Aral a nově také za nákup na internetu a WAP. Na stránce lze též nastavit maximální denní limit pro nákup na internetu. Aktivace této služby je zcela zdarma a ani později neplatíte za její používání žádné poplatky. Tímto způsobem můžete kdykoliv později tuto službu opět deaktivovat, změnit denní limit atd. Na internetových stránkách t-zones si lze také prohlédnout všechny transakce, které jste s m-platbou provedli. Tuto informaci zjistíte v sekci Profil, položka Informace – Náhled na transakce.

JAK PLATIT M-PLATBOU

Placení m-platbou probíhá prostřednictvím formuláře na internetové stránce, do kterého zadáte své přihlašovací jméno a heslo, které používáte k přihlášení do t-zones. Tím dojde k ověření vaší identity a k prověření, zda máte m-platbu aktivovanou, v případě zákazníkům s předplacenými kartami pak k ověření dostatečného kreditu pro

této společnosti. Tato služba se nazývá m-platba a zatím je spíše v pilotní fázi, kdy se do projektu nezapojilo ještě dostatečné množství firem.

PLATBA PROSTŘEDNICTVÍM MOBILU

Základní princip této služby spočívá v tom, že za určité služby a produkty, které si objednáte na internetových stránkách, budete platit prostřednictvím mobilního telefonu, přesněji řečeno účtu, který máte u svého mobilního operátora (v tomto pří-

omezí však představuje maximální cena jednoho nákupu, která činí 350 Kč. Nikde však není uvedeno, kolik těchto nákupů můžete měsíčně vykonat. Jedná se tedy o nástroj na placení spíše menších položek, avšak v neomezeném množství.

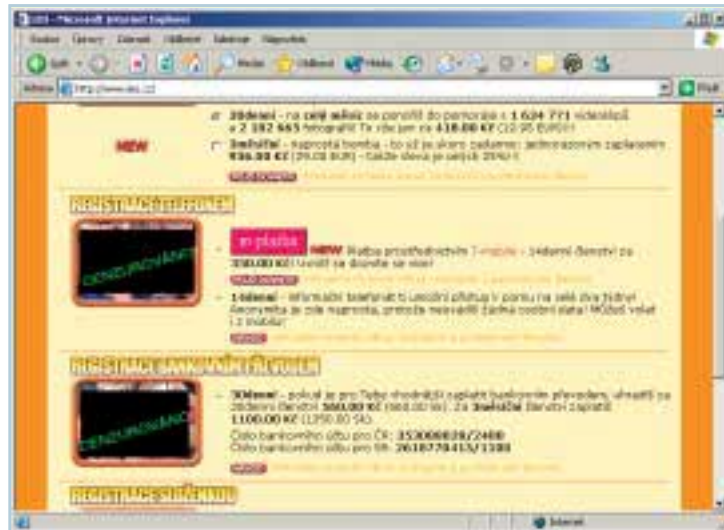
JAK NA TO?

Tuto službu nemá automaticky k dispozici každý zákazník společnosti T-Mobile, ale je třeba si ji aktivovat. Podívejme se tedy, jak na to. Aktivace služby probíhá prostřednic-

► tuto transakci. Posléze je částka stržena z kreditu nebo je o ni navýšena faktura. Obchodníkovi je oznámeno potvrzení nebo zamítnutí platby a zákazníkovi je odeslána SMS zpráva o výsledku proběhlé transakce. Pak již nic nebrání tomu, aby si zákazník mohl odebrat své zboží nebo služby. Vyúčtování mezi obchodníkem a společností T-Mobile proběhne za všechny uskutečněné transakce jednorázově ve zvoleném intervalu. Za výběr peněz od zákazníka přitom ručí T-Mobile.

KDE LZE PLATIT M-PLATBOU

Tento projekt odstartoval poměrně nedávno a bohužel se do něj ještě mnoho obchodníků nezapojilo. Zatím mohou tímto způsobem platit pouze návštěvníci erotických stránek www.leo.cz nebo fanoušci on-line her na stránkách společnosti Cenega www.rd2.cz. Výhledově by se měla přidat i společnost Annonce a mělo by být možné tímto způsobem platit na jejich inzertních stránkách. Přitom se takto obchodníkům otevírá nová možnost, jak zpoplatnit zboží nebo služby, u kterých to předtím šlo ztěžka. Jedná se hlavně o přístup na určité internetové stránky, obrázky a hudbu z internetu atd. Tím, co

Zaplatit pomocí mobilu můžete i na stránkách Lea.

by však zájem obchodníků mohlo brzdit, jsou ne zcela výhodné obchodní podmínky společnosti T-Mobile. Obchodníci jsou totiž povinni platit T-Mobilu provizi z ceny zboží nebo služby, která byla placena prostřednictvím společnosti T-Mobile. Výše marže se liší podle provedených transakcí, avšak představuje nejméně 20 % z ceny produktu. To může pro mnoho obchodníků znamenat poměrně velké náklady, a tak budou spolu-

pracovat zřejmě spíše ti, jejichž zboží má vysokou přidanou hodnotu.

M-PLATBY VE SVĚTĚ

Platby prostřednictvím mobilního telefonu již ve světě úspěšně fungují. Např. v určitých estonských, rakouských a irských městech lze takto platit za parkování. Tento způsob placení je spojen ještě s dalšími službami, jako je např. upozornění, že uhrazený čas parkování již vypršel, nebo oznámení o tom, kde jsou právě volná místa na parkování. V estonském Tallinu se takto hradí více než 40 % plateb za parkování. Uvidíme, jak se tato služba rozšíří u nás. Vzhledem k tomu, že veškeré mikroplatby u nás zkrachovaly (ať už z legislativních nebo ekonomických důvodů), se totiž jedná o jediný možný způsob, jak na internetu platit malé částky. ■ ■ ■ Michaela Kadlecová, michaela.kadlecova@vogel.cz

T-ZONES

Jestliže si nechcete nastavovat a aktivovat různé služby prostřednictvím mobilního telefonu, máte tuto možnost také na stránkách www.t-zones.cz. Můžete si zde například aktivovat registr zmeškaných hovorů, aktivovat či deaktivovat hlasovou schránku, roaming, identifikaci volajícího

nebo konferenční hovory. Na stránkách lze také uložit a vytvářet zprávy MMS, nebo dokonce pomocí jednoduchého hudebního editoru zprávu MMS originálně ozvučit. Pokud jste tedy klientem společnosti T-Mobile, rozhodně se zde zaregistrujte a stránky navštivte.

PLACENÁ INZERCE

Steinberg Cubasis VST 4.0

Steinberg domácí

Po všech těch novinkách, jakými byly Cubase SX nebo Nuendo 2, Plex či D'Cota, by se mohlo zdát, že Steinberg ve snaze vyvíjet pouze pro „profíky“ zanevřel na širokou skupinu lidí, kteří dělají hudbu v domácích podmínkách jen pro vlastní potěšení, a nemohou tedy do softwaru (pokud jej kupují) investovat desetitisícové sumy. Naštěstí tomu tak ale není. A proto může domácí studia vedle Magix Music Studia na podobné úrovni pohánět i Cubasis VST v současné verzi 4.0.

Přední společnosti vyvíjející audioaplikace se předhánějí, která z nich přidá do svých programů více možností. Zatímco v minulosti bylo běžné, že profesionální nahrávací software disponoval šestnácti nebo dvaatřiceti stopami, dnes mají prakticky všechny programy počet tracků neomezen. Neustále se také zvedá kvalita zvuku, se kterým se pracuje. Z původních 44,1 kHz už se podpora dostala na neuvěřitelných 192 kHz. To je něco, co možná využijete v profesionálním studiu, avšak doba, kdy to budeme považovat za standard pro domácí nahrávání, je v nedohlednu. Naštěstí když se kácí les, létají třísky. A když se firmy předhánějí, která vytvoří lepší profesionální aplikaci, padne i pár drobečků směrem k běžnému uživateli. Třeba v podobě Cubasis VST 4.0.

CUBASIS VST

Aplikace Cubasis VST by sama o sobě zas tak velký zázrak nebyla. Ostatně velkou část funkcí této aplikace zastala Cubasis Inwired, kterou bylo ještě nedávno možné zadarmo stáhnout ze serveru Steinbergu. Verze VST 4.0 je však distribuovaná na třech CD a nabízí velice slušný balík aplikací, který dokáže (až na malé drobnosti)

zajistit veškerý chod domácího multi-mediálního studia.

Design a ovládání programu vychází ze starších verzí Cubase VST (škoda že se výrobce u této verze nepřiklonil k prostředí Cubase SX, které je mnohem pohodlnější a přehlednější).

Aplikace Cubasis VST 4.0 by měla sloužit především k nahrávání, skládání a aranžování. Na to by vám mělo bohatě stačit 64 stop, které program nabízí.

Jedním kliknutím rozhodnete, zda bude daná stopa obsahovat MIDI informace, nebo audiodata. Nahrané nebo importované vzorky se potom ukazují jako události, jimiž můžete libovolně pohybovat mezi stopami a v čase, střihat je a slepovat dohromady. Kromě těchto základních aranžovacích schopností disponuje Cubasis VST ještě třemi výbornými MIDI editory. Jejich pomocí můžete MIDI data do stop (vedle nahrávání) zadávat pomocí kreslení do časové osy, numerického zadávání anebo pomocí pokročilého notového zápisu.

Ovládání Cubasis VST napovídá, že aplikace myslí i na ty, kdo nemají s předchozím tvorbou hudby na počítači, nebo dokonce konkrétními zvukovými programy žádné

zkušenosti. Veškeré ovládací prvky jsou (kromě hlavního menu) vypíchnuty v podobě tlačítek na nástrojové liště. Jejich pomocí můžete snadno vyvolat dialog VST instrumentů, jednotlivé MIDI editory, externí zvukový editor či ovládání přehrávání. Dalo by se tedy říct, že se uživatel (kromě počátečního nastavení ASIO driverů) obejde bez proždění klasických menu.

VST MIX, EFEKTY A INSTRUMENTY

Každá stopa v aranžovacím okně Cubasis VST obsahuje též ovládací prvky pro hlasitost, panorámu a přístup k efektům. Přesto však určitě budete při míchání chtít použít VST mixér (též dosažitelný z nástrojové lišty). Jeho pomocí totiž získáte maximální přehled o projektu a rychlejší přístup k parametrům stop. V každé stopě nabízí ovládání hlasitosti, tlačítka Mute a Solo a link na ovládání efektů. Dialogové okno „VST Channel Setting“ nabízí dvoupásmový parametrický ekvalizér – 20 Hz – 16 kHz – (jenom) jeden slot pro inzerční efekt a možnost připojení k celkově dvěma send efektům (společným pro všechny kanály).

Efektová zásobárna je vcelku slušná. Patří do ní dva reverb, distortion či delay (včetně Karlette, který můžete najít na CD 9/03). Notnou dobu si určitě vyhraje s modulačními filtry, které jsou zastoupeny flangerem, phaserem, metalizérem a několika dalšími. Ty dokáží zvuk čehokoli „robotizovat“ a změnit k nepoznání. Jsou to oblíbené filtry pro elektronickou muziku, ale svou oblibu si získaly už dávno před technem – především v řadách kytaristů. Jejich

Aranžovací okno Cubasis připomíná starou Cubase VST.

STEINBERG CUBASIS VST 4.0

Multimediální aplikace pro domácí hudební studio.

SYSTÉMOVÉ POŽADAVKY Windows 98/ME/2k/XP; Intel Pentium II nebo AMD Duron; 128 MB RAM (192 MB pro W2k/XP); rychlý IDE hard disk; SVGA grafická karta (16 b/800 × 600); MME, DirectX nebo ASIO kompatibilní zvuková karta; mechanika CD-ROM

VYRÁBÍ Steinberg (www.steinberg.net)

ZAPŮJČIL Exac, Praha

CENA doporučená koncová cena s DPH – 3019 Kč

► efekt je při střídání používání příjemný i na zpěvu.

Jediné, co mi kromě větších možností ekvalizéru v efektové sekci chybělo, byly dynamické efekty. Bez kompresoru a limiteru se pro-

V sadě VST plug-inů nechybí ani Chorus...

stě a jednoduše při míchání obejít nemůžete. Zvlášť u bicích, baskytary a zpěvu.

Bylo by divné, kdyby MIDI aplikace, kterou vytvořil Steinberg, průkopník VSTi, tyto instrumenty nepodporovala. Každá stopa

Cubasis VST může být do těchto softwarových nástrojů bez problémů vyvedena.

Z VSTi, které se s Cubasis VST 4.0 dodávají, byste pohodlně dali dohromady celou kapelu. Jako bubeník vám bude sloužit LM-9 (lite verze LM-4), přehrávající akustické vzorky bicích. Basista VB-1 sice příliš věrohodně baskytaru nesimuluje, ale svou funkci splní. Následují výborné syntezátory CS40 (dva generátory a dvě ADSR obálky), Neon a polyfonický syntezátor JX16 s několika desítkami presetů.

Sestavě virtuálních instrumentů, které se ke Cubasis VST dodávají, však kraluje Easy Guitar, což není nic jiného než lite verze slavného nástroje Virtual Guitarist. Easy Guitar vytváří na základě MIDI dat, která dostává ze stopy sekvenceru, z kvalitních sampleů nahranych živými kytaristy ve studiu doprovod jak na akustickou, tak na elektrickou kytaru. Nástroj nabízí po třech druzích akustických a elektrických kytar, z nichž každá ještě disponuje čtyřmi stylovými nuancemi (Virtual Guitarist v plné verzi obsahuje přes gigabajt sampleů, takže těch stylů je mnohem, mnohem víc). Zvuk Easy Guitar je jednoduše perfektní hlavně proto, že se nejedná o simulaci kytar, ale

o skutečné kytary. Záleží jen na vás, co bude stratocaster, les paul či telecaster hrát.

Je jenom škoda, že když už máte takovouhle pěknou kapelu pohromadě, nemůžete použít všechny nástroje zároveň. Cubasis totiž uživatele omezuje tím, že nabízí pouze čtyři sloty pro VST instrumenty. To se však dá řešit občasným vyrenderováním některých nástrojů, místo nichž pak budete používat audiostopu.

WAVELAB LITE

Možná jste si všimli, že jsem v předešlém textu vůbec nepopisoval klasické funkce audioeditorů. Je to prostě proto, že jimi Cubasis VST nedisponuje. Má však pro případ, že byste je potřebovali (jako že bude-

HODNOCENÍ PRODUKTU

- + kompletní řešení pro nahrávání, skládání i aranžování
- + množství efektů
- + kvalitní virtuální instrumenty
- omezení počtu efektů a instrumentů
- editace wavů spouští externí program
- chybí dynamické efekty

VSTi Easy Guitar má sice málo ovládacích prvků, ale zní perfektně.

VST mixér disponuje tlačítky Mute, Solo, Insert a EQ pro každou stopu.

PLACENÁ INZERCE

Vibrant TATUNG

<p>VM7K9DA 17" plochá obrazovka 1600x1200/75Hz HF: 30-96KHz vel. bodu 0,25mm OSD, TCO99</p>	<p>TL5A9DL 15" TFT LCD 1024x768/75Hz vel. bodu 0,297mm 350:1, 16,7 mil. barev TCO99</p>
<p>VM9K9DA 19" plochá obrazovka 1600x1200/75Hz HF: 30-96KHz vel. bodu 0,25mm OSD, TCO99</p>	<p>TL7A9DL 17" TFT LCD 1280x1024/75Hz vel. bodu 0,254mm 400:1, 16,7 mil. barev TCO99</p>

Distributor ABI s.r.o., Pujmanově 1221, 140 00 Praha 4, tel.: 241 731 503-5, www.abi.cz

► te), k dispozici pomocníka. Tím je WaveLab Lite. Jedná se (jak jinak) o lehce ořezanou verzi programu WaveLab. Ořezanou v tom smyslu, že spousta funkcí plného WaveLabu chybí, avšak kvalita, se kterou se v programu pracuje, zůstává nezměněná (až 64bitové interní rozlišení).

WaveLab Lite rozšiřuje Cubasis o funkce, které nemá – především o náběhy a dozvuky (fade in/out), možnosti crossfade (prolínání), a v neposlední řadě možnosti off-line aplikace některých efektů (EQ, dynamika, normalizace, gain).

WaveLab je úžasný na stříhání a úpravy zvukových wavů všeho druhu. Příjemná je zejména jeho vlastnost, která zaručí, že v žádném stříhu nebudou lupance. Při vytváření selekce (kterou budete vystřihávat, nahrazovat tichem nebo přesouvat apod.)

totiž precizně dbá na to, aby ji rozšířil tak, že její začátek i konec budou ve fázi 0 db a bude mít vždy stoupající tendenci, takže na sebe budou jednotlivé kusy navazovat.

Kromě vestavěných off-line efektů používá WaveLab také VST plug-iny, pouze však v reálném čase v master – tedy výstupní sekci, která nabízí tři efektové sloty. WaveLab může využívat všechny plug-iny, kterými disponuje i Cubasis.

V první chvíli mi přišlo trochu krkolomné k editaci sampleů používat externí editor (většina profesionálních aplikací, jako Cubase SX, Nuendo nebo Samplitude, to zvládne v prostředí jediného programu), ale musím říct, že to má i své výhody. Tak především kvůli úpravě jednoho vzorku nebo nahrání jediného stereozvuku (např. písničky z gramofonu) nemusíte otvírat multitrack, ale

Modulační filtr Roundelizer

vystačíte si s jednoduchým audioeditorem, který navíc vyžaduje jen 16 MB RAM (WaveLab je založený na práci s diskem, takže velikost operační paměti nijak neovlivňuje velikost souboru, se kterým můžete pracovat).

MASTER SECTION

Výrobce počítá, že uživatel bude balík Cubasis VST 4.0 používat od prvotního nahrání až po výstup na CD. Proto do balíku ještě přidává prográmkem nazvaný Master Section. Název sice napovídá, že by měl být využíván pro mastering, ale většinu téhle práce zastane WaveLab Lite. Master Section už má na starosti jen seřazení skladeb, doladění ekvalizace (aby spolu korespondovaly), náběhů a ztlumování a následné vypálení audio CD. Master Section je příjemný bonus, jehož funkci však v současné době dokáže zastat řada vypalovacích programů.

A NAVÍC

Na začátku tohoto článku jsem mluvil o multimediálním studiu. Kdybych skončil u předchozího odstavce, jednalo by se pouze o mediální studio. Předponu multi-, i když ne zcela úplně, ospravedlňuje poslední součást balíku – MovieXone od firmy AIST Medialab AG.

Jeho prostřednictvím totiž můžete k vámi složeným, nahraným, smíchaným, zmastérovaným a na CD vypáleným skladbám ještě přidat videoklip. Program je zařízen na to, aby video nahrál z videokamery (popřípadě importoval z harddisku), pomohl sestříhat jednotlivé sekvence a opatřit je jednoduchými vizuálními efekty, jakými jsou korekce barev, rozmazávání (blur), a nakonec video vyexportoval až v rozlišení 3656 × 2664 pixelů, 30 obrázků za sekundu (do čehož se asi použít nebudete – 720 × 576, 25 fps určitě postačí). MovieXone je vcelku přehledný a základní operace se s ním dají naučit během několika málo chvil...

Co říci na závěr? Balík Cubasis VST 4.0 je ve své třídě skvělým produktem. Nebýt těch pár omezení, určitě by se s ním dalo žít i v poloprofesionálních podmínkách. Toho se možná právě výrobci bojí – kdo by pak kupoval ty nejvyšší řady? ■ ■ ■ Jakub Tureček

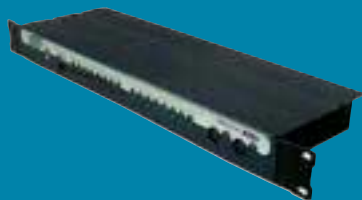
AUDIONOVINKY

IK Multimedia

Výrobce slavného Amplitube a T-Racks přichází s druhým pokračováním svého instrumentu Sampletank. Sampletank 2 by měl být mnohem silnějším nástrojem než jakýkoli sampler a měl by disponovat větším množstvím zvuků než kterýkoli zvukový modul. Více informací naleznete na www.sampletank.com.

ESI

Firma ESI má ve své nabídce MIDI převodníků „první vlnovku“ připojitelnou přes FireWire rozhraní – Miditerminal 8180fs. Tento MIDI převodník má osm MIDI vstupů, osm MIDI výstupů (celkem 128 kanálů), SMPTE (LTC) synchronizér, Video Sync vstup, Word Sync výstup (BNC konektor). Více se o této novince dozvíte na www.esi-pro.com.

M-Audio

Nový produkt firmy M-Audio (www.m-audio.com) – Ozone – v sobě kombinuje vše, co potřebujete k dosažení kompletního HDR mobilního studia. Tato naprosto revoluční novinka připojuje k vašemu PC přes USB v jednom systému MIDI kontrolér, mikrofonní předzesilovač, audio a MIDI rozhraní.

Zároveň na letošním NAMM představila firma nové USB rozhraní Transit, které by

mělo všem majitelům notebooků umožnit kvalitní nahrávání.

Cakewalk

Autor Sonaru, Cakewalk (www.cakewalk.com), vypustil na trh další verzi svého Home Studio – softwaru určeného pro domácí nahrávání. Cakewalk Home Studio 2004 nabízí zvukovou kvalitu 24 b/96 kHz, podporu ReWire 2.0, ASIO hardwaru, podporu DXi 2.0 a spoustu dalších vymožeností.

Audiotrak

Korejský Audiotrak, známý svými levnými zvukovými kartami, představuje šestnáctikanálový MIDI převodník XP MIDI Mate. Ten je určen pro uživatele operačních systémů Windows XP a MacOS X. Mezi základní parametry tohoto malého a lehkého zařízení patří jeden 16kanálový MIDI vstup a jeden 16kanálový MIDI výstup. Zařízení se napájí a komunikuje přes USB. Více na www.audiotrak.net.

inzerce

Bluetooth USB adaptér: Umožňuje komunikaci mezi počítačem a zařízením s technologií BT.

PDA: Pomocí BT přenáší termíny, adresy a nástroje.

LAN Access Point: Slouží ke společnému surfování po internetu.

Pracujeme s technologií Bluetooth

Budoucnost bez kabelů

Zahodte kabely od svých přístrojů. Technologie Bluetooth slibuje, že se u počítačů, tiskáren, PDA a dalšího hardwaru v budoucnu obejdeme bez nich. V následujícím článku vám ukážeme, jak jednotlivé komponenty nastavit a nakonfigurovat. A kdyby to snad (zase jednou) nefungovalo, pomůže vám pár tipů, jak si poradit s problémy.

Všechno nejlepší! Technologie Bluetooth (BT) oslavila své páté narozeniny teprve přednedávnem. Když bylo toto záračné dítě před pěti lety slavnostně pokřtěno po dánském králi Haraldovi zvaném Modrozub, sjednotiteli Dánska v 10. století, byly do něj vkládány velké naděje. Všichni se těšili, jak při surfování po internetu, při výměně dat nebo třeba při tisku nebudou potřebovat žádné kabely. V budoucnu už všechno poběží jenom rádiovými signály.

Zpočátku se této nové technologii dařilo. Výrobci notebooků, stolních počítačů, mobilních telefonů i PDA ji začali zabudovávat do svých přístrojů už při výrobě. Vše se zdálo dokonalé. Bohužel nikdo se ale

nestaral o to, jestli si přístroje budou také navzájem rozumět.

Smutnou skutečností je, že ještě dnes trpí Bluetooth dětskými nemocemi. Výměna dat už od počátku nefunguje bez problémů. Neexistující ovladače, nekompatibilní hardware a nedostatečný dosah činí ze standardu pro všechny jen náročnou hračku pro odborníky.

Ale žádný strach. Ukážeme vám, jak toto problémové dítě přece jen přimějete, aby fungovalo, jak má. Vysvětlíme vám, co je pairing (z anglického pair = pár) a co jsou profily Bluetooth, a poskytneme vám pár praktických návodů. V nouzi vám pak pomohou tipy, jak řešit případné problémy

Program pro výměnu dat: Jednoduché posílání souborů pomocí služby *Public Folder*.

(viz str. 134). To abyste se mohli se svými kabely s klidem rozloučit.

JAK TO VLASTNĚ FUNGUJE

Pro technologii Bluetooth existuje přes dvacet různých oblastí použití. Představíme vám ty nejdůležitější z nich a ukážeme vám, jak fungují.

**Klávesnice
a myš:** Na stole
vám už nebudou
překážet žádné
kabely.

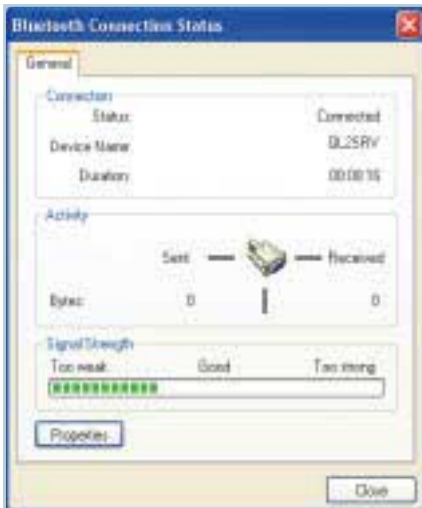
Mobilní telefon:
Umí například
synchronizovat
telefonní seznam
s počítačem.

Tiskárna: Pomocí
technologie BT lze
odesílat dokumenty
na tiskárnu.

PLACENÁ INZERCE

Přehledné: Kvalitu spojení a rychlost přenosu dat zjistíte v okně *Connection Status*.

- **POZOR:** Každý výrobce si vaří svoji vlastní polívičku, a to i v případě Bluetooth. V našich návodech proto nemůžeme zohlednit úplně všechny verze softwaru. Rozhodli jsme se, že budeme používat software Widcomm, protože ten je dodáván k většině přístrojů. Budete-li používat jinou verzi, musíte si jednotlivé kroky návodů přizpůsobit.

PŘENÁŠENÍ SOUBORŮ A SLOŽEK POMOCÍ TECHNOLOGIE BLUETOOTH

Aplikace Service File Transfer umožňuje přístrojům s technologií BT přenášet soubory do jiného počítače. Při kopírování dat postupujte takto:

Kliknutím na symbol *My Bluetooth Places* (najdete ho na ploše) spustíte software Bluetooth na obou počítačích. Poté poklepejte na symbol *Entire Bluetooth Neighbourhood*, abyste mohli vyhledat další zařízení s technologií Bluetooth v dosahu počítače. Dále vyberte název počítače, na který chcete data přenést. Přejděte do veřejné složky *Public Folder*. Tím si připravíte společný adresář BT v druhém počítači. Pak otevřete Průzkumníka a přejděte do složky, ve které se nacházejí data určená k přenesení. Nyní přetáhněte požadovaný soubor do okna *Public Folder*. Otevře se stavové okno, které zobrazuje postup přenosu.

PŘIPOJENÍ K SÍTI POMOCÍ TECHNOLOGIE BLUETOOTH

Tato technologie umožňuje, aby klient Bluetooth používal modem připojený k jinému zařízení. Po sestavení bezdrátového připojení může klient používat modem serveru, jako kdyby byl modem připojen přímo

k jeho počítači, kde k němu má přístup každá aplikace.

Funguje to jednoduše. Na klientském počítači ve složce *My Bluetooth Places* klikněte na *Entire Bluetooth Neighbourhood*. Pravým tlačítkem myši klikněte kdekoli v pravém okně a z nabídky vyberte *Refresh*. V okně se složkami *My Bluetooth Places* vyberte pravým tlačítkem myši server, který službu připojení k síti nabízí. Z nabídky vyberte *Discover Available Services*. Tím se aktualizuje seznam dostupných služeb. Pak už stačí z kontextové nabídky zvolit *Dial-up Networking*.

V dialogovém okně *Connect to* zadejte své uživatelské jméno, heslo a telefonní číslo poskytovatele připojení a klikněte na tlačítko *Dial*. Pokud chcete heslo uložit, zatrhněte položku *Save Password*. A teď už můžete surfovat po internetu.

Spojení ukončíte tak, že pravým tlačítkem myši kliknete na symbol modemu na panelu nástrojů a z kontextové nabídky vyberete *Odpojit*.

POSÍLÁNÍ FAXŮ POMOCÍ TECHNOLOGIE BLUETOOTH

Pokud chcete pomocí Bluetooth poslat fax, musíte nejprve navázat spojení s potřebným přístrojem. Jako obvykle nejprve přes BT Suite vyhledejte server a klikněte na službu *Fax*. Jakmile se faxové spojení vytvoří, otevřete dokument, který chcete odfaxovat. K odeslání použijte funkci *Print* nebo *Send Fax to Recipient*. Jakmile se fax odešle, aplikace sama ukončí spojení.

VÝMĚNA OSOBNÍCH ÚDAJŮ O UŽIVATELÍCH
Služba *Information Synchronisation* umožňuje posílat data aplikace Microsoft Outlook do jiného přístroje využívajícího technologii Bluetooth a naopak přijímat data například z PDA nebo notebooku. Aplikace podporuje přenos těchto formátů: vizitky (VCF a VCD), záznamy v kalendáři (VCS), poznámky (VNT) a zprávy (VMG).

Abyste mohli data posílat, přijímat nebo synchronizovat, klikněte v okně složky *My Bluetooth Places* pravým tlačítkem myši na

Inbox vzdáleného přístroje a z kontextové nabídky vyberte potřebnou funkci (poslat, přijmout nebo synchronizovat). Přenos dat začne automaticky.

SĐÍLENÍ SÉRIOVÉHO PŘIPOJENÍ

Služba pro sériové připojení umožňuje dvěma zařízeními Bluetooth bezdrátově komunikovat přes virtuální komunikační spojení. Toto propojení funguje jako propojení obou přístrojů sériovým kabelem. Hodit se vám bude například při výměně dat s handheldem Tungsten od firmy Palm, protože ten akceptuje pouze připojení přes rozhraní COM.

Podle postupu popsaného výše vyberte službu *Bluetooth Serial Port* a v dialogovém okně zadejte číslo portu COM, který budete chtít nastavit pro připojení. Aplikace, která bude tento port používat, musí být nastavena tak, aby data odesílala právě na něj.

POUŽÍVÁNÍ PDA ORGANIZÉRU S TECHNOLOGIÍ BLUETOOTH

PDA synchronizují svá data přes ActiveSync nebo HotSync se stolním počítačem. Vyměňují si uživatelská data, termíny, telefonní čísla a aktualizace softwaru. Normálně se data do počítače dostávají přes USB kabel. S technologií Bluetooth je to pohodlnější – žádný kabel nepotřebujete. K navázání spojení klikněte pravým tlačítkem myši na symbol Bluetooth na panelu nástrojů a z kontextové nabídky vyberte *Setup-Configuration*. Přejděte na záložku *Local Service* a poklepejte na službu *Bluetooth Serial Port*. Dobře si zapamatujte, který port váš počítač používá (např. COM 4), protože stejné číslo portu pak budete muset zadat při konfiguraci aplikace Microsoft ActiveSync, resp. Palm HotSync.

Konfiguraci softwaru PDA si ukážeme na příkladu MS ActiveSync. Otevřete program pro synchronizaci dat v PDA. Vyberte port COM (v našem případě COM 4), který se použije pro sériové připojení Bluetooth. Pokud vidíte jenom USB rozhraní, použijte příslušný tip popsany dále. Při příští synchronizaci se PDA už připojí přes Bluetooth. ►

Kdo jsem? Pomocí technologie Bluetooth si můžete velmi jednoduše vyměňovat vizitky, záznamy v kalendáři, poznámky a zprávy.

► **ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ S TECHNOLOGIÍ BLUETOOTH**

Výrobci zařízení Bluetooth se bláhově domnívají, že nastavení jejich výrobků je hračka. Stačí je zapojit, tu a tam kliknout myší a je to. O tom, jak to funguje v praxi, by mohl vyprávět ne jeden uživatel. Dokonce i po naprosto korektním nakonfigurování není výjimkou, že spolu přístroje nechtějí komunikovat. Zakopaný pes je obvykle v nějaké maličkosti. Když se vám podaří zjistit, v čem je problém, dá se několika jednoduchými zásahy vyřešit. Pomoc při řešení těch nejzapeklitějších problémů nabízíme v následujících tipech.

ZAŘÍZENÍ BLUETOOTH SI NEROZUMĚJÍ

V situaci, kdy spolu dvě zařízení Bluetooth nechtějí prohodit ani slovo, bohužel neexistuje

žádné univerzální řešení. Pokud se ale budete přesně držet následujícího návodu, příčinu problému rychle odhalíte.

Nejprve zkontrolujte, zda jsou oba přístroje vůbec kompatibilní a zda používají stejné profily Bluetooth. Když například chcete odeslat datový záznam ze svého mobilního telefonu na tiskárnu, musejí oba přístroje používat profil BPP (Basic Printing Profile). Zda tomu tak je, zjistíte v příslušném návodu k použití.

Další chybou, která se vyskytuje poměrně často, je, že uživatel zapomene na tzv. autentifikaci přístrojů. Přístroje se totiž nejprve musí spolu seznámit. V jazyce technologie Bluetooth se tomu říká „párování“. Postup si ukážeme na příkladu dvou počítačů se soft-

warem Widcomm. Klikněte pravým tlačítkem na symbol BT na panelu nástrojů a z kontextové nabídky vyberte *Setup-Security*. V levé části označte počítač a klikněte na *Execute Pairing*. Do pole *Bluetooth Password* vepište libovolné heslo. Nyní se na druhém počítači objeví upozornění. Klikněte na něj a zadejte stejné heslo.

Pokud spojení stále ještě nefunguje, je možné, že je vzdálenost mezi přístroji příliš velká. Přenos dat může blokovat i nastavení zabezpečení. Klikněte pravým tlačítkem na symbol BT na panelu nástrojů a z kontextové nabídky zvolte znovu *Setup-Configuration*. V části *Security Mode* nastavte možnost *Medium* a potvrďte kliknutím na tlačítko *OK*.

MICROSOFT ACTIVESYNC NEKOMUNIKUJE PŘES BLUETOOTH

K výměně dat budete potřebovat alespoň verzi 3.5 nebo vyšší. Nejnovější verzi ActiveSync najdete na internetové stránce Microsoftu na adrese www.microsoft.com/downloads.

Při instalaci softwaru na nový počítač se může stát, že ActiveSync nainstaluje pouze ovladače pro USB. V takovém případě nemůžete změnit nastavení na port ►

PŘIJEĎTE ZA NÁMI NA INVEX 6. – 10. ŘÍJNA 2003

Připravili jsme pro vás: **VELKÉ SLEVY SOUTĚŽE O CENY**

NOVINKY:
 Chip speciál Video a počítač
 Svět DVD s filmem na DVD disku
 PPK speciál Začínáme s počítačem
 Časopisy Chip, Level, PPK, IT-Net, OPS2 a jejich předplatné
 Další novinky

Najdete nás v těchto pavilonech a stáncích:

B/54, Z/17, V/11, F/18; dále na volných plochách před pavilony B a Z.

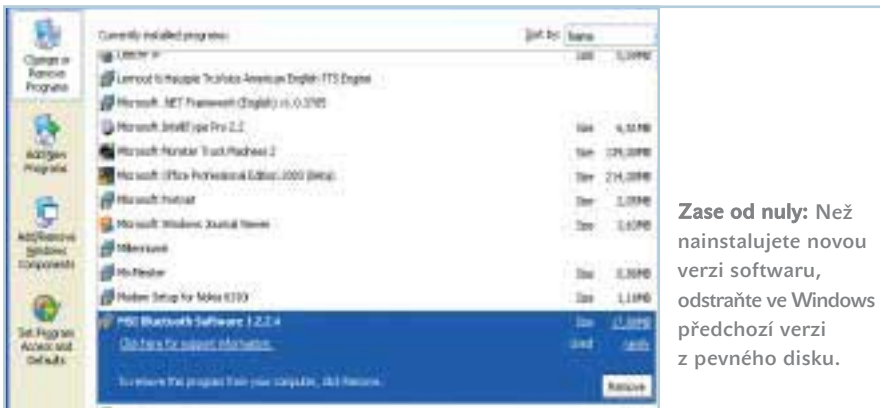
Antivirová konference:

Administrativní budova; sál č. 103; dne 8. října 2003 od 9.30 do 13.00 hodin.

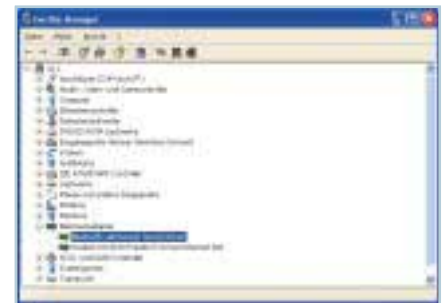
VSTUP ZDARMA

Pro každého předplatitele pivo nebo nealko zdarma

Zase od nuly: Než nainstalujete novou verzi softwaru, odstraňte ve Windows předchozí verzi z pevného disku.

Nový ovladač: Pokud zařízení Bluetooth přestane fungovat, pomůže většinou přeinstalování ovladače.

- COM, který potřebujete pro přenos dat přes Bluetooth. Problém vyřešíte tak, že nejprve nainstalujete verzi 3.5 a pak verzi 3.7. Tím zůstanou ovladače a nastavení pro přístup přes COM port zachovány a bude je možné používat i v nové verzi. Příslušné nastavení pak můžete vybrat ze seznamu rozhraní.

WINDOWS PŘEPISUJÍ OVLADAČE BLUETOOTH
Pokud přenos dat přestane fungovat, může být problém v ovladači komponent Blueto-

oth. Protože většinou ještě nemají certifikát od Microsoftu, jsou data výrobce přepisována na zálohovacím systému Windows.

Novou instalaci ovladače provedete takto: Klikněte na tlačítko *Start* a vyberte *Ovládací panely*. Klikněte na *Systém* a přejděte na záložku *Hardware*. Klikněte na tlačítko *Správce zařízení* a vyhledejte zařízení Bluetooth. Vaše hledání bude úspěšné nejspíš v položce *Síťové adaptéry*. Pravým tlačítkem klikněte na nalezené zařízení a přejděte na záložku *Vlastnosti*. Nyní vložte do mechaniky CD-ROM od

výrobce zařízení a klikněte na tlačítko *OK*. Poté se nainstaluje originální ovladač. Jestliže zařízení Bluetooth ještě stále nefunguje, odinstalujte aplikaci *BT Suite*. Z nabídky *Start* zvolte opět *Ovládací panely*. Vyberte kategorii *Přidat nebo odebrat programy*. V seznamu programů označte software BT a klikněte na tlačítko *Změnit nebo odebrat*. Teď už stačí jen restartovat počítač a software Bluetooth a ovladače hardwaru znovu nainstalovat. Tím by měly být všechny problémy vyřešeny.

■ ■ ■ Fabian von Keudell

VYTVÁŘENÍ SÍŤI BLUETOOTH

Bezdrátová domácí síť ve třech krocích

Pomocí technologie Bluetooth můžete ke stolnímu počítači připojit PDA a notebooky, které pak mohou sdílet připojení k internetu. Zde se dozvíte, jak bez zdlouhavé konfigurace připojit nové přístroje ke stávající síti.

1. PROPOJENÍ ZAŘÍZENÍ BLUETOOTH

Nejprve musíte obě zařízení spárovat, tedy propojit. Párování se provádí z bezpečnostních důvodů. Zabraňuje, aby se někdo neoprávněně připojil do vaší sítě. Přístroje si navzájem vymění klíč, který slouží jako přístupové heslo do druhého přístroje Blueto-

oth. Klikněte pravým tlačítkem na symbol BT na panelu nástrojů a z kontextové nabídky vyberte *Setup-Security*. V levé části označte počítač a klikněte na *Execute Pairing*. Do pole *Bluetooth Password* vepište libovolné heslo. Nyní se na druhém počítači objeví upozornění. Klikněte na něj a zadejte stejné heslo. A je to.

2. NASTAVENÍ SPOJENÍ

Nyní musíte určit, které připojení k internetu budete chtít sdílet. Na pracovní ploše klikněte na nabídku *Start* a zvolte *Připojení-Zobrazit všechna připojení*. Pravým tlačítkem myši klikněte na požadované připojení. Z kontextové nabídky vyberte *Vlastnosti* a poklepejte na *Protokol sítě Internet (TCP/IP)*. Označte možnost *Použít následující IP adresu* a do pole adresy zadejte *192.168.0.1*. Do pole *Maska podsítě* napište adresu *255.255.255.0*. Nastavení potvrďte kliknutím na tlačítko *OK*. Na záložce *Upřesnit* pak označte obě možnosti. Jakmile nastavení aktivujete kliknutím na tlačítko *OK*, budou ho moci uživatelé sdílet.

3. NAVÁZÁNÍ SPOJENÍ

Ke sdílení připojení na druhém počítači musíte na klientovi nejprve vytvořit připojení Bluetooth. Toto připojení představuje rozhraní mezi připojením k internetu na serveru a přístupem na klientovi. Klikněte pravým tlačítkem myši na symbol BT vedle hodin na panelu nástrojů a z kontextové nabídky zvolte *Services-Network Access-Find Devices*. Klikněte na název serveru a z kontextové nabídky vyberte *Connect*. Objeví se dialogové okno, které vás vyzve, abyste zadali uživatelské jméno a heslo. Nechte obě pole nevyplněná a klikněte na *Připojit*. A můžete brouzdat po internetu bez kabelů.

inzerce

Programy pro obnovu smazaných dat

Zachraňte svá data!

Přijít o důležitá data je nepříjemná věc. Ne vždy je však vše ztraceno. Omylem smazaná nebo „ztracená“ data lze někdy ještě zachránit. Vedle několika komerčních „undelete“ (nebo také „recovery“) utilit existuje i řada freewarových programů – a na ty se dnes podíváme.

Každý se někdy může dostat do situace, kdy přijde o důležitá data. Příčin může být několik: zbrklé mazání za pomoci kláves Shift+Delete, havárie operačního systému, napadení virem, formátování apod. Vždy však existuje určitá naděje, že se data podaří zachránit. Poslouží nám k tomu programy, které se většinou označují jako „undelete“ nebo „recovery“ utility.

Tyto utility umí většinou nejen zachránit *nechtěně smazaná data*, ale také najít *ztracená data* (tj. data, která jsou na disku stále přítomna, ale byla smazána nebo poškozena informace o jejich umístění – např. záznam v tabulce FAT). Ztracená data vznikají kvůli havárii operačního systému, rychlému formátování apod.

Většina programů tohoto typu také nabízí opačnou funkci – požadovaná data smažou tak, že už je nebude možné (pomocí „undelete“ utilit) obnovit. To se může hodit třeba tehdy, chcete-li se nenávratně zbavit

tajných či citlivých dokumentů. Existuje i řada programů, jež se na „nenávratné“ mazání specializují.

PC INSPECTOR FILE RECOVERY

Umí obnovit smazaná data, nalézt ztracená data, obnovit data po rychlém formátování, obnovit nedostupný logický disk atd.

JAK OBNOVIT SMAZANÁ DATA

Předpokládejme, že jste nechtěně smazali určitá data a nyní je chcete zachránit. Použijeme program PC Inspector File Recovery.

Zvolte příkaz „Object/Drive“ (CTRL+O). Objeví se okno „Select drive“. Vyberte logický disk, na kterém se nacházejí smazaná data, a klepněte na tlačítko „OK“.

Zobrazí se hlavní okno programu. V levé části vyberte položku „Deleted“. V pravé části se objeví seznam souborů a složek, jež lze zachránit. Vyberte soubor (složku), který chcete zachránit, a zvolte příkaz „Object/Save

to“ (CTRL+S). Vybrat lze také více souborů (složek) najednou. Můžete též využít funkci pro hledání v položce „Deleted“ – zvolte příkaz „Object/Find“ (využít lze i výrazy typu „*.doc“ apod.).

Po aktivaci příkazu „Object/Save to“ se objeví okno „Select Directory“ – zde budete moci vybrat místo, kam zachraňovaný soubor uložíte. Doporučuji uložit zachraňovaná data na jiný disk, než je disk, ze kterého zachraňujete.

JAK NALÉZT ZTRACENÁ DATA

Počáteční postup je stejný jako v předchozím případě. Zvolte příkaz „Object/Drive“ (CTRL+O). Objeví se okno „Select drive“. Vyberte logický disk, na kterém se nacházejí ztracená data, a klepněte na tlačítko „OK“.

Nyní vyberte příkaz „Tools/Find lost data“. Objeví se okno „Select cluster range“. V tomto okně lze specifikovat velikost prohledávaného prostoru (můžete zadat počáteční a koncový klast). Toho využijete tehdy, budete-li tušit, kde přibližně se ztracená data nacházejí. Doba prohledávání je většinou dost dlouhá (samozřejmě záleží na velikosti pevného disku, na

VŠECHNY PROGRAMY JSOU FREEWARE A JSOU URČENY PRO WINDOWS 95, 98, ME, NT, 2000 A XP.

NÁZEV	INTERNET	PODPOROVANÉ SYSTÉMY SOUBORŮ	PODPOROVANÁ MÉDIA
PC INSPECTOR FILE RECOVERY	www.pcinspector.de	FAT 12/16/32	pevný disk, disketa, Smartmedia, Compact Flash, Memory Stick
RESTORATION	hccweb1.bai.ne.jp/~hcj58401	FAT 12/16/32, NTFS	pevný disk, disketa, Smartmedia, Memory Stick, ZIP, DVD-RAM
DISK INVESTIGATOR	www.theabsolute.net/sware/dskinv.html	FAT 12/16/32, NTFS	pevný disk

PLACENÁ INZERCE

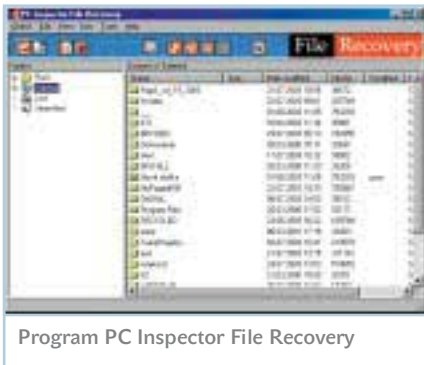

Světová jednička na trhu antivirů*:
"Vaše kompletní ochrana"

* v oblasti internetových bran

www.trendmicro-europe.com

 náš autorizovaný distributor
www.dns.cz

Program PC Inspector File Recovery

Program Disk Investigator

► zvoleném rozsahu atd.). V dolní části okna se vám také zobrazí kapacita disku (v MB), která se bude prohledávat. Nakonec vám nezbyvá než klepnout na tlačítko „OK“ a čekat.

Během prohledávání se zobrazuje nejen číslo právě prohledávaného klastru, ale také počet nalezených složek a souborů. Po skončení prohledávání se objeví hlavní okno programu. V levé části zvolte položku „Lost“. V pravé části pak najdete seznam „ztracených“ souborů. Vyberte požadovaný soubor (soubory) a opět využijte příkaz „Object/Save to“ (CTRL+S).

RESTORATION

Program umí obnovit smazaná data. Obsahuje také funkci, jež „zneškodní“ smazaná data tak, aby je nebylo možné obnovit.

Výhodou tohoto programu je to, že se nemusí instalovat. Můžete ho bez problémů spouštět třeba z diskety.

JAK OBNOVIT SMAZANÁ DATA

Nyní pro záchranu smazaných dat použijeme program Restoration.

Nejprve vyberte jednotku, která obsahuje smazaná data, jež chcete zachránit (položka „Drives“). Poté zapište do pole „All or part of the file“ jméno souboru, který jste smazali a který chcete obnovit. Pokud si nepamätujete přesný název souboru, stačí zadat jeho část. Chcete-li najít například všechny soubory s příponou DOC, zadejte výraz „.DOC“ (před DOC je tečka; tj. nelze použít hvězdičkovou konvenci).

Dále můžete vybrat volbu „Include used clusters by other files“ nebo volbu „Include even if the file size is zero“. Díky těmto volbám najdete více souborů, ale jejich použitelnost nebude velká. Tyto dvě volby většinou není třeba aktivovat.

Nakonec klepněte na tlačítko „Search Deleted Files“. V hlavním okně se objeví seznam nalezených souborů. Po skončení hledání se také objeví hlášení „Do you want to scan vacant clusters?“ (Chcete prohledat také neobsazené klustry?). Tuto volbu využijte pouze tehdy, pokud se vám (pomocí základního hledání) nepodaří nalézt požadovaný soubor.

Nyní vyberte soubor, který chcete zachránit, a klepněte na tlačítko „Restore by Copying“. Objeví se okno „Save As“ – v něm zadejte místo pro uložení zachraňovaného souboru. Opět doporučuji uložit zachraňovaný soubor na jiný disk, než je disk, ze kterého zachraňujete.

DALŠÍ MOŽNOSTI

K dispozici je také funkce „Others/Scan All Clusters“ – ta prohledá všechny klustry na disku (včetně těch obsazených).

Funkce „Others/Delete Completely“ přepíše všechny neobsazené klustry, takže nebude možné obnovit smazaná data, která zde byla umístěna. Tuto funkci však použijte obezřetně a pouze na vlastní nebezpečí. Testy ukázaly, že funkce nezpůsobuje žádné škody (tj. nejsou poškozena stávající data), ale program je freeware a autor programu nemůže ručit za případné problémy.

DISK INVESTIGATOR

Posledním programem, který si dnes představíme, je Disk Investigator. Tento program umí obnovit smazané i ztracené soubory. Disk Investigator nabízí navíc možnost přímo prohlížet obsah disku (sektor po sektoru nebo klaster po klasteru). K dispozici jsou dva pohledy – „Disk“ a „Directories“ (mezi nimi lze přepínat v levé horní části programu).

Zvolíte-li pohled „Disk“, budete moci prohlížet obsah disku sektor po sektoru. V dolní části programu zadejte požadovaný sektor nebo využijte horizontálního posuvníku. Pokud klepnete na tlačítko „View cluster“, objeví se nové okno a vy budete moci sledovat obsah jednotlivých klastrů (pro pohyb mezi klustry můžete využít šípek v levé dolní části okna). Obsah jednotlivých klastrů můžete také uložit do paměti a poté na disk – k tomu slouží tlačítka „Add this cluster“ a „Save to disk“ (opět doporučuji uložit zachraňovaná data na jiný disk).

Na druhé straně volba „Directories“ nabízí pohled na disk přes klasickou adresářovou strukturu. Jednotlivé soubory a složky jsou barevně označeny podle toho, zda jde o nor-

TIPY

ČÍM DŘÍVE, TÍM LÉPE

Pokud nechtěně smažete určitý soubor (tím samozřejmě nemyslím přesunutí souboru do koše), můžete se pokusit o záchranu. Čím dříve k záchraně přistoupíte, tím větší je pravděpodobnost úspěchu. Stručně vysvětlím. Smazaný soubor se na disku stále nachází, ale je operačním systémem ignorován a příslušné místo je označeno jako volné. Jestliže budete na disk ukládat další data a spouštět různé programy, zvyšuje se nebezpečí, že bude na inkriminované místo uložen jiný soubor (původní soubor pak nebude možné zachránit nebo půjde zachránit pouze jeho část).

PRÁVIDELNÁ DEFRAGMENTACE

Pokud je soubor, který chcete zachránit, fragmentovaný (tj. je uložen na několika různých místech), bude pravděpodobnost úspěchu mnohem menší než u souboru, který je uložen „celý na jednom místě“. Fragmentace dat je důsledkem častého mazání a ukládání a je častější u malých disků. Pravidelnou defragmentací disku zvyšujete pravděpodobnost úspěchu při případném „zachraňování“ dat.

mální soubor (černá barva), smazaný soubor (červená barva), normální složku (zelená barva), či o smazanou složku (hnědá barva). Smazaný soubor nebo složku pak můžete označit a pomocí tlačítka „Undelete“ obnovit. ■ ■ ■

Norbert Gulevič, norbert.gulevic@vogel.cz

PLACENÁ INZERCE

MIRONET
Laserová tiskárna
HP LJ 1005w

www.mironet.cz

laser A4, 14 str./min, podaně
USB / PARALEL, 600x600 dpi

koncová cena 8.990,-
www.mironet.cz 8.290,-

Dodávky do 24 hodin
Při potvrzené objednávce do 14:00 Vám dopravíme zboží druhý den. Případný servis řešíme buď dobírkou nebo osobně na více jak 30-ti prodejnách po celé ČR.

Nero 6.0.0.11

Mnoho povyku pro nic

Je tomu již dávno, co se pojem Nero stal synonymem kvalitního vypalovacího softwaru. V té době byl software Nero tvořen prakticky jen vypalovacím programem Nero Burning ROM, který je dnes jen jednou z mnoha součástí a běžný uživatel se s ním už ani nemusí setkat.

Když říkám, že Nero je vypalovací software, tak mu křivdím, jelikož se jedná o komplexní balík aplikací, který svými možnostmi dalece překračuje hranice pojmu vypalování. Tyto jednotlivé aplikace ale není možné zahrnout do jednoho „balíku“. Toho si byli do jisté míry vědomi i vývojáři Nera, kteří ho rozdělili na tři části, jež se instalují zvlášť. První balíček obsahuje 9 aplikací sloužících k vypalování, práci s hudbou a zálohování. Mimo jiné je také nezbytný pro instalaci dvou dalších balíčků. Druhý balíček se skládá ze čtyř programů pro práci s videem, tzn. k jeho editaci, vytváření, přehrávání, vypalování apod. Poslední balíček obsahuje jen přehrávač multimédií. Až po instalaci všech těchto balíčků je možné říci, že Nero je zcela kompletní, i když většinou se za Nero považuje jen jeho první část. Právě ta také obsahuje řídicí program s názvem Nero StartSmart. Jeho pomocí je možné rychle vybrat program, jenž se na operaci, kterou chceme provést, hodí. Všechny operace jsou přehledně řazeny do pěti kategorií – Data, Hudba, Foto a video, Kopírování a zálohování a Další, přičemž je zde ještě kategorie šestá, Oblíbené, kam Nero ukládá nejčastěji volené operace.

Jsou to operace jako Vytvořit datový disk, Přehrát hudbu, Převést hudební soubory, Přehrát video, Plánovat zálohování, Nastavit rychlost mechanik či poněkud zavádějící volba Vytvořit film. Po označení vybrané operace se v některých případech v levém panelu, který je však nutno aktivovat a v němž také naleznete seznam všech aplikací, zobrazí název aplikace, v níž se akce provede, případně seznam aplikací, ze kterých si můžete vybrat. StartSmart nabízí také režim pro odborníky, bez něhož by vám zůstaly některé možnosti Nera utajeny, tudíž tento režim, který se aktivuje stisknutím tlačítka se dvěma panáčky v pravém dolním rohu, doporučuji zapnout všem, tedy i úplným začátečníkům. Kromě tohoto je zde ještě tlačítko se symbolem pro vypnutí a tlačítko nastavení, pod nímž se skrývá nastavení jazyka, kterým chcete, aby s vámi program Nero komunikoval, možnost změny barevného schématu programu a pár dalších drobností, z nichž místo v tomto textu si zaslouží jen zaškrtnutí políčko Povolit všechny možné formáty. Necháte-li ho v zaškrtnutém stavu, bude se u horního okraje programu nacházet nabídka obsahující možnosti HD-BURN,

Práce v programu je přehledná a intuitivní.

DDCD, CD a DVD, ze kterých si můžete vybrat, máte-li v úmyslu zapisovat na jiné médium než na CD. Nyní již ale přejdeme ke konkrétním aplikacím.

BURNING ROM VERSUS EXPRESS

Pro ty, kteří neznají Nero Burning ROM z předchozích verzí Nera, se jen zmíníme, že se jedná o kvalitní vypalovací software s velmi širokými možnostmi. Kromě vytváření vlastních kompilací je zde i možnost vypalování či vytváření obrazů CD, kopírování za letu, mazání přepisovatelných disků apod. Kromě toho nabízí Nero Burning ROM ještě jednu funkci, která s vypalováním příliš nesouvisí: konverzi zvukových formátů. Jde o formáty MP3, MP4, AIF, WAV, WMA, VQF a v případě koupě plug-inu i MP3pro. Tři věci bych však tomuto konvertoru vytkl. Jednak není možné nastavit konverzi do WMA o bitrate vyšší než 128 Kb/s, jednak z WMA do jiných formátů není možné konvertovat vůbec, podle hlášky to licence Microsoft neumožňuje, nicméně konkurenční programy tuto možnost nabízejí. Posledním mínusem je, že open source formát OGG zůstává firmě Ahead stále velkou neznámou.

Oproti programu z pětkové verze je téměř jedinou hmatatelnou změnou absence kouzelníka, který zjednodušoval práci. Kouzelníka sice částečně nahrazuje StartSmart, ale pro uživatele, kteří nejsou zvyklí činit jakákoli nastavení, bude stejně zřejmě lepší přejít na Nero Express, který byl ostatně k dispozici už i v předcházejících verzích Nera. Na svých stránkách Ahead tvrdí, že Nero Express je kombinací výkonu a možností Burning ROM a jednoduchého uživatelského rozhraní, a to je beze zbytku pravda. Na jednu stranu ovládání Nero Expressu pochopí úplně každý, na stranu druhou zůstávají všechna pokročilá nastavení z Nera Burning ROM, avšak začínající uživatel ani nebude mít důvod se k nim dostat. Bez nadsázky lze říci, že se jedná o programy s naprosto totožnými funkcemi, jen se změněným grafickým prostředím; ostatně mezi programy se lze velice rychle přepínat, běží totiž na stejném jádře.

NERO TOOLKIT

Nero Toolkit je rovněž známý z předchozích verzí, jedná se o celek tří programů. Prvním z nich je **Nero CD-DVD Speed**, což je jakýsi benchmark optických mechanik, který se stal ve své kategorii víceméně celosvětovým standardem. Dalším užitečným nástrojem je **Nero Drive-Speed**, který umožňuje zredukovat maximální počet otáček vaší mechaniky, ať už za účelem snížení hluku, spotřeby procesoru, výkonové náročnosti nebo zvýšení přesnosti čtení médií. Poslední aplikací je **Nero InfoTool** – ta vám zobrazí informace o vašem systému. Jedná se o nainstalované kodeky, ovladače, některé programy, podrobnosti o vašich mechanikách, přítomný hardware, verze operačního systému apod.

NEROVISION EXPRESS

NeroVision Express byste si po spuštění zcela jistě mohli splést s programem Nero Express; na první pohled vypadají totiž téměř stejně. Jenže zatímco Nero Express je určen k vypalování CD a k věcem kolem, NeroVision Express slouží k záznamu, editaci či vypalování videa, a to do formátů VCD, SVCD a hlavně DVD. Kromě práce s videem umožňuje Vision Express také vytvářet slideshow a ty následně ukládat na zvolené médium. ►

► NERO BACKITUP

Nero BackItUp využijí zejména ti, kteří se bojí ztráty dat. Jedná se totiž o komplexní zálohovací software. Kromě jednorázové zálohy určitých souborů, či spíše celých adresářů, nebo dokonce celých diskových oddílů, je možné proces zálohování načasovat třeba na každý den ve 12 hodin. Samotná záloha probíhá do souboru s koncovkou nbi, který je možné opatřit heslem, tudíž při případné obnově bude nutné znát heslo. Kompresní poměr při zálohování je většinou pod 10 %, což vzhledem k tomu, že se nejedná o kompresi, stačí. Znepokojivá je ale doba zálohování, která by opravdu mohla být kratší. Ahead na svých stránkách slibuje, že zálohované soubory je hned možné vypálit na CD nebo DVD. To sice je pravda, ale zálohované soubory si na CD musíte vypálit svépomocí. Jedinou možností, jak tedy automaticky zálohovat na CD, je mít CD-RW mechaniku s podporou technologie MountRainer, která způsobuje, že CD-RW se chová stejně jako pevný disk, tudíž je na něj umožněn zápis kterýmkoliv programem.

Z dalších softwarů je součástí Nera **Nero Cover Designer**, což je program, jehož pomocí můžete vytvořit grafický návrh krabičky CD či DVD či přímo potisku média.

Nero ImageDrive slouží podobně jako proslulý DaemonTools k emulaci CD za pomoci obrazu uloženého na harddisku. Bohužel jsou podporovány jen formáty ISO a NRG, takže s emulací her, kvůli kterým se většinou emulace používá, rozhodně nepočítejte.

Zvuková aplikace **Nero SoundTrax**, s níž se údajně může stát „dýdžejem“, je určena podle jejích tvůrců k míchání vlastních audio CD. Vzhledem k softwaru, se kterým „dýdžeje“ pracují, bych bral tvrzení vývojářů s rezervou. Na nějaké malé upravení hudební nahrávky z žertu snad ale tento prográmek postačí.

Nero Wave Editor má primárně zaznamenávat hudbu z analogového zdroje, jakým je mikrofon, kazeta, nebo dokonce vinylová deska, jak se můžeme dozvědět z úvodního StartSmartu ze záložky „hudba“. Kromě toho ale WaveEditor umožňuje základní editaci hudby.

Již v úvodu jsem zmínil, že software Nero je vybaven multimediálním přehrávačem; ten nese originální název **Nero Media Player**. Tento přehrávač se vskutku odpuzujícím vzhledem je schopný přehrávat základní audio- a videosoubory. Je evidentně poznat, že jeho tvůrci se při vývoji neúspěšně opírali po legendárním přehrávači WinAmp (zejména v nastavení), a to až do té míry, že než aby do něj integrovali DVD přehrávač, udělali další program nesoucí název **Nero Show Time**.

Tento přehrávač umožňuje přehrávání filmů DVD, ale už při použití vícekanálového audia jsem shledal veliké nedostatky. Při použití 5.1kanálového audiosystému nezná rozdíly mezi pravým a levým zadním reproduktorem a hrát z prostředního předního reproduktoru pro něj znamená hrát ze všech tří předních reproduktorů současně. Tomu pak logicky odpovídá i celkový dojem z filmu.

Definitivní tečku za těmito „užitečnými“ programy udělala firma Ahead umístěním beta verze programu **Nero Recode**, jehož pomocí se vejde film z dvouvrstvého DVD na jednovrstvý ořezáním např. bonusových materiálů apod., do finální verze Nera. Prakticky ihned po vypuštění Nera byl v tomto programu nalezen bug, který po změ-

nění cesty vedoucí do tempu, kam se má výsledný soubor uložit na c:, uživateli zaručí smazání veškerých dat na příslušném diskovém oddílu. Vývojářům tedy nezbývalo než obratem vydat novou verzi celého Nera. Update na novou verzi si můžete stáhnout na internetu, nebo je najdete na našem CD v rubrice Zkuste si sami.

Na závěr nutno říci, že místo na kvalitu vsadil Ahead poněkud chybně na kvantitu. Místo vylepšených kvalitních programů nás čekaly programy téměř stejné a s nimi spousta dalších softwarů, které si budou hledat náročnější uživatele jen velmi obtížně. Na druhou stranu je nutno uznat, že přes veškerá úskalí zůstává Nero stále nejlepším vypalovacím softwarem. ■ ■ ■ Zdeněk Schee, autor@chip.cz

PLACENÁ INZERCE

Pilsner Urquell | Gambrinus | Radegast | Velkopopovický Kozel

www.prazdroj.cz

Have you ever dreamt of a career in the exciting and dynamic world of beer? Come and make your dreams true in Pilsenský Prazdroj.

Pilsenský Prazdroj, a.s., local market leader as well as the biggest exporter of Czech beer, is a member of SABMiller plc., the worlds second largest beer company. Pilsner Urquell is the international flagship brand of SABMiller plc.

Our company is currently establishing the core of its new SAP support team. We are looking for

SAP EXPERTS

SAP Business Process Specialists

Production, Finance/Controlling,
Sales/Distribution

SAP Integration Specialist

Overall design responsibility

SAP Technical Specialist

Technical design, performance management
and ABAP programming

Applicants should have a minimum of 5 years' experience with SAP, on at least 1 successful implementation project preferably in the FMCG industry and with a multi-national company. They must be able to demonstrate real knowledge of key business processes in their area with a good understanding of how to best use SAP to support these. Candidates with consulting experience will be particularly welcome, provided that they have full implementation practice. SAP and SAP Beverages certification will be a plus.

Applicants should be good team players but also able to take responsibility and lead when appropriate. High standards and commitment to quality, deadlines and results is a must. Fluency in Czech and English is desired.

Please send us your applications together with structured CV to the following address:

Pilsenský Prazdroj, a.s., Mgr. Radovan Očovay, Human Resources Department, U Prazdroje 7, 304 97 Plzeň
e-mail: radovan.ocovay@pilsner.sabmiller.com

NERO 6.0.0.11

VÝROBCE: Ahead

INFO: <http://www.nero.com>

VELIKOST INSTALAČNÍHO SOUBORU: 1. balíček 20 MB; 2. balíček 15 MB; 3. balíček 5 MB

OPERAČNÍ SYSTÉM: Windows 95/NT a vyšší

LICENCE: Demo – free po dobu jednoho měsíce

PLNÁ VERZE: 59.99 USD

UPGRADE Z PŘEDCHOZÍ VERZE: 39.99 USD

Příkazový řádek a ikony ve Windows

Staré lásky nerezaví

ODKLÁDACÍ SOUBOR PRO IKONY VE WINDOWS 95/98/ME/NT/2000

Máte-li na pracovní ploše, v nabídce Start nebo na panelu Snadné spuštění (Quick-Launch) příliš mnoho zástupců, mohou se jejich ikony natahovat velmi pomalu, neustále obnovovat nebo zobrazovat neúplně. Může za to odkládací soubor pro ikony, který je buď poškozený, nebo je pro kešování všech ikon nedostatečný – Windows totiž jeho velikost limitují na 500 kB, resp. 2 MB (podle verze).

Odkládací soubor pro ikony je plný, lze proto očekávat potíže se zobrazováním ikon.

Poškozený odkládací soubor pro ikony lze opravit jednoduše – vymazáním. Windows si ho po restartu opět vytvoří. Tento soubor najdete v adresáři systému Windows (pokud náhodou nevíte, který to je, zkuste jej otevřít přes Start/Spustit potvrzením řetězce %WINDIR%) pod jménem ShellIconCache (tento soubor má atributy skrytý a systémový, musíte mít tedy povoleno zobrazování těchto souborů).

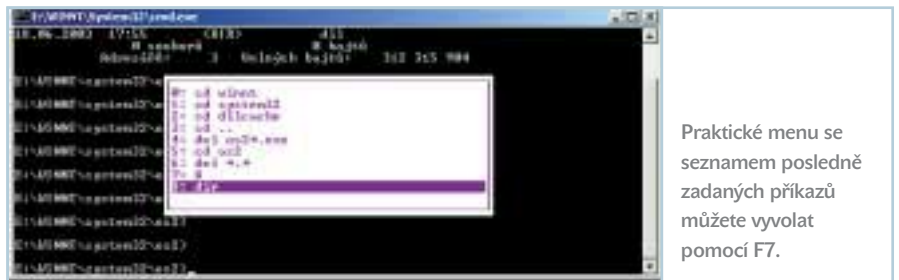
Pokud se po smazání ShellIconCache problém zakrátko zopakuje, na vině je pravděpodobně výše jmenované limitování velikosti souboru. Jestliže má daný soubor velikost téměř nebo přesně 500 kB (resp. 2 MB), je to téměř jisté. Limit můžete zvýšit modifikací registru (*Start/Spustit/regedit*): ve větvi *HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Mic-*

rosoft\Windows\CurrentVersion\Explorer upravte (pokud ještě neexistuje, tak nejdříve vytvořte) textovou hodnotu s názvem *Max Cached Icons* tak, že její údaj změňte na novou velikost odkládacího souboru pro ikony v kilobajtech. Minimální možná velikost je 100 kB, maximální 4096 kB. My doporučujeme zadat dvojnásobek současné velikosti, minimálně však 1024 kB.

Po tomto zásahu ještě pro jistotu současný odkládací soubor pro ikony smažte podle

Windows její položku na hlavním panelu třikrát rozblikají a pak ji ponechají zvýrazněnou. Toto chování lze ve Windows ME/2000/XP změnit.

Pokud byste preferovali, aby se daná aplikace automaticky přenesla do popředí, v registru najdete větev *HKEY_CURRENT_USER\Control Panel\Desktop*. V ní vytvořte, pokud ještě neexistuje, novou dword hodnotu s názvem *ForegroundLockTimeout*. Její

Praktické menu se seznamem posledně zadaných příkazů můžete vyvolat pomocí F7.

výše uvedeného postupu a restartujte počítač. Bude-li problém přetrvávat, zkuste hodnotu zvýšit až na maximum – na 4096.

ZMĚNA CHOVÁNÍ APLIKACE PŘI „ŽÁDOSTI O POZORNOST“

Jestliže nějaká aplikace „sdělí“ systému Windows, aby na ni upozornil uživatele (třeba po startu dané aplikace, dokončení nějaké operace aplikace či zobrazení nějaké hlášky), a daná aplikace není v popředí,

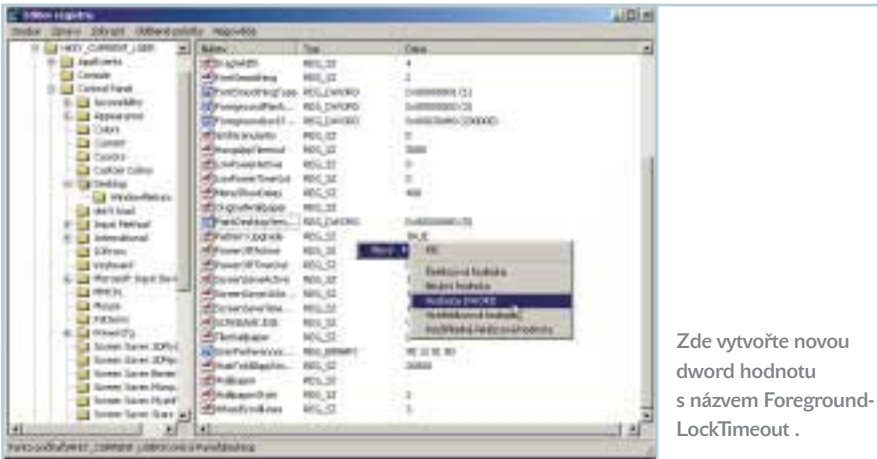
údaj ponechte nulový. Pro případný pozdější návrat zpět k blikání postačí hodnotu vymazat.

Preferujete-li blikání položky na hlavním panelu, ale chtěli byste změnit počet těchto blikání, můžete si nastavit i tuto hodnotu. Ve stejné větvi vytvořte nebo modifikujte dword hodnotu s názvem *ForegroundFlashCount*. Její údaj nastavte na daný počet blikání (v desítkové soustavě!). Nastavíte-li ho na 0, bude položka blikat až do chvíle, kdy ▶

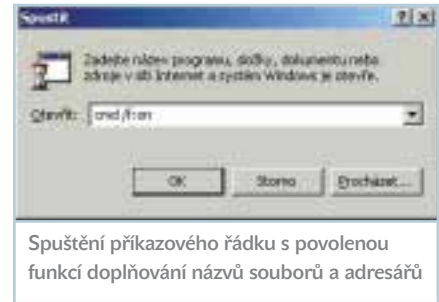
PŘÍKAZY PRO PRÁCI V PŘÍKAZOVÉM ŘÁDKU VE WINDOWS 2000/XP

KLÁVESY	FUNKCE
ŠÍPKA NAHORU NEBO DOLŮ	Pohyb v seznamu posledně zadaných příkazů
F1 NEBO ŠÍPKA VPRAVO	Zobrazí posledně zadaný příkaz písmeno po písmenu (*)
F3	Zobrazí posledně zadaný příkaz (*)
F7	Zobrazí menu se seznamem posledně zadaných příkazů (pozor: vybraný příkaz se hned provede!). Menu můžete zrušit klávesou Esc
F8	Po zadání jednoho nebo více písmen z předtím zadaného příkazu a stisknutí této klávesy bude příkaz doplněn (je-li možností doplnění příkazu více, lze je vyvolat opětovným stisknutím F8)
F9	Zobrazí jeden z posledně zadaných příkazů podle jeho čísla (to si můžete zjistit pomocí F7)

Příkazy označené (*) se zobrazí až od pozice, na které jste. Příklad: Pokud byl posledně zadaný příkaz „abcdefgh“ a pak zadáte „ijkl“, po stisknutí daných kláves se aktuální příkaz doplní jen o „efgh“, tj. celkový příkaz bude „ijklefggh“.

Zde vytvoříte novou dword hodnotu s názvem Foreground-LockTimeout .

Spuštění příkazového řádku s povolenou funkcí doplňování názvů souborů a adresářů

► danou aplikaci přenesete do popředí. Všechny změny platí jenom pro právě přihlášené uživatele a projeví se po znovupřihlášení uživatele.

HISTORIE PŘÍKAZŮ V PŘÍKAZOVÉM ŘÁDKU WINDOWS 2000/XP

I v případě, že patříte mezi příznivce příkazového řádku (*Start/Programy/Příslušenství* nebo *Start/Spustit/cmd.exe*), neznáte možná některé jeho užitečné „horké klávesy“ pro ještě rychlejší práci s historií příkazů. Připravili jsme proto jejich výběr, který najdete v tabulce 1.

PŘÍKAZOVÝ ŘÁDEK WINDOWS 2000/XP PODRUHÉ

A ještě jeden tip k příkazovému řádku Windows 2000/XP. Jednou z jeho šikovných funkcí je i doplňování jmen adresářů nebo souborů. Stačí jenom zadat první písmeno (nebo prvních pár písmen) z názvů adresáře nebo souboru a stisknout klávesovou kombinaci CTRL+F (pro doplnění názvu souboru nebo adresáře) nebo CTRL+D (pro doplnění jen názvu adresáře). Příkazový řádek pak automaticky daný název doplní. Je-li možností doplnění více, jde se podle abecedy – zobrazí se prvá možnost a další je možné vyvolat opětovným stisknutím dané klávesové kombinace. Pokud chcete jít od konce abecedy, používejte dané klávesové zkratky i s klávesou Shift.

Doplňování názvů adresářů nebo souborů ale ve výchozím nastavení není povoleno. Povolit ho můžete spuštěním příkazového řádku s parametrem /f:on. Druhý způsob, který povolí tuto funkci natrvalo a navíc umožní i nastavit vlastní klávesové zkratky, spočívá v editaci registru. Ve větvi *HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Command Processor* (pro právě přihlášeného uživatele) nebo *HKEY_LOCAL_MACHINE\Software\Micro-*

soft\Command Processor (pro všechny uživatele) vytvoříte dword hodnoty s názvy *CompletionChar* a *PathCompletionChar*. První z těchto hodnot určuje klávesovou zkratku pro doplňování názvů adresářů a druhá pro doplňování názvů adresářů i souborů. Tyto hodnoty mohou nabývat údajů od 1 do 26 (v desítkové soustavě!). Údaj 1 definuje klávesovou zkratku CTRL+A, údaj 2 klávesovou zkratku CTRL+B atd.

Zadáte-li údaj 8, aktivujete tím nejenom zkratku CTRL+H, ale i klávesu Backspace, která tím ztratí svůj původní význam! Obdobně je to i u údaje 9 a tabulátoru. Nastavení se projeví po příštím startu příkazového řádku. Budete-li chtít popsanou funkci vypnout, spusťte příkazový řádek s parametrem /f:off. Pro trvalé vypnutí postačí smazat výše uvedené hodnoty *CompletionChar* a *PathCompletionChar*.

ZBAVTE SE PODPORY OS/2 VE WINDOWS NT/2000

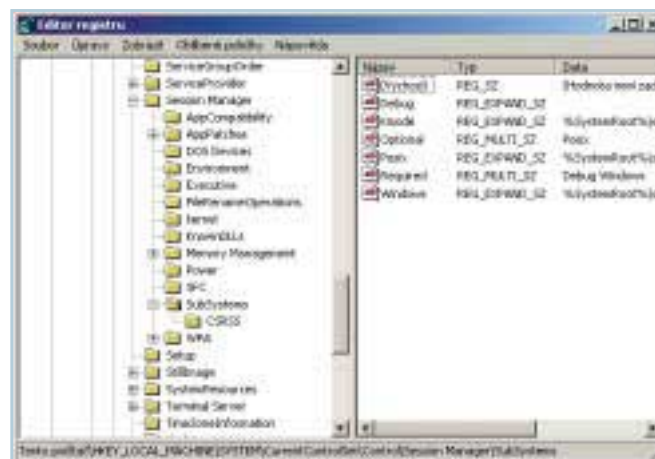
Windows NT/2000 podporují i některé aplikace určené původně pro jiné operační systémy, a to nejen pro ty přímo od Microsoftu (DOS, 16bitové Windows), ale třeba i pro

OS/2 od IBM. Zatímco podpora aplikací pro DOS a 16bitové Windows se může hodit, podporu pro OS/2 dnes již sotva někdo využije. Je-li to i váš případ, můžete ji ze systému odstranit – uvolníte tím pár MB na disku a alespoň trochu zeštíhlíte systémový registr. Postup pro odstranění podpory aplikací pro OS/2 je následující:

1. V registru najděte větev *HKEY_LOCAL_MACHINE\SYSTEM\CurrentControlSet\Control\Session Manager\SubSystems*. Zde smažte hodnotu s názvem OS2.
2. Pokud pracujete ve Windows 2000, do Start/Spustit (nebo třeba do panelu Adresa v Průzkumníku) zadejte *%WINDIR%\SYSTEM32\DLLCACHE* a v zobrazeném adresáři vymažte následující soubory: *os2.exe*, *os2ss.exe* a *os2srv.exe*.
3. Stejným postupem otevřete i adresář *%WINDIR%\SYSTEM32* a vymažte v něm stejné soubory jako v bodu 2.
4. Nakonec v adresáři *%WINDIR%\SYSTEM32\OS2* vymažte všechny soubory kromě podadresáře *dll* a všech souborů v něm.

Windows 2000 pohotově zareagují na smazání souborů z bodů 2, 3 a nabídnou obnovení těchto souborů z instalačního CD. Tento dialog stornujte a hlásku „Opravdu nechcete...“ potvrďte.

■ ■ ■ Filip Hanker, www.regedit.sk, hanker@regedit.sk

Ve Windows XP už podporu OS2 nenejdetete...

inzerce

inzerce

inzerce

inzerce

Názory a komentáře

Zadara!

Časopis BusinessWeek z 21. července 2003 přinesl podrobný článek o pirátských aktivitách na celém světě.

Dovolím si ale hned na úvod dodat: *Kdo to zaplatí?* Je zajímavé sledovat, jak stále novější technologie usnadňují přístup k informacím, aniž byste za ně nebo za autorská práva k nim museli zaplatit byť třeba jediný centík. Je opravdu zajímavé, jak snadno můžete získat nejnovější film ještě předtím, než se dostane do filmové distribuce...

Cest ke spáchání takového (*zlo*)činu je několik. Třeba stažení filmu „odněkud“ z internetu nebo na principu výměny dat mezi počítači – tedy to, s čím přišel jako první Napster. Dnes nabízejí jeho pokračovatelé KaZaA, Morfeus nebo Grogster podobné služby v oblasti videa. Pravda, Američané jsou na tom o hodně lépe než my. Z celkové-

ho počtu 66 milionů domácností připojených k internetu je jich celých 27 % připojeno pomocí broadband (širokopásmového) připojení, u něhož stahování obrovských souborů trvá jen zlomek času, než na který jsme zvyklí v domácích podmínkách. Snad i proto mohu odhadnout, že průtok nelegálně získávaných dat je doménou spíše zaměstnanců ve firmách, připojených „ke světu“ rychlou linkou.

Dalším médiem, které vedle klasického videorekordéru snižuje zisk firem ve filmovém průmyslu, jsou vypalovačky DVD. Když k tomu ještě přidáme pirátskou činnost především v Malajsii a v Thajsku, nelze se divit, že filmové společnosti přijdou ročně o 65 miliard USD.

Na druhou stranu se lze jen divit, do jak obřích rozměrů se dostávají zisky hudebních a filmových společností, *když se hudební a filmové nosiče prodávají za nehorázné ceny.* Světem obchází strašidlo snižování nákladů – a mnohé společnosti z oblasti IT i spotřebního průmyslu to už pocítily a opravdu si hryzly až na kost.

Filmové a hudební společnosti však, zdá se, zatím tento problém nemají – a žijí z velkých marží, i když náklady na točení filmů jsou čím dál tím vyšší. Nelze se ani divit, že to tak je – kdyby byl hudební CD za dvě stovky a video na DVD za stovky tři (myslím tím koruny), nebude třeba honit piráty, protože kopírovat se jim prostě nevyplatí. A běžný konzument bude raději důvěřovat originálu než kopii. Otázkou zůstává, jestli *vůbec pozná, zda jde o originál.*

Jak autor citovaného článku popisuje, možnost, jak dát vydělat autorům, je několik. Například v internetovém obchodě iTunes Music Store, provozovaném Apple, se za stažený hudební snímek platí přijatelných 0,99 USD. Obdobně je tomu i na jiných internetových serverech. Ovšem novinky v oblasti placení lze čekat v časovém horizontu tří až sedmi let. Poplatky za užití díla by mohly být součástí platby za připojení k internetu. V případě hudeb-

ních a video nosičů by poplatek byl obsažen v ceně média CD/DVD-R či by byl zahrnut v platbě za videorekordér, vypalovačku nebo počítač.

Mnohá úskalí plateb jsou ještě nedořešena, ale ve světě se na nich horečně pracuje. *Nic přece nemůže být zadarmo.* Uživatelé, dejte vydělat autorům, a vy, autoři, nebudte nenasytí. Jedině symbióza na rozumné úrovni může přinést zisk oběma stranám...

ŠKOLA HROU

Protože se blíží začátek školního roku, chtěl bych všem školákům popřát hodně úspěchů a takové učitele, *kteří je připraví na život.* Doba je tvrdá a asi bude užitečnejší dostat informace, jak se pohybovat ve světě či kam se obrátit o radu, než se zaměřovat mnohdy na speciální témata, která student stejně za několik hodin zapomene.

Málokterý učitel *dokáže skloubit nové technologie s vyučováním podle osnov* – a přitom si myslím, že právě u nás vznikají vynikající výukové pomůcky, takže ukázka vypelichané vycpané sovy pálené z kabinetu může být doplněna videoukázkou toho, jak takový pták žije.

Nezapomínejme na jednu věc. Rozhodli jsme hlasováním, že jdeme do Evropy, a tím jsme blíže celému světu – a tak bychom měli umět my i naše děti využít všeho, co je v tom světě běžně k dispozici. Abychom se uměli v zatraceně přeelektronizovaném světě bez problémů orientovat.

Demokracie je krásná – a umožňuje svobodný pohyb. Díky existujícím technologiím můžeme snadno zjistit, kde jsme a kam pojedeme – a také informovat své bližní o tom, *jak se nám tam v dále vede.* Tak bych si představoval moderní školu: naučit lidi hledat a nalézat, orientovat se, komunikovat, učit se i jazyky za pomoci elektronických nástrojů. Využívat je. Že je nemáte? Ano, *Internet do škol* se moc nepovedl, ale ti, co chtěli, nečekali a vybavení mají.

Páni učitelé, držím vám palce. Vaší profesí si vážím. A ještě více, když dokážete zaujmout děcka tak, aby se na vaše hodiny těšila a nenučila se v nich, pak je opravdu učite pro život. ■ ■ ■ Milan Loucký

Milan Loucký – ředitel Vogel Computer Media a publicista

inzerce

Názory a komentáře

Dělají to jinak (a je to už i vidět...)

Společnost HP se změnila. A to velmi! Mám pocit, že jsme v hardwarové branži po dlouhé době svědky nevidaného synergického efektu. Svědky toho, co nenastalo po spojení Compaqu s Digitalem, ač si to mnozí z nás přáli a toužebně to očekávali. Teď, kdy je z velké části završeno spojení HP s Compaqem, se synergie už projevuje a uvidíme, jak moc to bude vidět na finančních výsledcích. Jisté však je, že se společnost HP jakoby zázrakem proměnila už teď. S konečnou platností mi to

Bohumil Herwig
– volný novinář a publicista

potvrdilo nedávné uvedení několika desítek produktů na zámku Červená Lhota. Perfektně připravená akce si nezačala s žádnou zahraniční, a to jsem opravdu ještě na takové úrovni u nás nezažil. Prezentace byly svěží a lahodily uchu (už to je u nás pokrok!) a z „nového HP“ jako by dýchala nebyvalá chuť do života.

Ještě něco mě po přátelském převzetí Compaqu společností HP potěšilo. Totiž

citlivě sesumírované portfolio. Rozum zjevně převážil nad emocemi, a i když se v nabídce firmy ještě pár věcí „na odstřel“ najde, čas to určitě urovná. Jméno Compaq – jak se zatím zdá – bylo také poměrně citlivě zapojeno do názvů některých produktových řad, i když si myslím, že by tu a tam neškodilo názvy ještě trochu pokrátit. V každém případě mě společnost HP překvapila, protože něco takového jsem rozhodně neočekával, a zvláště jsem to neočekával tak rychle u českého zastoupení. Doufáme, že se synergický efekt generovaný citlivým spojením bude dál lavinovitě šířit a že budou spokojeni i akcionáři. Pro ně se to koneckonců všechno dělalo a o ně nakonec vždycky jde.

○ PROCESORECH

Samsung vypekl Intel s procesory pro kapesní PC a je toho plný počítačový svět. Tahle firma dokázala (stejně jako například ARM), že výkon procesoru neznámá jen bezhlavé zvyšování frekvence a patřičný růst spotřeby. O to ale tak nejde. Podařilo se jí hned napoprvé prorazit do nejprodávanější kapesněpočítačové řady na světě – do iPaqu. A to už je něco! Společnost HP Samsungu zjevně věří, a tak nelenila a hned jeho S3C2410 zabudovala do dvou svých kapesních počítačů, přičemž jednou zvolila 203MHz a podruhé 266MHz verzi. Mimochodem, předlohou Samsungu byl procesor ARM 9. A co na to Intel? Tak na to si musíme chvíli počkat, ale Samsung mu už teď hrozí oznámením prý nejvýkonnějšího „kapsenního“ procesoru na světě. Pracuje na frekvenci 533 MHz a využívá jádro ARM920T. U Intelu se teď ale musejí dívat věci...

○ PROJEKCI

Technologie LCD je mrtvá, ať žije DLP. Masivní odchod od technologie LCD displejů i v těch nejlevnějších variantách projektorů je už vidět na každém kroku. Unikátní mikrozrcátková technologie Texas Instruments vítězí nad projekcí přes LCD displeje

v každém směru, navíc se jí dnes už zjevně vyrovná i v ceně. DLP projektory u nás totiž už seženete za cenu nižší než 50 000 korun s daní. Jen ceny lamp jsou stále ještě velmi vysoké, což se ovšem většinou nedá říci o jejich výdrži, kterou lze přirovnat k žárovkám v nejlepších letech. Co si vzpomínám, tehdy jsme používali okřídlené rčení: „Seš vadnej jako žárovka...“

○ INSTALACI

V úvodníku jednoho nejmenovaného českého časopisu jsem se dozvěděl o jednom nejmenovaném autorovi, který se v jiném nejmenovaném časopisu rozčiloval nad tím, že k instalaci jednoho stříhového programu jsou přiloženy dva neočíslované disky, a tak našinec neví, který nainstalovat dříve. Autor v úvodníku psal, že to je přece v návodu a recenzent by návod čist měl. No a protože já návody náhodou vždy alespoň prolisťuji a protože jsem náhodou autorem oné recenze na stříhový program, kterým je náhodou Pinnacle Studio 8 Deluxe, dovoluji si k tomu cosi alespoň ve stručnosti podotknout zde, protože do úvodníku onoho nejmenovaného časopisu (Video domácí kino) se nedostanu.

Nikdy jsem neviděl důvod, proč kvůli tak prosté věci, jako je instalace běžného softwaru, číst manuál. To ad 1. Ad 2: Snad každý software dodávaný na alespoň dvou cédéčkách, který jsem za poslední léta viděl, měl označeno pořadí disků. Když nic jiného, zjednodušuje to život. A proč se o tom zmiňuji? Prostě proto, že se mi nelíbí, když někdo omlouvá firemní pochybení tímto způsobem. Nicméně chápu to. Onen kolega má Pinnacle Studio rád a není divu. Je to opravdu výborný program. Pro mě ale zůstává faktem, že instalace je příšerná, a to, že nejsou popsána cédéčka, je v této souvislosti jenom taková drobnost. Pinnacle by se zkrátka měl v tomto směru polepšit. Možná měl onen kolega napsat něco v tomto smyslu.

■ ■ ■ Bohumil Herwig, bohous@herwig.cz

inzerce

Lara Croft se stěhuje do neznáma

Samozřejmě, v počítačovém světě se toho v létě událo mnoho. Prodej osobních počítačů zase roste (rychlost nárůstu je přirovnávána k situaci v roce 2000), společnost Dell vypustila ze svého názvu slovo „Computer“ (aby jí snad někdo nepodezíral z toho, že prodává počítače), na trh se zásluhou holandské společnosti Tulip vrací obchodní značka Commodore a firma SCO hodlá kasírovat všechny současné uživatele Linuxu.

To všechno ale musí ustoupit zásadní zprávě letošní okurkové sezony – v době, kdy do Evropy dorazil druhý díl filmu Tomb Raider, se nejslavnější virtuální hrdinka všech dob stěhuje za oceán.

Pokud jste pozorně četli minulý příspěvek v této rubrice, jistě jste zaznamenali, že anglická firma Eidos na tom není poslední dobou zrovna dobře. Distributor oblíbené počítačové hry Tomb Raider zkrátka nedokázal dodávat svým zákazníkům nová dobrodružství Lary tak rychle, jak bylo potřeba. Krize se v létě vyhrtila a začaly padat hlavy.

V polovině července společnost Eidos oznámila, že ji s okamžitou platností opouští Jeremy Heath-Smith, duchovní otec známé Lary Croft. Jeremy současně odchází z dozorčí rady firmy Core Technologies, která původně hru Tomb Raider vyvinula (a která je dnes plně ovládána

společností Eidos). Tato personální změna byla interpretována jako nervózní reakce společnosti Eidos na skutečnost, že se firmě Core nepodařilo včas dodat novou verzi počítačové hry Tomb Raider (pracovně označovanou jako Angel of Darkness). A to se jen tak neodpouští – opožděné uvedení nové hry totiž znamená, že si společnost Eidos bude moci přijmý z prodeje zaúčtovat až do fiskálního roku 2004. A zřejmě jen kvůli tomuto zpoždění poklesla hodnota akcií společnosti Eidos během jediného dne o 10 %. Burzovní analytici si totiž spočetali, že plánovaného ročního obrátu ve výši 300 milionů USD nemůže být do účetní uzávěrky ke dni 30. 6. 2003 dosaženo.

Koncem července (ještě před publikováním hospodářských výsledků) se společnost Eidos odhodlala k dalšímu zásadnímu kroku: vývoj počítačové hry Tomb Raider přenesla z Británie

do Spojených států, konkrétně k firmě Crystal Dynamics, která sídlí v Kalifornii. Podle oficiálního zdůvodnění má přesun vyvolat „navýšení hodnoty a maximalizaci komerčního zhodnocení“ výše zmíněné populární počítačové hry.

A JSME DOMA

Vypadá to, že Lara Croft dnes generuje větší peníze na filmovém plátně než na obrazovkách osobních počítačů. Proto se asi vývojové středisko stěhuje do Kalifornie, pokud možno co nejbližší k Hollywoodu. Co kdyby se snad filmoví magnáti rozhodli, že titulní roli obsadí jinou herečku? Pak bude nutno novou verzi hry rychle přepsat tak, aby se vešla do příslušné vizuální šablony.

Tak zlé to samozřejmě nebude. Ale skutečnost, že Eidos převádí své programátorské aktivity do Spojených států, je přece jen trochu zarážející. Dnešní trend je totiž zcela opačný – většina počítačových společností šilhá po Indii či po východní Evropě. Kam se tedy Lara Croft vlastně stěhuje? Že by někam utíkala?

■ ■ ■ Karel Stachovec

KDE SE ZASTAVÍ SCO?

Po dlouhých třech měsících byla z prvního místa našeho burzovního žebříčku sesazena společnost **SCO**. Její místo tentokrát zaujala síťová firma **Enterasys**, která za vzestup cen svých akcií bezesporu vděčí publikovaným hospodářským výsledkům (viz tabulka). Možná bychom v komunikační kategorii našli i úspěšnější tituly (třeba **Avaya**), ale v případě Enterasysu snad hraje svou roli i poměrně optimistická prognóza – vedení firmy totiž přislíbilo, že v každém z nadcházejících kvartálů navýší obrát a že se do konce fiskálního roku dostane zpět do černých čísel. Mírný optimismus v telekomunikační oblasti je podpořen i dnešním pátým místem společnosti **Ericsson**, která sice svou ztrátu nedokázala ani snížit, ale zato také hodně naslivovala. Navíc svou zprávu mohla doprovodit poměrně působivou analýzou – za poslední rok se počet zaměstnanců snížil zhruba o třetinu, poměr book-to-bill se výrazně zvýšil a joint venture **Sony Ericsson** hlásí rekordní nárůsty prodeje mobilních telefonů. Návrat k ziskovosti by měl za rozumných příznivých podmínek nastat

ještě před koncem roku. Ale teď zpátky k hitu letošního léta. Tím je pochopitelně linuxová křížová výprava společnosti **SCO**. Ta v průběhu července obeslala největší světové uživatele linuxových systémů (tedy alespoň ty, kteří se radí do elitních seznamů časopisu Fortune) a vyzvala je, aby zaplatili licenční poplatky za technologie, o nichž si SCO myslí, že na ně vlastní patent. Výše případných poplatků nebyla zatím specifikována, ale finanční analytici odhadují, že nebude nijak nízká, alespoň soudě podle třímilardové žaloby, kterou SCO podala na společnost **IBM**. Ta zatím celou záležitost spíše zlehčuje, avšak samotná linuxová komunita přece jen začíná být trochu nervózní. Tato nervozita byla ještě umocněna nedávnou analýzou společnosti Gartner Group, která firmám radí, aby zatím s implementací Linuxu počkali a mezitím pokračovali v provozování svých serverů na bázi klasického Unixu či Windows. Podle Gartner Group skutečně existuje riziko, že linuxové jádro poruší od verze 2.4 patentové nároky SCO, a případnou výši licenčních poplatků

odhaduje až na 700 dolarů za jeden server. Když k tomu přidáme skutečnost, že Linus Torvalds, tvůrce operačního systému Linux, nedávno opustil funkce ve firmě **Transmeta** (a tím se de facto stáhl z veřejného počítačového života), neměli bychom současnou aféru raději podceňovat. Už dnes existují analýzy, které tvrdí, že Linux je v celkových nákladech na správu dražší než Windows. Tyto analýzy jsou sice sponzorovány Microsoftem, ale pokud SCO nakonec uspěje, žádný další sponzoring nejspíš nebude třeba. Tímto opustíme SCO a podíváme se na další zajímavý souboj, jehož aktéry jsou firmy **ATI** a **Nvidia**. Obě se ocitly v přehledu největších burzovních nárůstů či propadů, aniž publikovaly své hospodářské výsledky. Soudíme, že za to může nedávno publikovaná zpráva firmy Mercury Research, která monitorovala situaci na trhu s grafickými čipy. Podle této zprávy si Nvidia udržuje jasné vedení (takřka 70 % celosvětového trhu), ale v oblasti náročnějších technologií, jako jsou např. čipsety kompatibilní s technologií DirectX 9 a vyšší, se **ATI** začíná blí-

Firma	Období	Obrat mil. USD	Změna oproti loňsku	Čistý zisk mil. USD	Změna oproti loňsku
Komponenty					
AMD	Q2/03	645	+7,5 %	-140	-24 %
ARM	Q2/03	31	-27 %	5	-55 %
Cirrus Logic	Q1/04	41	-46 %	-24	+54 %
Imation	Q2/03	268	+3 %	19	-10 %
Infineon	Q3/03	1149	-10 %	-66	-34 %
Intel	Q2/03	6816	+8 %	896	+100 %
lomega	Q2/03	101	-31 %	4,4	-62 %
Quantum	Q1/04	202	0	-9,3	-93 %
Rambus	Q2/03	29	+23 %	4,5	-23 %
Transmeta	Q2/03	5,1	-23 %	-22	-38 %
TSMC	Q2/03	6886	+13 %	1618	+26 %
W. Digital	Q4/03	680	+26 %	49	+272 %
Sestavy					
Apple	Q3/03	1545	+8 %	19	-41 %
Gateway	Q2/03	800	-20 %	-70	+19 %
IBM	Q2/03	21631	+10 %	1705	+2951 %
Intergraph	Q2/03	127	+4 %	0,8	-100 %
SGI	Q4/03	240	-16 %	-37	0
Sun	Q4/03	2982	-13 %	12	-80 %
Unisys	Q2/03	1425	+5 %	52	+24 %
Komunikace					
Alcatel	Q2/03	2741	-26 %	-588	-53 %
Avaya	Q3/03	1072	-12 %	8	N/A
Ericsson	Q2/03	3459	-28 %	-338	0
Enterasys	Q2/03	108	-10 %	-35	-27 %
Lucent	Q3/03	1965	-33 %	-295	-96 %
Motorola	Q2/03	6163	-10 %	119	N/A
Nokia	Q2/03	6110	+1 %	543	-28 %
Nortel	Q2/03	2326	-16 %	-14	-98 %
Internet					
Amazon	Q2/03	1100	+37 %	-43	-54 %
AOL TW	Q2/03	10818	+6 %	1064	+169 %
eBay	Q2/03	509	+91 %	110	+102 %
Yahoo	Q2/03	321	+42 %	51	+138 %
Ostatní					
i2	Q2/03	160	-12 %	41	N/A
Infocus	Q2/03	134	-19 %	-40	N/A
Ingram Micro	Q2/03	5171	-3 %	12	+31 %

Firma	Období	Obrat mil. USD	Změna oproti loňsku	Čistý zisk mil. USD	Změna oproti loňsku
Příslušenství					
APC	Q2/03	331	+8 %	33	+17 %
EMC	Q2/03	1479	+7 %	82	+10016 %
Handspring	Q4/03	14,5	-71 %	-13	-15 %
Lexmark	Q2/03	1120	+6 %	102	+14 %
Logitech	Q1/04	218	+12 %	5,7	-47 %
Océ	Q2/03	814	-16 %	22	-32 %
Xerox	Q2/03	3920	-1 %	75	-14 %
Software					
BMC Software	Q1/04	310	+2 %	-6,1	N/A
Borland	Q2/03	76	+28 %	-5	N/A
CA	Q1/04	813	+6 %	10	N/A
Citrix	Q2/03	143	+22 %	29	+170 %
Compuware	Q4/03	306	-12 %	2,6	-88 %
CheckPoint	Q2/03	106	-2 %	60	-7 %
Macromedia	Q1/04	83	-1 %	6,7	N/A
Microsoft	Q4/03	8065	+11 %	1921	+26 %
Netw. Ass.	Q2/03	217	-7 %	1,1	-95 %
Peoplesoft	Q2/03	497	+3 %	37	+1 %
Real	Q2/03	50	+13 %	-9,6	+519 %
Roxio	Q1/04	24	-25 %	-370	-70 %
SAP	Q2/03	1426	-8 %	191	N/A
Siebel	Q2/03	333	-18 %	9,8	-67 %
Sybase	Q2/03	192	-6 %	15	-28 %
Symantec	Q1/04	391	+24 %	68	+21 %
Veritas	Q2/03	413	+13 %	49	+87 %
Asie					
Canon	Q2/03	6700	+10 %	468	+35 %
Flextronics	Q1/04	3107	-1 %	-290	+121 %
Hitachi	Q1/04	15800	+2 %	-320	+231 %
Kyocera	Q1/04	2119	0	90	+45 %
Matsushita	Q1/04	14697	-2 %	22	-22 %
NEC	Q1/04	8629	+1 %	5,9	-90 %
Pioneer	Q1/04	1333	-4 %	25	+9 %
Sony	Q1/04	13365	-7 %	9	-98 %
Toshiba	Q1/04	9385	-6 %	-310	+96 %

Vysvětlivky

Q = čtvrtletí příslušného fiskálního roku

N/A = v předchozím roce firma nevykázala zisk, resp. ztrátu

0 = zanedbatelná změna

žit k 50procentní hranici. V tom spatřují finanční analytici znamení, že špičkové čipsety Radeon se postupně prosazují v souboji s produktovou řadou GeForce FX. My bychom se spíše klonili k názoru, že ATI je o něco silnější

VZESTUPY...				
FIRMA	Kurz akcií		Změna	
	1. 7.	1. 8.	Absolutní	Relativní
Enterasys	3,18	4,65	1,47	46,23 %
SCO	9,69	13,25	3,56	36,73 %
Infineon	9,75	13,08	3,33	34,15 %
ATI	13,40	17,87	4,47	33,36 %
Ericsson	10,74	14,30	3,56	33,15 %
... A PÁDY				
FIRMA	Kurz akcií		Změna	
	1. 7.	1. 8.	Absolutní	Relativní
CITRIX	21,66	18,05	-3,61	-16,67 %
NVIDIA	23,85	19,72	-4,13	-17,32 %
W. DIGITAL	11,89	9,76	-2,13	-17,91 %
SUN	4,68	3,74	-0,94	-20,08 %
ADAPTEC	8,09	6,30	-1,79	-22,13 %

ve sféře přenosných počítačů, jejichž podíl na trhu se nezděrně zvyšuje. Pokud jde o zbývající tituly v burzovních tabulkách, musíme se upřímně přiznat, že o společnosti **Adaptec** jsme v průběhu prázdnin nic podstatného nezjistili, takže její takřka čtvrtinový propad je pro nás záhadou. To už však není pravda v případě společnosti **Sun**. Ta sice publikovala nejlepší hospodářské výsledky za posledního půl roku, ale ve srovnání s loňskem je to stále málo a investoři začínají být nervózní. Podle posledních výsledků zjišťujících celosvětový prodej serverů (které tvoří hlavní zdroj příjmů Sunu) navíc začíná Sun zřetelně ztrácet – zatímco objem prodeje serverů se v celosvětovém měřítku zvýšil za druhý kvartál takřka o 18 %, podíl Sunu se zhoršil takřka o pětinu. A jestliže pak Scott McNealy na setkání s burzovními analytiky tvrdí, že se potvrdil jeho přístup a že síťová platforma jednoznačně zvítězila nad klientskou platfor-

mu Windows, působí to skoro jako výroky slavného komického Alího, někdejšího ministra informací irácké vlády...

PLACENÁ INZERCE

MIRONET

17" Monitor LG
s obrazovkou Flatron

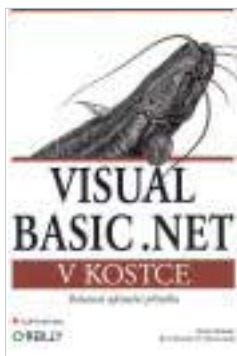
Nejnižší ceny v ČR

MIRONET ve svém e-shopu nabízí zavedení
slevy až 31% proti koncovým cenám
na prodejně. K tomu získá zákazník inštalaci
servere a zboží je dodáno do 24 hodin

Visual Basic .NET v kostce

Pohotová referenční příručka

Steven Roman, Ron Petruscha a Paul Lomax | Grada Publishing, Praha 2003, 610 stran, 590 Kč (855 Sk), v češtině, ISBN 80-247-0388-2

Překlad knihy známého nakladatelství O'Reilly *Visual Basic .NET in a Nutshell* přichází na český trh necelý rok po vydání originálu.

Výše uvedená publikace se skládá ze tří částí. V první části shrnují autoři základy nejnovější verze programovacího jazyka Visual Basic (VB), objektivně orientovaného programování, platformy .NET a knihoven, které jsou na této platformě k dispozici. Příchod platformy .NET s sebou přinesl i novou verzi jazyka Visual Basic, která se od svých předchůdců značně liší. Vedle různých vylepšení (např. podpory dědičnosti) je Visual Basic .NET – označovaný často zkráceně VB .NET – optimalizován pro co nejlepší využitelnost při práci na platformě .NET. Díky množství rozsáhlých změn jej někteří dokonce považují za zcela nový jazyk.

Druhá, rozsahem největší část, obsahuje referenční přehled jazyka VB .NET a knihovny tříd Framework Class Library. Poslední část tvoří přílohy, tedy potřebné a důležité věci, které se nikam jinam nevešly, ale které autoři potřebovali do knihy zařadit. Najdeme v nich mimo jiné přehled rozdílů mezi verzemi VB .NET a VB 6, jazykové prvky seřazené podle kategorií, přehled operátorů, konstanty a výčty nebo popis ovládání překladače jazyka VB z příkazové řádky.

Knihy je velice podrobná, čtenáři v ní najdou informace o převážně většině užitečných témat, která mohou uživatele tohoto jazyka zajímat. Na druhou stranu ale bohužel má podle mého názoru několik nezanedbatelných vad na kráse.

První z nich se týká zjevné nepoctivosti autorů, kteří hned v úvodu srovnávají C++ a VB. Ukazují, že program, který má v C++ celých 93 řádek, lze ve VB zapsat na pouhé tři řádky. Problém je ale v tom, že oba programy nedělají totéž: ekvivalent ukazovaného programu ve VB lze totiž v C++ zapsat na pět řádků, z nichž dva budou obsahovat pouze závorky. Jak potom můžeme věřit dalšímu výkladu?

Druhou vadou na kráse je jazyk překladu. Nevím, zda chtěl být překladatel originální, nebo zda se jen nezajímal o terminologii, která se už běžně používá, ale je poněkud mimo, a to i ve srovnání s jinými publikacemi téhož nakladatelství. Mám na mysli např. vyjádření jako *aplikace konzole* (konzolová aplikace) nebo *obor názvů* (jmenný prostor), *správané vykonávání* (řízení běh) a jiné. (Výrazy v závorce pocházejí z překladu knihy J. Richtera *.NET Framework – programování aplikací*, Grada 2003.)

Také dvě chyby v tiráži knihy nepůsobí nejlepším dojmem. ■ ■ ■ Miroslav Virius

JSP – Java Server Pages

Podrobný průvodce začínajícího tvůrce webu

Gary Bollinger, Bharathai Natarajan | Grada Publishing, Praha 2003, 420 stran, 390 Kč (565 Sk), v češtině, ISBN 80-247-0340-8

Webové aplikace založené na servletech a JSP jsou dnes velice oblíbené. Tomu však dosud neodpovídá nabídka na našem knižním trhu; kniha známého nakladatelství Grada *JSP – Java Server Pages Podrobný průvodce začínajícího tvůrce webu* se snaží tuto mezeru zaplnit (i když není první).

Autoři předpokládají, že čtenář zná základy programování (především v Javě) a že umí zacházet s internetem; na tom stavějí výklad, který je rozdělen do tří částí.

V první části čtenáře seznámí se základy protokolu HTTP, se syntaktickými elementy stránek JSP, s implicitními objekty používanými v JSP atd.

Druhá část se zabývá budováním reálných aplikací založených na JSP. Přitom vychází z často používaných návrhových vzorů. V této části se hovoří mj. o problematice zabezpečení nebo o databázích.

Poslední část obsahuje přílohy, v nichž vedle odpovědí na kontrolní otázky najdeme návod na

instalaci databázového serveru MySQL, popis rozdílů mezi specifikacemi JSP 1.1 a 1.2 a další doplňující informace. Výklad doprovází řada příkladů, jejichž zdrojové texty lze získat na webových stránkách nakladatelství Grada.

Knihy obsahuje velké množství praktických ukávek programů; hlavní pozornost je přitom věnována vytváření reálných aplikací s důrazem na problémy zabezpečení, zpracování dat a propojení databází. Jazyk překladu je přijatelný a snesitelný, pokud nejste příliš náročni.

Ve srovnání s knihou M. Halla *Servlety a stránky JSP*, vydanou nedávno nakladatelstvím Neocortex, je tato kniha zaměřena pouze na JSP, je však v některých ohledech podrobnější. Vychází také ze specifikace JDK 1.3, zatímco Hallova kniha se opírá o JDK 1.1. Podle mého názoru se jedná o užitečnou publikaci.

■ ■ ■ Miroslav Virius

Linux Mandrake 9.0. Instalační příručka

Ivan Bíbr, Vlastimil Pošmura | Computer Press, Praha 2003, 1. vydání, 56 stran, 295 Kč, v češtině, ISBN 80-7226-826-0

V linuxovém světě, konkrétně v cílovém segmentu „desktopových“ uživatelů, se před několika lety odehrál – řečeno s trochou nadsázky – velký třesk. Právě v té době se objevila distribuce, která v sobě nejenom zachovala veškerou robustnost Linuxu, ale především byla zaměřena na zmíněný cílový segment uživatelů, kterým nabídla přehledné grafické prostředí doprovázené intuitivní instalací a následnou konfigurací. Od prvního vydání Linuxu Mandrake uplynulo již několik let. V současné době se můžeme setkat s verzemi deváté řady, které dovedly zmíněné cíle téměř k dokonalosti.

Recenzovaná kniha je v podstatě instalační příručkou zmíněné distribuce. Je rozčleněna do šesti kapitol, ve kterých autoři čtenáře postupně provázejí přechodem na Mandrake Linux. V první kapitole je popsán proces instalace po jednotlivých krocích (od výběru jazyka až po nastavení grafického režimu). Ve druhé kapitole, nazvané Přechod z Microsoft Windows do Linuxu, jsou uživatelům, kteří mají zkušenosti pouze s OS společnosti Microsoft, zodpovězeny základní otázky typu „Kde je nabídka Start?“. Třetí kapitola, z obsahového hlediska umístěná poněkud nelogicky, čtenáře detailně provede prvním přihlášením a následně i odhlášením ze systému. Následující čtvrtá kapitola je obsahově zaměřena na popis práce v grafickém prostředí KDE – čtenář je v ní seznámen například s pracovní plochou a s jejím uživatelským nastavením. S infor-

macemi z předposlední kapitoly by čtenáři měli být schopni se připojit k internetu. A konečně v poslední, šesté kapitole, nazvané A co dál?, jsou uvedeny dva odkazy, ze kterých si lze stáhnout originální dokumentaci k systému.

S touto publikací čtenáři získají i tři CD (první – instalace systému, druhé – doplňkové aplikace, třetí – lokalizované prostředí a aplikace). To považuji za největší přínos koupě, neboť vlastní instalační příručka mě moc nezaujala; jedná se de facto pouze o popsání jednotlivých obrazovek při instalaci (a ty jsou již během vlastní instalace dostatečně okomentovány). Naopak věci, u kterých bych očekával, že se jimi tato příručka bude zabývat, jsou vysvětleny jen velice povrchně (například zmínka o nastavení souborových systémů, rozdělení disku atd.). Také ostatní části knihy, tj. seznámení s KDE a popis připojení k internetu, jsou napsány velice zjednodušeně. Z těchto důvodů mohu recenzovanou publikaci doporučit ke koupi zejména pro přiložené CD, vlastní kniha je určena naprostým začátečníkům, kteří pomocí ní budou schopni základním způsobem nainstalovat (to by měli podle mého zvládnout i tak, především díky propracovanému a lokalizovanému instalačnímu programu) a zprovoznit Linux Mandrake na svých počítačích. Pokud by ovšem chtěli podrobnější informace, a to jak k instalaci, tak i ke KDE, musejí se pravděpodobně obrátit na jiný informační zdroj. ■ ■ ■ Milan Pinte

Recenze dalších knih najdete na CD Chip Plus.

PLACENÁ INZERCE

hacking workshop

Techniky útoků na systém Windows 2000

ČASTO POUŽÍVANÉ TECHNIKY

Windows 2000 (jedno díl) - Práce s napadením v cypharu - Stack based Overflow - Advanced Windows 2000 shellcode design - Moderní útoky: Heap based Overflow

MAKROVÁNI V SYSTÉMU WINDOWS 2000

Windows 2000 (jedno díl II: Kernel) - Pokročilá technika maskování - Kernel rootkits - Kernel rootkits opakřitě - Prevence ochrany - Bypassing anti-rootkitu programs - Inteligence ochrana sítě - Detekce útočků v systému

pořádá
Software media

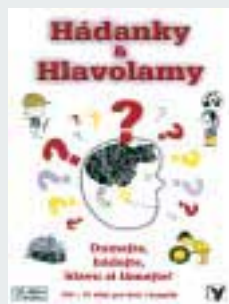
- Teoretický výklad metod hackerů při útocích na systém Windows
- Intenzivní praktická cvičení útoků a odhalování napadení systému
- Individuální přístup a cvičení v malých skupinách (max. 16 účastníků)
- Workshopem provází jeho autor, mezinárodně uznávaný specialista Jan K. Rutkowski
- Výklad je veden v jednoduché angličtině s podporou erudovaného překladatele

EUITE
EUROPEAN UNION INSTITUTE FOR TRAINING AND RESEARCH

28 - 29.9.2002 Centrum vzdělávání EUITE
Pražským 1047, Praha 2

David Němeček - Projekt manažer, Tel: 274 77 81 43, Fax: 274 77 91 61, mobil: 603504273, dnecek@softwaremedia.cz
Software Media s.r.o., U Krbu 17, 100 00 Praha 10, www.softwaremedia.cz

Novinky na stříbrných discích

HÁDANKY A HLAVOLAMY

Albatros, Praha

299 Kč

Všem dětem i dospělým nabízí CD 150 logických úloh, rozdělených do sekcí Hádanky (53), Olympiáda důvtipu (65), Na šachovnici (24), Animované hlavolamy (15). Pomocí jednoduché volby si vyberete konkrétní úlohu, přečtete si její zadání a můžete se pustit do řešení. Pokud úlohu vyřešíte nebo její řešení vzdáte, můžete si ověřit, jaký je správný výsledek.

8 bodů

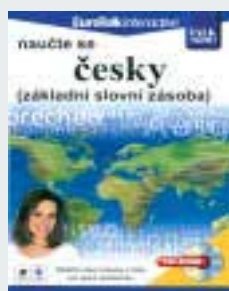
KVÍZOVÁ HOREČKA – ČESKÁ REPUBLIKA

Albatros, Praha

399 Kč

Jeden a půl tisíce otázek o České republice je rozděleno do pěti kategorií: Dějepis, Osobnosti, Příroda, Zeměpis a Umění. Program postupně nabídne tucet otázek a ke každé tři možné odpovědi, z nichž ale jen jedna je správná. Abyste dosáhli cíle, musíte dvanáctkrát za sebou volit správnou odpověď a poté ještě rychle vyřešit mozaiku s ukrytým obrázkem.

8 bodů

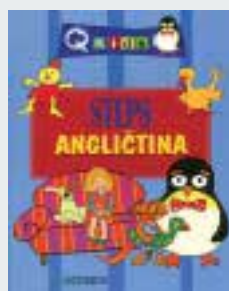
NAUČTE SE ČESKY

CFC, Hořovice

699 Kč

Program nabízí devět témat základní slovní zásoby (první slova, jídlo, barvy, fráze, tělo, čísla, čas, nákupy a státy). Nabídkou výuky pro začátečníky vás provází dvojice rodilých mluvčích, kteří všechna probíraná slovíčka a fráze vyslovují česky. Program nabízí procvičování slovíček a mluvení, které vhodně doplňují jazykově zaměřené hry.

7 bodů

ANGLIČTINA – STEPS

Euromedia Group, Praha

599 Kč

Výukový systém Q-Steps nabízí nejmenším dětem (5 – 10 let) základní slovní zásobu – 800 slov, která jsou rozdělena do osmi témat: Čísla, Rodina, Barvy, Oblékání, Lidské tělo, Škola, Jídlo a City. Program je kompletně připraven v anglickém jazyce a pouze postavička panáčka Šikuly mluví česky a vysvětluje, co je potřeba v konkrétním okamžiku udělat.

8 bodů

KOLEM KOLEM NOVÉHO ZÉLANDU

TurBÍNA, Praha

199 Kč

Titul, jehož obsah ocení především ti, kteří o podobném cyklistickém výletě na daleký Nový Zéland uvažují. Jde o zajímavou formu osobního deníku autora, který tuto 2200 km dlouhou cestu na kole se stanem a spacákem absolvoval. Najdete zde kapitoly Denní zápisky, Cestovní přehled, Fotoalbum (350), Mapa s trasou a další zajímavosti.

7 bodů

Další informace naleznete i s ukázkami obrazovek na Chip CD.

Autouniverzita

Pravidla šťastného návratu

Počet automobilů na našich silnicích stále stoupá, provoz poustne (v Praze se už často o jízdě nedá ani hovořit), počty dopravních nehod narůstají (naštěstí těch tragických ubývá, ale pořád je jich mnoho) a vzájemné ohleduplnosti účastníků silničního provozu je stále málo.

K bezpečné jízdě jsou potřeba dostatečné teoretické znalosti i potřebná praxe. To první by mělo řidičům zaručit úspěšné zvládnutí autoškoly a zkušebních testů, to druhé potom běžný život. Aby absolvování autoškoly i zkušební testy dopadly co nejlépe, je tu účinný pomocník – CD-ROM Autouniverzita.

Před zahájením práce s CD-ROM doporučujeme seznámit se s tím, jak správně s programem pracovat a zejména kdy budou vaše odpovědi vyhodnoceny jako správné. Také možnosti nastavení parametrů programu jsou zajímavé a pro praktické využití dostatečné, nechybí ani volba typu testu podle skupiny řidičského oprávnění a možnost stanovit časový limit testů.

Program obsahuje 757 otázek včetně všech otázek reálných zkušebních testů. Ke každé otázce jsou nabídnuty čtyři možné odpovědi, přičemž vždy je alespoň jedna správná (někdy mohou být správné i všechny čtyři!). Zobrazované pořadí otázek může být buď náhodné, nebo v definovaném pořadí. Program umožňuje pracovat v režimu Prohlížení, kdy po stisku mezerníku se zobrazí správné odpovědi aktuální otázky, nebo v režimu Cvičení, kdy musíte správnou odpověď nebo odpovědi označit sami a program po skončení testu vše vyhodnotí. Pro zvýšení efektivity výuky můžete dát opakovat především ty otázky, které vám činí potíže.

Kromě otázek týkajících se pravidel silničního provozu nabízí program také otázky ze zdravotvědy, dopravní značky a skupinu dalších 25 otázek z oblasti údržby vozidel. Samostatnou skupinu tvoří plné texty nejdůležitějších legislativních předpisů, které se týkají provozu na pozemních komunikacích, včetně jejich obrazových příloh. Co by to bylo za výukový program pro autoškoly, kdyby neobsahoval situace na křižovatkách a jejich řešení. Samozřejmě tuto možnost nabízí i Autouniverzita, a to v podobě otázek a obrazu výhledu řidiče z vozidla na příslušnou situaci.

Ač je program Autouniverzita prezentován jako podpora výuky řidičů, vše ho doporučujeme všem účastníkům silničního provozu – stávajícím řidičům pro opakování aktuálních pravidel i chodcům. Ti dopravní předpisy také porušují, přičemž při případné kolizi s dopravními prostředky jsou vždy v nevýhodě – „plechovky“ mají obvykle navrch. ■ ■ ■ Milan Pola

PS: Demoverzi programu Autouniverzita naleznete na příloženém Chip CD.

POPIS

Autouniverzita

Program pro výuku uchazečů o řidičské oprávnění.

VÝDAL/POSKYTL Turbina, Praha, <http://www.turbina.cz>, <http://www.autouniverzita.cz>

CENA 590 Kč

LANGMaster Škola hrou – Přírodověda 1, 2

CHIP tip
ZÁŘÍ 2003

Škola hrou pokračuje

Vzdělávacích multimediálních CD-ROM v edici Škola hrou utěšeně přibývá. Tituly Přírodověda 1 a 2 patří do série M – jsou určeny především mladším školákům (věková kategorie 9 – 12 let). Po prvním dílu Přírodovědy, který vyšel v závěru loňského roku, uvedli nyní autoři na trh druhou část.

VLASTNOSTI PROGRAMU

Program se po instalaci „zařadí“ do základního menu předmětů řady M: Český jazyk, Vlastivěda, Matematika a... Přírodověda. Potom už můžete začít plně využívat bohaté nabídky pěti datových cédéček (u prvního dílu 3 CD, u druhého 2 CD). Připravené informace mají podobu psaného i čteného textu, obrázků, map, schémat a především mnoha videoukázek a názorných animací. Přestože si tituly nekladou za cíl suplovat kompletní výuku, naopak mají být zajímavým a poutavým zdrojem jak základních, tak i doplňujících informací, jsou zpracovány s didaktickým přístupem. Každá lekce má svoji výkladovou část, část věnovanou opakování základních vědomostních prvků (Zapamatuj si) a část testování úrovně dosažených vědomostí (Zjistí, co umíš). Vše je doplněno vždy přítomným systémem definování a používání záložek a poznámek, slovníkem pojmů, přehledy dostupných obrázků a map, životopisy významných přírodovědců a galerií druhů – účelovým rejstříkem flóry a fauny těchto titulů.

Přes značnou rozsáhlou členění informací na stovky výkladových obrazovek je navigace v celém systému přehledná a ovládání jedno-

vlivy otáčivého pohybu Země

POPIS

LANGMaster Škola hrou – Přírodověda 1, 2

Produkty nové vzdělávací řady titulů edice LANGMaster Škola hrou.

VYDAL/POSKYTL LANGMaster Group, Praha,
<http://www.langmaster.cz>

CENA 499 Kč za každý díl

duché. Ve všech místech nabídky lze snadno přecházet na následující stránku nebo lekci, vracet se na předchozí stránku nebo lekci či se přesunout podle nabídky obsahu nebo rejstříku, příp. využít funkci záložky. Na zvlášť důležité informace jste upozorněni blikající žárovkou.

Doufáme, že prominete tento velmi hutný popis možností programu, ale je shodný pro celou edici Škola hrou a věnovali jsme se mu už v předchozích recenzích. Dnes bychom rádi aspoň stručně představili i něco z obsahu CD.

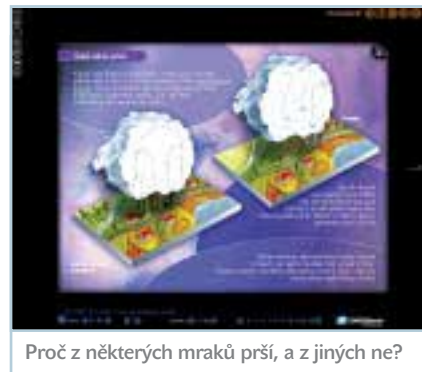
Obsah prvního dílu je rozdělen do pěti témat: Vzduch, Voda na Zemi, Horniny, nerosty a půdy, Fauna a flóra a Člověk a prostředí. Druhý díl potom obsahuje témata Krajina a její reliéf, Fyzika atmosféry a klima, Voda ve světě, Půdy a horniny, Zoogeografie a fytoogeografie a Člověk a jeho prostředí.

JAK JE TO S POČÁSÍM

Z prvního dílu, v němž je připraveno 38 lekcí, jsme pro přiblížení vybrali dvě lekce věnované počasí. Je trvale kolem nás, ovlivňuje naše chování i náladu, těší nás i sužuje. Jednou je nám příliš horko, jindy naopak zima, jednou je příliš sucho, jindy zas prší až moc. Prostě stále ještě neplatí, že umíme poručit větru a dešti. Na CD najdeme aspoň základní informace o tom, co je to počasí, čím se zabývá meteorologie (ne meteorologie – to je věda o něčem zcela jiném). Velmi názorně je vysvětleno, čím jsou tvořeny mraky, jak vznikají, jak jsou rozděleny do různých skupin, proč z některých mraků prší a z jiných nikdy ne, co je to nízká a co vysoká oblačnost. Spolu s informacemi o tom, co je to vítr, kde a jak vzniká, se dozvíme, co vyvolává bouřky, co můžeme vidět, když svítí slunce a zároveň prší. Vše nejen prostřednictvím stručného textového výkladu, ale především prostřednictvím řady velmi působivých animací a videosekvencí. To už potom snad ani nejde takto získané nebo upevněné vědomosti zapomenout.

MÍSTO PRO ZEMI

Z druhého dílu, jehož obsah je také rozdělen do 38 lekcí, vybíráme první lekci, věnovanou Zemi a jejímu místu ve sluneční soustavě. Stručně je zde prezentován poslední stav hledání odpovědi

Proč z některých mraků prší, a z jiných ne?

na otázku o vzniku vesmíru a Země, popsána je naše sluneční soustava a mechanika pohybu jednotlivých planet. Pomocí skvělých animací jsou znázorněny principy oběžného a otáčivého pohybu Země, a tak už snad musí být každému jasné, proč je v létě tepleji než v zimě, proč se střídá den a noc, co je příčinou změn ročních období atd. Dozvíme se například, proč a jak vzniká zatmění Slunce a Měsíce, co to je datová hranice a jak působí Coriolisovy síly.

A JEŠTĚ NĚCO K TOMU

Obsah těchto CD-ROM se dotýká i základních poznatků z fyziky, chemie, zeměpisu a společenských věd – samozřejmě že ve vztahu k přírodovědě a probíraným tématům. V částech Člověk a (jeho) prostředí jsou například v prvním díle probírány otázky životního stylu, individuálního vývoje člověka a úlohy rodiny, potřeby šetřit suroviny a energii. Ve druhém díle se dozvíte o evolučním vývoji člověka a jeho současných demografických problémech, jak jsou v současnosti chápány otázky práv dítěte, je zde i atraktivní kapitola o národních parcích celého světa.

Vybrané ukázky z Přírodovědy (i z ostatních produktů edice Škola hrou) byly zařazeny do nového projektu **Tahák**, se kterým se můžete setkávat na televizních obrazovkách v pořadu Snídaně s Novou.

Přírodověda patří u žáků obvykle mezi oblíbené předměty. Jistě to je také proto, že si její obsah mohou velmi často sami „osahat“, nebo proto, že k její výuce existuje mnoho zajímavých pomůcek. Jednou z nich je jistě i sada CD-ROM Přírodověda edice LANGMaster Škola hrou, navíc velmi přitažlivých jak svým zpracováním, tak i svým obsahem. Proto si zaslouží i naše ocenění. ■ ■ ■ Milan Pola

Výuka, jak má být

Představovat jazykové kurzy firmy LANG Master by se mohlo zdát nošením dříví do lesa. Vždyť už uplynulo deset let od vydání jejího prvního titulu pro podporu výuky angličtiny. Po něm následovaly desítky dalších jazykových i neязыkových multimediálních výukových titulů, které si získaly mnoho příznivců. A to nejen u nás, protože především s jazykovými tituly uspěli autoři i na náročných zahraničních trzích.

Jedním z důvodů úspěchu je to, že autoři nespí na vavřínech, ale využívají při tvorbě nových titulů nejen nejmodernější informační technologie, ale i hodnotné datové zdroje tuzemských i zahraničních firem. Nejinak je tomu i u nejnovejších jazykových kurzů pro podporu výuky angličtiny – English Elements – a španělštiny – Mirada. Protože uživatelské prostředí a možnosti obou programů jsou prakticky shodné, představíme vám alespoň stručně angličtinu.

SEDM CÉDÉČEK

Angličtina Elements je kompletní kurz pro začátečníky, pokročilé začátečníky, mírně pokročilé, středně pokročilé a pokročilé studenty, distribuovaný na 7 CD-ROM (každý stupeň obtížnosti na jednom CD + instalační + slovník). Vychází z nejnovejší řady učebnic angličtiny ENGLISH ELEMENTS nakladatelství Max Hueber Verlag GmbH. Klasická data byla zabalena do velmi příjemné grafiky, rozšířena o další cvičení a upravena do multimediální podoby s maximálním využitím moderních programových i výukových technologií. Převedeno do strohých čísel: 380 hodin intenzivní výuky odpovídající učebnicím s 850 stranami textu, 1700 cvičení, 5000 slovíček a frází, 2650 obrázků a fotografií. Součástí produktu je anglický studijní slovník zpracovaný technologií Lingea Lexicon 2002, který obsahuje 75 000 hesel, 100 000 významů, 200 000 překladů. Pro výuku správné výslovnosti je 40 000 hesel namluveno rodilými mluvčími.

POUŽITÉ TECHNOLOGIE

Základem aplikace je speciální prohlížeč LANGMaster eduExplorer, v jehož prostředí celá výuka probíhá, tedy zobrazují se jednotlivé „stránky“ učebnic (které jsou plně interaktivních možností, jak s připravenými texty pracovat), hesla slovníku nebo třeba bohaté statistiky úspěšnosti či neúspěšnosti dosavadního studia. Funkce prohlížeče využívají systém pro rozpoznávání řeči IBM ViaVoice, který umožňuje ovládat program hlasovými povely přímo v anglickém jazyce (španělštinu

samozřejmě španělsky). Pomocí technologií Click&See a Say&See jsou učebnice propojeny se slovníky, proto stačí na neznámé slovíčko poklepat myší nebo ho vyslovit do mikrofonu (při stisknutí klávese Alt), a pokud byla vaše výslovnost dostatečně přesná, program slovíčko najde a zobrazí všechny dostupné informace s ním spojené. Kvalitu své výslovnosti si můžete ověřit v okně pro výslovnost a postupně ji opakováním a porovnáváním frekvenčních křivek pilovat tak, až bude jako od rodilého mluvčího.

CO VÁS ČEKÁ

Výuka je založena na řadě různých forem praktických cvičení, které simulují každodenní situace běžného života. Na začátku je anglicky (s možností zobrazení českého překladu) určen cíl dané úlohy. Navozenou situaci si můžete přehrát – poslechnout jako celek nebo po jednotlivých částech, někdy si zahrát některou ze zúčastněných osob. Podle navozené situace potom doplňujete slovíčka z připraveného seznamu nebo vybíráte z několika možností (někdy je jen jedna možnost správná, jindy je správných možností více). Jiné úlohy spočívají v přímém doplňování textu (zde pozor i na správné psaní malých a velkých písmen!), řazení slov nebo vět (aby popisovaný děj měl smysl), párování slov apod.

Klíčem k efektivnímu učení obecně a jazyků zvláště je správné načasování opakování vědomostních vazeb (v tomto případě především slovíček), které nesmí přijít ani příliš pozdě (už si nebudete nic pamatovat), ani příliš brzy (budete opakovat zbytečně často). V programech firmy LANGMaster k tomu slouží metoda RE-WISE Anywhere, jejímž úkolem je zachovat ve studentově paměti co nejvíce znalostí a zároveň minimalizovat počet nutných opakování. Její efektivní využití ovšem záleží i na vaší pravdomluvnosti při hodnocení, jak který poznatek ovládáte.

Protože při startu programu jste se museli přihlásit svým jménem a heslem, program sleduje pro každého uživatele všechny jeho aktivity a nabízí řadu zajímavých přehledů, které

charakterizují dosažený pokrok ve výuce, pracovní zatížení nebo tempo výuky. Navíc díky použití moderních přístupů e-kurzů můžete k výuce přistupovat nejen na svém domácím počítači, ale také pomocí internetu, příp. intranetu tak, že vždy budete navazovat na dosud probranou látku.

Při výuce lze postupovat podle odborníky předem připraveného výukového plánu LANGMaster Intelli-learning nebo je možné si vytvářet vlastní plán. Data jsou mezi sebou důsledně provázána, takže když děláte cvičení, můžete se jedním klepnutím myši podívat třeba na gramatický výklad nebo související cvičení.

MIRADA

Ve stejném prostředí jako English Elements je připravena také výuka španělštiny – Mirada. Pouze rozsah informací je o poznání menší: celkem 160 hodin intenzivní výuky, přes 450 stran textu, 650 cvičení, více než 4000 slovíček a frází a 1100 fotografií a obrázků. Podkladem kurzu jsou učebnice Mirada a Bien Mirado nakladatelství Max Hueber Verlag GmbH. Samozřejmě nechybí ani gramatika jazyka a další zajímavosti.

Hledáte-li výkonného pomocníka pro angličtinu, resp. španělštinu, jsou poslední CD-ROM firmy LANGMaster určitě tou správnou volbou. ■ ■ ■ Milan Pola

POPIS

LANGMaster Angličtina – English Elements
LANGMaster Španělština – Mirada
Multimediální výukový kurz angličtiny (španělštiny).

VYDAL/POSKYTL LANGMaster International, Praha
<http://www.langmaster.cz>

CENA 2999 Kč (ANGLIČTINA), 1999 Kč (ŠPANELŠTINA)

Soutěž se společností ProCA, spol. s r. o.

ProCA
VELKOOBCHOD VÝPOČETNÍ TECHNIKOU

BlueLine čeká na svého majitele

Spoločnost ProCA, spol. s r. o., je výrobcem a výhradním distributorem počítačů značky BRAVE a TESCO, notebooků BRAVE a serverů TESCO. Značka BRAVE se během několika let stala jednou z nejprodávanějších značek počítačů v České republice a výroba počítačů této značky trvale roste.

ProCA má po celém území České republiky vybudovanou síť více než 2000 aktivních prodejců; prodej počítačů probíhá prostřednictvím sítě autorizovaných prodejců a autorizovaných servisních středisek. Kromě České republiky najdeme její zákazníky po celé střední a východní Evropě.

STŘÍPKY Z HISTORIE

Společnost ProCA, spol. s r. o., vznikla před deseti lety, v červenci roku 1993 (jejímu zalo-

žení předcházelo založení společnosti ProCA International Group, s. r. o., v lednu 1992). O rok později se společnost stala součástí holdingu AAC, kde mateřskou společností je AAC, a. s., se sídlem v Českých Budějovicích. Od roku 1996 se mateřská firma AAC, a. s., stala součástí tchajwanského koncernu First International Computer. V roce 1995 začala ProCA budovat síť distribučních středisek v České republice, o tři roky později založila pobočku na Slovensku a v roce 1999 byla založena ProCA Romania. V dubnu 2000 začala distribuovat spotřební elektroniku značky LG; o rok později založila novou pobočku v Přerově (vznikla akvizicí firmy Micronic, soustředící se na opravy hardwaru).

Na podzim roku 2001 převzala ProCA aktivity společnosti TESCO Trading, spol. s r. o., včetně výroby počítačů značky

TESCO a TAPIO, které jsou primárně určeny pro podniková řešení (z firmy TESCO se tak stala „ProCA – středisko TESCO“). V lednu 2002 došlo k převzetí hardwarových aktivit hardwarové divize liberecké společnosti Lin-tec. Na podzim roku 2002 začala ProCA distribuovat vlastní značku spotřební elektroniky Maxton, zároveň vyrábí a distribuuje vlastní notebooky BRAVE.

JAK SOUTĚŽIT?

Tentokrát nebudete muset odpovídat na soutěžní otázky. Chcete-li vyhrát testovací sestavu BlueLine s 15" LCD monitorem Proview, stačí vyplnit „soutěžní“ elektronickou anketu, která je umístěna na CD „Programy vybírá Chip“, a její obsah odeslat po internetu do 25. září 2003 na náš server. Šťastný majitel počítače si sestavu vyzvedne ve stánku Chipu na výstavě Invox v Brně.

OBJEDNÁVKA ON-LINE

Bližší informace o způsobu objednávek komponent a počítačů Brave najdete na internetových stránkách www.brave.cz. Doporučujeme vyzkoušet si výpočet ceny sestavy podle přání při zadávání různých komponent. Díky tomuto systému si můžete sestavit počítač přesně na míru. Zboží můžete odebrat v některé nejbližší prodejně ProCA, nebo si je nechat zaslat přímo až domů.

■ ■ ■ -hst

VYHODNOCENÍ SOUTĚŽE V-KLUBU Z ČÍSLA 7/03

Správné odpovědi na soutěžní otázky V-klubu byly: 1. b (Nejmenší a největší kapacita boxu DiscGear je 40 a 100); 2. a (Pouzdra Discus 20 se vyrábějí v šesti barvách).

Ke šťastným výhercům patří **Rudolf Popelka** z Ostravy-Poruby, **František Boleček** z Vlešína, **Jarmila Pletnická** z Karviné 6, **Václav Tuček** z Janovic nad Úhlavou, **Helena Černohubá** z Kladna 4, **Emil Antl** z Bruntálu, **Alena Hlavová** z Prahy 3, **František Zelníček** ze Žďáru nad Sázavou, **Tomáš Struhala** z Hatě u Hlučína, **Robert Venský** z Olomouce, **Zbyněk Voráček** z Kladna, **Aleš Vondra** z Vínohrad, **Karel Běhounek** z Vlkaněče, **Emanuel Kafka** ze Starého Hrozenkova, **Miroslav Petřvaldský** z Frýdku-Místku.

Stačí mít kousek štěstí a sestava bude vaše.

PŘEDPLATNÉ CHIPU

Stálým předplatitelům zasláme v dostatečném předstihu před skončením předplatného složenku a zálohovou fakturu na další předplatitelské období.

Novým předplatitelům (soukromým osobám i firmám) je určen objednávací kupon vložený v časopise. Lze použít i vlastní písemnou objednávku, musí však obsahovat všechny údaje požadované na předtištěném kuponu. Objednávky přijímáme poštou na adresu redakce, faxem na číslo 225 018 900, prostřednictvím webových stránek (www.vogel.cz), na e-mailové adrese abonence.chip@vogel.cz nebo také při vaší osobní návštěvě v našem oddělení distribuce (Sokolovská 73, Praha 8). Do jednoho týdne od obdržení objednávky vám zašleme zálohovou fakturu s poštovní poukázkou typu „A-V“. Zkontrolujte prosím veškeré údaje na zálohové faktuře. Pokud jsou některé nesprávně uvedeny, urychleně nám to sdělte. Předjedete tak následnému vrácení vystaveného daňového dokladu nebo nedoručení časopisu na správnou adresu.

Zaplatit předplatné můžete prostřednictvím vystavené poštovní poukázky nebo převodem na základě údajů uvedených na zálohové faktuře. Pokud uvedete v objednávce IČO a DIČ firmy, vystavíme vám po obdržení platby daňový doklad.

Pozor! – platíte-li ze **sporožirového účtu**, nezapomeňte nám sdělit k číslu účtu banky i specifický symbol vašeho účtu. Pokud chcete zaplatit bez vyčkání na zálohovou fakturu a „A-V“ poukázkou, platbu proveďte na náš abonentní účet 481841803/0300 u ČSOB Praha 1. Současně nám pošlete i objednávku s uvedením čísla účtu, ze kterého provádíte převod.

S platbou neotálejte, objednané výtisky zasláme až po obdržení platby. Uzávěrka objednaných a zaplacených výtisků je vždy 14 dní před expedicí nového čísla. Od čísla 1/03 je cena samostatně prodáváného výtisku (se dvěma přílohami CD-ROM) 155 Kč nebo (s jednou přílohou DVD) 198 Kč, abonentovi ovšem výrazně ušetří, a to takto:

Cena za roční předplatné Chipu s CD (12 po sobě jdoucích výtisků) je **1344 Kč**, resp. **780 Kč bez příloh CD-ROM**, za půlroční předplatné (6 čísel) zaplatíte **672 Kč**, resp. **414 Kč bez CD-ROM**, za čtvrtletní předplatné (3 čísla) zaplatíte **336 Kč**. Tyto zvýhodněné sazby (při ročním předplatném přijde jedno číslo Chipu s CD-ROM na pouhých 112 Kč) platí jen pro uvedené počty výtisků; při objednání jiného počtu se za každý výtisk účtuje plná prodejní cena plus poštovné. Lze objednat i předplatné s Chip DVD, které vyjde v čísle 10/03 a od ročníku 2004 v každém lichém čísle (1/04, 3/04, 5/04, 7/04, 9/04, 11/04). Cena ročního předplatného Chipu s DVD je **1500 Kč**, za půlroční předplatné zaplatíte **750 Kč** a za čtvrtletní předplatné **375 Kč**. V měsících, kdy nebude přílohou Chipu DVD, čtenář obdrží Chip s 2 CD.

Adresa (resp. adresy) pro dodávání časopisu může být jiná než adresa plátce (nezapomeňte, že formát časopisu je A4 a nevejde se do běžné domovní schránky). Časopis vám můžeme zaslat i doporučeně – příplatek za jednu zásilku (dle momentálně platného ceníku) pak činí 25 Kč, tj. 300 Kč za rok (při doporučeném zasílání není sleva na poštovném). Předplacené výtisky zasláme i do ciziny s výjimkou SR – cena předplatného se pak zvyšuje o sazby poštovního platné v době vystavení faktury.

Další informace o předplatném vám rádi poskytneme v pracovní dny od 8.00 do 16.30 hodin na číslech 225 018 942, 225 018 944.

AKO NA SLOVENSKU?

V SR je cena za jednotlivé číslo (vrátane 2 CD-ROM) 225 Sk.

Předplatné v SR je možné objednat takto:

Chip + CD-ROM ročně (12 čísel) za **2208 Sk**, **polročně** (6 čísel) za **1158 Sk**, **štvrtročně** za **609 Sk**, alebo **Chip bez CD-ROM ročně** (12 čísel) za **1332 Sk**, **polročně** (6 čísel) za **690 Sk**, alebo **Chip DVD ročně** (12 čísel) **2532 Sk**, **polročně** (6 čísel) za **1266 Sk**, alebo **štvrtročně** za **633 Kč**.

Objednat je možné i ba uvedené varianty.

Časopis vám můžeme posílat aj doporučeně – příplatek za jednu zásilku (podľa momentálne platného ceníka) je potom 22 Sk.

Abonenci Chipu na Slovensku zabezpečuje výhradne:

Magnet-Press Slovakia, s. r. o.

Teslova 12, P. O. BOX 169, 830 00 Bratislava 3

tel./fax: (+421 2) 44 45 45 59, 44 45 06 97

e-mail: magnet@press.sk

Na túto adresu zasielajte objednávky predplatného, ako i všetky platby poštovou poukázkou typu C. Pri platbe poštovou poukázkou uveďte v správe pre prijímateľa názov časopisu (Chip s CD-ROM, alebo Chip s CD-ROM doporučeně, alebo Chip bez CD-ROM), obdobie predplatného (ročné, alebo polročné) a údaj, od ktorého čísla požadujete dodávku. Ak chcete platiť prevodom z bežného účtu, zašlite na uvedenú adresu písomnú objednávku a počkajte na obdržanie faktúry.

POZOR – v SR nepoužívajte predtlačeny objednávkový kupón!

POZOR! Dočasná změna sídla vydavatelství a redakce Chipu:

Vogel Burda Communications, s. r. o.,

t. č.

Na Florenci 19

110 00 – Praha 1

(PRO POŠTOVNÍ STYK POUŽÍVEJTE PŮVODNÍ ADRESU!)

CHIP

Magazín informačních technologií, ročník 13
ISSN 1210-0684; MK ČR 5361

Toto číslo vyšlo 22. 8. 2003 v nákladu 50 000 výtisků.

The Best of Inxev 2002

Redakce časopisu Chip je členem hodnotící komise ocenění „The Best of Inxev“.

Šéfredaktor: Ing. Jiří Palýza

Zástupce šéfredaktora: Ing. Josef Mika

Redakce: Martina Bartušková, Vlastimil Bret (Chip CD), Ing. Helena Hajsterová, Ing. Josef Chládek (grafika, Linux, Mac), Mgr. Petr Kratochvíl (internet), Ing. Martin Kučera (Chip CD), Michal Novák (Chip CD, www.chip.cz), Miroslav Stoklasa (hw), Ing. Pavel Trousil (hw), chip@vogel.cz

Sekretariát: Zdena Šlégrová, Jana Kalašová, tel. 225 018 566, 225 018 568

Inzerce ČR: Ing. Hana Vančurová (vedoucí), Eva Brožková, Ing. Radana Nouzáková, inzerce.chip@vogel.cz, tel. 225 018 646, 225 018 648, 225 018 664, fax 225 018 600

Inzerce SR: Magnet-Press Slovakia, Teslova 12, P. O. Box 169, 830 00 Bratislava 3, magnet@press.sk, tel./fax: (+421 2) 4445 0693

Předplatné: Lucie Hošková, abonence.chip@vogel.cz, tel. 225 018 942 (prac. dny 8–16 hod.)

Distribuce: Alena Philippová, distribuce@vogel.cz, tel. 225 018 928

Technický úsek: Radim Zeman, Pavel Zima

E-mail: U členů vydavatelství lze použít adresu ve tvaru jmeno.prijmeni@vogel.cz

Adresa redakce: Chip, Sokolovská 73, P. O. BOX 77, 186 21 Praha 86

Telefonní a faxová čísla

Sekretariát: tel. 225 018 566, 225 018 568, fax 225 018 500

Inzerce: tel. 225 018 646, 225 018 648, 225 018 664, fax 225 018 600

Externí spolupracovníci: Dr. Ing. Bedřich Beneš, Ing. Ladislav Bittner, Ing. Milan Brož, CSc., Ing. Jan Buriánek, RNDr. Ondřej Čada, Mgr. Jiří Donát, Martin Dvořáček, Jakub Formánek, Ing. Jaroslav Franěk, Ing. Miroslav Herold, CSc., Ing. Jiří Chrustawczuk, Radek Kubeš, Ing. Petr Matiasovits, Ing. Lukáš Mikšíček, Adam Nosek, Ing. Milan Pinte, Michal Pohořelý, Mgr. Milan Pola, CSc., Ing. Michal Přádka, doc. Ing. Vladimír Smejkal, CSc., Štefan Štieranka, Michal A. Valášek, Ing. Miroslav Vrius, CSc., Petr Vostrý, Petr Zákostelný, Ph.D. Ing. Ivan Zelinka, doc. Ing. Jiří Žára, CSc.

Design a sazba: Vogel Burda Communications DTP – Viktor Janeba, Jan Kalaš, Milan Kratochvíl, David Vladyka

Foto: Martin Tryšćuk

Osvit a tisk: Tiskárna Reprint

Reklamacie: V případě obdržení vadného výtisku nebo CD se obračete na naše oddělení předplatného (abonence.chip@vogel.cz, tel. 225 018 942), kde vám bude defektní exemplář vyměněn za nový.

Za obsah inzerce ručí zadavatel.

Za původnost a obsahovou správnost příspěvku ručí autor. Právní režim autorských děl nabídnutých redakci se řídí zejména autorským zákonem č. 121/2000 Sb. a dalšími českými právními normami.

Rukopisy redakce nevrací. V případě přijetí díla k uveřejnění redakce autora o této skutečnosti uvědomí. Tím nabývá vydavatel práva k šíření přijatého díla časopiseckou formou včetně možnosti zveřejnění na WWW stránkách časopisu, vydání na CD-ROM nebo jiným způsobem v elektronické podobě.

Autorská odměna bude poskytnuta jednorázově do pěti týdnů po prvním uveřejnění příspěvku ve vyšší určené interním sazebníkem a zahrne i odměnu za případné vydání díla v elektronické podobě.

Všechna práva k uveřejněným dílům jsou vyhrazena. Přetisk, přepracování, překlad do jiného jazyka a jiné užití díla nebo jeho části, jakož i zařazení díla do jiného díla (souborného, spojení s dílem jiným, zařazení do jakékoliv formy elektronické publikace ap.) bez souhlasu vydavatele jsou zakázány. Autorské právo k časopisu a navazujícím elektronickým publikacím vykonává vydavatel.

Počet výtisků prodaného nákladu ověřuje ABC ČR, Na Florenci 3, Praha 1.

V ČR rozšiřuje společnost PNS, a. s.,

na Slovensku Mediaprint & Kapa Pressegresso, s.r.o.

O vydavatelí: Časopis Chip vychází v licenci německého nakladatelství Vogel Burda Holding, G.m.B.H., ve vydavatelství Vogel Burda Communications, s. r. o. (IČO 45280681) jako měsíčník divize Vogel Computer Media.

Jednatel společnosti: Ing. Pavel Filipovič, pavel.filipovic@vogel.cz

Ředitel Computer Media: Ing. Milan Loucky, milan.loucky@vogel.cz

Výrobní ředitelka: Ing. Vladimíra Kuklovská, vladimira.kuklovska@vogel.cz

Marketing: Ing. Petr Moláček (vedoucí), Ing. Radek Benda, Michaela Hájková, marketing@vogel.cz, tel. 225 018 544, 225 018 546, 225 018 540

Adresa vydavatelství: Sokolovská 73, P. O. BOX 77, 186 21 Praha 86

Adresa pobočky v Brně: BVV – pavilon B, Vystaviště 1, 647 00 Brno

Vedoucí pobočky Ing. Martina Olšanová, tel. a fax 541 159 758, mobil 602 689 473

Vogel Burda Communications, s. r. o., dále vydává časopisy IT-Net, LEVEL, MEDIAshop, Oficiální PlayStation 2 magazin a Počítač pro každého. Podrobnější informace o vydavatelství a jeho produktech viz www.vogel.cz, na www.chip.cz najdete i vlastní stránku Chipu.

International Connection

CIS: 100440,67

Advertising: Vogel Burda Holding, G.m.B.H., Poccistr. 11, D-80336 München: Erik N. Wicha, ewicha@vogel.de, Tel. (+49 89) 74 64 23 26, Fax (+49 89) 74 64 22 17. More information about the publishing house and its products is also available on www.vogel.cz.

SEZNAM INZERCE

3COM, PRAHA	85	ELKO TRADING, BRNO	63	ProCA, PRAHA	39, 81, 89, 105
ABACUS COMPUTER, ČESKÉ BUDĚJOVICE ..	164	FISCHER, PRAHA	149	PROGAMERS, MNÍŠEK POD BRDY	123
ACER, PRAHA	33	FUJITSU SIEMENS, PRAHA	23	PS-PRO, PRAHA	59
AEC, BRNO	75	GRADA PUBLISHING, PRAHA	117	RADIO BONTON, PRAHA	119
AGORA PLUS, BRNO	67	GRISOFT, BRNO	15	RIDEA DISTRIBUTION, CHOMUTOV	13
ALWIL SOFTWARE, PRAHA	9	HP TRONIC, ZLÍN	22, 42	SLOVENSKÉ TELEKOMUNIKÁCIE, BRATISLAVA ..	101
AMOS SOFTWARE, PRAHA	2	IBM, PRAHA	107	SOFTWARE MEDIA, PRAHA	100, 155
A.P.C., ISSY LES MOULINEAUX	95	IMPROMAT, ZLÍN	69	SONY CZECH, PRAHA	77
ASUSTEK, TAIPEI	31, 49	KONSIGNA, PRAHA	7, 17, 163	STORMWARE, JIHLAVA	27
AT COMPUTERS, OSTRAVA	57	LAMA PLUS, OSTRAVA	41, 43, 45, 47	SUMA, PRAHA	111
AV MEDIA, PRAHA	11	LANGMASTER, PRAHA	99	SVĚT HARDWARE, PRAHA	66
BROTHER INTERNATIONAL, BRNO	125	MIRONET, PRAHA	6, 35, 71, 139, 153	SYMANTEC, RATINGEN	73
CANON CZ, PRAHA	21, 51	MSV 2003	133	TREND MICRO, UNTERSCHLEISSHEIM	138
COL, PRAHA	37	NEC, PRAHA	127	T.S. BOHEMIA, OLOMOUČ	91
COMPLET, PRAHA	65	OKI SYSTEMS, PRAHA	79, 87	UNICORN, PRAHA	25
DXT COMPUTERS, PRAHA	19	PENTEC, PRAHA	24		
ELAP, PRAHA	61	PLZEŇSKÝ PRAZDROJ, PLZEŇ	141		

NABÍDKA NAŠEHO VYDAVATELSTVÍ PRO TENTO MĚSÍC

VOGEL BURDA COMMUNICATIONS

Počítač pro každého je nejčtenější časopis nejen pro počítačové začátečníky.

IT-NET je specializovaný měsíčník o sítích, telekomunikacích a službách.

Level je prestižní magazín o počítačových hrách, nejméně se dvěma CD nebo s DVD a s plnou verzí hry.

PlayStation 2 - oficiální magazín CZ je časopis pro hráče na konzolách PlayStation 2 s demoverzemi her na DVD.

Svět DVD je časopis s DVD tematikou a s filmem na příloženém DVD disku.

Začínáme s počítačem je publikace s kompletními informacemi o počítači pro začátečníky.

Chip speciál - Vypalujeme CD i DVD je kompletním průvodcem světem vypalování.

Informace o předplatném a objednávkách: Vydavatelství Vogel Burda Communications, DISTRIBUCE, Na Florenci 19, 110 00 Praha 1, tel. +420 225 018 944, 225 018 946, fax: 225 018 900, e-mail: abonence@vogel.cz

WWW.VOGEL.CZ

SMS REGISTRACE
NA ROK 2003

I nadále se budete setkávat s různými SMS soutěžemi, anketami či s hlasováním v časopisech Chip, Level, Počítač pro každého, PlayStation 2 Oficiální Magazín – CZ a Mediashop. Jelikož Vám chceme usnadnit psaní SMS zpráv a sobě zpracování a vyhodnocování jednotlivých SMS akcí, připravili jsme následující miniregistraci na rok 2003.

Pošlete nám své jméno, příjmení a adresu formou SMS zprávy na číslo 9000103, a to ve tvaru:

VOGEL*REG*JMENO PRIJMENI ULICE PSC MESTO

Na začátek SMS zprávy napište slovo VOGEL a zbývající informace od sebe oddělte hvězdičkou nebo čárkou. Jakmile budete jednou zaregistrováni, nemusíte nám tyto informace již více posílat. V případě jakékoli změny nám řetězec zašlete znovu a Vaše údaje budou aktualizovány. O tom, že Vaše registrace byla přijata, dostanete zprávu na svůj mobilní telefon.

Cena za odeslanou SMS zprávu je určena posledními dvěma číslicemi z čísla, na které je SMS zpráva odesílána. SMS službu poskytuje společnost NetKit, s. r. o.
Infolinka: +420 284 820 470

Vaše telefonní číslo a osobní údaje budou použity jen ke komunikaci s našim vydavatelstvím.

O ČEM SI PŘEČTETE V ŘÍJNU

CHIP 10/03 VYJDE 26. 9. 2003

PŘÍŠTÍ CHIP TAKÉ S PŘÍLOHOU DVD

Tisk v barvě už dávno ovládl domácí pracoviště i firemní kanceláře. Barevné dokumenty mají větší vypovídací schopnost a ne vždy chceme tisknout ve fotografické kvalitě. Výhodou barevných laserovek jsou nižší provozní náklady než u inkoustových tiskáren. V poslední době výrazně klesla i jejich pořizovací cena a na trhu najdeme modely s cenou okolo 20 000 Kč. Možná vás nějaký zaujme v našem srovnávacím testu.

SEJDE Z OČÍ, SEJDE Z DISKU?

Odstraňujeme-li nepotřebné programy obvyklým způsobem, za pomoci Ovládacích panelů, zůstane v systému spousta virtuálního odpadu v podobě zapomenutých souborů, nepotřebných knihoven a záznamů v registrech. Pro konečnou a úplnou čistou odinstalaci je lepší používat specializované nástroje - deinstalátory. Otestovali jsme pro vás ty nejlepší a jejich výběr přineseme i na Chip CD

JAMES BOND VE VAŠÍ KLÁVESNICI

V dnešním světě se informace cení vysoko. Někteří chtějí své informace skryt, druzí je chtějí naopak získat. K tomu používají nejrůznější způsoby. Jedním z nich může být používání speciálních programů, tzv. klávesnicových špiónů. Tyto nástroje jsou schopny vést podrobnou statistiku práce počítače, zaznamenat sled všech psaní na klávesnici, snímat

pracovní obrazovky, zapamatovat si všechny navštívené webové stránky, dobu práce PC, spuštěné aplikace atd. Příště se na tyto zajímavé utility podíváme blíže.

BORLAND JBuilder 9 ENTERPRISE

Už se stalo tradicí, že firma Borland uvolňuje každého půl roku novou verzi JBuilderu, svého pilotního produktu pro vývoj aplikací založených na programovacím jazyku Java. V polovině července se na náš trh dostala verze 9. Podíváme se, co přinesla nového.

VELKÝ TEST FOTOSBĚREN

Máte po prázdninách a dovolených plný disk nádherných fotografií? Některé z nich byste určitě rádi viděli „na papíře“, a to nejen pro „nepočítačové“ známé. Vyzkoušeli jsme za vás několik fotosběren a víme, kde vám udělají papírové fotky nejlépe a nejlevněji. Vy se to dozvíte v příštím Chipu...

Pozn.: Redakce si vyhrazuje právo na případné změny.

Digitální fotografie prožívá boom, prodej digitálních fotoaparátů si mnou ruce. Nemůžeme ale zapomenout na příslušenství, které usnadňuje propojení digitálků (ale i dalších přístrojů) s PC, tiskárnou nebo prostě jen umožňuje jednodušší přenos dat z jednoho nosiče na jiný. Chip otestoval čtečky paměťových karet - poměrně levná, jednoduchá, ale velmi užitečná zařízení, která dříve nebo později ocení každý uživatel digitálních fotoaparátů, MP3 přehrávačů apod.

IFA 2003 – největší světový veletrh spotřební elektroniky otevře letos své brány 29. srpna v Berlíně. Ústředním tématem bude digitální zábava. Nikdy nebyly osobní počítače a digitální spotřební elektronika tak blízko a otázka zní: Změní se PC na televizi nebo televize na PC? Určitě bude více než zajímavé podívat se, co nového nám ukáží světoví výrobci v této oblasti. Chip bude při tom a na vás čeká v příštím čísle obsáhlá reportáž.

Prohlížeče obrázků toho umějí mnohem víc než jen zobrazovat fotografie. Nejnovější generace těchto programů obsahuje obrovské spektrum funkcí a zvládá různé platformy od Video CD přes automatické prohlížení diapositivů až po internetová alba. Na mušku jsme si vzali osm programů. Srovnávací test bude doplněn programy na Chip DVD.